

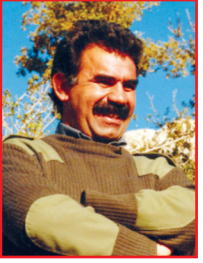
SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Sal: 39 / Hejmar 462 / Hezîran 2020

Geri yaşamın kaynağı geri ideolojilerdir

Rêber Apo'nun 4 Şubat 1997
tarihli çözümlemesi

Kıyamet de ko-parşanîz beni geriletemezsiniz, beni geriletmek imkansızdır. İdeolojik savaşta benim aşınmam imkansızdır. Bazı gerçekleri artık görmek durumundasınız ve bu gerçeklerin gereklerini yapmaya da yavaş yavaş güç yetirin. Kocaman yıllar boşa geçti. Kürdistan'daki bütün kamplarımız muazzam bir merkezi rol oynayabilirlerdi. Ancak baktım ki, hepsi oraları ideolojiden kaçınma yeri olarak görmüş. Bu kadar ihtiyacım olmamasına rağmen, benim burada ideolojik savaş çok sistemli yürüttüğümü görüyorsunuz. Birliğin, örgütlenmenin ve politikanın anası bu değil midir? Sizler kurtuluşu istemiyor musunuz? İlk aklıma gelen temel hususlardan birisi de budur. Bunun dışında her şeyi küçük görün, öyle fazla silaha da sığınmayın. Yaptığınız sıradan çalışmalar var ve onları da fazla önemsemeyin. Asıl önemseyeceğiniz temel ve öncelikli çalışma, ideolojik düzeyin ne kadar özgür iradeye götürdüğü ve önünde durulamaz bir özgürlük kararlılığına yol açtığıdır. İdeolojik netliğe ulaşan kişi, hangi çalışmaya el atarsa yüksek başarıları mutlaka sağlayabilecektir. Partinin ideolojik düzeyine hükmeden birisi, diğer tüm çalışmalarda tutarlı davranacaktır. Eğer bazılarıyla halen savaşıyorsam ve bu savaşı şiddetlendirmişsem, bunun anlamı karşı tarafla bir ideolojik savaş yürütülüyor demektir.

>16-18

Kasım Engin Yoldaşın anısı devrimci intikam yeminimiz olsun!

✓ Bizleri, Parti öncülüğümüzü, gerilla ve halk direnişimizi söz konusu katliamlarla, şehadetlerle engellemek, dolayısıyla 2020 devrimci hamlemizin çok daha yaygın ve güçlü gelişmesini engellemek istiyorlar.

Bunu çok iyi görüyor ve anlıyoruz. Fakat faşist-soykırımcı düşman ve uşakları çok iyi bilsinler ki, bu saldırılar bizi zayıflatmayacak tam tersine daha çok güçlendirecektir. Mücadelemizi daraltmayacak daha çok büyütecek ve yaygınlaştıracaktır.

✓ Açıkça ifade ediyoruz ki, tüm PKK kadro ve sempatizanları, tüm Partili yoldaşlar, hepimiz Kasım Engin Yoldaş anısına Önderlik ve Parti çizgisinde daha güçlü partileşerek kendimizi Önderlik ve şehitler çizgisinde eleştirel-özeleştirel sorgulamadan geçirip yenileyerek, devrimci intikam görevlerimize her alanda daha güçlü sahip çıkacağız. Bu temelde daha büyük savaşın daha büyük kazanacağız.

✓ 2020 yılını Kasım Engin intikam yılı haline getireceğiz. 2020 yılını İmralı tecridinin kırıldığı, AKP-MHP faşizminin yıkıldığı, Kürdistan'da özgürlüğe, Türkiye'de demokrasiye adım atıldığı bir yıl yapacağız. Böyle bir mücadeleyi başarıyla yürütmek için her alanda öncülük görevlerimize daha güçlü sahip çıkıp, daha etkili yürüteceğiz ve mutlaka başaracağız.

>8-12

7. mücadele yıldönümünde Gezi Direnişi

Xebat Andok >23-25

Zînî Wertê işgali ve ulusal birlik

Nedim Seven >26-27

Yeni egemenlikli bir sistem inşa edilmek isteniyor

Zerîn Ruken >28-29

Botan'ın Rüstemi

Pîro Dersim >30

Zilan gerçekliği Kürdistan'da zafer tarzının doğurucusu olmuştur

Zilar Stêrk

Heval Zilan'ın gerçekleştirdiği bu eylem, Kürdistan Kadın Özgürlük Hareketimizin tarihinde çok ciddi bir dönüm noktası olmuştur. Özgür Kadın Ordulaşması'na ilham kaynağı olan Bêrîtan çizgisinin, Zilan şahsında kazandığı yeni saldırı ve intikam ruhudur. Bu anlamıyla Özgür Kadın Ordulaşması'nda büyük ve yeni bir adımın adı olmuştur. Kürt kadınının savaş ve ordulaşmada yakaladığı gelişme düzeyini ifade etmektedir. Kadının maruz kaldığı binlerce yıllık kölelik tarihini ancak savaşarak ve zaferler kazanarak tersine çevirebileceğini kanıtlamıştır. Dolayısıyla Heval Zilan'ın eylemi, kadın özgürlük yolunu aydınlatan ışığı, yol gösteren pusulası olmuştur. Kadın Özgürlük Ordularını geliştirmeden ve binlerce yıllık erkek egemen ordular karşısında Zilanca zaferler kazanmadan, kadın köleliğinin sona ermeyeceğinin, derin ve canlı bilincini ortaya çıkarmıştır.

>19-22

Kapitalizme karşı mücadele en geniş cepheye kavuşmuştur

Cemil Bayık

Sağlığın en fazla sömürü nesnesi ve konusu haline getirilmesi bile kapitalist sistemin ne kadar gereksiz olduğunu ortaya koymuştur. Bu açıdan toplumun sağlığını alım-satım konusu yapan, bu temelde toplum, insan sağlığını tehlikeye atan bu sisteme karşı Koronavirüs zamanında ortaya çıkan bilinçlenme, Koronavirüs zamanında kapitalizmin bütün gerçekliğinin görülməsi önümüzdeki dönemde halkların kapitalist moderniteye karşı mücadelesinin daha da yükseleceğini müjdelemektedir.

Her bakımdan gereksizleşen kapitalizme karşı bütün toplumsal kesimlerin ayağa kalkacağını söylemek gerekiyor. Kapitalizm toplum düşmanı, insanlık düşmanıdır. Bu yönüyle bir avuç tekerci dışında bütün insanlığın bu kapitalizme karşı mücadele etme zemini ve imkanı doğmuştur, bunun bilinci ortaya çıkmıştır. Bu yönüyle kapitalizme karşı önümüzdeki dönemin yeni bir mücadele dönemi olacağını şimdiden söylemek gerekiyor.

>2-7

1 Haziran Hamlesi'nin 17. yılı daha kapsamlı bir mücadeleye sahne olacaktır

Duran Kalkan

1 Haziran Stratejik Hamlemizin 11'inci yılına girerken 'durum ne' sorusunu sorduğumuzda şu cevabı net veriyoruz: Kültürel soykırım rejimi yeniden topyekûn özel savaş konsepti temelinde Özgürlük Hareketimizi imha ve tasfiye etmeyi amaçlayan yeni bir saldırı süreci içine girmiş, böyle bir süreç başlatmıştır. Temel bir tespit budur. TC devletinin ve AKP-MHP faşizminin içine girdiği süreç budur.

Süreç yeni bir mücadele sürecidir. Hareket olarak yeni bir imha ve tasfiye süreciyle karşı karşıyayız. Buna karşı hareket olarak tutumumuz, duruşumuz Devrimci Halk Savaşı Stratejisi temelindeki topyekûn direniş durumudur.

Bu nedenle de ikinci 1 Haziran Hamlesinin 11'inci yılına girerken hamlenin en yoğun çatışmayla, mücadeleyle geçtiği bir dönemi yaşıyoruz. Böyle bir duruma evrilirken içinde bulunulan geçmiş dönemdeki mücadelelerin yarattığı sonuçlar olarak bazı anlayışlar, örgütsel sistemler, alışkanlıklar var, onlar devam ediyor.

>13-15

Kapitalizme karşı m¼cadele en geniş cepheye kavuşmuştur

Cemil Bayık

Soykırımcı s¼m¼rgecilik sonuç alamadıkça bu hareketleriyle daha fazla bataklığa saplanıyor. Direniş s¼rd¼r¼ld¼ę¼ takdirde AKP-MHP faşist iktidarının sonunun da yakın olduğu g¼r¼l¼yor. Heftanin'de gerillanın g¼sterdięi direniş bu işgale karşı direnişin kesintisiz s¼receęini, t¼m işgal alanlarının soykırımcı s¼m¼rgecilięin mezarlığı haline geleceğini g¼stermektedir. Bu işgal hareketleri T¼rk devletini siyasi olarak teşhir ettiğinden ve K¼rt halkının ¼fkesini artırdığından m¼cadele zemini ve imkanlarını daha da arttıracak, bu da direnişin etkili hale gelmesi ve sonuç almasını sağlayacaktır.

da kapitalizmin, sistemin ¼retim biçiminin doğasında g¼rmek lazım. G¼lerin birbirlerine karşı biyolojik silah kullanması ise kapitalist g¼lerin kendi aralarındaki m¼cadele sonucu kullanılan bir y¼tem olabilir. Bu t¼r y¼temler de kullanabilirler. Zaten kapitalist ¼lkeler birbirlerine karşı ellerinin altında biyolojik, kimyasal ve n¼kleer silahlar tutuyorlar. Bu ayrı bir durum. Ama end¼striyalizmin, kapitalizmin bu t¼r hastalıkları çıkardığını, çıkaracağını ortaya koymak da ayrı bir durumdur. Esas tehlike kapitalizmin doğasının bu karakterinden kaynaklanıyor. Ya da Koronavir¼sle ilgili değerlendirmeler yaparken esas olarak kapitalist ¼retim biçiminin ve kapitalizmin bu karakterinden yola çıkmak gerekir. Kapitalizmi esas olarak buradan analiz etmek ve mahkum etmek, gereksizliğini ortaya koymak gerekiyor. Ve bu temelde insanlığı ¼rg¼tleyerek kapitalizme karşı topyek¼n bir m¼cadele içine sokmak gerekiyor. Koronavir¼s¼n ortaya çıkardıkları çerçevesinde b¼yle bir yaklaşımın geliştirilmesi ¼nemlidir.

Koronavir¼s salgını kapitalizmle ilgili tartışmaları yoğunlaştırmıştır

Koronavir¼sle birlikte kapitalizme karşı ortaya konulan tutum d¼nemsel olmamalıdır. Bu artık kapitalizmin ortadan kaldırılana kadar ortaya konulması, toplumun bu temelde m¼cadeleye sevk edilmesi gereken bir durum oluyor. Yoksa Çin mi, ABD mi çıkardı konuları etrafında durmak esas gerçeği sapırmaya da yol açabilir. Çin ve ABD inkar ediyor. ¼te yandan kanıtlanmadığı m¼ddete de farklı bir şey s¼ylemek m¼mk¼n değil. Ama ortada bir hastalık, bir salgın var, insanlığı ¼ld¼ren, yaşamına b¼y¼k zararlar veren bir gerçeklik var. Bu açıdan Koronavir¼s salgını s¼reci insanlık için b¼y¼k bir uyarıcı olmuştur. Bu y¼n¼yle kapitalizmle ilgili değerlendirmeleri g¼ncellemiř, yoğunlaştırmıştır. Her işte bir hayır vardır, denilir. Bu salgının yarattığı ortamı da kapitalizmi teşhir ederek, toplum d¼řmanı olduğunu ortaya koyarak hayırlara vesile etmek m¼mk¼nd¼r. Nitekim kapitalist moderniteyi sorgulama konusunda ¼nemli bir s¼re yaşandı. ¼te yandan eskiden kapitalizm daha çok artı-değer ve bunun s¼m¼r¼s¼

¼zerinden değerlendirildi. End¼striyalizm boyutu, ¼retim biçiminin insanlık dışı karakteri yeterince vurgulanmazdı. Kuşkusuz 20. y¼zyılın son çeyreğinden başlamak ¼zere kapitalizmin ¼retim biçimine karşı, çevreye verdiği zararlara karşı belli bir bilinç, ¼rg¼tlenme ve m¼cadele ortaya çıktı ama yine de bu m¼cadelenin teorik, ideolojik ve ¼rg¼tlenme temelleri yetersizdi. Bu nedenle m¼cadele y¼temleri sınırlı sonuç alıyordu. Covit-19'la birlikte bu durum değişti. Gerçekten de kapitalizmin bir de end¼striyalizm boyutu çok g¼l¼ sorgulanmaya başlandı. Bilindiği gibi kapitalizme karşı ilk sistemli ideolojik-teorik duruş Marks ve Engels'ten geldi. Pratik olarak da Lenin bunu bir m¼cadeleye çevirdi ve devrim gerçekleştirdi. Ama bunları yaparken kapitalizmin ¼retim biçiminin bilim ve tekniği insanlık ve doğa dışı kullanmasına karşı bir tutum alınmadı. Hatta sosyalizmin esas olarak elektrifikasyonla gelişeceği, bilim-tekniğin çok yaygın biçimde ¼retimde kullanıldığı bir sistem geliştirildi. Bu y¼n¼yle de reel sosyalizm pratiğinde, kapitalizmden daha yoğun biçimde doğaya zarar veren bir anlayış ortaya ıktı. İşte Sovyetlerin son d¼nemlerinde, tedbirsizliğinden dolayı Çernobil faciası yaşandı. ¼zcesi kapitalizme karşı bir m¼cadele vardı ama bunun end¼striyalizm boyutuna, onun ¼retim biçiminin doğayı, çevreyi tahrip etmesine karşı yetersiz yaklaşım g¼steriliyordu.

Bu salgınla birlikte başta sosyalistler, anti-kapitalistler olmak ¼zere t¼m insanlık kapitalizmin end¼striyalizm boyutunu sorgulamaya başladı. Geçmişte end¼striyalizm boyutunu çok ¼nemse-meyen sosyalist kesimler, anti-kapitalistler bu konuya daha da fazla ağırlık vermeye başladılar. B¼ylece kapitalizme karşı m¼cadeleye çok g¼l¼ yeni bir boyut eklendi. Eskiden de vardı ama bu g¼lendirildi. Artık kapitalizmin sadece işçilerin ve emeğin s¼m¼r¼lmesine karşı değil, doğayı yıkmaya, b¼t¼n insanlık için tehdit haline gelmesine karşı bir bilinç ve m¼cadele zemini ortaya ıktı. Kuşkusuz bu salgın hastalık en fazla yoksulları etkiliyor, vuruyor ve ¼ld¼r¼yor. Zenginler tedbirlerini alıyor ve en az zenginler zarar g¼r¼yor. Ama yine de salgının t¼m insanlığı tehdit eden boyutu olduğundan daha geniş bir toplumsal tepki cephesini ortaya çıkardığını belirtebiliriz. Son 6 aylık salgın s¼recinde Koronavir¼s konu-

Koronavir¼s g¼ndemi devam ediyor. Bununla ilgili birçok değerlendirme, analiz yapıldı, tartışmalar gerçekleşti, makaleler yazıldı. Daha da fazla yazılmaya devam ediliyor. Yine Koronavir¼s¼n toplum yaşamı ¼zerinde yarattığı etki, bu yaşamın ortaya çıkardığı sonuçlar tartışılıyor. Anlaşılıyor ki, Koronavir¼s ¼zerinde değerlendirmeler, öz¼lemeler bir s¼re daha devam edecek. Yine Koronavir¼s d¼neminin yaşamını konu alan edebiyat, sanatsal çalışmalar da ortaya çıkacaktır. şimdiden bunun ipuçlarını g¼r¼yoruz. Ancak her şeyden ¼nce şunu belirtmek gerekiyor: Koronavir¼s değerlendirmesi yaparken bunu kapitalizmden, kapitalist moderniteden ve onun ¼retim biçimi end¼striyalizmden ayrı değerlendirmek b¼y¼k yanılığlara yol açar. Bu açıdan bir b¼t¼n olarak kapitalizmi, kapitalist moderniteyi ve onun ¼retim biçimini sorgulamak gerekiyor. Doğaya, insana, sağlığa yaklaşımını sorgulamak gerekiyor. B¼yle b¼t¼nl¼kl¼ bir değerlendirme olursa o zaman Koronavir¼sle ilgili doğru bir yaklaşım g¼sterilmiř olur.

Koronavir¼s¼ tekil bir olay olarak değerlendirmek lazım. Bu sistem bug¼n Koronavir¼s¼ çıkarmıştır. Bug¼n Covit-19'dur, yarın 20'si, 30'u, 40'ı, daha tehlikeli ve yıkıcı salgın hastalıklar g¼ndeme gelebilir. Kapitalist modernitenin ve onun ¼retim biçiminin b¼yle bir potansiyeli var. Bu açıdan sorunu sadece Covit-19'la sınırlı g¼rmek, Koronavir¼s zamanı olarak değerlendirmek yetersiz kalır. Belki yakında bunun aşısı bulunur. Bunun insan ¼l¼mleri ¼zerindeki etkisi sınırlanır ama yarın daha tehlikelileri ve artık aşıların bile etkili olamayacağı hastalıklar ortaya çıkabilir. Bu y¼n¼yle kapitalist modernitenin sorgulanması gerekiyor. Onun gelecekte nasıl olumsuzluklar ortaya ıkaraığını, insanlığı ve toplumu ne-lerle karşı karşıya getireceğini ortaya koymak gerekiyor.

Kapitalist toplumun zihniyeti, burjuvazinin ve yarattığı bireyin zihniyeti anı yaşamaktır, sadece bug¼n¼ d¼řnmektir. Kapitalistler, bug¼n yapacağı

s¼m¼r¼y¼ d¼řn¼r. Gelecek kuşakları, toplumları d¼řn¼mez. Bug¼n¼n bireyi de b¼yledir. Eski ağların bireyleri gelecek kuşakları, insanlığın geleceğini d¼řn¼rd¼. İnançlı toplumlardı, gelecekte tanrı karşısında hesap vermeyi d¼řn¼rlerdiler. Aslında gelecekte tanrı karşısında hesap verme d¼řn¼ncesi teolojik olarak değerlendirildiğinde, sosyal yaşamla bağı irdelendiğinde bunun gelecek kuşaklar ve insanlık değerleri karşısında bir hesap verme olduğu rahatlıkla g¼r¼l¼r. Ama kapitalist modernitenin, kapitalist modernist bireyin b¼yle kaygıları yoktur. Onun için geçmiş de gelecek de yoktur, bug¼n vardır. Bu y¼n¼yle geleceği d¼řn¼mez ama bizler, insanlığı d¼řünenler Koronavir¼s belası ekseninde daha kapsamlı tartışmalı ve değerlendirmeler yapmalıyız. İnsanlığın geleceğinin nereye doğru gittiğini g¼r¼p bunun için tedbirler almalıyız. Bunun sorumluluğu bizlere d¼řmektedir. Bizler sadece bug¼n¼n sorumluluğunu taşımıyoruz. Gelecek kuşakların sorumluluğunu da taşıyoruz. Bir musibet bin nasihatten iyidir, derler. şimdi Koronavir¼s¼n ortaya çıkardığı sonuçlara bakarak, bunun nerden kaynaklandığını g¼r¼p gelecek için ne gibi tehlikeleri yarataığını g¼zler ¼n¼ne sererek değerlendirmelerimizi kapsamlı yapmak, sonuçlarını ve tedbirlerini ortaya koymak açısından ¼nemlidir.

Kapitalizm toplum ve insan d¼řmanıdır

Koronavir¼s¼n nasıl çıktığı konusunda birçok tartışma yapıldı. Çin ABD'yi, ABD de Çin'i suçladı. ABD, Çin'deki laboratuvarlardan ortaya çıktığını s¼yledi. Yine d¼nyada kapitalist g¼ler arasında s¼ren bir savaşın sonucu olduğu belirtildi. Kapitalist odakların birbirlerine karşı kullandıkları biyolojik bir silah olarak ortaya atıldığı s¼yendi. Bunlar doğrulanmamış spek¼latif haberlerdir. Doğrulansa da kapitalist zihniyet ve rekabetten kaynaklandığı, bunun da kapitalizmin sonucu olduğunu g¼rmek, b¼yle değerlendirmek ve ele almak gerekir. Bu çerçevede kapitalizmin toplumlar için gereksiz ve

y¼k olduğu, toplumların b¼yle bir zihniyet yaratan anlayış ve sistemden kurtulması gerektiği ortaya konulmalıdır. Esas olan şudur: Kapitalizmin kendisi zaten hastalıktır. Kapitalizmin kendisi toplum ve insan d¼řmanıdır. Kapitalizm ister yaşamda, ister ¼retimde olsun, ne olursa olsun toplumu d¼řn¼mez, azami kârını d¼řn¼r. Buna g¼re bir yaşam ve ¼retim ¼rg¼tler, buna g¼re bir eğitim, basın, k¼lt¼r-sanat faaliyeti d¼zenler. Onun tek derdi her şeyin kârının hizmetine koşulmasıdır. Bu y¼n¼yle toplum, kapitalizmin modernitesinden kurtulmak durumundadır.

Sadece toplum ¼zerinde değil, insanın ilk toplumsal yaşamdan bug¼ne oluşturduğu değerler ¼zerinde yarattığı tahribatlar d¼řn¼ld¼ę¼nde kapitalizmin t¼m topluma ve insanlığa karşı bir savaş ve d¼řmanlık olduğunu rahatlıkla g¼rmek m¼mk¼nd¼r. Bu temelde de bu sistemin gereksiz olduğu ve aşılması için de m¼cadele edilmesi gerektiğini vurgulamak gerekir. Somut Koronavir¼s gerçeğinde şunu ¼zellikle vurgulamak gerekiyor; kapitalizmin ¼retim biçimi end¼striyalizm her t¼rl¼ salgın hastalığı, mikrobu, ¼ld¼r¼c¼ hastalıkları ¼retir. Bırakalım insanların ¼l¼m¼n¼ ve yok edilmesini, doğadaki t¼m evrim halkalarını kopararak hem doğayı, hem insanlığı, t¼m canlıları yok edebilecek sonuçlar ortaya çıkabilir. Bug¼n bunlar hemen ortaya çıkıyorsa, bug¼n yarattığı tahribatlar sınırlı g¼r¼l¼yorsa bu tehlikenin b¼y¼k olmadığını g¼stermez. Tabii ki doğayı, toplumu birden ortadan kaldırması s¼z konusu değil. Adım adım doğayı bitiriyor. Adım adım salgın ve ¼ld¼r¼c¼ hastalık zeminlerini geliştiriyor, g¼lendiriyor. Bu açıdan da tehlike b¼y¼kt¼r.

Kanser hastalığı modern d¼nemin, kapitalizm hastalığıdır, deniliyor mu? En fazla da kapitalizm d¼neminde ortaya ıktı. Kapitalizm d¼neminde yeni yeni hastalıklar t¼r¼yor. Bunları bilim insanları s¼yl¼yor. Daha ¼nceden g¼r¼lmeyen t¼rden hastalıklar, fiziki, psikolojik hastalıklar olduğu s¼yleniyor. şimdi bunlar gelecekte de daha da artacak ve tehlikeli hale gelecektir. Bu y¼n¼yle Koronavir¼s¼n ortaya çıkmasını

sunda önemli bir bilinç, değerlendirme ve tutum ortaya çıktı. İkinci önemli bir bilinç ortaya çıkarması ise; kapitalist devletlerin bu salgın sürecine nasıl yaklaştıkları, bu salgın sürecini nasıl değerlendirdikleri konusunda oldu. Devletlerin bu yaklaşımının toplum üzerinde yarattığı etkiler konusunda oldu.

Devletler açık ya da örtülü sürü bağışıklığı politikasını esas aldılar

Bu salgın hastalık ortaya çıkınca kapitalist devletçi sistemin merkezleri olan ABD ve İngiltere, esas olarak üretimi ve sömürünün kesintiye uğramasını esas alan bir yaklaşımla sürü bağışıklığı yaklaşımı göstereceklerini belirttiler. Yani hastalıkla yan yana yaşama, bu yönüyle 'ölen ölsün kalan sağlar bizimidir' ya da 'zayıflar ölür güçlüler ayakta kalır' gibi bir yaklaşım benimsediler. Ama insanlık, toplum eski düzeyde olmadığı için bu tür yaklaşımlara karşı tepki gecikmedi. Bu güçler tepkiler karşısında bu politikalarından vazgeçtiklerini açıkladılar. Daha doğrusu önceden açıktan dillendirirken, toplumun tepkisini dikkate alarak bu politikayı gizliden yürütmeye başladılar. Avrupa'da ilk başlarda insan sağlığını düşünen çeşitli değerlendirmeler oldu. Avrupa'da bu yönlü tedbirler aldılar ama zamanla o tedbirlerin kapitalist sisteme zarar vereceğini, sistemin çökeceğini düşünerek normalleşme adımı altında giderek hastalıkla yan yana yaşama politikasını benimsediler. Dünya genelinde böyle bir yaklaşımın ortaya çıktığını söyleyebiliriz. Türk devleti baştan itibaren İngiltere ve ABD'nin belirttiği sürü bağışıklığı sistemini uyguladı. Türkiye ismine sürü bağışıklığı demedi ama izlediği politika tamamen ABD ve İngiltere'nin bahsettiği sürü bağışıklığı biçiminde oldu. Bunu da başından itibaren sürdürdü. Türkiye hiçbir biçimde insan sağlığını düşünen bir yaklaşım içinde olmadı. İki yönlü yalaştı: Birincisi; bu salgın dönemini toplumda gelişen mücadeleyi durdurmak için bir fırsat olarak değerlendirdi, Kürt halkının mücadelesini durdurmak için kullandı. Diğer taraftan da kapitalist sömürsünü sürdürme temelinde bir politik yaklaşım ve uygulama içinde oldu. Tamamen bir özel savaş aracı haline getirdi. Ne kadar hasta açıklanacağı ne kadar ölümün kamuoyuna yansıtılacağı bu özel savaş merkezi tarafından belirlendi. Hala da benzer bir politikayla salgın hastalık süreci iktidarın çıkarları doğrultusunda yönetilmeye çalışılmaktadır.

Bu salgın sürecinin ortaya çıktığı dönemin de dikkatle irdelenmesi gerekiyor. Son yıllarda dünya genelinde kapitalist sömürüye, devletçi sisteme, baskıya karşı tepki geliyordu. İnsanlık artık kapitalist sömürü altında yaşamak istemiyor, bu devlet sistemi ve sömürü çarkına toplumsal muhalefet geliyordu. Öte yandan kapitalizmin doğasında var olan kriz derinleşiyordu. Kapitalist güçler de bu krizi yine halkın sırtına yükleyerek, sömürülerini artırarak krizden çıkmaya çalışıyorlardı. Nitekim son yıllarda bütün kapitalist ülkelerde sağ partilerin iktidara gelmesi kapitalizmin yaşadığı kriz sonucudur. Kapitalizmin yaşadığı krize sosyal demokrat ve liberal iktidarlar çözüm bulamıyorlar. Kapitalist ülkelerde tekeller, burjuvazi bu krizini aşmak için sağ partileri iktidara getirdiler. Bu aslında tamamen kapitalizmin krizinin derinliğiyle ilgilidir. Şu bir gerçektir; kapitalizmin krizinin derin yaşanmadığı, kapitalizmin belli düzeyde gelişme ortaya çıkardığı, kapitalizmin krizinin ağır olmadığı, bu yönüyle de topluma yansımalarının da fazla olmadığı dönemler sosyal demokrat, liberal iktidarlar söz konusu olurdu.

Çünkü; böyle dönemlerde kapitalizmin kendisini en güvende hissettiği iktidarlar liberal ve sosyal demokrat iktidarlardır. Ama krize girdiği dönemler ise sağ iktidarlar devreye girer. Bu kapitalist modernitenin siyasal yaklaşımıdır. Bir başka deyişle kapitalist sistemde siyasal diyalektik böyle işliyor.

Sokağa çıkma yasaklarını sağlık için değil toplumun mücadelesini engellemek için uyguladılar

Koronavirüs de kapitalizmin krizinin derinleştiği bir dönemde ortaya çıktı. Sağ partiler toplumu bastırmak, taleplerini sınırlamak, böylelikle kapitalizmin

Koronavirüs salgınıyla birlikte bu kriz yeni boyutlar kazandı. Böyle bir durumda kim daha iyi yönetti, yönlendirdi sorusunun cevabı, hangi ülkenin bu işten kazançlı çıktığı sorusuna da cevap olacaktır. Şunu rahatlıkla söyleyebiliriz; ABD, bu krizi çok iyi yönetemedi. Kapitalist sistemin iki büyük gücü olan ABD ve Çin'in mücadelesi ele alındığında, bu krizi Çin'in daha iyi yönettiği, daha az zararlarla atlattığı ve böylelikle kriz sürecinden kazançlı çıktığı değerlendirilmesi yapılabilir.

sorunlarını toplum üzerine yıkmak için iktidara geliyordu. İşte böyle iktidarlara kapitalist ülkeler toplumsal muhalefeti daha da susturmak, toplumun mücadelesini engellemek, toplumu tümünden mücadeleden alıkoyarak sokağa çıkamaz, örgütlenemez, eylem yapamaz hale getirerek kapitalizmin krizini atlama yoluna gittiler. Salgın sürecine de böyle yaklaştılar. İnsan sağlığını düşünme, bu salgını önleme, etkisizleştirme değil de sömürüyü artırma, toplumun mücadelesini engelleme, kapitalizme karşı toplumda gelişen tepkiyi etkisizleştirme doğrultusunda politika izlendi. Sokağa çıkma yasaklarını da, esas olarak sağlık açısından değil toplumun mücadelesini engellemek için aldılar. Esas kaygıları toplumun örgütlenmesini ve mücadelesini engelleme yönündü. Hastalığı önleme tedbirleri kılıfı altında toplumu örgütsüz ve eylemsiz bırakıp, toplumu daha rahat yöneten, sömüren bir ortam elde etmeye çalıştılar. Özellikle krizin derinleştiği ülkeler, halkın mücadelesi ve tepkileri karşısında sallanan iktidarlar pandemi sürecini daha fazla bu yönlü kullanmaya çalıştılar.

Kuşkusuz Koronavirüs salgınında yaygın ölümler de yaşandı. Bu nedenle bu hastalığı önlemek için tedbirler de gündeme geldi, gerekli hale geldi. Özellikle İtalya'da, İspanya'da salgının çok yoğunlaşması böyle bir durumu zorunlu kıldı. Ancak bir taraftan halkın duyarlılığı, tepkisi ve toplumun bu salgın karşısında tedbir beklentisi karşısında kapitalistler böyle bir çabayı göstermek zorunda kalırken, diğer yandan esas kaygıları salgın ortamında üretimi artırma, sömürüyü sürdürme doğrultusunda oldu. Bu yönüyle de kapitalist modernitenin merkezleri olan ABD ve İngiltere'nin dillendirdiği sürü bağışıklığı sistemini pratikleştirme ve meşrulaştırma yoğunlaşması içinde oldular. Bu konuda kendi içlerinde yoğun tartışma ve değerlendirmeler yaptılar. Tüm kapitalist ülkelerle bu konuda diyalog içinde oldular. Devletlerin bir diğer yaklaşımı da salgın sürecinde bu çerçevede oldu.

Kapitalist modernist güçler, devletler bu krizi sadece ülkeleri içinde değerlendirme yaklaşımı yerine girmediler, uluslararası alanda konularını güçlendirme, bu salgın sürecini avantaja çevirme çabası içinde oldular. Şu bir

gerçek; kapitalist güçlerin bu salgına, hastalığa yaklaşımı nasıl olursa olsun, bir ekonomik sarsıntı ve kriz yaşandı. Her krizi kendi hanesine pozitif puan olarak yazmayı öğrenen liberal ekonomi bu krizi de fırsata dönüştürmeyi ve toplumları aldatmayı esas aldı. Her krizde nasıl ki zayıf ve güçsüz olanlar altta kalır, güçlü olanlar daha fazla güçlenip büyürken, bütün krizlerde yaşanan bu durum Koronavirüs döneminde de yaşandı. Bu dönemde de kriz toplumu ve küçük işletmeleri olumsuz etkilerken, büyük sermaye sahipleri ve tekellerin kazançlı çıktığı bir süreç yaşandı. Her ülke içinde böyle bir durum ortaya çıkarken uluslararası alanda da ekonomik

olarak büyük ve gelişme ivmesi olan devletler diğer kapitalist ülkeleri daha fazla geride bırakarak, aradaki farkları daha da açarak bu süreçten yararlanmak istediler, hatta yararlandılar. Bu bakımdan bu kriz sürecinde en fazla da, yükselişe geçen Çin'in, yine belli bir gücü olan ABD'nin kazançlı çıkacağı, diğer ülkelerin; özellikle gelişmekte olan ülkelerin büyük bir zarar göreceği değerlendirilmeleri yapılmaktadır. Bu değerlendirmeler aslında bütün kriz dönemlerinde ortaya çıkan sonuçtur. Bu Koronavirüs salgın krizinde de böyle olacağını, olduğunu söylemek gerekir.

ABD-Çin mücadelesi bu süreçte daha da arttı

Çin'le ABD arasındaki Koronavirüs konusunda birbirini suçlama tutumu bir yönüyle bu salgınla ilişkiliyken, esas olarak bu iki güç arasındaki ekonomik rekabetin ve bu temelde siyasi güç mücadelesiyle ilgilidir. Bu krizden kimin

kapitalizmin kriz dönemlerini aynı zamanda tekellerin savaş dönemi, büyük kapitalist ülkelerin birbirleriyle mücadele dönemleri olarak değerlendirdiğimizden ABD-Çin mücadelesinin bu süreçte daha da arttığını söyleyebiliriz. Özellikle salgının yaygınlaştığı dönemde Çin'in salgını belli düzeyde kontrol altına alması ve bu temelde bütün kapitalistlerin uyguladığı sürü bağışıklığı sistemine erkenden geçmesi Çin'i bu süreçte avantajlı kılmıştır. Gelişmeler ve değerlendirmeler bunu göstermektedir.

Öte yandan kimin kazançlı çıkacağı konusu bu süreçte kim daha iyi yönetti ve yönlendirdi sorusunun cevabıyla da bağlantılıdır. Krizleri yönetme ve yönlendirme de önemlidir. Koronavirüs salgınıyla birlikte bu kriz yeni boyutlar kazandı. Böyle bir durumda kim daha iyi yönetti, yönlendirdi sorusunun cevabı, hangi ülkenin bu işten kazançlı çıktığı sorusuna da cevap olacaktır. Şunu rahatlıkla söyleyebiliriz; ABD, bu krizi çok iyi yönetemedi. Kapitalist sistemin iki büyük gücü olan ABD ve Çin'in mücadelesi ele alındığında, bu krizi Çin'in daha iyi yönettiği, daha az zararlarla atlattığı ve böylelikle kriz sürecinden kazançlı çıktığı değerlendirilmesi yapılabilir. En azından dışı yansıyanlar, Çin'in bu kriz sürecini kendi çıkarına daha iyi yönettiğini göstermektedir. Bu yönetim tarzıyla da, bu krizden kendisini güçlendirerek çıkacağı görülmektedir.

Diğer yandan Almanya'nın da bu süreci iyi yürüttüğü söylenmektedir. Yansıyanlar Almanya'nın salgın döneminde krizi iyi yönettiği yönündedir. Ortaya çıkan, kapitalizmin krizli koşullarında kendi tekellerini güçlendirdiği ve kendi tekellerinin zarar görmemesi için gerekli tedbirleri aldığı anlaşılmaktadır. Nitekim kriz ortaya çıktığında bu krizin kapitalizme yansıtacağı görülmüyordu. Çünkü; salgın döneminde tüketim azaldı. Kapitalizm ise tüketim demektir. Tüketim varsa kapitalizm yaşayabilir. Toplum sağlığını dikkate alınca, eve kapanınca tüketim azaldı. Bir nevi kapitalizmin alışverişi, yani para döngüsü durdu. Tüm bunlar kapitalist işletmeleri etkileyen temel etkenler oldu. Bu durum karşısında Almanya hemen müdahale etti. Kendi tekellerine, kendi ekonomik işletmelerine sermaye akıttı. Dünyada bütün tekeller, bütün üretim güçleri salgın hastalıktan etkilenenecekti. Çünkü; tüketimin azalması demek hepsinin etkilenmesi demektir. Bu süreçte Almanya

Kapitalizmin krizi halkların tepkilerini, örgütlülüğünü ve mücadelesini de ortaya çıkarmaktadır. Halklar da artık kapitalizmin krizinin kendi sırtlarına yıkılmasını istemiyor. Günümüzde giderek bütün ülkelerde sosyal uçurum, zenginle fakir arasındaki gelir farkı artıyor. Dünya genelinde de zengin ülkelerle fakir ülkeler arasındaki uçurum artıyor. Bu kavga demektir. Sağ iktidarlar bu krizden çıkmak için baskılarını artırmak isteyeceklerdir. Ama bu aynı zamanda halkların örgütlenmesini ve tepkilerini de beraberinde getirecektir.

daha fazla kazançlı çıkacağıyla ilgilidir. Yoksa sadece, bu hastalık Çin'den mi, ABD'den mi çıktı çatışması değildir. Ya da çatışmanın büyüklüğü Koronavirüs salgını ile ilgili değildir. Nitekim şimdiden değerlendirmeler yapılıyor. Çin'in bu salgın sürecinden daha fazla kazançlı çıkacağı söyleniyor. Tabii kriminal olaylarda suçluyu bulmak için kim daha fazla yararlanıyor biçiminde soru sorulur ve cevap genellikle suçluyu gösterir. Sonuca bakarak bundan Çin yararlanmıyorsa Çin'in, ABD yararlanmıyorsa ABD'nin çıkardığı söylenebilir. Biz bu değerlendirmelerden bağımsız olarak

kendi işletmelerinin ve sermayesinin daha az etkilenmesi doğrultusunda en erken tedbir alan ülkelerden oldu. Bu da Almanya'nın, Alman sermayesinin böyle bir süreçten daha az zararlı çıkmasını sağladığını ve diğer kapitalist ülkelerle, tekellerle rekabette de kendini avantajlı duruma getirecek bir duruma kavuştuğu söylenebilir.

Herhalde kapitalist ülkelerden hangisi daha karlı, hangisi daha zararlı çıktı sorusuna önümüzdeki birkaç yılda daha net cevap bulacağız. Yani bu sürecin sonuçları birkaç yıl sonra daha net ortaya çıkacaktır. Şu anda hangi ülke

daha fazla güçlendi, hangisi daha fazla zayıfladı sorusuna net cevap vermek için erken olabilir.

Kriz dönemi rejimlerin daha fazla otoriterleşmesini beraberinde getirmektedir

Kriz dönemlerindeki güçler arasındaki mücadele, doğrudan siyasal gelişmeleri de yakından etkiler. Kriz sürecindeki mücadele ve krizden kazançlı çıkma çabaları da devletleri daha fazla otoriterleşme, sağ iktidarların daha fazla kendini dayattığı siyasal süreçler ortaya çıkarır. Zaten kapitalizm krizdeydi, sağ iktidarlar, otoriter rejimler devredeydi. Kriz dönemi rejimlerin daha fazla otoriterleşmesini beraberinde getirmektedir. Kapitalizmin krizini yaşayan ülkeler salgın döneminde açık dillendirmeseler de böyle bir eğilim içinde oldular. Kapitalizmin, sömürünün doğası bunu gerektiriyor. Kapitalist ülkeler ve tekeller arasındaki mücadele bunu gerektiriyor. Bu mücadelede her devlet, her tekellerin kazançlı çıkması için otoriter siyasete ihtiyaç duyar. Hiçbir muhalefetin olmaması, muhalefetin olmadığı ortamda rakipleriyle mücadele etmek ister. Bu da tabii ki, salgın döneminde sağ, faşist ve otoriter iktidarların daha fazla kendini göstermesine yol açar. Zaten birçok yerde sağ iktidarlar vardı. Bunlar daha da kendilerini dayatacaklardır. Bu eğilim kapitalistlerin isteği ve düşüncesi olsa da artık eskisi gibi tepkisz, muhalefetsiz bu tür süreçleri karşılamaları söz konusu değildir.

Öte yandan kapitalizmin krizi halkların tepkilerini, örgütlülüğünü ve mücadelesini de ortaya çıkarmaktadır. Halklar da artık kapitalizmin krizinin kendi sırtlarına yıkılmasını istemiyor. Günümüzde giderek bütün ülkelerde sosyal uçurum artıyor. Zenginle fakir arasındaki gelir farkı artıyor. Dünya genelinde de zengin ülkelerle fakir ülkeler arasındaki uçurum artıyor. Bu tabii kavga demektir. Sağ iktidarlar bu krizden çıkmak için baskılarını artırmak isteyeceklerdir. Ama bu aynı zamanda halkların örgütlenmesini ve tepkilerini de beraberinde getirecektir. Bu bakımdan kapitalizmin günümüzdeki kriz dönemlerinde, 19. ve 20. yüzyıldaki kriz dönemleri gibi krizin bütün yükünü halkın sırtına atma, krizden bu şekilde çıkma olanakları yoktur. Kriz yaşandığında sağ güçleri iktidarlara getirme, toplumu tümünden baskı altına alma, böylelikle krizden kurtulma yaklaşımı on yıllar öncesi kadar kolay değildir. Bu bakımdan kriz süreçlerinde bir taraftan sağ iktidarlar, eğilimler güçlenirken, diğer taraftan da halkların mücadelesi de güçlendirmektedir. Böyle yeni bir siyasal denklem ortaya çıkmaktadır.

Artık kriz dönemlerinde sağ iktidarların toplumu tümünden susturup muhalefetsiz bırakma imkanı yoktur. Bu yönüyle de kriz süreçlerinde mücadelenin de karmaşılaştığını, artık eski kriz dönemlerinde olduğu gibi kapitalist sistemin yürüttüğü politikalar ve elde ettiği sonuçlar yerine mevcut kriz dönemlerinin diyalektiğinin daha farklı işleyeceği, sonuçların da daha farklı ortaya çıkacağını söylemek yanlış olmayacaktır. Kuşkusuz hala toplumlar yeterli örgütlülüğe, ideolojik ve siyasal öncülüğe sahip değildir. Özellikle de reel sosyalizmin yıkılmasından sonra uzun dönem emekçiler, halklar öncüsü, ideolojisiz ve örgütsüz kaldı. Bu da kapitalizmin daha rahat yönetmesine, deyim yerindeyse atını koşturmasını fırsat verdi. Ancak bu durum giderek aşılmaktadır. Özellikle Önder Apo'nun kapsamlı reel sosyalizm çözümleri, devlet, iktidar ve kapitalizm çözümleri, bu temelde kapi-

talizme karşı alternatifini çok sistematik biçimde ortaya koyması, giderek halkların kapitalizme karşı ideolojik, teorik, örgütsel ve eylemsel anlamda silahlanmasına, yani alternatifli hale gelmesine imkan vermektedir. Bunun etkilerini de görüyoruz. Artık kapitalizme karşı geçmiş dönemde alternatif olmayan, tıkanan, krize giren ve dağılan reel sosyalist anlayış yerine, klasik Marksist, Leninist anlayış yerine, daha demokratik ve endüstriyalizme karşı ekolojik karakteri olan, kadın özgürlüğünü esas alan, devlet ve iktidar olmayı hedeflemeyen bir demokratik sosyalist muhalefet giderek gelişmektedir ve gelişecektir. Zaten gerçek demokrasi toplumdur. Toplumculuk ancak gerçek demokrasiyle söz konusu olabilir. Bu yönüyle toplumcu demokrasi, demokratik toplumculuk, dolayısıyla demokratik sosyalizm kapitalizmin krizinin derinleşmesi ortamında kendini daha fazla alternatif kılmaya, alternatif olmak için örgütlenmeye ve mücadele etmeye başlayacaktır. Kriz karşısında halkların seçeneğini ortaya çıkaran yeni bir mücadele dönemi yaşanacaktır.

Bireyin ve toplumun yaşamı ve sağlığı toplumsal yaşam diyalektiği içinde şekillenir

Kapitalist modernite, salgını da bahane ederek toplumu eve kapatma, sokağa, meydana çıkarmama ve bu temelde de politikasını engelsiz sürdürme biçiminde değerlendirmeye çalıştı. Her şeyin başı sağlıktır ve sağlık insanlar ve toplumlar için önemlidir. Kapitalizm toplumun bu duyarlılığını kendi çıkarı için kullanmak istedi. Devletler sağlığı gerekçe göstererek üç kişinin bir araya gelmesini engellerken, miting ve protesto yapmasını engellemek isterken, buna sağlık tedbirleriyle meşruiyet kazandırmaya, normalleştirmeye çalışırken bir süre sonra toplumun bu tedbirlere karşı tepki gösterdiği ortaya çıktı. Halk bundan rahatsızlık duymaya başladı. Bir taraftan insanlar, canlılar yaşamın her saatinde kapalı bir ortamda geçirmek istemezler. Mevcut sokağa çıkmama, evden çıkmama demek hapishane yaşamı demektir. Hapishane yaşamı da hiçbir biçimde kabul edilemez. Ne kadar imkanı da olsa, ev içinde her türlü imkan da bulunsa, insanlar sosyal varlıktır ve toplumsal faaliyette bulunmak isterler. Dışarda gezmek, hava almak ve insanlarla ilişki kurmak isterler. Topum ve birey sağlığı da böyle bir yaşam içinde gerçekleşir. Bireyin ve toplumun yaşamı ve sağlığı, böyle bir toplumsal yaşam diyalektiği içinde şekillenmektedir.

Öte yandan halklar kapitalist modernitenin, kapitalizmin toplumu eylemsiz, örgütsüz bırakıp kendi iktidarını dikensiz bir ortamda sürdürmek istediğini görerek tepki göstermişlerdir. Daha ABD'deki büyük protestolar ortaya çıkmadan çeşitli ülkelerde toplum, devletlerin bu tedbirlerine karşı tepki göstermiştir. Salgına karşı mücadelenin, tedbirin böyle olmayacağını, bu tedbir biçiminin sadece sağlık için olmadığını, sağlık bahane gösterilerek kapitalizmin sömürsünü, baskısını artırmak istediğini görmüşlerdir. Toplumlar yaşanan süreç içinde bu bilinci edinmiş ve tepkilerini ortaya koymaya başlamışlardır. Bu, Brezilya'da, İsveç'te, İngiltere'de, Fransa'da, Almanya'da, İsrail'de oldu. Toplumlar giderek devletlerin bu yasağını dinlemedi. Yasağına karşı tepki koydu ve eyleme geçti. Bu açıktan açığa kapitalist modernitenin sürü bağışıklığı temelinde insanların bir kısmını çalıştırırken, bir kısmını da eve tıkaması, eylemsiz ve örgütsüz bırakması kabul edilmedi. Bu salgın

dönemi toplumların, bireylerin ruh hali ve tepkisinin neyi kabul edip neyi kabul etmeyeceğini de gözler önüne serdi. Çünkü; topluma şimdiye kadar görmedikleri bir yaşam anlayışı ve biçimi dayatıldı. Bu bir yönüyle toplumun var oluş ve ruhsal sağlığını yaratan yaşam biçiminin sınırlandırılması, farklı bir yaşam biçiminin dayatılması oldu. Toplum da buna tepki duydu.

Toplum aynı zamanda devletin sömürsüne, baskısına karşı da tutumlarını ortaya koydu. Birçok kesim kendi toplumsal taleplerini çeşitli biçimlerde meydanlara, sokaklara çıkarak gösterdi. İşte bunun zirvesi ABD oldu. Hem de salgının en yoğun olduğu, en fazla ölümün olduğu ülkede insanlar ayağa kalktı. George Floyd adlı siyahinin insanlık dışı bir şekilde katledilmesine tepki ortaya konuldu. Bu büyük bir anlam ifade etti. İnsanların fiziki öldürülmesine karşı çıktığı gibi, ırkçılığa, ayrımcılığa ve toplumsal düzeyde öldürülmesine, iradesinin kırılmasına da bir isyan oldu. Bunun kapitalizmin merkezinde olması, özellikle günümüz dünyasında sağ iktidarların temsilcisi olan Trump iktidarına karşı gerçekleşmesi, çok kapsamlı değerlendirilecek bir konudur. Halklar salgın demeden, hastalık

düşünmeyen bir zihniyetten, bir sistemden, bir moderniteden daha güçlü olduğunu, onun tankından topundan, basınından, kültür saldırısından daha güçlü tarihsel temelini olduğunu ortaya koymuştur. İnsanlığın güçlü bir tarihsel temele, kültür temeline, ahlaka ve vicdana sahip olduğunu, ne kadar saldırı olursa olsun bu vicdanın, ahlakın, toplumsal değerlerin kendi küllerinden kendini yeniden yaratarak ayağa kalkacağını ABD'deki halk isyanı kanıtlamıştır. Bu da çok önemlidir. Bu da kapitalizmin bu kadar saldırısına, toplumu bitirmesine, her türlü silahı elde ederek, her türlü güce kavuşarak toplumda tam hakimiyet kurmasına, dünyanın sonu geldi, en son sistem böyledir, herkes kapitalizme ve onun yaşam biçimine teslim olacak dayatmasına karşı da insanlığın, tarihin, vicdanın, ahlakın ayağa kalkışı olmuştur. Bu, tüm insanlık açısından büyük bir umut demektir. İnsanlığın en fazla bitirildiği yerde, toplumsal değerlerin dibe vurduğu yerde insanlığın ayağa kalkışının olabileceğini göstermektedir.

Bu açıdan bu halk ayaklanmasının, isyanın sosyal bilimciler, devrimciler, demokratlar, tarihçiler ve toplum bilimciler tarafından da çok iyi irdelenmesi

şünmeleridir. Önder Apo bunu büyük bir yanılı olarak görmüştür. Yani devletçi, sömürücü, baskıcı sistemin karşısında her zaman toplumcu ve komünal değerlerin var olduğunu, devletçi sistemin karşısında her zaman toplumsal değerlerin de mücadele içinde olarak varlığını sürdürdüğünü ortaya koymuştur. Bu yönüyle tarihin sadece egemenlerin, devletlerin tarihi değil, bunun yanında, toplumcu yaşamı ve komünal yaşamı yaşayan, devletten, iktidardan uzak çok geniş bir insan, toplum yaşamının olduğunu tarihsel gerçekliği içinde göstermiştir. Toplumcu değerlerin güçlü biçimde devletçi-sömürücü sistemlerin yanında var olarak bugüne kadar gelmesi, kapitalizmin merkezlerinde toplum, insanlık ne kadar bitirile bitirilsin son ayaklanmada görüldüğü gibi her fırsatta kendini ortaya koyabildiğini gözler önüne sermiştir.

Artık halkların zamanı gelmiştir

Bu gerçeklik yeni bir mücadele dalgasının, devrimci dalganın geldiğini göstermektedir. Çünkü; kapitalizm krizedir. Koronavirüsle bu krizi derinleşmiştir. Artık liberaller, sosyal demokratlar, kapitalizmi iyileştirmek iste-

sinin yükseldiği dönemler olacaktır. Belki bugün sağ partiler iktidardadır ama o meşhur deyimde belirtildiği gibi, karanlığın en yoğun olduğu dönem aydınlığa en yakın olduğu dönemdir. Bu sadece fiziki bir olay için geçerli değildir. Bu aynı zamanda evrenin ve toplumsal diyalektiğin işleyişi olmaktadır.

Önder Apo'nun vurguladığı gibi, artık halkların zamanı gelmiştir. 5 bin yıllık devletçi ve iktidarcı sistem çökmüştür. Devletçi ve iktidarcı sistemlerin artık toplumlara vereceği bir şey kalmamıştır. 5 bin yıllık devletçi sistemin son temsilcisi ulus devlet de çökmüştür. Kapitalist modernite tüm ağırlığıyla toplum üzerine çöktüğü gibi kapitalist modernitenin temeli olan kapitalist üretim biçimi endüstriyalizm de hem doğa hem toplum sağlığı açısından büyük tehlike haline gelmiştir. Buna karşı da tek çözüm yolu toplumcu demokratik çözüm, demokratik sosyalist çözümdür. İşte kapitalizmin krizi karşısında halkların ayağa kalkışı artık böyle bir çözümün zamanının geldiğini de çok güçlü biçimde ortaya koymaktadır.

Bu Koronavirüs kapitalizmin tüm gerçekliğini daha fazla ortaya çıkardığı için, toplumlar bilinçlendiği için ön-

Artık kapitalizme karşı geçmiş dönemde alternatif olamayan, tıkanan, krize giren ve dağılan reel sosyalist anlayış yerine, klasik Marksist, Leninist anlayış yerine, daha demokratik ve endüstriyalizme karşı ekolojik karakteri olan, kadın özgürlüğünü esas alan, devlet ve iktidar olmayı hedeflemeyen bir demokratik sosyalist muhalefet giderek gelişmektedir ve gelişecektir. Zaten gerçek demokrasi toplumdur. Toplumculuk ancak gerçek demokrasiyle söz konusu olabilir.

demeden sokaklara döküldüler. Çünkü; insanların iradesini tanımayan, insanlara saygılı olmayan, insanları hiçeştiren, ırkçı-faşizan eğilimlerini gösteren, kendilerini insanların üzerinde zulüm mekanizması olarak gören devletler ve iktidarlar altında yaşamının en kötü ölüm olduğunu görerek meydanlara çıktılar. Covid-19'a rağmen meydanlara çıktılar. Bu açıkça en kötü baskının, zulmün, ölümün devletin ve iktidarların insanları iradesiz kılması ve her şeye boyun eğerek hale getirmesi olduğunu ortaya koyarak toplumun ayağa kalkmasıdır. Çünkü; devletlerin dayattığı, insanları aşağılayan, hiçe sayan bir ölümdür. Bu yönüyle de ABD halkının tutumu örnek olmuştur.

Topluma ne kadar saldırı olursa olsun binlerce yıllık insanlık vicdanı, kültürü öldürülemez

ABD halkının ayağa kalkışında şu gerçek de görülmüştür; kapitalizm ne kadar toplumu dağıtırsa dağıtsın, topluma ne kadar saldırı olursa olsun binlerce yıllık insanlık vicdanı, kültürü öldürülemez. Binlerce yıllık değerlerin, binlerce yılda yaratılmış kültürün, binlerce yılın toplumsallığının, insanın var oluş biçiminin; sadece anı düşünen, günün düşünen, sömürüyü ve baskıyı düşünen, bunun dışında başka bir şey

gerekıyor. İnsanlık tarihinin, insanlığın yarattığı değerlerin geçmiş bir olgu olmadığını ve tarihin aynı zamanda gelecek olduğunu iyi görmeleri gerekiyor. Bu bakımdan Önder Apo'nun "Tarih şimdidir" sözü, anlamını çok güçlü bir biçimde ortaya koymuştur. Yakın zamanda şehit düşen büyük şehidimiz Kasım Yoldaşın tarih kitabını "Tarih Şimdidir" biçiminde adlandırması da bu belirlemenin ne kadar önemli olduğunu, geçmiş tarihin, değerlerin ne kadar güçlü olduğunu, bugüne taşındığını ortaya koymaktadır. Önder Apo'nun Marks'a, Engels'e yaptığı en önemli eleştirilerden biri; sanki ilkel komünal toplumun, o değerlerin tarihte kaldığını, onların devletçi sistemle tümden ortadan kalktığını, devletçi sistemin bu değerleri tümüyle ortadan kaldırdığını dü-

yenlerin, sistem içi çözüm bulmak isteyenlerin zamanı geçmiştir. Artık sistem için çözümler bulunamıyor. Bu nedenle sağ iktidarlar gelerek, toplum üzerinde baskı kurarak krizlerini aşmak istemişlerdir. Ama artık liberaller, sosyal demokratlar ve sistemi yumuşatarak çözüm bulmak isteyenlerin zamanı geçtiğine göre, sağ iktidarlar ne kadar zulüm, baskı uygulamaları uygulansınlar artık sistem içi çözüm bulamayanlar gibi krizi yaratanlar tarafından bu krizin aşılması mümkün olmayacaktır. Bu da yakın gelecekte daha radikal toplumcu çözümlerin, sistem dışı çözümlerin, mücadelelerin gündeme geleceğini göstermektedir. Önümüzdeki yıllar bu karanlık döneme, bu sağ iktidarlara karşı toplumcu devrimcilerin alternatif sistem yaratma mücade-

müzdeki dönem sadece ABD'de değil, her yerde mücadele gelişecektir. Toplum sağlığının bu kadar tehlikeye atıldığı dönemde sağlığın bile alım-satım konusu yapılması, sağlık sisteminin özelleştirilmesi, sağlık kurumlarının en fazla sömürünün derinleştirildiği ve yaygınlaştırıldığı yerler haline getirilmesi, sağlığa yatırım yapan tekellerin en fazla sömürü sağlaması, yani sağlığın en fazla sömürü nesnesi ve konusu haline getirilmesi bile kapitalist sistemin ne kadar gereksiz olduğunu ortaya koymuştur. Bu açıdan toplumun sağlığını alım-satım konusu yapan, bu temelde toplum, insan sağlığını tehlikeye atan bu sisteme karşı Koronavirüs zamanında ortaya çıkan bilinçlenme, Koronavirüs zamanında kapitalizmin bütün gerçekliğinin görülmesi önümüzdeki dönemde halkların kapitalist moderniteye karşı mücadelesinin daha da yükseleceğini müjdelemektedir. Her bakımdan gereksizleşen kapitalizme karşı bütün toplumsal kesimlerin ayağa kalkacağını söylemek gerekiyor. Kapitalizm toplum düşmanı, insanlık düşmanıdır. Bu yönüyle bir avuç tekeli dışında bütün insanlığın bu kapitalizme karşı mücadele etme zemini ve imkanı doğmuştur, bunun bilinci ortaya çıkmıştır. Bu yönüyle kapitalizme karşı önümüzdeki dönemin yeni bir mücadele dönemi olacağını şimdiden söylemek gerekiyor.

Sürü bağışıklığı sistemini ilk günden itibaren uygulayan Türk devleti oldu

Koronavirüs salgını döneminde bu süreci tamamiyle iktidarını ayakta tutmak için kullanan, bunun için her yolu mubah gören iktidar, AKP-MHP iktidarı oldu. Şunu söyleyebiliriz; dünyada Koronavirüs zamanını, bu virüsü, bu salgın dönemini sadece ve sadece iktidarını ayakta tutmak için kullanan, bunun için her yol ve yöntemi deneyen tek iktidar AKP-MHP iktidarı oldu. Kuşkusuz diğer kapitalist ülkelerdeki iktidarlar da Koronavirüs zamanını kendi iktidarlarını güçlendirmek, toplumun mücadelesini engellemek ve sömürülerini artırmak için kullandılar. Ama hiçbirisi AKP iktidarı kadar pervasız, ahlaksız, ikiyüzlü bir şekilde hiçbir ahlaki, vicdani değer ve

ye'nin çevresindeki Irak, Suriye, Ermenistan, Yunanistan, Bulgaristan, Romanya, Kıbrıs, Rojava gibi yerlerde Türkiye'den daha az vaka ortaya çıktı. Bunun nedeni Türkiye'nin ilk başta virüsü inkar etmesi ve hiçbir tedbir almamasıdır. Çıktıktan sonra ise yine insan sağlığını düşünmeyen, tamamiyle iktidarını düşünen, kapitalist işletmeleri düşünen yaklaşımları bu durumu ortaya çıkardı. Zaten sürü bağışıklığı sistemini ilk günden itibaren uygulayan Türk devleti oldu. ABD ve İngiltere sürü bağışıklığını dillendirdi ama uygulayamadı. Diğer kapitalist ülkeler de ilk başta sürü bağışıklığını uygulamak istediler ama toplumun tepkisinden dolayı cesaret edemediler. AKP-MHP faşist iktidarı, otoriter rejimi ise başından itibaren toplumun sağlığını değil, ekonomiyi, kapitalist sistemi düşünen sürü bağış-

mun bir araya gelmesini, örgütlenmesini engelleyen bir biçimde kullanmaya devam ettiler. Dikkat edilirse hala Koronavirüsü tehdit olarak kullanıyorlar. Bir taraftan, 'normalleşme var, bizde ölümler en aza iniyor' tarzında değerlendirmeler yapılıyor ama diğer taraftan da sürekli demeçlerle, konuşmalarla, kararlarla toplumu hareketsiz bırakan, eve tıkayan, bir araya gelmesini engelleyen tedbirleri de Koronavirüs yeniden çıkmasını, tehlike var, diyerek uygulamaya devam ediyorlar. Bu elbette ki bilinçli yapılıyor. Yaklaşım kesinlikle şudur; yaşamı normalleştirilim, ekonomik faaliyet, alış-veriş sürsün, bu konularda herhangi bir engel olmasın ama diğer taraftan da 'tehlike var' diyerek toplumun bir araya gelmesini, örgütlenmesini, yürüyüş yapmasını engelleyen tedbirler sürdürülsün. Böyle bir politika izliyorlar. Bu

üzerinde kaş var denilerek insanlar gözaltına alınmakta, sorgulanmaktadır. Gazeteciler, siyasetçiler tutuklanmaktadır. Zaten Kürtlerin tutuklanması normalleştirilmiştir. Sürekli tutuklama yaparak topluma gözdağı verilmekte ve korkutulmaktadır. Sürekli bir korku iklimi sürdürülmektedir. Her gün her şehirde mutlaka birilerini tutuklama, zindana atma kararı almışlar. Özellikle Kürdistan'da uygulanan sistem budur. Baskıyı, zulmü sürdürmek için dünyada görülmemiş bir faşist sistem kurulmuş. Tutuklamaların hiçbir gerekçesi yoktur. Her gün her şehirde mutlaka 5-10 kişi tutuklanacak, topluma gözdağı süreklileştirilecek yönünde alınmış bir karar vardır. Uygulama budur.

Bunu Kürt halkının, gençlerin bilmesi lazım. Bu bakımdan bıçağa boyun uzatır gibi tutuklanmayı beklememesi lazım.

tirecektir. Saldırganlığının zayıflığından ileri geldiği görülmelidir.

Öte yandan AKP iktidarı artık parti olmaktan çıkmıştır. Kuruluşunda bu partiyi destekleyenlerin hepsi ayrılmıştır. Artık AKP yoktur. İçinden iki tane parti çıktı ve bunlar aynı zamanda kurucuları. Bu nedenle AKP, iktidarını ayakta tutamıyor. Zaten AKP parti olmaktan çıktığı için, bir çıkar şebekesi, bir avuç insanın iktidar hırsı, belli bir çıkar çevresi ve iktidarı olduğu için, ayakta kalmak için yeni ittifaklara yöneldi. Bu nedenle MHP'yle ittifak yaptı, uzlaştı. Düne kadar birbirine girdikleri Ergenekoncularla uzlaştı. Bütün uzlaşmaları Kürt düşmanlığı üzerinden yaptı. Faşist Erdoğan, 'Kürt düşmanlığı yaparsam bunları yanıma alırım ve iktidarımı böyle sürdürüm, dedi. Ve şimdi iktidarını böyle sürdürmeye çalışıyor. Erdoğan'ın ve çevresindekilerin Kürt düşmanlığı yapma dışında iktidarlarını sürdürme imkanı kalmadı. Ancak Kürt düşmanlığı yaparsa MHP'nin, Ergenekoncuların, faşist ulusalcıların desteğini alabilir. Ulusalcılar içinde de en faşist ve tamamen Kürt düşmanı olanların desteğini almaktadır. Böyle iktidarda kalabiliyor. Başka türlü iktidarda kalması mümkün değil.

Birazcık toplumsal mücadele geliştiği takdirde AKP iktidarı kesinlikle tepe taklak olacaktır

AKP ilk dönemlerde olduğu gibi demokrasi, liberalleşme, çeşitli konularda biraz daha yumuşak yaklaşım göstererek iktidarda kalamıyor. Çünkü; toplumun sorunlarını çözemiyor; ne Kürt sorununu ne Alevilerin sorununu ne kadınların sorunlarını çözebiliyor ne de çeşitli liberal kesimlerin beklentilerine cevap verebiliyor. Bu nedenle de sadece Kürt düşmanlığıyla ayakta kalabileceğini gördüğünden, Kürt düşmanlığı temelinde ittifak kurabileceğini gördüğünden tamamen Kürt düşmanı bir iktidar olmuştur. Ancak toplumsal zemini, moral değeri zayıftır ve siyasal zemini kalmamıştır. Çok güçsüz bir iktidardır. Bu yönüyle baskıyı ne kadar sürdürürse sürdürsün iktidarını ayakta tutması kolay değildir. Birazcık mücadele geliştiği takdirde kesinlikle tepe taklak olacaktır. İşte bugün yapılması gereken de o biraz da olsa mücadelenin açığa çıkarılmasıdır. Zaten sallanıyor, toplumsal desteği kalmamış. Türkiye'nin ekonomik, toplumsal, kültürel yönünü, doğrultusunu belirleyen şehirlerde AKP iktidarı kaybetmiştir. Türkiye'nin ekonomik, toplumsal, kültürel, siyasal yönünü İstanbul, İzmir, Çukurova, Ankara gibi yerler belirler. Buralarda AKP kaybetmiştir.

Eskiden buralara dayanarak iktidar olunurdu. Zaten Türkiye'de ancak buralara dayanarak iktidar olunabilir. Şimdi AKP iktidarı buraları kaybetmiştir. Buralarda tabanda AKP iktidarına karşı bir ittifak ortaya çıkmıştır. Kürtler, demokrasi güçleri, emekçiler, kadınlar Türkiye'nin ekonomik, toplumsal, kültürel ve siyasal geleceğini belirleyen bu şehirlerde doğal ittifak haline gelmişlerdir. Bu bakımdan AKP zor ayakta kalıyor. Yoksa CHP muhalefet etmiyor. CHP'nin bir muhalefeti yok. Ama tabanda demokrasi güçlerinin bir araya gelmesi mayalanıyor. AKP oralara nüfuz edemiyor, oradaki toplumu kontrol edemiyor. Bu da AKP-MHP iktidarının sürdürülmesini zorlaştırıyor.

Kürdistan'da şu anda tarihin görmediği bir zulüm var. Sadece Bakur'da ya da Türkiye'de Kürtlere baskı yaparak ayakta kalamıyor; bu nedenle Rojava'ya, Başûr'a, Medya Savunma Alanları'na, Şengal'e, Mexmûr-Şehit Rustem Cûdî Kampı'na saldırıyor. Bunları yaparsa Kürt düşmanlarının; MHP'nin,

AKP sadece Kürt düşmanlığıyla ayakta kalabileceğini gördüğünden, Kürt düşmanlığı temelinde ittifak kurabileceğini gördüğünden tamamen Kürt düşmanı bir iktidar olmuştur. Ancak toplumsal zemini, moral değeri zayıftır ve siyasal zemini kalmamıştır. Çok güçsüz bir iktidardır. Bu yönüyle baskıyı ne kadar sürdürürse sürdürsün iktidarını ayakta tutması kolay değildir. Birazcık mücadele geliştiği takdirde kesinlikle tepe taklak olacaktır. İşte bugün yapılması gereken de mücadelenin açığa çıkarılmasıdır.

kural tanımayan biçimde kullanmadı. Önceleri Koronavirüs her tarafta yayılırken, 'bizde yok' diyerek iktidarlarını başarılı göstermeye çalışır ve bu temelde salgın dönemini kendi iktidarını güçlendirmek için ele alırken, salgın artık durdurulamaz ve açık hale gelince de bu süreci yine kendi iktidarı için kullanma, güçlendirme biçiminde değerlendirmeye çalıştı. Bu salgını iktidarını sürdürme ve kendini bu salgın döneminde avantajlı hale getirme politikası yürüttü. Zaten daha salgının ilk çıktığı günlerde, 'biz bu işten ekonomik olarak kazançlı çıkacağız, bu salgın bizim için yeni fırsatlar ortaya çıkaracak' diyerek salgını bile daha fazla rant ve kâr için bir fırsat gördüklerini söylediler. Dünyada, Türkiye'de insanlar ölürken, can derindeyken bu yönetimin tek düşündüğü şey iktidarını ayakta tutmak ve Türkiye'deki çıkar çevrelerinin, burjuvazinin, sömürücülerin sömürülerini daha da fazla arttırmak olduğunu herkes gördü.

Devletlerin, kapitalist modernitenin ahlaki ve vicdani yoktur ama bunu bu kadar açık biçimde dillendiren tek devlet Türk devleti, tek iktidar da AKP-MHP iktidarı olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz. Toplumun sağlığını düşünmediğinin en somut biçimi; Koronavirüs Türkiye'de yaygınlaşırken 2 ay boyunca inkar ettiler. Eğer bugün hala Türkiye'de Koronavirüs varsa, vakalar artıyorsa bu politikanın sonucudur. Dikkat edilirse Türkiye'nin çevresindeki ülkelerde azalırken, belli düzeyde kontrol edilirken Türkiye'de hem ölümler fazla oldu hem de hala kontrol edilememiştir. Türki-

şıklığı politikasını uyguladı. Türkiye'de başından beri uygulanan sürü bağışıklığıdır. Ama bunu ifade etmediler, dillendirmediler. Fabrikalar hiç durmadı. İşçilere virüs bulaşmaz, zindandakilere virüs bulaşmaz, Kürtlere virüs bulaşmaz, gibi bir yaklaşımla hareket edildi.

Esas olarak da AKP iktidarı işçileri çalıştırırken tamamen toplumun bir araya gelmesini engelleyen bir politika izledi. Sokağa çıkma yasakları koydu. Dışarı yasak koymadığı zamanlarda da toplumun bir araya gelmesini engelleyen bir sistem kurdu. Polisini, bekçisini tamamen toplumun örgütlenmesini, bir araya gelmesini engelleyen biçimde kullandı. Sokağa çıkma yasasının kaldırıldığı ve normale geçildiğini söylediği süreçlerde bile koyduğu kurallarla tamamen insanların bir araya gelmesini, örgütlenmesini engelleyen bir biçimde uygulamalar geliştirdi. Bir taraftan, 'bizde Koronavirüs kontrol altına alındı, normalleşmeye gidiyoruz' denildi. Ama sürekli de, 'tedbir alalım, tedbiri elden bırakmayalım, tehlike geçmemiştir' söylemiyle Koronavirüsü tamamen toplu-

politikanın amacı başından beri iktidara karşı muhalefeti engellemek, sömürü çarklarını sürdürmek olduğu gibi, şimdi de aynı politika sürdürülmektedir.

AKP-MHP iktidarının normalleşme dediği sadece sömürünün engelsiz sürdürülmesidir. Diğer taraftan da toplumun tam bir faşizm cenderesi altına alınması, bir polis devleti haline getirilmesidir. Koronavirüsü insanların yürüyüşüne, konuşmasına, bir araya gelmesine, her şeyine bir müdahale gerekçesi olarak değerlendiriyor, kullanıyor. Nitekim şimdi faşist devlet tüm uygulamalarını, baskısını, müdahalelerini Koronavirüs tedbirleri gerekçesine dayandırıyor ve böylelikle polis devletini artık meydanlarda, sokaklarda evlerde, insanların üzerinde bir denetim sistemi haline getiriyor.

Her gün her şehirde mutlaka birilerini tutuklama zindana atma kararı almışlar

Bu dönem aynı zamanda keyfi tutuklamaların, soruşturmaların arttığı bir dönem oldu. Neredeyse artık, gözün

Zulüm görmeyi beklememesi lazım. Gençler, kadınlar, bütün toplumun bunu bilmesi lazım. Böyle bir düzene ve uygulamaya karşı direnmekten, ayağa kalkmaktan başka çare yoktur. Bunun görülmesi gerekiyor. Uygulanan politika budur. Kuşkusuz soykırımcı faşist iktidarın uygulamalarına toplumda tepki vardır. Toplum artık bu iktidarın gerçeğini görüyor. Bu iktidarın adaletinin, vicdanının kalmadığını, bu iktidarın tek politikasının kendi iktidarını ayakta tutmak ve sömürüsünü sürdürmek olduğunu, bunun için insanlık tarihinde görülmedik uygulamalara başvurduğunu görüyor. Demirci Kawa destanında olduğu gibi zalim Dehak yaşamak için, ayakta kalmak için her gün birkaç gencin beynini yemiştir, toplumun beynini yiyerek ayakta kalıyorsa şimdi de benzer biçimde AKP-MHP iktidarı her gün şu kadar Kürt, demokrat tutuklayarak kendini ayakta tutmaya çalışıyor. Mitolojik destanda ortaya konulduğu gibi zalim Dehak gençlerin beynini yiyerek kendini var ediyor ve ayakta tutuyorsa, AKP-MHP iktidarı da şimdi benzer biçimde insanları tutuklayarak, zulüm ederek ayakta kalıyor.

Bu uygulamaları zayıf olduğundan yapıyor. AKP-MHP iktidarı en zayıf dönemindedir. Böyle zayıf bir iktidar biraz mücadeleyle yıkılacağını bilir. Bu nedenle biraz mücadele edilmesini bile engellemeye çalışıyor. Bu kadar baskı kurmasının nedeni çok zayıf olmasındandır. En küçük muhalefetin bile ortaya çıkmasını engellemeye çalışıyor. Çünkü; birazcık muhalefet bile sonunu ge-

Ergenekonun desteğini aliyor ve böyle ayakta kalmaya çalışıyor. Vatan, millet diyor, milliyetçi duygulara seslenerek ayakta kalmaya çalışıyor. Ancak istediği sonucu alamıyor. Kürt halkını sindirememiştir ve Kürt halkı ayakta. Bütün imkanlarını kullanarak gerillayı ezmek ve tasfiye etmek istedi ama gerilla direnir. Gerilla tüm zorluklara rağmen, düşmanın her türlü karmaşık tekniğine karşı fedaice savaşıyor. Şu anda bir fedai savaşı yürütülüyor. Fedai savaşa direniş sürdürülüyor. Böylelikle Türk devletinin sonu yaklaşıyor. Çünkü; bu iktidar zayıf bir iktidardır ve bu zayıf iktidarını sürdürmez. Bu nedenle de kısa sürede sonuç alması gerekiyor. Sonuç alamadığında da devrili yıkılacaktır. Bu nedenle gerillanın fedaice direnişi çok çok önemlidir. Her türlü saldırıya karşı cevap vermesi, ayakta kalması çok çok önemlidir.

Bu bakımdan gerillanın bu dönemdeki direnişinin, mücadelesinin 20 yıl, 30 yıl önceki çok büyük çatışmaların sürdürdüğü savaştan, direnişten daha anlamlı siyasal sonuçları oluyor. Çünkü; faşist iktidar topyekûn bütün imkanlarıyla tam bir soykırım saldırısı savaşı yürütüyor. Hiçbir iktidarın yapmadığı düzeyde tüm imkanlarını, her şeyini Kürt düşmanlığına seferber ediyor. Sadece Bakur'da değil, Başûr'da, Rojava'da, dünyanın her tarafındaki Kürtlere saldırıyor. Şengal'e, Mexmûr-Şehit Rustem Cûdî kampına saldırıyor. DAİŞ'e karşı mücadelede dünyanın, insanlığın sempatisini, meşruiyetini kazanmış, meşruiyeti ve moral desteği en güçlü ve en haklı olan Êzîdî topluma saldırıyor. Şengal'e saldırısı bile ne kadar zayıf olduğunu gösteriyor. Kuşkusuz bu saldırıları yaparken KDP'nin desteğini alıyor. KDP'nin Türkiye'yle ilişkileri bu saldırıları normalleştiriyor, meşrulaştırıyor. KDP destek vermezse bu saldırıları yapamaz. Şengal'e saldırması onun için yıkım olur. Onun için eğer KDP'nin desteği olmazsa Türk devletinin Şengal'e saldırması; Türkiye'deki bir deyimde olduğu gibi 'Eceli gelen itin camî duvarına işlemesi' durumu olurdu. Ama KDP meşrulaştırıyor. Mexmûr'daki mazlum mülteci halk DAİŞ'e karşı direndi. Hatta Hewlêr'in ele geçirilmesini engelleyerek Başûrê Kurdistan'ın DAİŞ tarafından işgal edilmesini önledi. Böyle meşruiyeti, değeri olan bir mülteci kampına bile Türk devletinin saldırması tabii ki KDP'nin Türk devletiyle ilişkileri sonucudur.

Gerillanın direnişi tüm işgal alanlarının, sömürgeciliğin mezarlığı haline geleceğini göstermektedir

Bu saldırılara gerekçe olarak Kürt düşmanlığı ve işgalciliği değil de PKK'nin varlığı, buraların PKK'ye, Önder Apo'ya sempati duyması gerekçe gösteriyor. Türk devleti bu saldırılarına meşruiyet bulamıyor, normalleştiremiyor ama KDP bu saldırıları meşrulaştırıyor. Aslında Bakur'da da bu kadar Kürt düşmanlığı yapmasında KDP'nin politikalarının etkisi var. Ama bu politikaların da sonuna gelinmiş bulunuyor. Çünkü; Kürt toplumu her yerde direnir. Şengal'de, Mexmûr'da, Rojava'da, Bakur'da, Başûr'da direnir, metropollerdeki Kürtler direnir. Gerilla fedaice direnir. Her türlü işgal saldırılarına cevap veriyor, işgalcileri rahat bırakmıyor. Mücadeleyi sürdürerek soykırımcı sömürgeci AKP iktidarının ve ittifaklarının sonunu getiriyor. Bu bakımdan gerillanın gösterdiği direniş ve Kürt halkının bu saldırılar karşısında ayakta kalması çok çok değerlidir.

Heftanîn'e yönelik işgal hareketi, gerillanın ve Kürt halkının direnişinden

ne kadar zorlandıklarını ortaya koymaktadır. Her yerde saldırgan görüldüğü ve teşhir olduğu halde bu saldırıları yürütmesi çok zorlanması sonucudur. Ancak soykırımcı sömürgecilik sonuç alamadıkça bu hareketleriyle daha fazla bataklığa saplanıyor. Türk devleti saldırılarıyla aslında direniş cephesinin genişlemesini sağlıyor. Hem de gerillanın daha elverişli koşullarda direnmesi ve mücadele etmesi imkanlarını ortaya çıkarıyor. Bu gerçeklik direniş sürdürüldüğü takdirde AKP-MHP faşist iktidarının sonunun da yakın olduğunu gösteriyor. Heftanîn'de gerillanın gösterdiği direniş bu işgale karşı direnişin kesintisiz süreceğini, tüm işgal alanlarının soykırımcı sömürgeciliğin mezarlığı haline geleceğini göstermektedir. Bu işgal hareketleri Türk devletini siyasi olarak teşhir ettiğinden ve Kürt halkının öfkesini artırdığından mücadele zemini ve imkanlarını daha da arttıracak, bu da direnişin etkili hale gelmesi ve sonuç almasını sağlayacaktır.

HDP, çeşitli çevrelerden çizgisine yönelik yapılan saldırılara kulak asmamalıdır

Yakın zamanda HDP'nin yürüyüşü oldu. HDP ağır saldırı altındadır, kapatılmak isteniyor. Zaten fiili olarak kapatılmış durumdadır. Her gün üyeleri tutuklanıyor. Milletvekilleri, belediye eşbaşkanları, yöneticileri zaten zindanda. Aslında tümüyle kapatılmış durumdadır

vaşıyla HDP'ye çok yoğun saldırdığı halde bu yürüyüş sırasında HDP, yetersiz de olsa Türkiye demokrasi güçlerinden, sivil toplum kuruluşlarından, emekçi örgütlerinden, halktan, aydınlardan destek almıştır. Bu çok çok önemli ve değerlidir. HDP'nin direnişinin başarılı ve etkili olmasında bunun da rolü vardır, bu da küçümsenemez. Bu da HDP'nin politikasının diğer başarısıdır. Nasıl ki Kürdistan'da Kürt halkı çok canlı olarak HDP'ye sahip çıkıyorsa, HDP'ye sahip çıkarak özgürlük ve demokrasi mücadelesinden, kimliğinden, özgürlüğünden, öz yönetiminden, özerkliğinden ve özerk yaşamından vazgeçmediğini ortaya koymuşsa; aynı zamanda Türkiye'deki demokrasi güçlerinin, sivil toplum kuruluşlarının, çeşitli çevrelerin bu yürüyüşe destek vermesi, HDP'nin Türkiye halkıyla buluşmasından önemli bir sonuç aldığını göstermektedir. Bunun ilerde çok önemli siyasal sonuçları olacaktır. Çok önemli gelişmelere zemin sunan bir sonuç olduğu görülecektir.

Bu açıdan HDP, çizgisinde ısrar etmeli, çizgisinin doğruluğunu görmeli ve çeşitli çevrelerden HDP çizgisine yönelik saldırılara kulak asmamalıdır. Bunlar MİT'in, Kürt düşmanlarının yönlendirdiği saldırılardır. Ya da kulağı sağır, gözü kör, çok sınırlı marjinal bazı sözde milliyetçilik ve Kürtçülük yapanların HDP'ye saldırıdır. Bunlar güya bağımsızlık isteyen çevrelermiş! Onların bağımsızlık istemleri kesinlikle

Hiçbir Kürt aydını, yurtseveri bu tür söylemlere kulak vermemelidir. Bunlar düşman yönlendirmeleridir. Bunların kesinlikle MİT, düşman yönlendirmesi olduğu açıktır.

Bugün düşman en çok HDP'ye, Kürt Özgürlük Hareketi'ne saldırıyor ve tasfiye etmek istiyor. Kürt'ü soykırıma uğratmak isteyen düşmana karşı kim direnir? Kürt soykırıma uğratılmak isteniyor. Bırakalım dil, kültür ve diğer hakları, varlığı kabul edilmiyor. Varlığı olmayan Kürt neyi kazanacak? Varlığı olmayan Kürt'ün bırakalım bağımsızlığını, özerkliğini, özyönetimini; kimliğini ve kültürünü bile yaşatamaz. Bu yönüyle güya bağımsızlık söylemi ve Kürtlük adına HDP'ye, Özgürlük Hareketi'ne yapılan saldırılar kesinlikle MİT, düşman yönlendirmesi ve ağızıdır. Nitekim bazı belgelerle de bu ortaya çıkmıştır. Bunların Kürtlükle alakaları yoktur. Bu söylemde bulunanların tek amacı vardır; o da Kürt Özgürlük Hareketi'ni tasfiye etmektir. Kürt'ün en dinamik güçlerinin yenilgisini sağlamaktır.

HDP'nin, çeşitli güçlerin bu tür Kürt düşmanı saldırıları karşısında savunmaya geçmelerine gerek yoktur. Kendi çizgilerini, Önder Apo'nun kadın özgürlüğüne dayanan Ekolojik Demokratik Toplum Paradigması'nı, Demokratik Konfederalizm'e dayanan Demokratik Özerklik ve özgürlük anlayışını sonuna kadar savunmalıdırlar. HDP de kendi çizgisini savunmalıdır. Türkiye halklarının kardeşliği temelinde Türki-

danlara çıkarak Türkiye'de ne talep ediyorlarsa etsinler. Öyle kalkıp bu söylemlerin HDP'ye, Özgürlük Mücadelesi'ne karşı bir eleştiri aracı yapılması, bir özel savaştır. Bu söylemleri kullananlar gerçekten söylemlerinin insanlıysalar bu söylemlerini bir mücadele ve örgüt gerekçesi yapsınlar. Türk devletine karşı savaş gerekçesi yapsınlar. Bunu yapmıyorlarsa MİT'in ajanlarıdır. Çeşitli çevrelerin kullandıkları ajandır. Zaten çoğunluğu MİT'in örgütlediği insanlardır. Yani bunu sosyal medya üzerinden yapan söz konusu hesapların çoğu sahtedir. Özel savaş merkezlerinin örgütlediği trol hesaplarıdır, gerçek kişiler değildir. Gerçek olanlar sınırlıdır. Bunlar da bazı kandırılmışlardır, düşmanın özel savaş gerekçesini göremeyen kesimlerdir.

HDP'nin çizgisinin doğruluğu bu yürüyüşle de görüldü. Bu çizgisini güçlü biçimde sürdürmelidir. Bizim söyleyeceğimiz budur. Ama biz şunu da biliyoruz; sadece HDP'nin mücadelesiyle Kürt halkı özgürlüğünü ve bağımsızlığını kazanamaz. Ancak daha etkili mücadeleyle özgürlük kazanılabilir. Ne kazanılacaksa halk bunu sokaklarda, meydanlarda kazanabilir. Gerilla mücadelesiyle kazanılır. Sadece demokratik siyasal mücadele yetmez. Hele hele internette birkaç tweet atarak kimse bir şey elde edemez. Elde ettiğini de söyleyemez. Başka ülkelerde sanal medyanın kullanımının anlamı, etkisi olabilir. Ancak Kürdistan'da sanal med-

HDP'nin çizgisinin doğruluğu bu yürüyüşle de görüldü. Bu çizgisini güçlü biçimde sürdürmelidir. Bizim söyleyeceğimiz budur. Ama biz şunu da biliyoruz; sadece HDP'nin mücadelesiyle Kürt halkı özgürlüğünü ve bağımsızlığını kazanamaz. Ancak daha etkili mücadeleyle özgürlük kazanılabilir. Ne kazanılacaksa halk bunu sokaklarda, meydanlarda kazanabilir. Gerilla mücadelesiyle kazanılır. Sadece demokratik siyasal mücadele yetmez. Hele hele internette birkaç tweet atarak kimse bir şey elde edemez.

yada tweetler atılarak hiçbir sonuç elde edilemez, en iyimser halde kendini ve toplumu kandırmak olur.

Gençlerin her yol ve yöntemi kullanarak gerillaya katılmaları çağrısını yapıyoruz

Düşmanın saldırıları ortadadır. Önder Apo üzerindeki tecrit devam ediyor. Bir devlet zindanlarda yoğun baskı yapıyorsa o devletin karakterinin ne olduğu zaten açık, ortadadır. Zindanlarda on bini aşkın Kürt siyasi tutsak var. Çoğu 20 yıl yatmış. Bunlar Kürt halkının temsilcileridir. Bunlar Kürt halkının özgürlük çizgisini savunanlardır. Bu gerçeğin görülmesi gerekiyor. Böyle bir düşman karşısında tabii ki direnecektir, direnilmesi gerekir. Sokakların, meydanların direniş alanı haline getirilmesi gerekiyor. Gençlerin meydanlara çıkması gerekiyor. Gençlerin bir araya gelerek eylem yapması gerekiyor. Birbirini tanıyan, birbirine güvenen, ne

MİT tarafından yönlendirilen düşman ağızıdır. Kürt halkının Özgürlük Mücadelesi'ni parçalamak isteyen, Kürt halkının şu anda en etkili dinamik gücü olan Kürt Özgürlük Hareketi'ni, yine HDP'yi zayıflatmak, tırtıklamak isteyen, bu tür saldırılarla uğraştırmak isteyen özel savaş güçleri ve MİT yönlendirmeleridir. Bunu herkesin bilmesi gerekiyor. Bağımsızlığı dillendirmeleri, bu konuda HDP'yi eleştirmeleri hikayedir.

ye'nin demokratikleşmesi ve Kürdistan'ın özgürleştirilmesi çizgisini savunmalıdır. Bu çizgiyle sadece Kürdistan'ın, Bakurê Kurdistan'ın özgürleşmesi değil, tüm parçaların, tüm Ortadoğu'nun özgürleşmesi sağlanacaktır. Bu yönüyle herhangi bir gücü ve düşmana karşı mücadelesi olmayan bazıların internet üzeri yaptığı söylemlere kulak verilmemeli. Varsa güçleri sokağa, meydanlara çıksınlar. Mey-

olduklarını bilen gençler bir araya gelip 3 kişilik, 5 kişilik birimler kurarak bu düşmana çok büyük darbe vurabilirler. Evet, düşmanın ajan ağı vardır. Birbirini tanıyan küçük birimler bir araya gelip, örgütlenip eylem yaparak bu ajan ağını boşa çıkarabilirler. Bu düşman ağlarını aşarak etkili eylemler yapabilirler. Her türlü eylemi yapabilirler. Bu yönüyle kimseden talimat almalarına ve kimse-
nenin gelip onları örgütlemesine gerek yok. 3 kişi birlikte örgütlenebilir. Kürtler 40 yıllık mücadele içinde bilinçlenmişlerdir. Yaşlısı da genci de bilinçlidir. Çocukta bile düşman bilinci vardır. Çünkü çocuk abisine, ablasına, babasına, annesine, ailesine ne yapıldığını görüyor. Düşman olduğunu görüyor. Onlar bile birçok şey yapabilirler.

Gerilla mücadeleyi sürdürüyor. Bu yönüyle tabii ki direnişin önemli bir boyutu gerilladır. Bu bakımdan genç kız ve erkekler gerillaya akmalıdır. Gerillaya ulaşmanın mutlaka bir yolunu bulabilirler. Gerillaya katılmak isteyen mutlaka yolunu bulur. Yol bulamıyorum denilemez, istenildiğinde yol bulunur. Günümüz dünyasında gerillaya ulaşmanın yolları çoktur. Eskiden şuraya buraya gitmek mümkün değildi. Şimdi herkes her yere

dürmek için kalıyorlar. Rusya kendini etkili kılmak istiyor. Ancak şu görülüyor; mevcut durumda tek başına ne Rusya'nın ne de ABD'nin Suriye'de kendi hegemonyalarını hakim kılmaları mümkün değil. Belirli bir uzlaşmanın ortaya çıkacağı görülüyor.

Zaten ABD Türkiye'yi destekleyerek Suriye'nin şekillenmesinde rol oynuyor. ABD-Türkiye ilişkisi aynı zamanda Suriye üzerinde baskı ve Suriye'nin şekillenmesinde rol alma ilişkisidir. ABD hem Türkiye'yi hem Kürtleri kullanmak istiyor. Böyle bir politika yürütüyor. Fakat Suriye'deki dengeler karışıktır. Hala rejimin de bir gücü var. Aslında rejimin tümünden yıkılması gibi bir durum söz konusu değil ama rejimi geriletme, mevcut devlette çeşitli muhalif güçleri belirli çerçevede uzlaştırma yaklaşımları var. Anlaşılan o ki; Esad'ın aşılmasını sağlayacak ama mevcut rejimle de bir uzlaşmaya gidilecek yeni bir siyasal sistem öngörülüyor. Bu uzlaşma hangi düzeyde olacak, bu netleşmiş değil. Bu nedenle mücadele sürüyor. Her güç kendi konumunu güçlendirmek istiyor. ABD, Sezar yasası diyerek Suriye'yi daha da geriletmek istiyor. Yine Türkleri Suriye'de kullanıyor. Diğer taraftan da Kürtlerle

Suriye'de kısa sürede çözüm beklenmemeli. Kürtler de kısa sürede çözüm beklerse yanılır. Bu bakımdan Kürtlerin yapması gereken konumlarını, örgütlülüklerini güçlendirmeli, her türlü çatışmaya hazır olmalıdırlar. Hem ulusal birliklerini hem toplum örgütlenmesini hem de öz savunmasını güçlendirerek yeni Suriye'nin şekillenmesinde pozisyonlarını güçlü hale getirmeleri gerekiyor. Yoksa kısa sürede çözüm aramayla ya da şu bu güce dayanarak Kürtler Suriye'de özgür ve demokratik yaşama kavuşamazlar. Bu gerçekliğin mutlaka görülmesi gerekiyor.

Türkiye'deki mevcut iktidarın karakteri faşist, şovenist, saldırgan ve herkese düşmandır

Üçüncü Dünya Savaşı ortamında salgın sürecini herkes kendi cephesinden değerlendirmeye çalıştı. İran-ABD gerilimi vardı ve bu gerilim sürüyor. Görünüşte çok açık şiddetli savaş içerisine girmese de, İran da kendisini toparlayıp daha fazla karşı koymaya çalışıyor. ABD de bu süreci çeşitli güçlerle ilişki temelinde, Irak'ta yeni hükümeti etkileyerek, güçlerini Başûrê Kurdistan'a taşıyarak ve Suriye'yi

manlı, imparatorluk, işgal, talan geleneği devam ediyor. Yayılma, fetih, bir yerleri işgal etme kültürü oluşmuş ve bu mevcut iktidarın genlerinde var. Bunu sürdürüyorlar. Koronavirüs döneminde bütün dünya kendi derdiyle uğraşırken Türkiye bunu fırsat bilip Libya'ya çetelerini gönderdi. Aslında içerde nasıl ki Koronavirüsü fırsat bilip toplum üzerindeki baskısını artırırsa, dışarda da dünya kendi sorunlarıyla uğraşırken Libya'ya silah, asker, çete gönderdi. Libya'da bir etkinlik kurdu. Tabii burada ABD'nin göz yumması da var. ABD nasıl ki Suriye'de Türkiye'ye göz yumarak bir NATO ülkesi üzerinden Suriye'yi şekillendirmek istiyorsa, böyle bir yaklaşım içinde Libya'da da Türkiye'nin önünü açtı. Türkiye nereye giriyorsa ABD orası benimdir, diyor. Türkiye üzerinden orada politikalarını yürütürüm, diyor. Türkiye'nin bu işgal saldırılarına Rusya da, Fransa da, Arap Birliği de karşıydı. Ancak Türkiye cesaretini ABD'nin politikalarından aldı. ABD açık destek vermedi ama politik olarak önünü açtı.

Türkiye NATO ülkesi olma pozisyonunu ve ile olan ABD ilişkilerini, Kürtleri soykırıma uğratma doğrultusunda kullanıyor. Yine Suriye'de etkili olma doğ-

Faşizm direnişle durdurulur

Türkiye güçlü, buna dayanıyor ve bunları yapıyor, demek doğru değildir. Kuşkusuz belli bir gücü var, küçümsememek lazım. Ama cüssesini aşan işlerle uğraştığı da açıktır. Bu bakımdan Suriye ve Libya politikası, yine Irak politikası Türkiye'nin gerçekten de bir gün sert kayaya çarpmasını beraberinde getirecektir. Başkalarının kendini kullanmasına göz yumuyor, kendini kullanarak bazı amaçlara ulaşacağını zannediyor. ABD, NATO gibi ilişkilerini böyle değerlendireceğini düşünüyor. Ama günümüz dünyasında, küreselleşmiş, çıkarların iç içe geçtiği bir dünyada herhangi bir gücün, 'ben şuraya gireceğim, tek başıma hakim olacağım' demesinin zamanının geçtiği bir dönemde Türkiye'nin bu hali çok gerçekçi değildir. Günümüz dünya politika gerçeğine uymuyor. Artık 19. ve 20. yüzyıldaki gibi cepheden savaşlar yoktur. Sistem güçleri bile her yerde iç içeler. Türkiye ise bir yere gidip hakim olmayı düşünüyor. Bu bakımdan Türkiye'nin politikalarının belki kısa vadede bazı sonuçlar aldığı görüle de, Ortadoğu'da uzun vadede Türkiye'nin aleyhine gelişmeler yaşanması yüksek olasılıktır. Kuşkusuz bu kendiliğinden olmayacaktır. Nasıl ki içerde faşizm direnişle durdurulur, deniliyorsa, dışarda da bazıların 'dur' demesiyle başarısızlığa uğrayacaktır. Bunları zaman içerisinde göreceğimiz kesindir.

Dikkat edilirse Türkiye, bu saldırganlık sonucu Arap dünyasıyla karşı karşıya gelmiştir. Belki Libya ve Katar'la ilişkileri var ama Arap dünyası Türkiye'yle karşı karşıyadır. Her ne kadar çeteleri kullansa da, bazı İslami kesimlere seslenerek Arap dünyasında kendisine yer açmaya çalışsa da Arap dünyasının, genel Arap kamuoyunun ağırlıklı bölümü Türkiye'ye karşıdır. Arap dünyasını da 19. yüzyıldaki gibi, eski Araplar olarak görmemek lazım. Son yüzyılda ellerine geçirdikleri ekonomik imkanlarla, bununla yarattıkları sosyal, kültürel gelişmelerle belli bir güce ulaştıkları açıktır. Yani artık Arapları eskisi gibi etkisiz değillerdir. Bu yönüyle Arap Birliği'nin, Arapların Türkiye'ye tepkileri, Türkiye'yi olumsuzluklarla karşı karşıya bırakabilir. Bu yönüyle Türkiye maceracı ve sonunda tehlikelerle karşılaşacak politikalar izlemektedir. Bu politika Türkiye halklarının çıkarına değildir. Türkiye halklarının çıkarına olan politika; Türkiye'nin kendi içinde Kürt sorununu, Alevi sorununu çözerek demokrasi içinde kendisini güçlendirerek, demokratik gücü temelinde Ortadoğu'yu etkilemesidir. Türkiye demokratikleştiği takdirde askeri ve zor gücüyle değil, diğer imkanlarıyla Ortadoğu'da etkili olabilir. Ama mevcut siyasal koşullar, içerde de dışarda da soykırımcı faşist iktidarın başarısızlığını beraberinde getirecektir.

Bu yönüyle Türkiye'nin içerde ve dışarda saldırganlığına bakarak mevcut iktidarı güçlü görmemek gerekiyor. Özellikle içerde rejim zayıftır. AKP-MHP faşist iktidarının hem iç hem de dış politikası halkların çıkarına değildir. Bu çerçevede Türkiye'nin yurtseverleri, demokratik güçleri, Kürtler ve Aleviler başta olmak üzere Türkiye'nin tüm demokratik dinamikleri bir araya gelerek, içerde ve dışarda Türkiye halklarının çıkarına olmayan bu faşist iktidarın politikalarına karşı direnmeli, mevcut faşist iktidarın hem içerde hem dışarda halklara karşı savaş politikalarını yenilgiye uğratarak Türkiye'yi demokratikleştirmeli, bu temelde de Ortadoğu'nun demokratikleşme mücadelesini yükseltmelidir.

Gerilla mücadeleyi sürdürüyor. Bu yönüyle tabii ki direnişin önemli bir boyutu gerilladır. Bu bakımdan genç kız ve erkekler gerillaya akmalıdır. Gerillaya katılmak isteyen mutlaka yolunu bulur. Yol bulamıyorum denilemez, istenildiğinde yol bulunur. Günümüz dünyasında gerillaya ulaşmanın yolları çoktur. Eskiden şuraya buraya gitmek mümkün değildi. Şimdi herkes her yere gidebiliyor. Yurt dışına, metropollere gidiyor. Her türlü araç, yöntem kullanılarak gerillaya ulaşılabilir.

gidebiliyor. Yurt dışına, metropollere gidiyor. Trafik Türkiye içinde de, Kürdistan'da da, Türkiye sınırları dışına giden yollarda da yoğundur. Her türlü araç, yöntem kullanılarak gerillaya ulaşılabilir. Bazı yerlere gidilince gerillaya ulaşabileceğini herkes biliyor. Bu yerlerin de nereler olduğu biliniyor. Gençlerin her yol ve yöntemi kullanarak gerillaya katılmaları çağrısını yapıyoruz.

Suriye'de kısa sürede çözüm beklenmemeli

Koronavirüs zamanında Üçüncü Dünya Savaşı'nın sürdüğü Ortadoğu'da savaş durmadı. İdlib'te süren bir iki haftalık savaş oldu. Ancak ABD Türkiye'nin yanında yer alınca, Rusya da Türkiye'nin saldırılarına karşı çok açık bir savaş yürütemeyince -çünkü Türkiye'nin arkasında ABD vardı- rejim önemli bir darbe yedi. Sonuçta Rusya'yla Türkiye arasında bir anlaşma yapıldı. Ama gerilim, savaş sürüyor. Mevcut durumda hala Suriye'nin geleceği ne olacak belli değildir. Kuzey-Doğu Suriye Özerk Yönetimi'nin geleceği ne olacak belli değildir. Yine Türkiye'nin işgal ettiği bölgeler ne ve nasıl olacak netleşmiş değildir. Ancak Suriye üzerindeki mücadele sürüyor. ABD hala Suriye'de askeri varlığını sürdürüyor. Kuzey-Doğu Suriye'nin Irak sınırına yakın alanlarında üstlendiler. Hem Suriye'yi hem de Irak'ı baskı altına almak, yani iki alanda da baskısını sür-

işlisini sürdürerek bir de Kürtlerin varlığı üzerinden Suriye'de konumunun daha da güçlenmesini sağlamaya çalışıyor.

Rusya bir taraftan Suriye rejimi yanında mücadele yürütüyor, diğer taraftan Kürtlerle belli bir uzlaşma yaratmaya, yine ABD'yle belli bir uzlaşma yaratmaya çalışıyor. Böyle bir Suriye gerçekliği var. Ancak mevcut durumda İdlib sorunu sürüyor. Rusya Türkiye'yle radikal unsurların tasfiye edilmesi üzerine anlaşmıştı. Bir nevi ılımlı muhaliflerle rejimin uzlaşmasını sağlama çabaları vardı. Fakat Suriye'deki muhaliflerin ne kadar ılımlı olduğu tartışmalıdır. Sorun da buradadır. Türkiye her ne kadar bunları ılımlı göstermeye, ABD, Türkiye üzerinden bunları terbiye edip sistem içileştirmeye çalışıyorsa ve Suriye'deki bu çetelerin bir kısmını Türkiye kontrol ediyorsa da oradaki eğilimi ılımlılaştırmak kolay değildir. Bu bakımdan orada da sorunlar yaşanacak. Bu yönüyle

daha fazla zorlayarak, Lübnan'da Hizbullah'ı sınırlandırarak İran'ı sıkıştırmaya çalışıyor. Bu yönüyle Üçüncü Dünya Savaşı salgın döneminde de sürdü, sürmeye de devam ediyor. BM ateşkes çağrısı yaptı, Dünya Sağlık Örgütü bu tür çağrılar yaptı ama hiç birisi sonuç almadı. Aksine herkes kendi konumunu güçlendirmek için saldırılarını sürdürdü. Türkiye zaten Rojava'da sürekli saldırıyor. Sürekli terörizmden bahsederek, 'teröristler şöyle sızdı, şöyle vurdu' diyerek bu gündemle gelecekteki saldırılarına meşruiyet kazandırmak istiyor.

Libya üzerinde Türk devleti bir savaş yürütüyor. Türk devleti içerdeki iktidarını ayakta tutmak için şovenist güçlerin ittifakı temelinde dışarda da saldırgan politika izliyor. Türkiye'deki mevcut iktidarın karakteri faşist, şovenist, saldırgan ve herkese düşmandır. Dolayısıyla bu iktidarın Rojava'ya da Başûr'a da saldırması anlaşıldır. Çünkü; bunların Os-

rultusunda bu ilişki ve ittifaktan yararlanıyor. Bir nevi yayılmacı politikalarını NATO ve ABD ilişkilerine dayanarak yürütüyor. Artık bu yararlanma nereye kadar gider o da tartışmalı bir konudur. Çünkü; bu kadar dış müdahale, sonunda bir yere çarpacaktır. Dünya diktensiz gül bahçesi değildir. Herkesin rahatlıkla at koşturacağı ne Ortadoğu ne Afrika ne de dünya gerçekliği var. Bu bakımdan Türkiye'nin bu saldırgan, yayılmacı politikası mutlaka çeşitli çıkarlarla karşı karşıya gelecek, çatışacak ve bunun sonucu; Dimyat'a pirince giderken evdeki bulgurdan olacaktır. Türkiye'nin izlediği politikanın sonucu budur. Bir zamanlar Enver Paşa hep dış ilişkilerden yararlanarak bir şeyler elde etmek, fırsatlardan yararlanmak istemişti. Fırsatçılığı bir politik tarz haline getirmişti. Sonunda Enver'in fırsatçılığı Osmanlı'ya kaybettirdi. Enver'in fırsatçılığı Türkistan'a kadar gidip ölümlüyle sonuçlandı. Fırsatlara dayanan böyle bir politika izledi. Hiçbir stratejisi, taktiği olmayan ama fırsatı bulursam bazı ilişkilerden yararlanırım, tarzında politika yürütmüştü. Enver'in tarzı nasıl ki Osmanlı'yı parçalamışsa, Enver'in işin içinde olduğu her çatışma, hamle, savaş, muhabere kaybedilmişse, politika kaybetmeyle sonuçlanmışsa; AKP-MHP'nin de şu andaki fırsatçı yaklaşımı böyle bir sonuçla karşılaşacaktır. Çünkü; politikaları salt fırsata ve kısa vadeli dengelere dayanıyor.

Kasım Engin Yoldaşın anısı devrimci intikam yeminimiz olsun!

Duran Kalkan

PKK'nin değerli militanı, Kürt halkının yiğit evladı, halk önderi ve gerilla komutanı Kasım Engin Yoldaş faşist soykırımcı düşmanın 27 Mayıs şafağında gerçekleştirildiği alçakça bir saldırı sonucunda şehit vermiş bulunuyoruz. Kuşkusuz Kürt halkı ve Kürdistan Özgürlük Hareketi olarak acımız ve öfkemiz çok büyüktür. Ancak biz bu büyük acı ve öfkeyi çok daha büyük bir devrimci bilince ve eyleme dönüştürmek zorundayız. Kasım Engin Yoldaşın anısını önümüzdeki sürecin devrimci intikam hamlesine dönüştürmek durumundayız. Bu temelde öncelikle Şehit Kasım Engin Yoldaş ve şahsında tüm özgürlük ve demokrasi mücadelesi şehitlerimizi saygı, sevgi ve minnetle anıyoruz. Başta Önder Apo olmak üzere tüm partili yoldaşların, şehit ailemizin, yurtsever halkımızın ve dostlarımızın acısını paylaşıyoruz. Kasım Engin Yoldaşın anısının Özgür Kürdistan ve Demokratik Ortadoğu mücadelesinde her zaman yaşayacağını belirtiyoruz.

Şimdi Hareket ve halk olarak Kasım Engin Yoldaş gerçeğini doğru anlamamız ve şahadetinin üzerimize yüklemiş olduğu devrimci görevleri başarıyla yerine getirmemiz gerekiyor. Gerçekten de Kasım Engin Yoldaş 35 yıllık devrimci yaşamı boyunca, anıya büyük güç veren çok zengin bir devrimci miras ortaya çıkarmış ve bizlere bırakmış bulunuyor. İşte bu devrimci mirasın doğru anlaşılıp başarıyla devrimci pratiklere dönüştürülmesi gerekiyor. 35 yıllık bir özgürlük savaşçısı ve gerilla komutanı, bir halk önderi, büyük bir propagandacı ve ajitator, bir yazar, bir sanatçı, bir sporcu, her türlü görev ve sorumluluğun gereğini başarıyla yerine getirmeye çalışan komple bir devrimci militan, bir Apocu fedai olarak Kasım Engin Yoldaşın ortaya çıkartmış ve bizlere devretmiş olduğu çok büyük bir devrimci birikim vardır.

Çünkü Kasım Engin Yoldaş gerçekten de büyük bir devrimci çalışmayı durmadan, yorulmadan, usanmadan, deyim yerindeyse yatmadan, dinlenmeden, dağ-taş, ova-mıntika dememiş, bilinen en yüksek tempoyla yürütmüş, tarihi öneme sahip devrimci bir birikim ortaya çıkartmayı başarmıştır. Önder Apo, Mazlum Doğan Yoldaşın pratik çalışmasını değerlendirirken "Günde 500 sayfalık kitap etüt ediyordu" demişti. Gerçekten de Kasım Engin Yoldaş Mazlum Doğan devrimciliğinde somutlaşan bu yüksek tempoyu en üst düzeyde temsil eden yoldaşlardan birisi olmayı rahatlıkla başardı. Günde ortalama 20 saat durmadan, dinlenmeden devrimci çalışma yürüttü. Her gün en fazla 4 saat dinlenmeye yetinen, onun dışındaki tüm zamanını devrimci mücadeleye harcayan çok yüksek bir tempunun sahibi oldu.

Gerçekten de hiperaktif bir devrimci pratiğin sahibiydi. Mazlum Doğan Yoldaş Hilvan Direnişi'ni değerlendiren "Kürdistan devrimcilerinin bir elinde silah bir elinde kitap olmalıdır" demişti. Kasım Engin, bu Mazlum Doğan ilkesini

Nasıl ki Kasım Yoldaş 24 saat pratik içerisinde olmuşsa, her an saldırıları boşa çıkartarak devrimci görevleri yerine getirmeyi başarmışsa, onun anısına geliştirilecek Devrimci İntikam Mücadelesi de söz konusu çabaları daha çok artıracak, faşist-soykırımcı saldırıları daha çok kırarak, her alana yayacak, büyütecektir. AKP-MHP faşizmini daha çok kuşatarak, darbeleyecek, onu tarihi sona, yenilip çöp sepetine atılma durumuna mutlaka götürecektir. Bundan hiç kimsenin kuşkusu olmamalıdır. Kasım Engin Yoldaşın anısı her zaman devrimci intikam yeminimiz olacak, devrimci görevlerimizi daha büyük başarıyla yerine getirmemize güç ve imkân sunacaktır.

35 yıllık devrimci yaşamında en yüksek düzeyde temsil eden yoldaş oldu. 35 yıl boyunca bir elinde silah, bir elinde kitap, Avrupa'dan Kürdistan'a, Amas ve Toroslardan Botan'a, Zagros'a, Behdinan'a kadar dört parça Kürdistan'ın her alanında ayak basmadık yer bırakmadı. Her gün 20 saatten fazla çalışarak Önder Apo'nun düşüncelerini halka ulaştırmaya, ihtiyacı olanları devrimci bilinçle eğitmeye, Önder Apo'nun çizgisini her alanda örgüte ve eyleme dönüştürmeye çalıştı.

Kasım Yoldaş her zaman büyük düşünen ve yüksek tempoyla çalışan bir devrimci militandı

Kasım Engin Yoldaşta kibir, büyüklük taslama, karamsarlık, umutsuzluk, şikâyet gibi sözlerin izi bile yoktu. Devrimci yaşamı boyunca çocukla, gençle, yaşlıyla, kadınla, erkekle, herkesle yoldaş olmayı bildi. Hiçbir zaman yüzünde gülümseme, beyninde umut, yüreğinde inanç eksik olmadı. Hiçbir zorluk ve engel Kasım Yoldaşın devrimci coşkusunu ve heyecanını azaltmadı, hiçbir düşman saldırısı Kasım Engin Yoldaş daralma ve geri çekilme durumuna düşüremedi. O her zaman büyük düşünen ve yüksek tempoyla çalışan bir devrimci militan olmayı bildi. Her zaman, her türlü göreve ve sorumluluğa hazır oldu. Hiçbir zaman görev ayrımı yapmadığı gibi, her hangi bir görev karşısında başarılı olamayacak, o gör-

evi yapamayacak kaygılı bir tutuma düşmedi. Öğrendiğini yoldaşlarıyla paylaşmaktan, çevresini eğitmekten her zaman büyük heyecan duydu. Kasım Engin Yoldaş işleri zorlayan değil, her zaman kolaylaştıran, tıkanma değil, her zaman çare ve çözüm gücü olan bir devrimci tutumun sahibi olarak yaşadı. Bütün bu özellikleriyle de gerçekten Apocu çizgiyi en üst düzeyde temsil eden devrimci bir militanlık ve tutarlı bir yurtseverlik ölçüsünü ortaya çıkartmayı bildi.

Şimdi hepimizin, tüm partili yoldaşların, kadınların ve gençlerin, yurtsever halkımızın kendi durumunu bu öncü, fedai militanlık ve tutarlı yurtseverlik çizgisinde değerlendirmesi gerekiyor. Yine Kasım Engin Yoldaşın Önderlik ve Şehitler gerçeğinde, bir kez daha somutlaştırdığı kahraman şehitler çizgisinde kendini değerlendirmesi, hata ve eksikliklerini gidererek doğru ve başarıyan devrimci militanlar ve yurtseverler haline getirmesi gerekiyor.

Kasım Engin Yoldaş gerçekten de doğru anlamak ve doğru anmak gerekiyor. Önder Apo Egîd Yoldaş için, "Egîd Yoldaş şirin, Egîd Yoldaş cesur, Egîd Yoldaş fedakâr insan" demişti. Önder Apo'nun ölümsüz komutanımız Egîd Yoldaş için söylediği bu özelliklerin hepsi gerçekten de Kasım Engin Yoldaş için de söylenmeyi hak ediyor. Kasım Engin Yoldaş yiğitliğin, şirînliğin, cesaret ve fedakârlığın en büyük temsilcilerinden birisi oluyor. İşte bu büyük devrimciyi tüm bu yönleriyle ve ortaya çı-

kardığı özellikleriyle anlamak ve izinden yürümeyi başarmak gerekiyor.

Bilindiği gibi Kasım Engin Yoldaş Fırat'ın batısında, Mereş'in Pazarcix ilçesinde doğdu ve ilk çocukluğunu Kürdistan'ın bu verimli topraklarında geçirdi. Tabii ilk doğuş anından itibaren de günümüzde adı 'Fırat Kalkanı' olarak konuşulan sömürgeci-soykırımcı zihniyet ve siyasetin saldırılarına maruz kaldı. Daha çok küçük yaştan itibaren asimilasyona ve Türkleştirme operasyonlarına tabi tutuldu. Bunun bir parçası olarak da küçük yaşta doğduğu ana ve ata yurdu topraklarından kopartılarak Avrupa'ya sürgüne gitmek zorunda bırakıldı.

Kasım Engin Yoldaş gençlik yıllarını Avrupa'da, Almanya'da geçirdi. Ülkeden ve halkından kopartılmış olmasına rağmen yaşamdan ve bir insan olarak gelişmekten umudunu hiçbir zaman koparmadı. İçinde bulunduğu alanla uyumlu olmak, oradan verilenleri en iyi biçimde temsil etmek için elinden gelen bütün çabayı harcadı. Keskin zekâsı ve yüksek temposuyla sürgün edilmiş olduğu Avrupalarda verili düzeni en iyi kavrayan haline gelmeyi de başardı. Almanya gibi bir yerde üniversite okuyabilecek bir düzey kazandı. Almanya birincisi olacak kadar sportif etkinlik sahibi oldu. İsteseydi kapitalist modernite sisteminin hem gözde bir sporcusu, hem de iyi bir bilim kölesi haline gelebilirdi. Yaşamda asimile olma ve soykırıma uğrama temelinde her açıdan önü açıktı. Aradığı her türlü imkânı bulabilecek bir konumdaydı.

Ülkeye dönme kararıyla Önder Apo'yla, özgürlük çizgisiyle, dağla, gerillayla, tarihle, özgür insanlıkla buluştu

Fakat Kasım Engin Yoldaş belli bir bilinç kazanıp kendi halk gerçeğini, içinde bulunduğu Avrupa ve kapitalist modernite gerçeğini biraz anladıktan sonra kendine sunulmaya çalışılan kapitalist modernite sisteminin tüm bu köleleştirici maddi imkânlarını elinin tersiyle itti. O asimile olmuş, kapitalizme hizmet eden bir fosil olarak maddi imkânlar bolluğu içerisinde yaşamak yerine, bir insan olmayı, insan olarak kalmayı, bunu da ülkesinin ve halkının özgürlüğünde bulmayı ve yaratmayı esas aldı.

İlk gençlik yıllarından itibaren Kürdistan'da gelişmekte olan Apocu Özgürlük düşüncesinden derinden etkilendi. Kürdistan'da başlatılan 15 Ağustos 1984 gerilla atılımının ateşiyle tutuştu, kendine sunulmaya çalışılan asimile edici ve köleleştirici tüm kapitalist modernite imkânlarını bir yana iterek Kürdistan'da gelişmekte olan Özgürlük Hareketi ve mücadelesine katılmaya ve onun içinde yer almaya karar verdi. Bir süre Avrupa'nın farklı alanlarında çok yönlü kitle çalışması ve propaganda faaliyetleri içinde olduktan sonra 1980'lerin sonunda Mahsum Korkmaz Akademisi'ne geçti. Avrupa'daki sürgün yaşamına son vererek ülkeye dönme ve bir özgürlük savaşçısı olma kararına

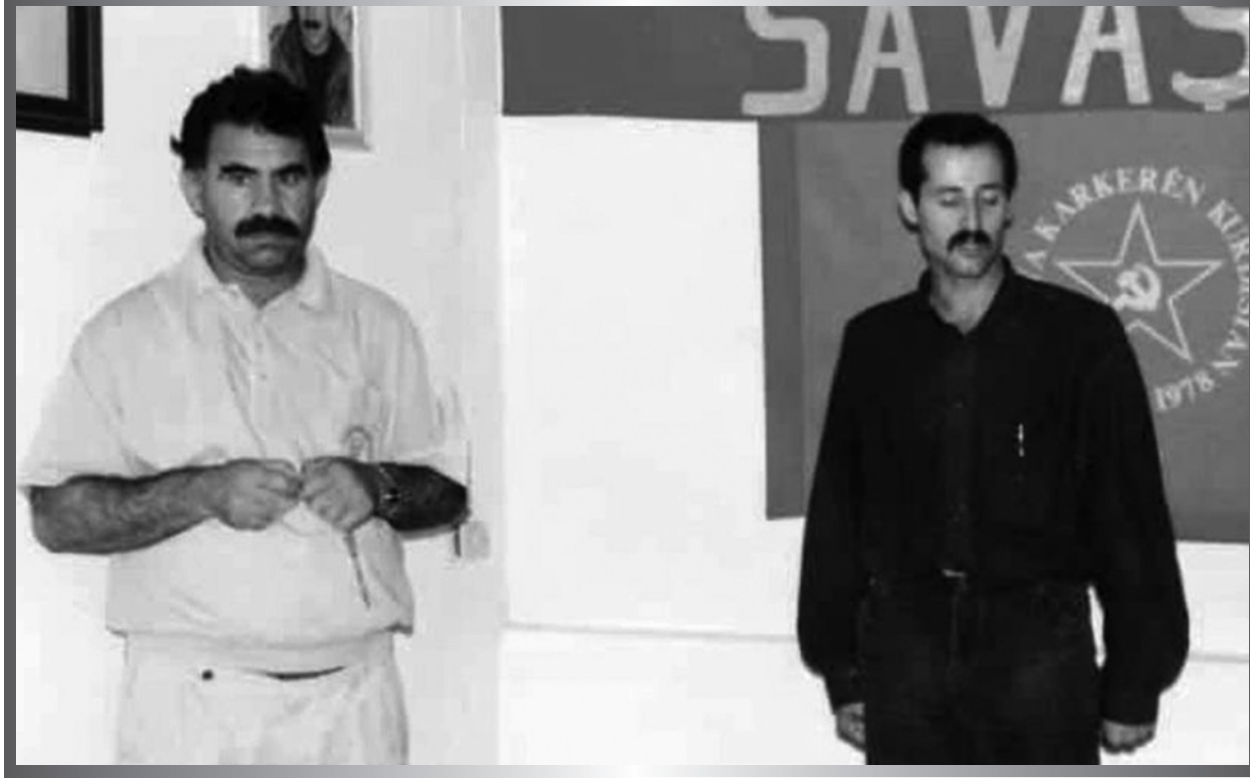
ulaştı. Bu temelde Önder Apo'yla, özgürlük çizgisiyle, dağla, gerillayla, tarihle, özgür insanlıkla buluştu.

Kasım Engin Yoldaşın anlama ve uygulama sorunları yoktu. En zor konuları ve sorunları bile keskin zekâsıyla anlayabilen, çözüme ulaştıran bir düşünce gücüne ve yine hiperaktif temposuyla her türlü göreve koşabilen yüksek bir enerjiye sahipti. Bu temelde Mahsum Korkmaz Akademisi'ndeki Önderlik eğitimi ardından 1990-93 sürecinde doğduğu alan olan Fırat'ın batısında, Amanos'tan Toroslara, Engizelere, Binboğalara kadar tüm Batı Kürdistan'da gerillacılık yaptı. Dağ dağ, köy köy dolaştı. Ayak basmadık küçük bir toprak parçası bırakmadı.

Maraş Katliamı temeline Fırat'ın batısında yok edilmek istenen Kürt varlığını Apocu özgürlük çizgisinde yeniden diriltilebilmek için elinden gelen her türlü çabayı harcadı. Ardından 1994 yazında bir Parti Merkez Okulu Eğitim Devresi gördükten sonra Kürdistan'ın direniş kalbi olan Botan'a yürüdü. 1994-2000 yılları arasında, uluslararası komploya kadar Botan'ın değişik alanlarında gerillacılık yaptı. Burada hem bir gerilla savaşçısı, hem bir gerilla komutanı oldu. Yüzlerce Botanlı genci eğitip gerilla saflarına kattı. Botan'da ayak basmadık yer bırakmadı. Hem bir Botan öğrencisi hem de Botan gençliğinin ve halkının bir öğretmeni olarak yaşadı. Demirel-Güreş-Ağar-Çiller faşist-soykırımcı çetesinin topyekûn özel savaş saldırılarına karşı gelişen Botan direnişinin büyük bir gerillacısı ve gerilla komutanı olmayı bildi.

Kasım Engin Yoldaş'ın esas kişilik özellikleri Uluslararası Komplo ardından ve komploya karşı mücadele süreci içerisinde ortaya çıktı. Kasım Engin Yoldaş, faşist-sömürgeci zihniyet ve siyasetin Önder Apo'ya saldırı temelinde Kürdistan özgürlük bilincini ve hareketini yok etmek istediği bu ağır baskı ve karanlık ortamında gerçek bir bilinç, irade ve umut gücü olarak ortaya çıkmayı başardı. Uluslararası Komplo'ya karşı Önderlik gerçeğini en iyi anlayan ve bu temelde Uluslararası Komplo karşısında Önderlik çizgisinde en güçlü mücadele eden devrimci militanlardan biri oldu. Komplonun vahşi saldırıları hiçbir zaman Kasım Engin Yoldaş korkutmadı, umutsuzluğa sevk etmedi, iradesini kırmadı, bilincini karartmadı; tam tersine Önder Apo'nun aydınlatıcı ve yol gösterici gerçeğini her zamankinden daha fazla bu dönemde bilince çıkartarak Uluslararası Komplo'ya karşı mücadelenin öncü militanlarından birisi haline geldi. Komplonun vahşiliğini anlamak kadar, ona karşı mücadele edip yenilgiye uğratılacağını gösterebilen, anlayan bir bilincin, iradenin, cesaret ve fedakârlığın sahibi olmayı da bildi.

Bu temelde Uluslararası Komplo'yu yenilgiye uğrattacak bir mücadelenin büyük bilinci, iradesi, coşkusu, heyecanı haline gelmeyi başardı. Kasım Engin Yoldaşın çok yönlü devrimciliği, komple militanlığı, devrimci mücadeleye her zamankinden daha büyük coşku, heyecan, umut, inanç ve iradeyle katılımı böyle zorlu bir süreçte ortaya çıktı. Bu temelde umutsuzluğa karşı umut, karanlıklara karşı ışık, irade kırılmasına karşı kararlılık, iddiasızlığa karşı yüksek bir irade, mücadeleden kaçınmaya karşı Önderlik çizgisini daha derinden anlayıp özümseme ve daha yüksek bir tempoyla uygulama gücü haline geldi. Uluslararası Komplo'ya karşı, her türlü göreve, her alanda sınıksız olarak öncü militanlardan biri olarak her türlü bireyci-oportunist-tasfiyeci eğilim ve anlayışlara karşı büyük bir mücadelenin sahibi oldu.

Kasım Yoldaş komplo ve tasfiyeciliğe karşı mücadelenin öncü militanlarından birisi oldu

Uluslararası Komplo'ya karşı mücadelede Kasım Engin Yoldaş karanlıklara ışık, karamsarlığa karşı umut, her türlü oportünist ve tasfiyeciliğin korkulu rüyası olmayı bildi. Uluslararası Komplo'ya karşı mücadeleyi, oportünizme ve tasfiyeciliğe karşı mücadeleyle birleştirerek dönem görevlerine çok yönlü ve büyük bir heyecanla sarılan bir militan haline geldi. Böyle bir dönemde ideolojik-örgütsel, her türlü çalışmada her zaman görev ve sorumluluk üstlendi. Tasfiyeciliğe karşı mücadelenin öncü militanlarından birisi oldu. En önde gelen bir militan olarak kıvrak zekası ve yüksek temposuyla örgütsel dağınıklığın önlenmesi, toparlanmanın geliştirilmesinde büyük bir çaba sergiledi. Yeniden yapılanma sürecinde böyle bir dönemin başarısına öncülük edecek güç olarak gerillanın 'HPG' ismiyle yeniden yapılanma çalışmalarında uzun süre yer aldı. Uzun süre HPG basın komutanlığı görevini yürüttü. Yeni dönemin gerilla yapılanmasına bilinciyle, pratiğiyle, eğitici ve yönetici gücüyle büyük bir katkı sundu.

Nûda Karker ve Azad Siserlerle birlikte Savunma Komitesi görevi yürüttü.

HPG'de paradigma değişiminin gerçekleşmesi ve gerillanın yeni paradigma temelinde HPG ismiyle yeniden yapılandırılıp örgütlü ve eylemli hale getirilmesinde büyük bir emeğin ve çabanın sahibi oldu. Kasım Engin Yoldaş 1 Haziran 2010'dan itibaren gelişen Dördüncü Stratejik Dönem olarak tanımladığımız Devrimci Halk Savaşı sürecine daha yoğun olarak ideolojik mücadele alanındaki çalışmalar içerisinde yer alarak katılım gösterdi. Hem PKK Merkez Komitesi hem de KCK Yürütme Konseyi üyesi olarak uzun süre basın-yayın çalışmalarına aktif katıldı ve Basın Komitemizin birinci dereceden sorumluluğunu yaptı.

Devrimci Halk Savaşı Stratejisi'ni propaganda-ajitasyon cephesinden geliştirebilmek için yoğun bir çabanın sahibi oldu. Propaganda-ajitasyon çalışmalarını, dönem görevlerini başaracak düzeye getirebilmek için yoğun bir ideolojik-örgütsel-eğitsel çalışma içerisinde oldu. Dersler verdi, kitaplar yazdı. Başta tarih olmak üzere birçok konuda araştırma ve inceleme çalışması yürüttü. Böyle bir süreçte sürekli düşünen, araştıran, yeni bilgilere ulaşan ve ortaya çıkardığı, öğrendiği yeni şeyleri hep yoldaşlarıyla ve halkla paylaşan, usanmaz ve yorulmaz bir yüksek tempolu çalışmanın sahibi oldu. Bu temelde

Partimizin ideolojik alan çalışmalarının örgütlenilmesine ve yürütülmesine en üst düzeyde katılım gösterip çalışmalarını koordine eden örgütsel yapı içerisinde yer aldı. Böylece Devrimci Halk Savaşı'nı başarıya götürecek ideolojik-örgütsel çizgi mücadelesini ve propaganda-ajitasyon düzeyini ortaya çıkartmaya çalıştı. Devrimci Halk Savaşı Stratejisi'nin ideolojik öncülüğünü yapma çabası içinde oldu.

AKP-MHP faşizminin Medya Savunma Alanları'na dönük hava ve kara saldırılarının geliştiği dönemdeyse bir yandan söz konusu ideolojik alan çalışmalarını kesintiye uğratmadan yürütürken, diğer yandan Medya Savunma Alanları'na dönük düşman saldırılarına karşı geliştirilen direnişin komuta görevini de üstlenip yürütmeye çalıştı. Hem ideolojik çalışma alanında, hem de askeri alanda faşist-soykırımcı düşmana karşı Devrimci Halk Savaşı temelinde yürüttüğümüz mücadeleyi birleştiren ve birlikte yürütmeyi gerçekleştiren öncü militan olarak önemli bir rol oynamayı başardı.

Kasım Engin Yoldaş işte böyle yoğun ve yüksek tempolu bir devrimci çalışma ve mücadele içerisindeyken faşist-soykırımcı düşman saldırısına maruz kaldı ve şehit düştü. Dolayısıyla söz konusu saldırı da, şehadet de bir tesadüf

değildi. Besbelli ki faşist soykırımcı AKP-MHP diktatörlüğü ve onun uzantısı haline gelmiş olan Kürt işbirlikçi ihaneti Kasım Yoldaş şahsında somutlaşan özgürlük mücadelesinin gelişiminden ve antifaşist direnişin büyümesinden çok büyük bir korkuya kapılmıştı. Çünkü Kasım Yoldaşın seçkince temsil ettiği Apocu çizgide gelişen özgürlük ve demokrasi direnişi AKP-MHP faşizmini tam bir çöküş sürecine sokmuş, adeta yıkımın eşliğine getirmişti. Aynı zamanda Kürt işbirlikçiliğinin ve ihanetinin de her türlü maskesini alaşağı ederek iyice teşhir olur, deyim yerindeyse ipliği pazara çıkar hale getirmişti.

İşte bu güçler kendi aralarında her türlü kirli ittifakı yaparak ve ABD'den, genelde kapitalist modernite sisteminin de her türlü desteği alarak Kasım Engin Yoldaşımızı katleden bu alçakça saldırıyı düzenlediler. Dikkat edilirse mevcut saldırı öyle tekil bir olay değildir. Söz konusu güçler el birliği ederek Koronavirüs gibi bir salgından da fayda umarak PKK öncülüğündeki Kürdistan özgürlük bilincini ve eylemini daraltabilmek ve mümkünse tasfiye edebilmek için her türlü planlı saldırıyı geliştirmeye çalışıyorlar. Bunu Bakurê Kurdistan ve Türkiye'de yaptıkları gibi, Medya Savunma Alanlarına, Başûrê Kurdistan'a, Rojava ve Kuzey Doğu Suriye'ye dönük olarak da yürütüyorlar. Hatta İdlîb, Libya olaylarında görüldüğü gibi Ortadoğu'nun değişik yerlerinde faşist savaşı tırmandırmaya çalışıyorlar.

Kürt halkına karşı tarihin en ağır faşist baskı-terör ve sömürü saldırısı yürütülüyor

Bu temelde son KDP ve YNK ortaklığının Zinê Werê Boğazı'na dönük operasyonunda da açığa çıktığı gibi Medya Savunma Alanları'nı daha çok kuşatmaya ve bu alanlara dönük imha saldırılarını daha çok arttırmaya çalışıyorlar. Rojava Kürdistan'ı baskı altında tutmak ve Rojava Özgürlük Devrimini geriletebilmek için her türlü çabayı yürütüyorlar. Bakurê Kurdistan'da insanlık tarihinin en vahşi katliamını ve soykırımını uygulamaya koyuyorlar. Başta kadınlar olmak üzere halk üzerinde yoğun bir baskı, katliam, taciz ve tecavüz uyguluyorlar. Demokratik siyaset güçlerini, gençleri, kadınları tutuklayıp zindanlara dolduruyorlar. Kürt'ün dirisine düşman olup saldırdıkları gibi ölüsünden de korkuyor ve Kürt özgürlük savaşçılarının mezarlarına saldırıyorlar. Cessetlerini parçalamaya çalışıyorlar. Mezarlıklarını yıkıp tahrip ediyorlar. Kemiklerini yerlerinden çıkartıp Türkiye'nin değişik yerlerine taşıyarak gizlemeye, saklamaya, Kürt Özgürlük Mücadelesinin en büyük değerleri olan kahraman şehitleri, Kürt halkının gözünden uzak tutmaya çalışıyorlar.

Kuşkusuz bu saldırılar dört parça Kürdistan'la sınırlı kalmıyor. Türkiye'nin değişik alanlarına da yayılarak başta Kürt halkı olmak üzere diğer halklara karşı da tarihin en ağır faşist baskı-terör ve sömürü uygulamasına dönüşüyor. AKP-MHP faşizmi Kürdistan'da tarihin en ağır soykırımcı saldırılarını uyguladığı gibi Türkiye'de de çok yoğun ve ağır bir faşist baskı ve sömürü uyguluyor. Böyle bir uygulamada Türkiye'nin bütün değerlerini satışa çıkartarak kapitalist modernite güçlerinden destek almaya, Kürt işbirlikçi ve ihanetini kendi hizmetine koşmaya çalışıyor.

Yani emperyalist efendilerinden ve işbirlikçi ihanetten medet uman, onlara dayanarak ayakta kalmaya ve ömrünü uzatmaya çalışan bir konumu yaşıyor. Kuşkusuz bu temelde de en çok PKK'ye saldırıyor. Parti öncülüğümüzü, Parti yönetimimizi, Parti militan yapımızı ve

Kasım Engin Yoldaşın anlama ve uygulama sorunları yoktu. En zor konuları ve sorunları bile keskin zekâsıyla anlayabilen, çözüme ulaştıran bir düşünce gücüne ve yine hiperaktif temposuyla her türlü göreve koşabilen yüksek bir enerjiye sahipti. Bu temelde Mahsum Korkmaz Akademisi'ndeki Önderlik eğitimi ardından 1990-93 sürecinde doğduğu alan olan Fırat'ın batısında, Amanos'tan Toroslara, Engizelere, Binboğalara kadar tüm Batı Kürdistan'da gerillacılık yaptı. Dağ dağ, köy köy dolaştı. Ayak basmadık küçük bir toprak parçası bırakmadı.

gerilla öncülüğümüzü imha edebilmek için hiçbir ahlaki ve hukuki kural tanımayan, savaş hukukunun hiçbir gereğine dahi uymayan alçakça bir saldırı yürütüyor. Bir gerillayı imha edebilmek için onlarca savaş ve keşif uçağı kaldiriyor. Günlerce peşinden koşuyor, defalarca saldırı yapıyor. Günün 24 saatinin her anında, dört parça Kürdistan'da özgürlük mücadelesi yürüten güçleri bulup imha edebilmek için TC devletinin, Türkiye ülkesi ve toplumunun tüm gücünü böyle bir imha saldırısına seferber ediyor. İşte Kasım Engin Yoldaşın şehadetine yol açan saldırı da böyle topyekûn faşist-soykırımcı özel savaş saldırısının bir parçası olarak gerçekleşmiş bulunuyor.

Kürtlük üzerinde insanlık tarihinde eşi benzeri görülmemiş bir katliam uygulanıyor

Peki, söz konusu bu saldırılar ne anlama geliyor? Çok açık ki bugün AKP-MHP faşizminin Kürt halkına karşı yürüttüğü saldırganlık tarihin tanık olduğu en ağır soykırım saldırısıdır. Böyle bir saldırı temelinde Kürt varlığını ezip imha ederek Kürt halk varlığına dair bir iz dahi bırakmak istemiyor. Dilini, kültürünü, tarihini, doğasını, coğrafyasını, değerlerini, toplumsal yaşamını ve tarihsel birikimini şehitlerine kadar her şeyi yok ederek Kürtlüğü tarihten silmeye çalışıyor. TC devletinde somutlaşan ve bugün AKP-MHP faşizmi tarafından uygulamaya konan Kürt düşmanı zihniyet ve siyaset, Kürt soykırımı projesi, Kürtlüğe dair her şeyi yok etmeyi, tüm den ortadan kaldırmayı, Kürdistan'ı ve Kürtlüğünü kaybetmiş insanları Türkiye'nin bir parçası haline getirmeyi, Türkleştirmeyi, Kürtlüğü asimile ederek Kürt toplumunu Türk uluslaşmasının bir parçası haline getirmeyi hedefliyor. Yani Kürtlük üzerinde insanlık tarihinde eşi benzeri görülmemiş bir katliam uygulanıyor, soykırım yürütülüyor. Bir kök kazıma saldırısı söz konusu.

Bugün AKP-MHP faşizminin dört parça Kürdistan'da ve yurtdışında Kürt'e ait her şeye azgınca ve vahşice saldırısının hedefi kesinlikle budur. Bu konuda hiç kimse yanılmamalıdır. TC devleti ve AKP-MHP faşizmi tarafından Kürdistan'da uygulanan soykırımın bugünün dünyasında ve tarihsel geçmişte bir eşi-benzeri, bir örneği dahi bulunmuyor. Bu düzeyde vahşi, her türlü insanlık değerlerini yok sayan ve yok eden bir barbarca saldırıyı AKP-MHP fa-

şizmi Kürt halkına karşı yürütmeye çalışıyor. Böylece Kürt varlığını yok etmek, yüzyıldır devam eden Kürt soykırımını başarıya götürmek istiyor. Faşist soykırımcı zihniyet ve siyaset olarak kendi varlığının ancak Kürt'ün yok edilmesiyle mümkün olduğunu görüyor. Kürt'ü yok edebilmek için de önce özgür Kürt'e, Apocu Kürt'e, PKK Kürt'üne saldırıyor. Böyle bir saldırıda geçici olarak Kürt işbirlikçiliğini ve ihanetini de alçakça kullanıyor. Besbelli ki işi bitene kadar Kürt ihanetinden ve işbirlikçiliğinden medet umuyor. Ama biz tarihsel geçmişten iyi biliyoruz ki Kürt Özgürlük Mücadelesi geçici olarak ezilip imha ve tasfiye edildikten sonra sıra söz konusu işbirlikçi hainlere de geliyor.

TC'de somutlaşan Kürt düşmanlığı ve soykırımcılığı kendisine hizmet eden, işbirlikçilik yapmış olan Kürt'e de tahammül etmiyor. Ona da yaşama imkânı vermiyor. Mustafa Kemal'in şu ünlü sözü hiçbir zaman unutulmamalıdır; 'Kendi milletine faydası olmayanının bize de faydası olmaz' diyor. Nitekim Lozan sürecinde Kürdistan'ın çeşitli yerlerinden gelmiş, kendisine hizmet eden, TC meclisinde Kemalist hareketi savunan vekilleri, Lozan'da Kürt soykırımını kabul ettirdikten ve devlet egemenliğini sağladıktan sonra uydurma suçlarla bir bir idama götürüyor, imha ediyor. Onları suçlayıp idama götürürken işte bu sözleri söylüyor. Bugün AKP-MHP faşizminin bu insanlık dışı vahşi ve barbarca soykırımlarına ortak olan, işbirlikçilik yapan Kürtlerin bu gerçeği çok iyi bilmesi ve unutmaması gerekiyor.

Diğer bir yan ise çok açık ki hem AKP-MHP faşist diktatörlüğü, hem de Kürt düşmanı ve soykırımcısı TC sistemi ancak böyle vahşi, faşist-soykırımcı bir baskıyla, terörle, katliamla ayakta kalabiliyor. Gerçekten de maskesi düşmüş, ipliği pazara çıkartılmış durumda. Nasıl bir Kürt düşmanı, halk düşmanı, kadın düşmanı, insanlık düşmanı olduğu iyice açığa çıkartılmış ve teşhir edilmiş bulunuyor. Bütün dünya bugün Tayyip Erdoğan-Devlet Bahçeli ikilisinde somutlaşan faşist zihniyet ve siyasetin nasıl büyük bir tehlike arz ettiğini çok iyi görüyor ve anlıyor. Kürdistan'da yapılan uygulamalar Amerika'da da, Avrupa'da da, Asya'da da biliniyor. ABD'de de siyahlar katledilirken TC devletinin Kürdistan'daki Kürt katliamları örnek olarak gösteriliyor.

'İkinci Cumhuriyet' denen faşist soykırımcı TC diktatörlüğünün artık sonu gelmiştir

Bir yandan her alandaki ırkçı, şoven, milliyetçi saldırılar, düşmanlıklar, katliamlar TC devletinin ve AKP-MHP faşizminin Kürt düşmanı faşist-soykırımcı zihniyet ve siyasetiyle benzeştirilirken, diğer yandan bu tür ırkçı-şoven-faşist saldırılara karşı gençlerin, kadınların, halkların direnişi de Kürt halkının Bakurê Kurdistan'da, Rojavayê Kurdistan'da, Başûr'da, Rojhilatê Kurdistan'da faşist-soykırımcı saldırılara karşı yürüttüğü kahramanca direnişten ilham alıyor. Dünyanın dört bir yanından gençler, kadınlar, Kürt gençleri ve kadınlarının her türlü faşist-soykırımcı zorbalığa karşı geliştirdikleri kahramanca özgürlük mücadelesinden ilham alarak, umut ve güç alarak direniyor, mücadele ediyor. Kendi mücadelelerini Kürt halkının, gençlerinin, kadınlarının mücadelesiyle birleştiriyor, özdeşleştiriyor.

Besbelli ki yüz yıllık TC'nin soykırım zihniyet ve siyaseti artık iyice deşifre olmuş ve yolun sonuna gelmiştir. Bu zihniyet ve siyaseti en barbarca yürüten

AKP-MHP faşizmi artık tam bir çözüme ve çöküş sürecindedir. Hem CHP'nin kurduğu TC faşist-soykırımcı sisteminin hem de Kenan Evren-Tayip Erdoğan ve Devlet Bahçelinin kurduğu 'İkinci Cumhuriyet' denen yeni faşist soykırımcı TC diktatörlüğünün artık sonu gelmiştir. Böyle bir diktatörlük iyice teşhir olmuş, Ortadoğu halkları ve insanlık için nasıl büyük bir tehlike arz ettiği herkes tarafından görülür hale gelmiştir. Bunu bu biçimde deşifre eden, görünür kılan, ortamı aydınlatan ise hiç kuşkusuz Partimiz öncülüğünde Kürt gençlerinin, kadınlarının, Kürt halkının yürüttüğü kahramanca mücadele olmuştur.

İşte bu mücadele bugün AKP-MHP faşizmini yıkımın eşiğine getirmiş durumda. Gerilla direnişi her gün dağda, ovada, şehirde faşist soykırımcı zihniyet ve siyasete öldürücü darbe vuruyor. Kürt gençlerinin ve kadınlarının her gün dört parça Kürdistan ve yurtdışındaki eylemleri AKP-MHP faşist soykırımcı zihniyet ve siyasetini teşhir ediyor. Böylece TC'de somutlaşan Kürt düşmanı, faşist-sömürgeci-ırkçı-şoven zihniyet ve siyasetin sonuna gelmiştir. AKP-MHP faşizminin ağır bir çöküşü yaşadığı ve ömrünü daha fazla uzatamayacağı netleşmiştir.

Şunu net ifade edebiliriz: Evren-Erdoğan-Bahçeli faşist-soykırımcı diktatörlüğü ne kadar saldırırsa saldırın, ne kadar katliam yapar, kan akıtırca akıtsın, ne kadar devrimci-yurtseveri katleder, tutuklayıp zindanlara doldurca doldursun kesinlikle yüzünü maskeleyemeyecek, kendisini gizleyemeyecek, ömrünü uzatamayacak. Partimizi, gerillamızı, Kürdistan Özgürlük Hareketini imha ve tasfiye edemeyecek, Kürt halkını özgürlük için mücadeleden uzaklaştıramayacaktır. Tam tersine çokça söylenen bir söz olarak 'Döktüğü kanda boğulacaktır, uyguladığı vahşet içinde yok olacaktır.' Geliştirdiği zulüm ve katliamlar içerisinde çöküşe gidecek ve kendisi yok olacaktır. Artık bu kanıtlanmıştır.

AKP-MHP faşizmi, Erdoğan-Bahçeli diktatörlüğü Kürtler kadar Türkiye halklarının ve insanlığın da başına büyük bir bela haline gelmiştir. On yıllardır PKK'yi imha etmek, Kürt halkını özgürlük mücadelesinden alıkoymak için yürüttükleri saldırılar başarısız kalmış, boşa çıkartılmıştır. Uluslararası Kom-plo yenilgiye uğratılmıştır. Önder Apo'nun ve Partimizin büyük direnişiyle Kürt gençleri, kadınları, Kürt halkı, Kürt dostları, tüm

devrimci, demokratik güçler ve insanlık artık gerçeği net bir biçimde görür hale gelmiştir. Dolayısıyla söz konusu vahşi saldırılar, katliamlar Kürt gençlerini, kadınlarını, Kürt devrimcilerini artık korkutmamaktadır, ürkütmemektedir. Tam tersine onları daha çok öfkeliendirmekte, kinlerini daha çok arttırmakta, mücadele azim ve kararlılıklarını daha çok büyütmemekte, iradelerini daha keskin kılmaktadır. AKP-MHP faşizmi ne yaparsa yapsın, kendini dünya kapitalist güçlerine ne kadar pazarlarsa pazarlasın Kürt işbirlikçiliğinden ve faşist-soykırımcı barbarlıktan ne kadar medet umarsa umsun, dolayısıyla ne kadar çok saldırı yapar, katliam uygular, tutuklamalar geliştirirse geliştirsün partimizi zayıflatamayacak, gerilla direnişimizi daraltamayacak, kadın ve gençlik öncülüğündeki halkımızın ve Türkiye halklarının anti-faşist özgürlük ve demokrasi direnişlerini kesinlikle kıramayacaktır.

Şehitlerimiz mücadelemize daha büyük güç katacaktır

Partimiz öncülüğünde kahraman gerillamızın ve halkımızın geliştirdiği direniş faşist soykırımcı zihniyet ve siyaseti yerle bir edecek, tarihin çöp sepetine mutlaka atacaktır. Bunda da kahraman şehitlerimiz her zaman öncülük rolü oynayacaklardır, gerçeği gösterecekler, bizleri eğitecekler, iradeli kılacaklar, her zaman her yerde en temel güç kaynağımız olarak rol oynayacaklar, faşist soykırımcı-sömürgeci zihniyet ve siyaseti yenilgiye uğratan direnişin öncü komutası olarak tarihi rollerini oynayacaklardır. Şehitlerimiz mücadelemize daha büyük güç katacaktır.

AKP-MHP faşizmi bilsin ki Kasım Engin Yoldaşın katledilmesi bizleri, PKK militanlarını, HPG ve YJA-Star savaşçılarını, Kürt gençlerini ve kadınlarını korkutmamıştır, ürkütmemiştir, yıldırmamıştır, geri adım attırmamıştır. Tam tersine onların öfkelerini ve kinini büyüttüğü, bilinçlerini derinleştirmiş, iradelerini keskinleştirmiş, mücadele etme kararlılıklarını, cesaretlerini ve fedakârlıklarını özgürlük için daha da büyüttüğü, artırmıştır.

Dolayısıyla şu çok iyi bilinmeli ki yaşamı içerisinde büyük, yüksek bir tempoyla ve üretken bir tarzla, büyük-devrimci değerler ortaya çıkartıp miras olarak bize bırakmayı başarmış olan Kasım Engin Yoldaş ve tüm şehitlerimiz, şehadetleriyle gerçekleri daha çok aydınlattıkları gibi, bizleri eğiterek, mücadele azim ve kararlılığımızı artırmışlardır. Yine devrimci mücadelemizin her alanda daha güçlü gelişmesini, daha etkili yürütülmesini ve daha sonuç alıcı kılınmasını sağlamışlardır. Kuşkusuz önümüzdeki süreçte bu rolünü çok daha etkili oynayacaktır. Nasıl ki her türlü faşist-soykırımcı saldırıya rağmen Kasım Yoldaş 24 saat pratik içerisinde olmuşsa, her an saldırıları boşa çıkartarak devrimci görevleri yerine getirmeyi başarmışsa, aynı şekilde Kasım Engin Yoldaşın anısına geliştirilecek Devrimci İntikam Mücadelesi de söz konusu çabaları daha çok artıra-

cak, faşist-soykırımcı saldırıları daha çok kırarak, her alana yayacak, büyütecektir. AKP-MHP faşizmini daha çok kuşatarak, darbeleyecek, onu tarihi sona, yenilip çöp sepetine atılma durumuna mutlaka götürecektir. Bundan hiç kimsenin kuşusu olmamalıdır. Kasım Engin Yoldaşın anısı her zaman devrimci intikam yeminimiz olacak, devrimci görevlerimizi daha büyük başarıyla yerine getirmemize güç ve imkân sunacaktır.

Büyük şehidimizin ailesinin de ifade ettiği gibi dönem acılar altında ezilme, ağlama, sızlama dönemi değildir. Dönem tersine Şehit gerçeğini daha doğru anlama, daha gerçekçi sahiplenme ve şehidin izinden daha büyük bir cesaret ve fedakârlıkla yürüme dönemidir. Dolayısıyla dönem devrimci intikam görevlerine, anti-faşist direniş görevlerine, özgürlük ve demokrasi mücadelesini daha da büyüme ve geliştirme görevlerine daha çok ve daha sıkı sarılma, bu görev ve sorumlulukları Önderlik ve Şehitler çizgisinde anı anına doğru tarz, üslup ve tempoyla başarılı bir biçimde yerine getirme dönemidir. Çok açık ki tüm şehitlerimiz anısına, Kasım Engin Yoldaş anısına, Parti öncülüğümüzün, gerillamızın, kadın ve gençlik hareketimizin, halkımızın vereceği cevap kesinlikle bu tarzda direnişi büyüme ve zafere götürme tutumu olacaktır.

Hareket ve halk olarak şu gerçekleri yakın geçmiş içerisinde çok net bir biçimde gördük: 2020 baharına Kürt halkı ve Özgürlük Hareketi olarak çok daha hazırlıklı ve mücadeleci bir temelde girdik. Özellikle Ortadoğu'da yaşanan Üçüncü Dünya Savaşı'nın geldiği nokta, sağladığı derinlik ve yaygınlık, bu durumun ortaya çıkardığı imkân ve fırsatlar hem Kürdistan'da Özgürlük Mücadelesini geliştirmemiz için bize büyük fırsat ve imkân sundu, hem de böyle bir mücadeleyi geliştirme görev ve sorumluluğu içine soktu. 2020 yılında tecridi kırma, faşizmi yıkmak, Kürdistan'ı özgür, Türkiye ve Ortadoğu'yu demokratik hale getirmek için böyle büyük bir devrimci direniş hamlesinin hazırlıkları içerisinde olduk ve Uluslararası Komplonun 22. yılına giriş sürecinde komploya karşı halk direnişi temelinde böyle bir süreci başlattık. Bu büyük bir başlangıçtı, yeni bir çıkıştı. Ardından 8 Mart'ta Kürdistan'da ve dünyada kadınların özgürlük için ayağa kalkışları gerçekten görkemli oldu. Tüm zamanların en büyük ve en yaygın kadın duruşu, Kadın Özgürlük tutumu, iradesi, Kadın Özgürlük Mücadelesi ortaya çıktı. 15 Şubat Komplosu'na, tecride ve faşizme karşı direniş durumu, 8 Mart kadın özgürlük direnişi büyük bir mücadele yılına girilmiş olduğunu ve bunun AKP-MHP faşizmini kesin bir yenilgiye uğratacağını herkese gösterdi. İşte böyle bir ortamda bu Koronavirüs denen mikrop saldırısı AKP-MHP faşizminin gerçekten de imdadına yetişti. Deyim yerindeyse onları kurtaran oldu.

Nasıl ki emperyalist efendilerinden, Kürt işbirlikçi ihanetinden medet umuyorlarsa Erdoğan-Bahçeli faşizmi Koronavirüsten de medet umar, fayda sağlar bir duruma düştü. Bu kadar yıkımın, çöküşün eşliğindeydi. Çökme ve çözülme noktasındaydı. Böyle bir durumda söz konusu mikrop saldırısına dayanarak geliştirdiği faşist baskı, saldırı, denetimle devrimci mücadelelerin önünü kesmeye, durdurmaya, bu temelde de ömrünü uzatmaya çalıştı. Newrozların, kahramanlık haftalarının, 1 Mayısların büyük devrimci eylemliliğinin önünü kapatmaya çalıştı. Gerçekten de tehditlerle, korkutarak, yasaklarla toplumsal hareketi belli ölçüde

zayıflatmayı bildi ama kahraman gerilla güçlerimiz, Parti öncülüğümüz bu oyuna gelmedi. Bunun tehlikeli bir oyun olduğunu, AKP-MHP mikrobunun Korona mikrobundan daha tehlikeli bir mikrop olduğunu değerlendirerek böyle bir süreçte Özgürlük Mücadelesini, faşist-soykırımcı düşmana kahredici darbeler vuran devrimci gerilla eylemlerini kırdı ve şehirde daha güçlü geliştirdi. Bu çerçevede önemli ölçüde AKP-MHP oyunu bozulmuş oldu. Bir yönüyle ömrünü uzatmak için tahakküm kurmaya çalışmış olsa da diğer yandan gerilla direnişi ile hileleri, oyunları bozulabildi.

delemizi daha çok büyütecek, daha çok yayacak, daha çok derinleştirecek, Kürdistan'da olduğu kadar Türkiye'ye de yayacak, dağda olduğu kadar şehre yayacaktır. Dolayısıyla AKP-MHP faşizmini yıkıma götürecektir. 2020 hamlemiz engellenmeyecek, tam tersine daha büyük bir öfke ve kinle, daha güçlü geliştirilecektir. Kasım Engin İntikam Hamlesi olarak bütün şehitlerimizin intikamlarını alma temelinde hamle daha çok büyüyecek, daha etkili geliştirilecek ve AKP-MHP faşizmi kesin sonuna, çö-

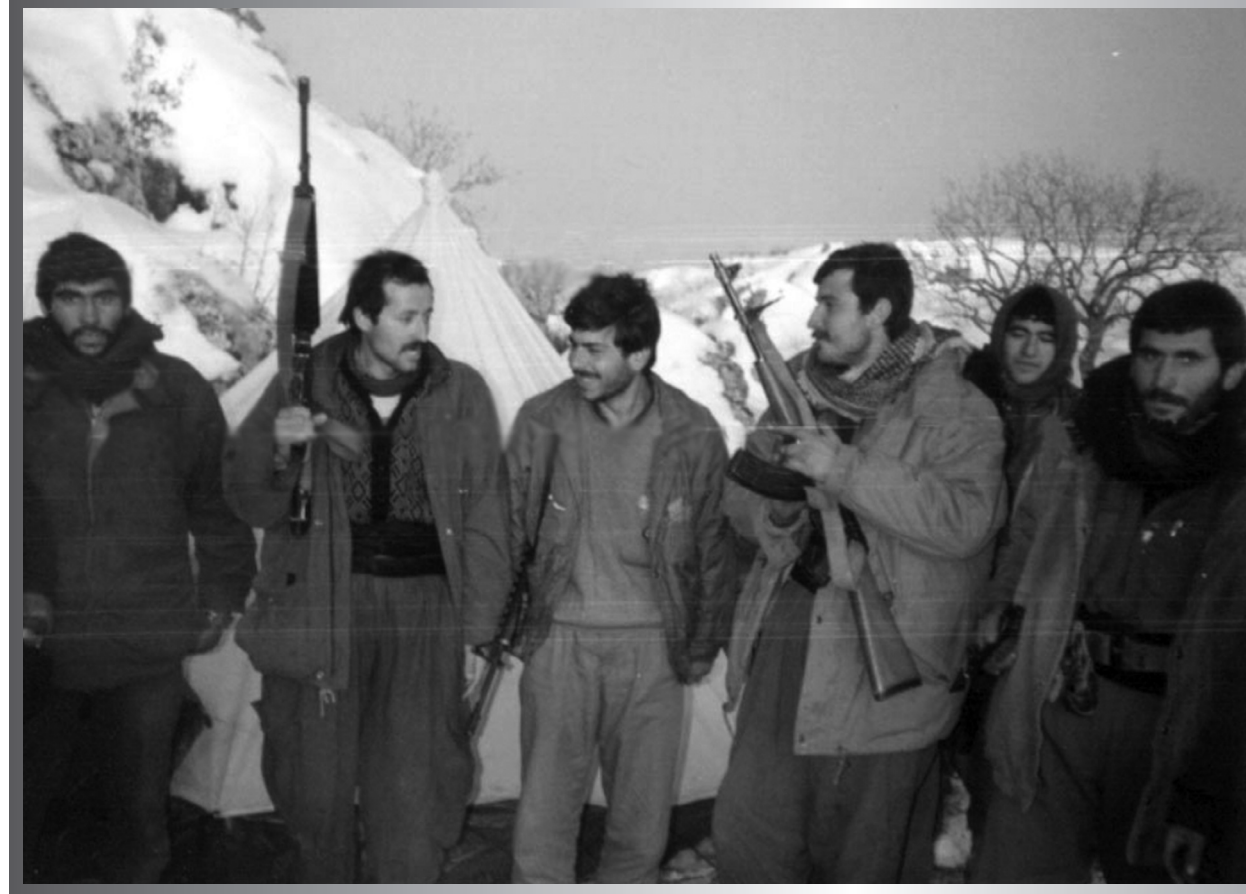
yapılar kahraman gerillamızın ezici vurularına hedef olmaktan kendilerini kurtaramayacaklardır. Her an faşist-soykırımcı düşmanın ensesinde kahraman Kürt gerillasının nefesi olacaktır.

Gençlik, Kasım Engin Yoldaşın anısına Özgürlük Mücadelesi'ne daha güçlü öncülük edecektir

Dört parça Kürdistan ve özellikle yurtdışındaki Kürt gençliği bir gençlik devrimcisi olan Kasım Engin Yoldaşın anısına daha doğru anlayıp, daha güçlü sahip çıkarak her alanda özgürlük

örgütlenme ve daha etkili mücadele etmeyi mutlaka bilecektir. Bu temelde Apocu özgürlük çizgisini bilinç ve pratik olarak en yetkin temsilcilerinden olan Kasım Engin Yoldaş gerçeğini daha doğru ve derinlikli anlayıp, Kasım Engin İntikam Hamlesini daha güçlü örgütleyip katılım gösterecektir.

Zaten şu gerçekler bilinmekte, Özgür Kadın Hareketimiz tarafından açıklanmış bulunmaktadır: Kasım Engin Yoldaş gerçekten de Apocu özgürlük çizgisini, kadın özgürlüğüne dayalı toplumsal özgürlük çizgisini en çok anlayan, özümseyen, bu temelde ken-

AKP-MHP faşizminin yaptıklarının hiçbirini yanına kalmayacaktır. Faşist soykırımcı sömürgeci suçların hepsinin hesabı mutlaka bir bir sorulacaktır. İşbirlikçi-ajan yapı, halk üzerinde baskı uygulayan güçler, AKP-MHP faşizmine hizmet eden tüm ekonomik-siyasi-askeri yapılar kahraman gerillamızın ezici vurularına hedef olmaktan kendilerini kurtaramayacaklardır. Her an faşist-soykırımcı düşmanın ensesinde kahraman Kürt gerillasının nefesi olacaktır.

Şimdi bunun bir oyun ve hile olduğu, uygun yol ve yöntemler bulunarak anti-faşist topyekûn direnişin her alanda geliştirilmesi gerektiği herkes tarafından anlaşılıp kabul görürnce, bunu engelleyebilmek için istihbarat ve teknik imkânları kullanarak insanlık dışı vahşi saldırılarını ve katliamlarını uygulamaya koydular. Bizleri, Parti öncülüğümüzü, gerilla ve halk direnişimizi söz konusu katliamlarla, şehadetlerle engellemek, dolayısıyla 2020 devrimci hamlemizin çok daha yaygın ve güçlü gelişmesini engellemek istiyorlar.

2020 yılını Kasım Engin intikam yılı haline getireceğiz

Fakat şunu bilsinler; hesapları şimdiden bozulmuştur. Umutları kursaklarında kalacaktır. Yaptıkları saldırıların büyük çoğunluğu zaten boşa çıkarılmıştır. Kasım Engin Yoldaş gibi şehadetler de mücadeleyi zayıflatıcı değil, tam tersine daha çok büyütücü, yaygınlaştırıcı, Partimizde, gerillamızda, kadın, gençlik hareketimizde, halkımızda ve dostlarımızda devrimci azmi, iradeyi daha çok geliştirip, eylemliliği daha çok büyütücü rol oynayacaktır.

Bu tür katliamcı saldırılarla önümüz kesilmek istenmektedir. İşbirlikçi ihanetin saldırılarıyla mücadelemizin önü kesilmeye, sınırlandırılmaya çalışılmaktadır. Bunu çok iyi görüyor ve anlıyoruz. Fakat faşist-soykırımcı düşman ve uşakları çok iyi bilsinler ki bu saldırılar bizi zayıflatmayacak tam tersine daha çok güçlendirecektir. Mücadelemizi daraltmayacak daha çok büyütecek ve yaygınlaştıracaktır. Bu saldırılarla zayıf düşen, geri çekilen, kuşatılan biz olmayacağız, Kürdistan Özgürlük Mücadelesi ve Türkiye devrimci, demokratik hareketi olmayacak, tam tersine söz konusu saldırılar anti-faşist özgürlük ve demokrasi müca-

küşe ve çözülmüşe böyle bir hamleyle mutlaka götürülecektir.

Bunlar temelinde açıkça ifade ediyoruz ki tüm PKK kadro ve sempati-zanları, tüm Partili yoldaşlar, hepimiz Kasım Engin Yoldaş anısına Önderlik ve Parti çizgisinde daha güçlü partileşerek kendimizi Önderlik ve Şehitler çizgisinde eleştirel-özeleştirel sorgulamadan geçirip yenileyerek, devrimci intikam görevlerimize her alanda daha güçlü sahip çıkacağız. Bu temelde daha büyük savaşım daha büyük kazanacağız. 2020 yılını Kasım Engin intikam yılı haline getireceğiz. 2020 yılını İmralı tecridinin kırıldığı, AKP-MHP faşizminin yıkıldığı, Kürdistan'da özgürlüğe, Türkiye'de demokrasiye adım atıldığı bir yıl yapacağız. Böyle bir mücadeleyi başarıyla yürütmek için her alanda öncülük görevlerimize daha güçlü sahip çıkıp, daha etkili yürüteceğiz ve mutlaka başaracağız.

Yine kahraman Kürdistan özgürlük gerillası Bakur'da Başur'da, Rojhilat'ta, Rojava'da, dört parça Kürdistan'da, dağda, ovada ve şehirde, her alanda Kasım Engin intikam görevlerine daha güçlü sahip çıkacak, kendini yenileyip yeniden yapılandırarak, Demokratik Modernite çizgisinin gerillası ve öz-savunması olarak faşist-soykırımcı zihniyet ve siyasete, AKP-MHP faşist diktatörlüğüne karşı her alanda doğru tarz, üslup ve yeterli tempoyla daha güçlü savaşacak ve daha büyük başaracaktır. Her gün faşist-soykırımcı düşmanı kahreden, ona öldürücü darbeler vuran, kahraman şehitlerimizin intikamını alan devrimci eylemler mutlaka geliştirecektir.

AKP-MHP faşizminin yaptıklarının hiçbirini yanına kalmayacaktır. Faşist-soykırımcı-sömürgeci suçların hepsinin hesabı mutlaka bir bir sorulacaktır. İşbirlikçi-ajan yapı, halk üzerinde baskı uygulayan güçler, AKP-MHP faşizmine hizmet eden tüm ekonomik-siyasi-askeri

mücadelesine daha güçlü öncülük eden bir konuma kendisini mutlaka getirecektir. Yurtdışındakiler ülkeye koşarak, ülkedekiler dağda, ovada, şehirde öz-savunma ve gerilla güçlerine katılarak, faşist-sömürgeci-soykırımcı düşmana karşı daha aktif, etkin, öldürücü darbeler vuran bir mücadele içerisinde yürüyerek dönemin görevlerine başarıyla sahip çıkacaktır. Gençlik her alandaki mücadelenin aktif öncülüğünü yapma rolünü bu süreçte mutlaka daha güçlü ve daha başarılı bir biçimde uygulamayı bilecektir. Geleceğinin ve kurtuluşunun başka yolu yoktur. Bunun gerisindeki duruşlar ve mücadeleler kendi geleceğini karartmaktan öteye bir rol oynamaz. Dolayısıyla kurtuluş, özgürlük ve demokrasi mücadelesinin başarısındadır. Kürdistan'ın özgürlüğünde, Türkiye'nin ve Ortadoğu'nun demokratikleştirilmesindedir. Demokratik Ortadoğu ve Özgür Kürdistan hedefi herkesten çok Kürdistan gençliğinin hedefidir. Gençlik için bir geleceği, hem de özgür geleceği yaratmayı öngörmektedir.

O halde Kürt gençliği Özgürlük Mücadelemizin aydınlatıcı temelinde de kendisini daha çok eğitecek, süreci daha doğru anlayacak, Kasım Engin gerçeği karşısında kendisini daha derin sorgulayıp mücadeleye her alanda daha güçlü katılım yaparak faşist-sömürgeci-soykırımcı düşmanı yenme, özgürlüğü kazanma mücadelesini tam başarı çizgisinde yürütmeyi mutlaka bilecektir.

Özgürlüğe herkesten çok ihtiyacı olan ve doğru özgürlük bilincini herkesten fazla ortaya çıkartarak bu temelde kendini eğitip örgütlemiş ve mücadelecilikmiş olan Kürt kadınları mevcut gelişmeleri daha doğru anlayarak faşist-soykırımcı saldırıların en başta kadınlar olmak üzere tüm devrimci güçleri ve halkı hedefleyen katliamcı gerçeğine karşı daha doğru bilinçlenme,

disini en fazla eğiterek Önder Apo gibi özgür kadına yoldaş olmak için çalışan öncü militanlardan biriydi. Böyle bir yoldaşlık düzeyine ulaşma durumunu devrimci yaşamı ve mücadele süreci içerisinde çok önemli düzeyde başarmayı bildi. Şehadetiyle gerçeklerin daha çok aydınlatıcısı oldu. Kürt kadını, Önder Apo'nun çizgisini, düşüncesini özümseyen ve pratikleştirmeye çalışan Kasım Engin Yoldaş şahsında özgür erkek gelişimini, kadınlara erkeğin özgürce ve eşitçe ilişkilene ve özgürlük amacı doğrultusunda birlikte yaşayıp mücadele etme gerçeğini gördü. Dolayısıyla bu gerçekliğe bu önümüzdeki süreçte daha çok sahip çıkacaktır.

Şu kanıtlanmıştır: Mücadele sonuç vermekte ve başarı ortaya çıkartmaktadır. Kadın Özgürlük Çizgisi temelinde yürütülen mücadeleler özgür kadını ve özgür erkeği, dolayısıyla toplumsal özgürlüğü adım adım ortaya çıkartmaktadır. İşte bunun en somut kanıtı şehit yoldaşlarımızdır, Sara Yoldaşımızdı, Delal Yoldaşımızdı, Çiçek Yoldaşımızdı, Kasım Engin Yoldaşımızdı. Demek ki mücadele, başarı kazandırmaktadır. Daha çok mücadele, daha doğru mücadele daha fazla kazandıracaktır. O halde şehitler gerçeğimizden daha çok öğrenerek onların anılarına doğru sahip çıkmanın bir gereği de olarak kendileriyle yoldaş olmayı, insanca var olmayı, yaşamanın temeli haline getirmiş olan Kasım Engin Yoldaş gerçeğini daha doğru anlayacaklar. Özgür Kadın Hareketi söz konusu katliamların hesabını sormayı da Özgürlük Mücadelesini Kürdistan'da ve dünyanın her tarafında çok daha güçlü ve etkili bir biçimde geliştirerek erkek-egemen, faşist-soykırımcı zihniyet ve siyasetten her an, her gün hesaplar soran, onları yıkıma götürerek özgür toplumu adım adım geliştiren sonuçları da mutlaka yaratacaktır.

Yurtdışına nasıl yaklaşılar, sorusuna en doğru cevabı Kasım Engin Yoldaş vermiştir

Bunlar çerçevesinde daha çok kendini sorgulaması gereken iki güçten bir tanesi yurtdışındaki Kürt halk varlığı ve özellikle Kürt gençliği olmaktadır. Kasım Engin gerçeği yurtdışına nasıl çıkıldığının ve oraya nasıl yaklaşılabileceğinin en somut örneğidir. Hiç kimse eğip bükmemeli, kendine göre yorumlamamalıdır. Çizgi Kasım Engin çizgisidir, gerçeğidir. Başka türlü çizgiler, doğru, devrimci ve yurtsever ölçüler ortaya konmaya çalışılmamalıdır. Yurtdışına nasıl çıkılır ve oraya nasıl yaklaşılar sorusuna en doğru cevabı, en devrimci ve yurtsever cevabı Kasım Engin Yoldaş vermiştir. Herkes bunu böyle anlamak, kendini bu temelde eğitmek, bu çizgiye güçlü bir biçimde katılmaya çalışmak durumundadır. Onu muğlaklaştıran, revize eden yaklaşımlar kesinlikle olmamalıdır. Onun için de yurtdışında devrimci nasıl olunur? Devrimci genç kime denir? Yurtseverlik neyle mümkündür? Bu iyi bilinmeli.

Kasım Engin bir tanedir, tektir, tekildir denilemez. O öncüdür, önderdir, örnektir, herkesin izinden yürümesi gereken bir gerçekliktir. Doğru yaşamın kendisidir. Örnek alacağımız, izinden yürüyeceğimiz yaşam gerçeği kesinlikle Kasım Engin gerçeğidir. O halde yurtdışında Özgür Kürdistan yaratamayacağımız açıktır. Sürgüne gönderildik, zorluklar içerisinde olduk, o halde bunu bilince çıkartarak Kürdistan'da Özgürlük Mücadelesini geliştirmek, zaferi götürmek, Kürdistan'da özgür yaşamı inşa etmek için herkes seferber olmalıdır. Yurtdışındayken de Kürdistan'da

örgütlü bir biçimde derlenip toplanarak Özgürlük Mücadelesine ve Kürdistan'daki özgür yaşamın inşasına sevk edilmelidir, seferber edilmelidir. Avrupa'daki değerlerin hepsi Kürdistan'da özgür yaşamın inşasına ve Özgürlük Mücadelesinin zaferine yöneltilmelidir. Başka türlü en küçük bir kullanım olmamalıdır. Öyle kullanılan yurtseverlik bu gerçeklerle bağdaşmaz. Bu açıdan da daha çok yönümüz ülkeye olmalı, daha mücadeleci olmalıyız. İmkânlarımızı daha çok Özgürlük Mücadelesine ve ülkedeki özgür yaşamın inşasına sevk etmeliyiz, seferber etmeliyiz. Elbette herkes bir anda her şeyi toplasın, Kürdistan'a dönsün anlamına gelmez bu durum. Bu ne mümkündür, ne de gerekli. Ama mesele fiziki olarak kalkıp Kürdistan'a gitmiş olmak değildir. Mesele Özgürlük Mücadelesine ve özgür yaşamın inşasına büyük katkılar sunmaktır, her şeyi oraya seferber etmektir. Zindanda, yurtdışında, ülkede nerede olursa olsun yaşamını ve imkânlarını özgürlük mücadelesine ve özgür yaşam inşasına sevk ediyorsa işte gerçek yurtsever budur. Doğru devrimcilik böyle bir yurtseverlik üzerinde gelişebilir. Fedaileşme bunun üzerinde yürür. Başka türlü olmaz.

O halde daha fazla yurtseverleşmek, imkânları, fırsatları daha çok Özgürlük Mücadelesine ve Kürdistan'daki özgür yaşama sevk etmek, yurtdışında olursa bile ruh olarak, duygu olarak, düşünce olarak, imkânları sevk etme olarak Kürdistan'da yaşamayı bilmek, Kürdistan'da yaşıyor gibi olmak, hissetmek kesinlikle gereklidir. Buna büyük ihtiyaç vardır. Kasım Engin gerçeği başta gençlik olmak üzere tüm Kürt halkını, kadını ve erkeğiyle böyle bir doğru devrimcileşmeye

süzleştirme operasyonu, soykırımcı saldırısı Rojava Kürdistan'da da yürütmeye çalışılıyor.

Kasım Engin gerçekliği Fırat'ın batısında Kürtlüğün var olma iradesidir

Kuşkusuz TC devleti, AKP-MHP faşizmi bütün Kürt varlığına düşmandır. Kürt'ü dünyadan ve tarihten silmek istiyor. Her türlü iziyle, değeriyle hiçbir şey bırakmamayı hedefliyor. Fakat bunu bir plan dâhilinde yapıyor. Uzun süredir ilk hedefinin, önem verdiği yerin Fırat'ın batısı olduğunu biliyoruz. Bunu 1927'den beri İsmet İnönü, Fevzi Çakmak ortak raporu temelinde geliştirmeye çalışıyorlar. Erzincan-Dersim planlamasıyla başlatıldılar, diğer alanlara adım adım yayıldılar. Şimdi de bunu işgal ve katliamlarla sonuca götürmek istiyorlar. Kürtlüğü öncelikle Fırat'ın batısında, kadim Kürdistan topraklarının önemli bir bölümünde yok etmek istiyorlar. İşte Kasım Engin Yoldaş gerçeği bir de burada kendini ve önemini ortaya çıkartıyor.

Fırat'ın batısında, Meres'in Pazarcix ilçesinde doğan, oradan yurtdışına sürülmüş bir kişi ve kişilik olarak, yurtsever nasıl olunur? Devrimci nasıl olunur? Kürt varlığına özgürlük, eşitlik ve demokrasi çizgisinde nasıl sahip çıkılır? Sorularına en doğru cevabı veren gerçeklik Kasım Engin gerçekliğidir. Bir de Kasım Engin gerçekliğini böyle anlamak gerekiyor.

Kasım Engin gerçekliği Fırat'ın batısında özgürlük, kardeşlik ve demokrasi temelinde Kürtlüğün yaşama iradesi ve kararlılığıdır, Kürtlüğün var olma iradesidir. Fırat Kalkanı işgal operas-

dil-kültür değerleri temelinde özgürce ve kardeşçe kılmaı esas almak Kasım Engin çizgisini ifade etmektedir. Önder Apo'nun Kürdistan'ın bütünlüğü için geliştirdiği bu çizginin, Fırat'ın batısına uyarlanan hali Kasım Engin gerçeği olmaktadır. O halde Kasım Engin tarihine, diline, kültürüne ne kadar büyük bir çabayla, ısrarla sahip çıktıysa, Fırat'ın batısındaki halk da böyle sahip çıkmayı bilmelidir. Niye bu kadar dil bilimcisi oldu, Kürt diline önem verdi, Kürtçeyi geliştirdi? Neden bu kadar tarihçi oldu, tarih bilincine, bilimine önem verdi, tarih araştırması yaptı ve tarih bilimini geliştirdi? Fırat Kalkanı operasyonu temelinde Fırat'ın batısı için planlı olarak geliştirilen soykırım projesini boşa çıkartmanın tutumu, mücadelesi olduğu için bunları geliştirdi. O projeyi yenilgiye uğratmak, boşa çıkartmak için geliştirdi. O halde Fırat'ın batısındaki kadınlar, gençler, tüm Kürt halkı, herkes birer Kasım Engin olmayı, Kasım Engin gerçeğinden öğrenmeyi ve ders çıkarmayı mutlaka bilmelidir.

Biz inanıyoruz önümüzdeki süreçte bu gerçeklik daha çok tartışılacak, daha doğru anlaşılacak ve böyle bir öncü örnek etrafında 'Fırat Kalkanı' isimli soykırım planı yenilgiye uğratılarak Fırat'ın batısındaki Kürtlük özgürlük, eşitlik ve kardeşlik temelinde daha çok geliştirilip başarıyla yaşatılacaktır.

Kasım Engin Yoldaş gerçeği Demokratik Ortadoğu Birliği'ni yaratma çağrısıdır

Kasım Engin Yoldaş gerçeği Türkiye halkları ve devrimci, demokratik güçleri için AKP-MHP faşizmine ve TC'de somutlaşan Kürt düşmanı sömürgeci-

meldedir. Türkiye halkları da böyle bir tutuma geldikçe TC'de somutlaşan ve AKP-MHP faşizmi tarafından bugün vahşice uygulanan ırkçı-şoven, Kürt düşmanı faşist soykırımcı zihniyet ve siyasetin Türkiye'de yaşama imkânı kalmayacaktır. Bu zihniyet ve siyaset var oldukça Türkiye sadece geleceğini kaybetmiyor, Türkiye toplumu sadece daha ağır baskı-sömürü-katliam yaşamıyor, insanlıktan tecrit oluyor; onurunu, şerefini kaybediyor. Alınına çok kötü bir kara leke, soykırım lekesi sürülüyor. Bu çok olumsuz, tehlikeli bir durumdur. Türkiye'nin devrimci, demokratik güçleri, aydın ve sanatçıları bu gerçeği daha iyi görmelidirler. Bunlar Kürtlerden kaynaklanmıyor, Kürtler özgürlük için mücadele ediyorlar diye bunlar olmuyor. Tam tersine Kürt'ü yok sayan ve yok etmek isteyen TC devletine, İttihat Terakkiden beri partilere hâkim olan zihniyet ve siyasetin kendisi oluyor. Oradan kaynaklanıyor. Sorumlu ve suçlu bu zihniyet ve siyasettir. O halde buna dur demek gerekiyor. Bu zihniyet ve siyasete geçit vermemek, karşı çıkmak, ona karşı daha aktif mücadele etmeyi bilmek gerekir.

Kasım Engin Yoldaş gerçeği Ortadoğu halkları için başta Araplar olmak üzere tüm halk toplulukları için Demokratik Ortadoğu Birliğini yaratma çağrısıdır. Biz inanıyoruz ki Ortadoğu'nun tüm halkları, aydınları, sanatçıları, siyasi güçleri, devrimci, demokratik kesimleri bu çağrıyı daha doğru anlayacaklar, Kürdistan Özgürlük Hareketiyle daha güçlü ilişkiler kurup ortak mücadelelerini birlikte geliştirmeyi bileceklerdir.

Aynı çağrı tüm insanlık içindir, dünyanın tüm halkları için, devrimci, demokratik güçleri için, demokratik-sosyalist-özgürlük güçleri için, kadınları ve gençleri içindir. Tüm insanlık için özgürce, kardeşçe, demokratik birlik içerisinde yaşama çağrısıdır. Bu temelde kendilerini insanlığın özgür ve eşit yaşamına, kardeşliğine katık etmiş olan bu Kürdistan şehitlerini doğru anlayacaklarına, bu temelde Apocu özgürlük ve demokrasi çizgisini doğru kavrayarak Kürt halkının özgürlük mücadelesiyle daha güçlü birleşeceklerine inanıyoruz. Kürtlerle daha çok dostluk ve kardeşlik ilişkisi içerisinde girecekler, AKP-MHP faşizminin ırkçı-şoven-soykırımcı-sömürgeci, erkek-egemen zihniyet ve siyasetine daha çok karşı çıkacaklar. Ona karşı ortak mücadele içinde olacaklardır.

Bunlar temelinde bir kez daha Şehit Kasım Engin Yoldaşı saygı, sevgi ve minnetle anıyoruz. Kasım Engin Yoldaşın anısı ölümsüzdür diyoruz. Anısının mutlaka yaşatılacağını ve amacının başarılabileceğini ifade ediyoruz. Kasım Engin Yoldaşın anısının Demokratik Ortadoğu ve Özgür Kürdistan'da mutlaka yaşatılacağını belirtiyoruz. Bu çerçevede bize bırakmış olduğu devrimci mirası bütün yönleriyle değerlendirip esas alarak Önderlik ve şehitler çizgisinde tüm Parti öncülüğü, gerilla güçleri, hareket ve halk olarak kendimizi tekrar tekrar gözden geçirip hata ve eksikliklerimizi giderme temelinde yenileyerek özgürlük ve demokrasi mücadelemizi başarı ve zafer çizgisinde daha güçlü geliştireceğimizi ifade ediyoruz. Böyle bir mücadele başta Kasım Engin Yoldaş olmak üzere tüm şehitlerimizin anılarını yaşatacak, amaçlarını başartacak ve intikamlarını mutlaka alacaktır. Böyle bir mücadeleyle faşist-soykırımcı diktatörlük yıkılacak, halklarımız kazanacaktır. Biz kazana-çağız. Söz konusu zaferin adı ve öncüsü de Kasım Engin'dir somutlaşan kahraman şehitlerimiz olacaktır.

Fırat'ın batısında, Meres'in Pazarcix ilçesinde doğan, oradan yurtdışına sürülmüş bir kişi ve kişilik olarak, yurtsever nasıl olunur? Devrimci nasıl olunur? Kürt varlığına özgürlük, eşitlik ve demokrasi çizgisinde nasıl sahip çıkılır? Sorularına en doğru cevabı veren gerçeklik Kasım Engin gerçekliğidir. Bir de Kasım Engin gerçekliğini böyle anlamak gerekiyor. Kasım Engin gerçekliği Fırat'ın batısında özgürlük, kardeşlik ve demokrasi temelinde Kürtlüğün yaşama iradesi ve kararlılığıdır, Kürtlüğün var olma iradesidir.

Özgürlük Mücadelesini geliştirip, özgür yaşamı geliştirmeye seferber olunmalıdır. Fikirler bu temelde oluşmalı, tartışmalar bu ekseninde gelişmeli, yaşam buna göre örgütlenmeli, imkânlar buraya seferber edilmelidir. Kasım Engin gibi kapitalist modernitenin köleleştirici madde yaşam imkânlarını herkes elinin tersiyle itebilmelidir. Oradan bize bir yaşam çıkmaz, ama o imkânları toparlayıp eğer Kürdistan'da Özgürlük Mücadelesinin zaferi ve özgür yaşamın inşası için kullanabilirsek işte doğru tutum budur. O zaman ne mutlu bize, böyle yapabiliyoruz, mümkünse ülkeye dönüş olmalı, mücadeleye katılım olmalı.

Avrupa'da var olan imkân ve fırsatlar

ve yurtseverliğe çağrıdır. Biz inanıyoruz tüm halkımız, kadınlar, gençler bu büyük çağrıya büyük cevap verecekler, kendilerini bu temelde daha örgütlü, mücadeleci, özgürlük mücadelemize daha çok hizmet eder kılacaklardır.

Bundan etkilenen ikinci kesim ise Fırat'ın batısındaki halkımızdır, Kürt varlığıdır. Gerçi bu varlık Maraş Katliamından bu yana Batı Kürdistan'da büyük ölçüde azaltıldı, asimilasyonun yanında göçertmeler var olan durumu ortaya çıkardı. Bu Rojavayê Kurdistan'da da 2016 saldırısıyla birlikte geliştirilmeye çalışılıyor. Efrin işgaliyle Kuzey Batı Kürdistan'da 40 yılı aşkın süredir uygulanan Fırat'ın batısını Kürt-

yonunun yenilgiye uğratılması bu kadim Kürdistan topraklarında Kürt varlığının özgürce ve halkların kardeşliğini içeren demokrasi temelinde ilelebet yaşanır ve yaşatılır kılınmasıyla mümkündür. Kasım Engin gerçeği Fırat'ın batısında Kürt olarak var olma ve yaşamının andır, iradesidir, ölçüsüdür, bunun mümkün olduğunu gösteren tek temel tutumdur. O halde Fırat'ın batısındaki Kürt halkının da Kasım Engin gerçeğinden öğreneceği, örnek alacağı çok büyük değerler var. Diline, kültürüne, tarihine sahip çıkmak kadar Kürdistan bütünlüğüne sahip çıkmak, Özgürlük Mücadelesine katılmak, onunla bütünleşmek, yaşamı mutlaka kendi tarihi,

soykırımcı zihniyet ve siyasete karşı ortak mücadele etmenin, özgürce, kardeşçe bir demokratik yaşamı birlikte kurmanın çağrısı olmaktadır. Biz tüm Türkiye devrimci, demokratik güçlerinin, Türkiye halklarının, gençlerinin ve kadınlarının Kasım Engin Yoldaş gerçeğini böyle anlayacaklarına, bu çağrıya olumlu cevap vererek içinde bulunduğumuz süreçte Kürt halkının özgürlük ve eşitlik mücadelesiyle daha çok birleşerek AKP-MHP faşizmini yıkıma götürecektir, anti faşist, anti sömürgeci, özgürlük ve demokrasi mücadelesini birlikte daha güçlü geliştireceğine inanıyoruz.

Kendi şehitlerinin izinden yürüyen Kürt halkının tutumu kesinlikle bu te-

İçinde bulunduğumuz 2020 yılının siyasi-askeri olaylarını doğru kavrayabilmek, görev ve sorumluluklarımızı bu yıl kapsamında doğru belirleyebilmek, dahası onları başarıyla pratiğe geçirebilmek için yakın tarihsel sürece bütünlüklü ve derinlikli bakış açısına sahip olmak şarttır. Böyle olmayanlar bırakalım doğru taktik ve tarz geliştirmeyi, yeterli bir görev ve sorumluluk kapsamına dahi kendilerini ulaştıramazlar. Bu açıdan da genel tarihsel duruma olduğu kadar, yakın tarihsel sürece, Uluslararası Komplo ve ona karşı mücadele gerçeğine bütünlüklü ve derinlikli bakabilmek, bu mücadelenin stratejik unsurlarını, taktik uygulamalarını doğru ve yeterli bilince çıkarabilmek gerekmektedir.

1 Haziran Hamlesi'nin 17. yılı daha kapsamlı bir mücadeleye sahne olacaktır

Duran Kalkan

Kürt halkı ve Özgürlük Hareketi 1 Haziran 2004 devrimci atılımının 16'ncı 1 Haziran 2010 devrimci atılımının ise 10'uncu yıldönümünü yaşıyor. Bu temelde Apocu çizgide ve PKK öncülüğünde gelişen her iki 1 Haziran Devrimci Atılımı'nı da bu yıldönümü vesilesiyle selamlıyor ve kutluyorum. Her iki atılımın kahraman şehitlerini saygı ve minnetle anıyor, amaçlarının başarılabileceğine olan derin inancımı belirtiyorum. Kahraman özgürlük gerillası öncülüğünde 1 Haziran devrimci atımlarını geliştiren Kürt halkına ve tüm devrimci-demokratik güçlere yeni atılım yılında üstün başarılar diliyorum. Yeni bir atılım yılına girerken özgürlük amaçlarını başarma, görevlerimizi daha yüksek bir tempoyla Apocu tarz ve üslupla yürütme kararlılığımızı bir kere daha ifade ediyorum.

Böyle tarihi bir süreçte değerlendirme yapmak kuşkusuz büyük önem taşımaktadır. 1 Haziran 2010 Dördüncü Stratejik Hamlemiz devam etmektedir. Dolayısıyla 15 Ağustos Atılımı gibi üzerinde durulan, yoğunlaşılan, zafere kilitlenip mutlaka sonuç almada ısrarla yürütülen bir hamle olmaktadır. 1 Haziran'a dair mücadele kararlılığımız sadece 1 Haziran 2010 stratejik hamlesi de değil, bu hamleyi kavrılan daha önceki altı yıllık süreç de var. Bu süreç ise 1 Haziran 2004'ten itibaren gelişen süreçtir. Bir bakıma yarı yarıya stratejik değişim o zaman başlamıştır. Yoğun bir savaşı öngörmese de düşük yoğunluklu bir aktif savunma savaşını 1 Haziran 2004'ten itibaren başlatmayı, böylece demokratik siyasi mücadeledeki tıkanmaları devrimci şiddetle aşmayı öngörüyordu. Bütünlüklü bir stratejik değişiklik denilemez, ama dar, basit bir taktik değişim de değildi. Dolayısıyla 1 Haziran 2010 Dördüncü Stratejik Dönemi anlamak açısından bu dönemin öncesini de bilmek, öncesindeki gelişmeleri değerlendirmek gereklidir. Çünkü her şey daha öncesinde yaşananlardan

oluşan birikim üzerinden gerçekleşti. Bu gelişmeler Uluslararası Komplo'ya karşı mücadele stratejisi ve taktiklerimizin bir parçasıydı.

**Bizi mücadelede başarılı
kılacak gerçek güç kaynağımızı
doğru tespit etmemiz lazım**

'Dördüncü Stratejik Döneme geçildi ve neden Devrimci Halk Savaşı yeniden bir strateji olarak uygulanmak, yaşamak durumunda kaldı?' sorusuna önceki sürece bakarak cevap vermek gereklidir. Bu konular üzerinde parça parça da olsa epeyce duruyoruz. Fakat doğru olan parçalamadan bütünlüklü bir biçimde ele alıp değerlendirmektir. Bu bütünlüğü de en azından Uluslararası Komplo ve komploya karşı mücadele kapsamında ele almak daha doğru olabilir. 1 Haziran 2010 Stratejik Hamlesi'nin nedenlerini görmek, anlamak daha önceki stratejik mücadele dönemlerinden farkını daha derinden bilince çıkarmak böyle mümkün olabilir. Bu bakımdan Uluslararası Komplo'yu anlamak için de Birinci Dünya Savaşı'nın ortaya çıkardığı Kürt'ü inkâr ve imha sistemini, bu inkâr ve imhayı gerçekleştirmek için Kürdistan'a dayatılan kültürel soykırım rejimini doğru anlamak gerekiyor. Bu rejimin amaçları ne, öncülleri kim? Dayanakları ve yöntemleri ne? Değişik dönemlerde uygulamaları nasıl olmuş? Hangi yol ve araçları kullanılıyor? Bugün geline nokta neyi ifade ediyor? Bunların hepsini sormak ve cevaplamak gereklidir.

Doğru ideolojik-siyasi bilinç edinmek, Kürt ve Kürdistan gerçeğini doğru kavramak bununla mümkün olabilir. Ne yüzeysel maceracı mücadele hevesiyle bu durumu doğru anlayabiliriz ne de kof 'bağımsız devlet' edebiyatıyla bu gerçekleri doğru bilince çıkartıp çözüm üretebiliriz. Bu yaklaşımlar için özünü açığa çıkartmayan, tersine maskeleyen, görünmez kılan anlayış ve tutumlar

oluyor. Önder Apo'nun yaklaşımı ve tutumu kesinlikle böyle değildir. Bunu mücadele yol ve yöntemlerinden, mücadeleye yaklaşımlarından daha iyi görüyor ve anlıyoruz. Bunu Uluslararası Komplo'ya karşı mücadele yolunu aydınlatan savunmalarını okuyup inceleyerek iyice görüyor, anlıyoruz. Dolayısıyla bizim ele alacağımız kuşkusuz Önder Apo'nun çizgisidir. Apocu felsefeyle, teorik analizle, bilimle olay ve olgulara bakmak, incelemek, araştırmak, çözümleri Apocu ideolojik, politik çizgide yani Demokratik Modernite kuramıyla araştırıp bulmak bizim temel yaklaşımımızdır. Önder Apo bütün bunları geliştirdi ve birer analiz ve çözüm gücü olarak önümüze koydu.

İçinde bulunduğumuz 2020 yılının siyasi-askeri olaylarını doğru kavrayabilmek, görev ve sorumluluklarımızı bu yıl kapsamında doğru belirleyebilmek, dahası onları başarıyla pratiğe geçirebilmek için yakın tarihsel sürece bütünlüklü ve derinlikli bakış açısına sahip olmak şarttır. Böyle olmayanlar bırakalım doğru taktik ve tarz geliştirebilsin, yeterli bir görev ve sorumluluk kapsamına kendilerini ulaştıramazlar. Bu açıdan da genel tarihsel duruma olduğu kadar, yakın tarihsel sürece, Uluslararası Komplo ve ona karşı mücadele gerçeğine bütünlüklü ve derinlikli bakabilmek, bu mücadelenin stratejik unsurlarını, taktik uygulamalarını doğru ve yeterli bilince çıkarabilmek gerekmektedir. Bugün yaşadığımız olayları doğru bir çözüme kavuşturabilmek, buradan da görev ve sorumluluklarımızın neler olduğunu ve bunları nasıl başarıyla pratikleştirebileceğimizi bilince çıkartmak gerekir. Bizi mücadelede başarılı kılacak gerçek güç kaynağımızı

doğru tespit etmemiz lazım. İşin esası düşünce gücü, bilinç, doğru anlayış, buradan çıkan doğru planlama ve karardır. Ancak doğru ve derinlikli bir anlayışla, kavrayışla ve onu doğru tarza, üsluba, tempoya dönüştürerek görevleri yürütebiliriz. Önder Apo 26 Haziran 2014 tarihli talimatında 'Zihniyet ve irade yetersizliğini' temel eksiklik olarak ortaya koydu. Bu eksikliği ancak bu biçimde giderebiliriz. Bunu edinmek açısından sürecin derslerini doğru çıkartabilmek önemlidir.

**Devrimci Halk Savaşı
sürecini yeniden hamlesel
düzeye getiriyoruz**

Diğer yandan ise kritik bir süreçteyiz. Yeni bir mücadele dönemine girmiş bulunuyoruz. 'Devrimci Halk Savaşı sürecini yeniden hamlesel düzeye getiriyoruz' biçiminde bu süreci ifade edebiliriz. Şimdiye kadarki süreç 'Stratejik değişiklik olacak mı, yoksa Devrimci Halk Savaşı Stratejisi derinleşerek devam edecek mi?' sorusuna cevap arandığı süreçti. Bir dönemde Bakur'da kısmi bir çatışmasızlık süreci yaşadık, ama savaş durmadı.

Çatışmanın Bakur'dan Rojava'ya ve Başur'a taşarak devam eden günümüzde Birinci 1 Haziran Atılımı'nın 17'nci yılına, İkinci 1 Haziran Atılımı'nın ise 11'inci yılına girerken Devrimci Halk Savaşı Hamlesini bir ya da iki parçada da değil dört parça Kürdistan'da birlikte çok daha örgütlü, bilinçli, planlı yürütmekle karşı karşıya olduğumuz bir gerçektir. Süreç değişimler geçirdi ve biz böyle bir noktaya geldik. O açıdan yakın geçmişin derslerini çıkarmak, böyle kapsamlılaşmış ve yoğunlaşmış mücadele sürecinin görev ve sorumluluklarını doğru ve yeterli anlayarak başarılı bir biçimde yürütebilmek için gerekli ve şarttır.

Uluslararası Komplo'nun amacı neydi, neye dayandı? 9 Ekim 1998 ile 15 Şubat 1999 taktik uygulama evreleri

nasıl gelişti? 15 Şubat Komplosu'ndan Ocak 2000'e kadar geçen süreçteki sözde İmralı yargılama, hesaplaşma süreci ardından idamın uygulanması durdurularak yürütme politikasıyla Önderliğin imhası ve PKK'nin tasfiyesi öngörüldü. Buna karşı İmralı mücadele süreci, Önderliğin AİHM savunmasıyla bu politikayı boşa çıkartması Ecevit başbakanlığındaki koalisyonu çöküşe götürdü. Komployu yeni ideolojik eğilimlerle sürdürüp başarıya götürmek için son hamle olarak AKP'nin iktidara getirilmesi ve İslami çizgide İmralı'ya karşı mücadelesi yürütülüp kazanılmaya çalışıldı. Buna karşı paradigma değişimi, "Bir Halkı Savunmak" kitabı temelinde Demokratik Ekolojik Kadın Özgürlükçü Toplum Paradigması'nın tanımlanıp PKK'nin bu temelde yeniden inşasının Demokratik Konfederalizm toplum örgütülüğü çerçevesinde sağlanması süreciyle AKP hamlesinin de boşa çıkarılması süreçleri yaşandı. Bunların hepsi tarihi süreçlerdi. Yeniden çatışmalı süreç ya da savaş süreci bunların sonucunda gündeme geldi.

ABD'nin Ortadoğu hamlesine karşı, Türkiye'de AKP hamlesine karşı sadece demokratik siyasi mücadelenin yetmeyeceği, silahlı direnişle de desteklenmesi gerektiğini Önder Apo 2003 yazında tanımladı. Fakat ABD ve AKP'nin içten tasfiyeciler dayatmalarının engellemesi böyle bir hamlenin ancak 1 Haziran 2004'te uygulanmasını gündeme getirdi. Böyle bir sürece ulaşmak bile AKP ile yürütülmek istenen politikaları boşa çıkartmaya yetti.

23 Ağustos 2005 tarihli Milli Güvenlik Kurulu toplantısı bütün bu konularda Uluslararası Komplo'yu başarıya götürmek için yürüttükleri stratejik ve taktik saldırılarda başarısız kaldıklarını tespit ederek yeniden topyekûn özel savaş konseptiyle Özgürlük Hareketimizi imha ve tasfiye amaçlı saldırıların yürütülmesine karar verdi. Aslında karşı cepheye kapsamlı bir stratejik değişiklik bu dönemde gündeme geldi.

Biz de buna aktif savunma savaşıyla karşılık verdik. Değişik taktik planlar çerçevesinde 2006'da hem gerilla hem de halkın "Önder Apo siyasi irademdir" kampanyası temelinde çok önemli bir direniş oldu. Bu direniş bir yandan genelkurmay ve AKP'yi uzlaştırmakla diğer yandan taktik saldırılarını boşa çıkardı. Sonunda bir ateşkese varıldı; 1 Ekim 2006 ateşkesi oldu. Oyun değildi, başlangıçta basit bir durum da değildi, ama Ortadoğu'daki siyasal hareketlilik, zeminin ne kadar

1 Haziran Direniş Hamlesi çok boyutlu, çok yönlü bir hamledir

1 Haziran 2004 Hamlesi aslında Kürdistan üzerinde uygulanan kültürel soykırım rejimine, onun 15 Şubat 1999'da gerçekleştirdiği Uluslararası Komplo saldırısına, bu saldırıların AKP iktidarı biçiminde örgütlendirilip, yürütülmesine karşı bir direniş hamlesi olduğu kadar, tüm bunların içimizdeki

latan gerçeklik de aslında budur.

1 Haziran 2004 Hamlesi temelinde 2004-2005'te Önderlik çizgisi Hareket içinde büyük bir zafer kazandı. İdeolojik bakımdan önemli bir netleşme gerçekleşti. Hareket yeniden siyasi-askeri mücadele yürütür hale geldi. 2005, KCK sisteminin ilan edildiği, örgütsel yeniden inşanın önemli ölçüde gerçekleştiği bir yıl oldu. HPG'nin, Özgür Kadın Hareketi'nin, Gençlik Hareketi'nin bu temelde kendini yeniden yapılandırılıp ilan edildiği yıl oldu. Bütün bunlar ideolojik-ör-

mediğini ve reddettiğini ortaya koyan bir direniş Mayıs ayına kadar devam etti. Dört aylık büyük bir halk hareketi, direniş oldu. Amed Newroz direnişini hatırlayalım; neredeyse birçok mahalle, sokağı halk ele geçirmişti. Bugün de Kürt halkını tehdit etmeye çalışan Tayyip Erdoğan, "Kadın da olsa, çocuk da olsa vuracağız" dedi. Askerini, polisini topyekûn savaş konseptinin gereklerine uygun olarak halka saldırttı.

Ardından Haziran ayından itibaren gerillanın bu halk direnişini, serhildanını

siyasi ve askeri olarak gerçekleştirdi. Bunun sonuçlarını beşinci yıl mücadelesini, Zap'tan başlayarak, 29 Mart 2009 yerel seçimlerine kadar giden süreçte yaşadık.

Hamlenin, direnişin 5'nci yılı; siyasi-askeri bakımdan AKP hükümetinin ciddi yenilgiler yaşadığı, dolayısıyla AKP eliyle yürütülmek istenen Uluslararası Komplo'nun ciddi bir başarısızlığa uğratıldığı bir yıl oldu. Sistem her şeyi yeniden değerlendirmek zorunda kaldı. Türk sömürgeci-soykırımcı sistemi kendi içinde çok sert bir iktidar mücadelesi içine girdi. 'Ergenekoncu' denen ya da 'ulusalcı akım' denen, daha öncesinde devlete hakim olarak Kürdistan'da özel savaş çok vahşi yöntemlerle yürütmüş ve ağır suçlu konuma düşmüş olan kesimlere karşı AKP'nin etkili mücadelesi bu sonuçlara dayalı olarak gelişti. Dıştan ABD sisteminin desteği, içten PKK direnişinin yarattığı sonuçlar AKP'ye geçen dört yıllık süre içerisinde birçok çevreye karşı etkili iktidar mücadelesi yürütme gücünü verdi.

Hamlenin 6'ncı yılında; ortaya çıkan bu sonuçların çözüm sürecine dönüştürülebilmesi için yoğun bir taktiksel savaşım yaşandı. 29 Mart 2009 Yerel Seçimleri sonrası içine girilen süreç kesinlikle bu oldu. Seçimler bir referandum olarak ilan edilmiş, referandumu da demokratik siyaset, Kürt yurtseverliği kazanmıştı. Bunun kalıcı bir başarıya dönüşmesi için Önderliğimiz, Hareketimiz yeniden ateşkes ilan ederek demokratik siyasi çözüm çabalarını gündeme getirdi. Buna karşı iktidar savaşımında kendisini yeniden yapılandırmış olan TC yönetimi ve AKP hükümeti de 14 Nisan 2009 siyasi soykırım operasyonlarını ve bu temelde siyaseten ulusal demokratik hareketimizi tasfiye etme çabasını gündeme getirdi. 2009 yılı boyunca çok yoğun taktiksel savaşım oldu. Siyasi soykırım saldırıları teşhir olunca, buna, "Kürt açılımı" sonrasında "Demokratik açılım" dendi. "Kürt sorununu çözmek için yapıyoruz" denilerek siyasi soykırım operasyonlarının üzerine her türlü kılıf, maske geçirilmeye çalışıldı.

Tüm bunları açığa çıkarmak için Önder Apo "Yol Haritası" hazırladı. 15 Ağustos 2009'da Kürt sorununun çözümü temelinde Türkiye'nin demokra-

1 Haziran Stratejik Hamlemizin 11'nci yılına girerken 'durum ne?' sorusunu sordüğümüzda şu cevabı net veriyoruz: kültürel soykırım rejimi yeniden topyekûn özel savaş konsepti temelinde Özgürlük Hareketimizi imha ve tasfiye etmeyi amaçlayan yeni bir saldırı süreci içine girmiş, böyle bir süreç başlatmıştır. Temel bir tespit budur. TC devletinin ve AKP-MHP faşizminin içine girdiği süreç budur. Süreç yeni bir mücadele sürecidir. Hareket olarak yeni bir imha ve tasfiye süreciyle karşı karşıyayız. Buna karşı hareket olarak tutumumuz, duruşumuz Devrimci Halk Savaşı Stratejisi temelindeki topyekûn direniş durumudur.

kaygan olduğunu o zaman bir kere daha gördük. Başlangıçta bütün küresel ve bölgesel güçler ateşkesten yanayken bir-iki ay içerisinde birçoğunun tutumunda değişiklik oldu. Başta Amerika olmak üzere, herkesin mutabık olduğu ateşkes sahipsiz kaldı. Onu sahiplenerek Kürt sorunun demokratik siyasi çözümünün gelişimi için arabuluculuk yapacağını, öncülük edeceğini söyleyenler 'bir şey yapacak güçlerinin kalmadığını' itiraf etmek zorunda kaldılar. Bu da 2007'den itibaren gelişen yeni bir çatışma dönemini gündeme getirdi.

TC, hükümet ve meclis olarak kendini yapılandırdı. ABD ile ittifak yaptı ve yeniden Başûrê Kurdistan'a, Medya Savunma Alanlarına dönük askeri operasyonu da gündeme getirerek yeni bir saldırı sürecini başlatmayı öngördü. 2007 Aralık'ından itibaren 2008 boyunca Zap operasyonu merkezli bir saldırıya muhatap kaldık. Bu saldırı ideolojik ve siyasi boyutla beslenen bir askeri saldırıydı. Bunlara karşı da ideolojik-siyasi olarak da askeri olarak da direnildi. İdeolojik bakımdan saldırılar Önderliği hedefledi, en başta da Önderlik direndi ve ideolojik saldırıları kırdı. Askeri saldırılar ise Zap operasyonuna karşı direnişle kırıldı. Siyasi saldırılar da 2009 Mart'ındaki yerel seçimle kırıldı. Ardından birçok taktik savaşım verildi ve sonunda devlet ve AKP hükümeti siyasi mücadelede başarılı olamayacağını görünce 2009 Ekim'inden itibaren Tayyip Erdoğan "Sil baştan yapıyoruz" belirlemesi çerçevesinde yeniden 2005 Ağustos'u'nda kararlaştırılan topyekûn savaş sürecine geçildi. Siyasi soykırım operasyonları denen süreç de böyle başladı.

1 Haziran 2010 Dördüncü Stratejik Hamlesi böyle bir mücadele temeli üzerinde çok yoğun stratejik ve taktik savaşım sonunda inkâr ve imha sisteminin, özel olarak TC devletinin ve en son AKP hükümetinin özel savaş kapsamında geliştirdiği çok sayıda ideolojik, siyasi, askeri saldırıların başarısız kılınması, boşa çıkarılması sonucunda gündeme geldi.

uzantısı olan, "içimizdeki düşman" dediğimiz ihanete, işbirlikçiliğe, tasfiyeciliğe, provokasyona karşı da bir direniş hamlesi olma özelliği de taşıdı.

1 Haziran direniş hamlesi böyle çok boyutlu, çok yönlü bir hamledir. Siyasi-askeri boyutları olduğu kadar ideolojik-örgütsel boyutları da var. Küresel kapitalist modernite sisteminde ve Kürt işbirlikçiliğine dayanan provokatif tasfiyecilik hareketi karşı olma ve onu tasfiye etme boyutu daha öndedir. 1 Haziran Hamlesi provokatif tasfiyecilik eğilimi yenilgiye uğratan hamledir. Her türlü provokatif, tasfiyecilik, ihanetçi, işbirlikçi eğilime karşı Apocu çizginin zaferinin ilan edildiği bir hamledir. Bir yönüyle Önderlik çizgisinde yeniden bir partileşme

gütsel, siyasi ve askeri mücadelelerle, Önder Apo'nun yürüttüğü çabaların zafer kazandığı, Uluslararası Komplo'ya karşı yeni bir mücadele hamlesine hareketin ve halkımızın girişinin sağlandığı bir durumu ifade etti. Böyle bir ideolojik-örgütsel zafer ardından 2005 Ağustosunda kültürel soykırım rejimini yürüten, yöneten Türk Milli Güvenlik Kurulu PKK'ye karşı yeniden topyekûn savaş konsepti temelinde mücadele etme kararı aldı.

1 Haziran Hamlesi'nin ikinci yılında; Uluslararası Komplo'nun AKP eliyle yürütmeye çalıştığı provokatif tasfiyecilik saldırılarının tümünden yenilgiye uğratılarak Hareketin ideolojik-örgütsel zafer kazanması sağlanmış, ilan edilmiş oldu.

tamamlayan eylemliliği ABD'yi bile hareketimize çağrı yapmak zorunda bıraktı. 15 Ağustos 2006'da bizzat ABD yönetimi PKK'ye ateşkes ilan etmesi, eğer böyle bir durum olursa Kürt sorunun çözümünü gündemine alacağını çağrısını yaptı. DTP'den Başûrê Kurdistan yönetimine kadar birçok çevre devreye girdi. Önder Apo'ya elçi göndererek bu durumu durduracak bir ateşkes çağrısında bulunmasını sağlamak için adeta yalvardılar. Topyekûn savaş konseptine karşı hamlenin üçüncü yıl direniş böyle önemli sonuçlara yol açtı. Düşman cephesinde böyle zorluklar ortaya çıkardı. 1 Ekim 2006 5'nci tek yanlı ateşkes süreci böyle gündeme geldi.

1 Haziran 2004 Hamlesi temelinde 2004-2005'te Önderlik çizgisi Hareket içinde büyük bir zafer kazandı. İdeolojik bakımdan önemli bir netleşme gerçekleşti. Hareket yeniden siyasi-askeri mücadele yürütür hale geldi. 2005, KCK sisteminin ilan edildiği, örgütsel yeniden inşanın önemli ölçüde gerçekleştiği bir yıl oldu. HPG'nin, Özgür Kadın Hareketi'nin, Gençlik Hareketi'nin bu temelde kendini yeniden yapılandırılıp ilan edildiği yıl oldu. Bütün bunlar ideolojik-örgütsel, siyasi ve askeri mücadelelerle, Önder Apo'nun yürüttüğü çabaların zafer kazandığı, Uluslararası Komplo'ya karşı yeni bir mücadele hamlesine Hareketin ve halkımızın girişinin sağlandığı bir durumu ifade etti.

sürecinin başlatılmasını ifade ettiği gibi, diğer yönüyle ve esas olarak Kürdistan'da ve Hareket üzerinde Apocu çizginin kazandığı yeni zaferin ilan edilmesidir. Bugüne kadar hamleyi devam ettiren, Hareketi ayakta tutan çok yönlü gelişme ve kazanım yaratılmasını sağ-

Düşmanın yeniden topyekûn savaş konseptini gündeme getirmesi bu nedenledir.

Hamlenin 3'ncü yılı; bu, topyekûn savaş konseptine karşı büyük bir siyasi ve askeri direnme yılı oldu. Uluslararası Komplo'ya karşı Kürt halkının komployu ve İmralı sistemini kabul etmek iste-

Hamlenin 4'ncü yılında; hükümet-genelkurmay Dolmabahçe uzlaşması temelinde kendini yeniden organize eden, 5 Kasım 2007'de ABD-AKP uzlaşmasıyla da sistemden desteğini alan topyekûn saldırıya karşı "Edî Bese" hamlesi temelinde büyük bir direniş

tikleşmesini öngören kapsamlı ve uygulanabilir bir yol haritasını devlet yönetimine, yani sorunun muhataplarına verdi. Ardından Kürt tarafının böyle bir iradeye sahip olduğunu göstermek için yeni barış gruplarının Türkiye'ye gönderilmelerini istedi ve bütün bunlar ger-

çekleştirdi. AKP'nin siyasi soykırım üzerine geçirmek istediği maskeler bu çabalarla boşa çıkarılınca, Tayyip Erdoğan "Sil baştan yapıyoruz," dedi ve "Yeniden açık, çıplak özel savaş sürecine giriyoruz" diyerek özel savaş tanımladı, geneltirmeyi olarak belirlediği güçleri tanımladı. Önderlikten başlamak üzere demokratik siyasete, halka, gerillaya dönük topyekûn bir saldırı başladı. Önder Apo bunu "17 Kasım Darbesi" olarak tanımlamıştı. 17 Kasım 2009'da İmralı'da Önderlik üzerinde baskıyı geliştirdiler, DTP kapatıldı, belediye başkanları tutuklandı. Zaten demokratik siyaset üzerinde baskı vardı, parti yöneticileri tutuklandı. Bazı parti yöneticilerine ilişkin siyaset yasağı getirildi.

Bütün uyarılara rağmen bunda ısrarlı olduğunu ortaya koyunca işte o zaman biraz daha yeni bir stratejik süreç olmakla birlikte, aslında onun ön adımları olan, taktik hamleler biçiminde gelişen direnme sürecinin artık stratejik direnme haline getirilmesi gerektiğini Newroz'dan itibaren Önder Apo ortaya koydu. 1 Haziran 2010'dan itibaren de böyle bir süreç gelişti. Tıpkı 2003'te artık 99'daki ateşkes çağrısının zemininin kalmadığını, anlamını yitirdiğini ilan etmesi gibi 2010 Mayıs sonunda da 17-18 yıldır yürüttüğü demokratik siyasi çözüm çabalarının sonuç vermediği, ancak buraya kadar getirebildiğini, daha ileriye gitme imkanının kalmadığını, dolayısıyla demokratik siyasi mücadele yürütme ve sorunları bu temelde çözmenin zemininin yok olduğunu değerlendirip, ilan ederek tarafları istedikleri gibi mücadele yürütmeye serbest bıraktı. Bunun ardından Hareketimiz 1 Haziran 2010'da "Dördüncü Stratejik Dönem" diye ifade ettiğimiz Devrimci Halk Savaşı mücadele sürecini ilan etti. O zamana kadarki aktif savunma direnişi artık Devrimci Halk Savaşı temelinde Kürt sorunun Demokratik Özerklik çözümünü kendi gücümüz ve mücadelelerimizle gerçekleştirmeyi hedefleyen bir siyasi ve askeri direnme sürecinin başladığını kamuoyuna ilan etti.

1 Haziran hamlesinin 7'nci yılı böyle yeni bir ilanı ifade ediyor. Bunu başta blöf sandılar, ama ardından halkın serhildanını, gerillanın birkaç eylemini görürnce işin ciddiyetini anlayıp, önlemek için yeniden Önderliğin kapısını çaldılar. İmralı görüşmeleri, Oslo görüşmeleri biraz da bu gelişmelerin ortamında, esas olarak bu direnişi hafifletebilmek için AKP hükümetinin, Türk özel savaş sisteminin geliştirdiği taktik olarak gündeme geldi. Hareketimiz ve Önderliğimiz de bunu değerlendirmeye, mümkünse buradan yararlanıp Kürt sorunun çözümünün önünü açmaya çalıştı. 2010 Ağustos ayından sonra 12 Haziran 2011 seçimlerine kadar yeniden bir ateşkes süreci yaşandı. Aslında 1 Haziran 2010'la ilan edilen sürecin içinde bir kopukluk anlamına geldi.

Hamlenin 8'nci ve 9'ncü yıllarında; Devrimci Halk Savaşı Strateji temelinde büyük bir direniş yaşandı. 2011-2012 yılları bunu ifade ediyor. İçeriğini ise tüm örgüt yapımız, halk iyi biliyor. Hamlenin 10'ncü yılı; 2013 Newroz'unda Önder Apo'nun demokratik çözüm çağrısı temelinde içine girilen ateşkes süreci ve demokratik çözüm arayışıyla geçti.

AKP bir çözüm gücü değildir

AKP hükümeti süreci uzatarak, hareketimizi mücadelesiz kılarak eritmeye, zamana yayıp etkisini zayıflatmaya, mümkünse parçalamaya çalıştı. Şimdi ise Kürtleri kendi içinde bölüp parçalayarak, iyi-kötü ayrımı yapıp birbirinden kopartarak, fırsat bulursa çatıştırarak Kürt gücünü, devrimci demokratik gücü

zayıflatmak istiyor. Fırsat bulduğunda son darbeyi vurmaya hazırlanıyor. Ama buna karşı hareket olarak, Önderlik olarak da AKP'nin maskesini iyice düştürdük. Daha çok onu zorlayan, teşhir eden bir mücadele içinde olduk. Aslında demokratik-siyasi çözüm için yapılması gerekenlerin hepsi yapıldı. Artık geriye dönülünce, "Şunu yapmasak iyi olurdu. Yapmamamız eksiklik oldu," diyebileceğimiz bir şey kalmadı. Şu ortaya çıktı; devlet sisteminde kendini değiştirecek, yeniden yapılandırılacak bir irade yoktur. AKP bir çözüm gücü değil, bir oyalama gücü, kendi iktidarını sağlamlaştırma gücüdür. Bütün sorunlara bu temelde yaklaşıyor. Çözüm gücü olarak devlet krizini aştırtacak, devleti yeniden yapılandıracak bir zihniyete, ideolojik-politik çizgiye kesinlikle sahip değildir. Ancak zorlandıkça özel savaş kapsamında biraz esnıyor, bazı tavizler veriyor o kadardır, onun ötesine geçmiyor. Bu gerçek net bir biçimde açığa çıkartılmış durumdadır. Bunun açığa çıkması sistemi kendi içinde daha çekişmeli çatışmalı kılıyor, AKP-MHP faşizmini de zayıf düşürüyor. Kürdistan'da olduğu kadar Türkiye toplumuna ve uluslararası kamuoyuna daha iyi gösteriliyor. Dikkat edilirse Türkiye zemin paramparça, mevcut iktidar her ne kadar çeşitli yöntemlerle halktan oy alıyor

rupa'da ve dünyanın dört bir yanında halk direniyor. Bu direniş karşısında devrim sürüyor, yenilmiyor, bazı gelişmeler de sağlıyor. İçinde bulunulan koşullar doğru değerlendirildiğinde kazanılacak başarı bunları kat be kat aşacak düzeydedir. Evet, bazı gelişmeler var, ama o gelişmeleri hangi mücadeleler yaratıyor, herkes bu gelişmenin ortağı mıdır? Aslında gelişmeleri yaratan değerleri doğru tespit edeceğiz. Geriye çeken, kaybettirenler olmuş mudur? Onları da açığa çıkar-mamız gerekiyor.

Demokratik Ortadoğu Devrimi'nin öncülüğü haline gelecek bir gelişmeyi önlemeye çalışıyorlar

Bütün bunların sonucunda, 1 Haziran Stratejik Hamlemizin 11'inci yılına girerken 'durum ne' sorusunu sorduğumuzda şu cevabı net veriyoruz: Kültürel soykırım rejimi yeniden topyekûn özel savaş konsepti temelinde Özgürlük Hareketimizi imha ve tasfiye etmeyi amaçlayan yeni bir saldırı süreci içine girmiş, böyle bir süreç başlatmıştır. Temel bir tespit budur. TC devletinin ve AKP-MHP faşizminin içine girdiği süreç budur.

Topyekûn bir özel savaş saldırısıyla yüz yüze olduğumuz ve bunun merkezinde de TC olduğu bir ortamda bizim buna karşı mücadelemizin merkezine Bakur'daki mücadeleyi koymak ve bunu da bir devrimci hamle temelinde gerçekleştirme hamlesi olarak planlayıp yürütmemizden başka doğru tutum olamaz. Sadece "Bize saldırıyorlar ona karşı savunma içinde olalım," demek yetmez. Devrim yapmak için biz de aktif mücadele yürütmeliyiz. 2011-2012'de başaramadığımızı, 2014'te planlayıp da adım atamadığımızı 2020'de mutlaka yapmalıyız.

olsa da, siyasi parçalılık, çok derin bir siyasi kriz yaşanıyor. Bu aynı zamanda sistem krizi, devlet krizi olarak sürüyor. AKP-Fetullahçı çatışmasıyla bu daha iyi açığa çıktı. 1 Haziran 2004'ten de, 1 Haziran 2010'dan da çok daha derin, yoğun hazırlıklı bir çatışma, çelişki ve mücadele süreci gündemdedir. Her şey çok daha karmaşık ve yeni çatışmalara gebe. Bunu herkes de görüyor. Öyle anlaşıyor ki, 1 Haziran Hamlesinin 17'nci yılı; geçen 16 yılda yapılanların ötesinde daha derin ve kapsamlı mücadeleye sahne olacak.

Süreç, yeni bir mücadele sürecidir

Son 10 yıllık Devrimci Halk Savaşı temelindeki mücadele sürecinin böyle bir dayanağı bulunmaktadır. Çok kapsamlı ve çok yönlü bir mücadele ardından buraya gelindi. Bu temelde kendi direnme gücümüzle Kürt sorununun Demokratik Özerklik çözümünü gerçekleştirme sürecine girmemiz oldu. Dördüncü Stratejik Dönemin esas anlamı, tanımı da buydu.

Bütün bunların üzerinde geline nokta 2020 süreci için de şunlar söylenebilir: Önderlik direniyor, gerilla direniyor, dört parça Kürdistan'da, Av-

Nereden bakılırsa bakılsın karşı cephe topyekûn özel savaş konsepti temelinde bir saldırıyı başlatmış durumdadır. AKP yöneticileri çok yoğun bir propaganda saldırısı yürütüyor. Askeri saldırıların yanı sıra küfür, hakaret, tahrik dolu saldırı yürütüyorlar. Öyle ki, bir taraftan tehdit ediyorlar, diğer taraftan AKP tabanını HDP'ye tümüyle düşman haline getirmek istiyorlar. AKP-MHP faşizmi basın önünde katliamlar yapacağını açıkça söylüyor.

Diğer yandan polis ve ordu gücünü devreye koydular. O günden bu yana sürece müdahale eden sadece Tayyip Erdoğan olmadı. Bunu geneltirmeyi başkanı ile birlikte yürüttüler. Polisle HDP'nin Türkiye'ye açılımını, seçim çalışması yaparak oy almasını engellemeye çalıştılar. Orduyla da Kürdistan'da halkı tehdit ederek HDP'ye oy verilmesini engellemeye çalışıyorlar. Böyle bir seçim politikası oluşturmuşlar. Hem siyasi hem de ordu gücüne görev yüklemiş bulunuyorlar.

Bu nedenle topyekûn özel savaş konsepti temelindeki saldırı bizi sınırlandırmaya, fırsat buldukları yerde imha ve tasfiye etmeye yönelik bir saldırı biçiminde sürüyor. Aslında büyük gelişmeyi ve daha büyük hamle yaparak, Kürdistan'ın dört parçasında özgürlük devrimi yaparak Demokratik Ortadoğu Devri-

caksın. Tutuklanırsan zaten yok oluyor-sun' şimdiki AKP-MHP faşizmi böyle bir çizgiye oturmuş durumdadır.

Saldırının merkezi Ankara, direnişin merkezi de Bakur'dur. Bizim bütün bunlara karşı planlı, örgütlü, koordineli bir direniş yürütmemiz gereklidir. Bu bakımdan 2020 yılı Devrimci Halk Savaşı Stratejisi'nde topyekûn bir direniş yılıdır. Böyle bir mücadelenin merkezinin de Bakur olması şarttır.

Bu bakımdan, böyle bir topyekûn saldırıyla, özel savaş saldırısıyla yüz yüze olduğumuz ve bunun merkezinin de TC olduğu bir ortamda bizim buna karşı mücadelemizin merkezine Bakur'daki mücadeleyi koymak ve bunu da bir devrimci hamle temelinde gerçekleştirmeye hamlesi olarak planlayıp yürütmemizden başka doğru tutum olamaz. Sadece "Bize saldırıyorlar ona karşı savunma içinde olalım," demek yetmez. Devrim yapmak için biz de aktif mücadele yürütmeliyiz. 2011-2012'de başaramadığımızı, 2014'te planlayıp da adım atamadığımızı 2020'de mutlaka yapmalıyız.

Bakur, ulusal diriliş devrimini başardı ve hiçbir devrim bu kadar halk direnişi biçiminde yaşanmadı. Bu ilk defa Bakur'da gerçekleşiyor. Halkın gücünün devrime katılımının ne kadar ileri düzeyde olduğunu gösteriyor. Bu devrimi

mi'nin öncülüğü haline gelecek bir gelişmeyi önlemeye çalışıyorlar. Bu saldırının altında bu yatıyor ve arkasında da bölgesel ve küresel gerici var. PKK'ye karşı imha ve tasfiye amaçlı saldırı konseptiyle birçok çevre iktidarını uzatmaya, ömrünü uzatmaya, birbiriyle ittifak kurmaya çalışıyorlar. Tayyip Erdoğan-AKP iktidarda kalmasını buna dayandırmış durumdadır. Hedefleri ve amaçları budur.

2020 yılı Devrimci Halk Savaşı Stratejisi'nde topyekûn bir direniş yılıdır

AKP ve Tayyip Erdoğan için ise iktidarda olmak var olmakla birdir. Varlık meselesi haline gelmiştir. İktidardan düştüğü gün bu dünyadan da göçtüğü gün olacaktır. Bunu iyi biliyor ve o nedenle herkesle böyle bir çatışmaya girmiştir. O nedenle birçok çevre de değerlendiriyor, "AKP sonuna kadar çatışır, seçimde kaybetse bile öyle kolay iktidarı bırakmaz, kendi gizli paramitler güçlerini yaratarak savaşa hazırlanıyor" denilmektedir. Büyük olasılıkla Mısır'ın İhvanlılarından, Mursi pratiğinden çıkardığı ders de bu oluyor. Onlar örgütlenip savaşa girmediler, darbe oldu ve sonları böyle oldu. Oradan çıkardığı ders ile 'tutuklanmayacaksın, savaşa-

ilerletme, demokratik özyönetime kavuşturma, Demokratik Konfederalizm temelinde örgütlenme, Demokratik Ulus inşası haline getirme hedeflerimiz var. Bunu artık mutlaka başarmalıyız, gerçekleştirmeliyiz. Ancak bütün bu oyunları böyle bozarız, saldırıları böyle bir direnişle kırarız.

2020, Bakur'da devrim yılıdır, Devrimci Halk Savaşı yılıdır. Bu nedenle mücadele zeminini önceliği Bakur'a koyuyor. Bakur devriminin tayin ediciliği iyi görülmelidir. Tüm hazırlıklarımız, yönelimimiz bu olmalıdır.

Bütün bu değerlendirmeler kapsamında sonuç olarak şunları belirtmek tamamlayıcı olacaktır. Bölgede çatışmalı durum sürüyor ve sürecektir. Küresel sistem ile ulus devlet statükoculuğu arasındaki çatışma ve çözümsüzlük devam edecektir. Bu noktada Kürdistan'daki durum önemlidir. Kürdistan düşünce olarak da pratik olarak da öncü konumundadır. Dolayısıyla Kürdistan Devrimi'nin tarihi misyonu, rolü, sorumluluğu bulunmaktadır. Bunu doğru bir stratejik yaklaşımla ele almak ve başarı kazanıcı taktiklerle yürütmek, böyle bir ortamda hem Kürdistan özgürlük devrimini başarıya taşıyacağı, hem de Ortadoğu Demokratik Konfederalizmi'nin önünü açacağı kesindir.

Rêber Apo'nun 4 Şubat 1997 tarihli çözümlemesi

Geri yaşamın kaynağı geri ideolojilerdir

Bütün hatalarınızın kaynağında ideolojik yetersizlik vardır. İdeolojik zafer, başarı bütün başarıların anasıdır. Büyük bir ideolojik kargaşayı ve telaşı yaşıyorsunuz. Nedir bu ideolojik kargaşa ve telaş? Oysa ideolojik yetkinlik ve netlik özgürleşmenin başlangıcıdır, özgür yaşama kararıdır, özgür yaşamın güvenidir. Eğer bu konuda bir tutarlılığınız varsa, sizin bu kadar kargaşa içinde olmanız bence mümkün olamaz. Eğer halen politikada ve örgütselikte bu kadar kargaşa, hatta yetmezlik içindeyseniz, kesinlikle ideolojiniz ya egemenlerin kırıntıları biçimindedir ya da yoğun bir ideolojisizlik konumunu aşamamışsınız demektir. İdeolojisiz insan hedefsiz, pusulasız ve mevsiz birisi gibidir.

Hepinizi ilgilendiren çok yoğun değerlendirmeler geliştiriliyor. Fakat içyüzünüzü açığa vurmaktan çekiniyorsunuz. Kendinizi açığa vurmanız için cesaretiniz ve güveniniz yeterli olmuyor. Bu durumunuzla geleceğinizi fazla kestiremez ve planlayamazsınız. Artık kendinize güveniniz gelişmelidir. Yaşama hakkını vermek diye bir kavram vardır. Bu kavrama göre yaşamınıza bir çare bulmamız gerekiyor. Yaşam hakkınızı ve şansınızı bu kadar heba etmenizi büyük kayıp olarak değerlendiriyoruz. Tecrübeme dayanarak belirtebilirim ki, yaşam şansının doğru değerlendirilmesi size belki de en iyi ve en ulaşılmaz gibi görüneni bile kazandırabilir. Yaşamınızı doğru değerlendirmek sizin temel sorunuzdur. Yaşam şansınızı inanılmaz ölçülerde çok basit nedenler ve amaçlarla heba etmek, son tahlilde köleliğin bir sonucudur. İnsanlarda kendine inançsızlık ve güvensizlik yaratmak, egemen gücün politik bir amacıdır. Bu amaç sizin üzerinizde gerçekleştirilmiştir.

Bu durum her ne kadar kaderci bir anlayışla değerlendirilse de, yüzyıllardan beri tamamen yerleştirilen egemen baskıcı kültürün etkisinden kurtulamamaktır. Bu kölelik kültürünü kıramamanız oldukça düşündürücüdür. Görüldüğü üzere bu kişilik en azla yetinmekte, politik ve örgütsel ifadesinde sizin gibi yetinmecidir. En azla yetinmek egemenlik altındaki köylüyü ve işçiyi ifade ediyor. Sizler de bunun bir yansıması ifade ediyorsunuz. Zihniyet aynı zihniyet, karar aynı karardır. Sizin başarısızlığınızın kaynağını burada aramak gerekir. Dolayısıyla sınıf mücadelesini, özgürlük mücadelesini kendiniz oluncaya ve istediğiniz ölçüde kazanıncaya kadar yetkinleştirmeniz, ideolojik mücadele dediğimiz işin özüdür.

İdeolojik mücadele, insanın kendisini yetkinleştirmesi mücadelesidir. Siz bu ideolojik mücadeleyi çözmemişsiniz. İdeolojik mücadeleyi bırakın, politik veya örgütsel çerçeveye bile girmiyorsunuz. Bu durum oldukça kötüdür. Kendinizi zavallı bir köylü veya kasnak gibi dönen avare birisi gibi ortaya koyuyorsunuz. Doldurulmuş, planlanmış ve kurulmuş bir kişiliğiniz yoktur. Siz bununla yaşam hakkınızı ve şansınızı fazla kullanamazsınız. Bunu size anlatmaya çalışıyorum. Siz yaşamak is-

tiyorsunuz; ancak yaşamayı bırakalım, yaşam şansının ne olduğunun bile farkında değilsiniz. Oysa her şey bunun çevresinde olup biter. Bol şikayetler, kendi kendini kandırmalar kocaman bir ömrün adı olur gider. İdeolojik mücadele en temel mücadeledir ve bunu çözme işini halletmedikçe yaşamınız boyunca mahkum olmuş olursunuz. Başka ideolojilerin egemenliği altında bulunarak veya ideolojisizlik biçiminde hiçbir yere varamazsınız.

İdeolojik zafer ve başarı bütün başarıların anasıdır

Bütün hatalarınızın kaynağında ideolojik yetersizlik vardır. İdeolojik zafer, başarı bütün başarıların anasıdır. Büyük bir ideolojik kargaşayı ve telaşı yaşıyorsunuz. Nedir bu ideolojik kargaşa ve telaş? Oysa ideolojik yetkinlik ve netlik özgürleşmenin başlangıcıdır, özgür yaşama kararıdır, özgür yaşamın güvenidir. Eğer bu konuda bir tutarlılığınız varsa, sizin bu kadar kargaşa içinde olmanız bence mümkün olamaz. Eğer halen politikada ve örgütselikte bu kadar kargaşa, hatta yetmezlik içindeyseniz, kesinlikle ideolojiniz ya egemenlerin kırıntıları biçimindedir ya da yoğun bir ideolojisizlik konumunu aşamamışsınız demektir. İdeolojisiz insan hedefsiz, pusulasız ve mevsiz birisi gibidir. Yürüyemez ve yürürse de yürüyüşü rasgeledir, kurulmamıştır, plansızdır. İdeoloji, yalnız fikir düzeyinde bir şeyler bellek ya da bazı doğruları anlamak değildir. İdeoloji esasta özgür yaşam kararıdır, özgür yaşam konusunda nettir, kesinliktir. Sizde ise bu yoktur veya varsa bile çok zayıftır.

İnanılmaz ölçüde egemenlerin dayattığı yaşamın etkisinde olmak, onların yarattığı moralsizliği yaşamak demek, onların ideolojik etkisi altında olmak demektir. Bu anlamda tamamen yaralı ve mahkum edilmiş birisi gibisiniz. Yaşam şansını en yüksek düzeyde özgürce planlayamayan birisi, kesinlikle diğer ideolojilerin etkisi veya kendi hakimlerinin iradesi ve kararı altındadır. Artık bunu anlamamız gerekiyor. Egemenlerin her türlü ideolojik etkisinde olmayı bir kader olarak önümüze koyamazsınız. Partiyi bunun için kullanamazsınız. Bu, özgürlük, yaşam hakkı veya kişi hakkı olarak değerlendirilemez ve böyle bir talepte bulunamazsınız. Çünkü başka ideolojilerin etkisi altında olmak en büyük haksızlıktır.

Bu konuda benim deneyimim vardır. İdeolojik netliği sağlamak için kendimi ne kadar yıl büyük bir savaş içinde tuttuğumu hatırlıyorum. Din arayışından tutalım felsefi arayışa ve daha sonraki ideolojik ve siyasal arayışlara kadar kendimi ikna etmek için yıllarımı verdim. En sancılı süreçlerimi bu mücadele yıllarında yaşadım. Bunun için onlarca yıl harcadım ve bu arayış halen de devam ediyor. Doğa ve toplum konusunda sağlam bir bakış açısına ve yine örgüt bakış açısına sahip olmayanın doğru bir eylemi de olmaz, eylemi olsa bile ancak sizinki gibi olur. Eğer bir eylem tarzından dolayı sürekli kaybediyorsanız ve kaybettiriyorsanız, siz orada objektif olarak bitiren konumdasınız, bu anlamda bir ajan gibisiniz demektir.

Yaşamayı benimsediğinizi söylüyorsunuz. Fakat yaşamak için gerekli olan özgürlük bilinci ve iradesi sizde ne kadar var? Burada bir ikiye bölünme ve kendini kandırma var. Özgürlük imkanını elde etmek için özgürlük hakkını, şansını ve yaşam şansını iyi anlamamız gerekir. Çoğunuzun birey ve yaşam hakkından anladığı şey, çok basit ve neredeyse bir sigara dumanından ibaret gününbirlik bir tüketim veya kendini çok anlamsız şeylerle tatmin ise, bu kişilikte hiçbir şey bitmez. Bir kişi kendi basit maddi yaşamını veya bazı güdülerini tatmin etme peşinde koşuyor ve fırsat buldu mu sürekli bunlarla kendini kapatıyorsa, bu kişiden hiçbir hayır gelmez. Bu kişi hep bu güdülerin peşinde olacak ve onları tatmin ettikçe, "oh, yaşadım" diyecek birisidir. Bu, kendini kölelik ideolojisine, ilkelik ideolojisine düşürmektir. Siz bunu yoğun yaşıyorsunuz. Ben bir anlık yaşam ilginize bakıyorum ve bunu hemen görüyorum. İlkelik ideolojisi hemen hepinizin adeta her yerinden fıkrıyor.

Tarihin birçok önemli dini ideolojilerinde dervişler ve müminler yıllarca iman savaşı, zikir ve fikir savaşı vererek kendilerini giderek doruklara tırmandırıyorlardı. Bu çabaların tümü ideolojik yetkinlik elde etmek içindi. Özellikle pratik savaş alanlarında inanılmaz ölçüde ideolojiden kaçış yaşanıyor. Bu ne anlama geliyor? Bu, düşünceden ve özgürlük ideolojisinden kaçarak hayvanlığa doğru gidiş ve ilkelliğe koşuş oluyor. Nitekim ideolojiden kaçışın ürünleri daha sonra karşımıza en değme hainin yapamayacağı durumlara yol açma biçiminde çıktı. Tabii ki bu tehlikelidir. Bu an-

lamda gerillayı en yoğunlaşmış ideolojik çalışma olarak değerlendirdik. Gerilla, özgür yaşamın yoğunlaştığı birliklerdir. Ancak bunun tersi uygulandı. Sonuçta bu inanılmaz çabalar olmasaydı, yalnız bir yıllık süreç içerisindeki gerilla aşınması on tane PKK'yi yerle bir etmeye yeterliydi.

Bunları da anlayacaksınız. Sorumluluk duygusuna biraz sahip olarak, yarattığınız sorunların ne olduğunu cesurca gündeminize alıp tartışmaya ve çözümlmeye tabi tutacaksınız. Dağlar kadar pisliklerinizi önümüze yayıyor ve çözün diyorsunuz. Bu durumdan hiç utanmıyor musunuz, bundan korkmuyor musunuz? Bu kadar muazzam gerillikler parti içine yığarak ve partinin başına bela ederek sorumluluktan kurtulacağınızı mı sanıyorsunuz? Bunun için her türlü köylü kurnazlığını, her türlü kişi dokunulmazlığını veya bir uçağa ihaneti, diğer uçağa ölümü dayatma çıkış yolu mudur? Namusluluk bu mudur, şerefli bu mudur? Bu sizi başarıya götürür mü? Bu tutumları hızla terk edeceksiniz.

İdeolojik mücadele bütün çalışmaların özüdür

Bana son derece anlaşılabilir geliyorsunuz. Düşman hakimiyeti altındaki köleleştirici etkiyi anlıyorum, ama bu kadar özgür bir ortamda bu inanılmaz tabloyu dayatmanızı anlayamıyorum. Bu kadar ilkelleşmeyi anlayamıyorum. Bu, berbat bir durumdur. Kendi yüce amaçları konusunda, kendi savaşımının özellikleri konusunda bu kadar sorumsuz davranmak ajanlıkla eşit. İsteddiğiniz kadar kendinizi örtbas etseniz bile, kendinizi başka türlü izah edemezsiniz. Sizin bütün silahınız suçunuzu etrafa yaymak, şuna buna yıkmaktır. Bir kininiz ve öfkeniz vardır, ancak o da bilinçten yoksundur. Kendinizi çaresizliğe terk ediyorsunuz, bu da en geri düzeydeki köleliktir. Artık bundan vazgeçmeniz gerekir. Kürt insanın en zayıf yönü, her türlü olumsuz etkiye açık olmasıdır. Bu yüzden kendisini halk olmaktan çıkarmıştır. Her türlü etkiye açık olmak, ideolojik zeminde kaybetmek demektir. Kürt insanı doğadan, toplumdan, ulusallıktan, yoldaşıktan ve güçten bir şey anlamaz duruma getirilmiştir. Bu durum, dayatılan yoğun düşman hakimiyetinin parçalayıcı etkisidir. Bunu da kalkıp kadermiş

veya özellikmiş gibi kendimizde yansıtmamızın hiçbir anlamı yoktur.

Örgütsüz olmak ve fazla politik olmamak, düşmanın etkisi altında parçalanmış kişiliği kabul etmek demektir. Bu anlamda parti, esas itibarıyla ideolojik parçalanmayı ortadan kaldıran ideolojik birlik demektir. Siz bu ilkeliklerinizle partiyi bilmeden, iyi niyetlice, düşman adına parçalıyorsunuz. Ben size doğruları ve kendi tecrübemi söylüyorum. İdeolojik netliği olmasaydı, bir adım dahi atamazdım. Siz ise bildiğinizi okuyorsunuz. Yıllarca bu işin amansız sürecinden geçen birisi olarak, size açıkça söylüyorum: Kendini ikna etmemiş, kendini özgürlüğe ve onun temel değerlerine göre yatırmamış bir insan, her zaman düşman ideolojisinin etkisi altındadır ve sonuçta objektif olarak onun ajanlığını yapar.

Siz çok rahatsızsınız, varolan düzeyinizle rahatlıkla tatmin oluyorsunuz. Hele partinin ideolojik esaslarıyla oynamak oldukça hoşunuza gidiyor. Açık söyleyeyim ki, bu durumunuz, sizde çok etkili olan objektif ajanlıktır. Her türlü sınıf ve aile güdünüzü ortam bulur bulmaz korkmadan, utanmazca yaşıyorsunuz veya bunun diğer bir ucu olarak çok zavalıca kalmayı bir çıkar yol sanıyorsunuz. Bu da çok alçakçadır. Bu konuda terbiye almayı artık kabul etmelisiniz. Her şeyini kaybetmiş bir insanın bu kadar zavalılığı, ufaksuzluğu, iddiasızlığı yaşaması da en az gözü karalık kadar tehlikelidir. Bunları tutum diye partiye dayatmayın. Artık bunu ilişkilerle dayatmaktan vazgeçin.

İdeolojik tutumu amansız kılmayan, hiçbir pratik adımı sonuca götüremez

Kendinizi çok kurnaz sanıyorsunuz, ama öyle değilsiniz. Binlerce kişiyle günlük olarak uğraşıyoruz. Kendi hallerine bıraksak ve ellerinden tutmasak, ağızlarından bir tek özgürlük kelimesi bile çıkmaz. Biraz gerçekçi olmak gerekir. Kendinizi inanılmaz ölçüde yalanlara inandırmışsınız. Gerçeğinizi çok şiddetli yalanlarla ve ısrarlarla kapatmaya çalışıyorsunuz. Ayrıca bunu bana da dayatıyorsunuz. Benim bunu kabul etmem, yutmam veya aşınmam en önemli ideolojik yenilgi olur. Ondan sonra da parti sağa kayar. Dikkat edilirse, benim PKK'de yaptığım en temel çalışma, çok şiddetli bir ideolojik mücadele yürütmektir. Burada yalnız ideo-

lojik mücadele yürütüyoruz. Bulduğumuz alanda sağlam politik çalışma yapmanın da ortamı yoktur. Ama görüyorsunuz ki, en büyük güç bu ideolojik mücadeleden kaynaklanmıştır.

Benim bu daracık yerde yaptığım bu büyük ideolojik mücadele, tarihin en büyük birlikteliğini ortaya çıkarmıştır. Bu kadar dayatmalarınıza rağmen, demek ki ideolojik mücadele küçümsememez ve bütün çalışmaların özüdür. Siz ideolojiyi çok küçümsüyor, ciddi bir toplantıdan bile kaçırıyorsunuz. Kendi birliklerinizi ideolojik güce kavuşturmadan üşeniyor, hatta bunu gereksiz görüyorsunuz. Hele gerilladaki duruma bakın. Bu ne demektir? Bu, kapıyı ardına kadar yenilgiye açmak demektir. İdeolojik tutumu amansız kılmayan, hiçbir pratik adımı sonuca götüremez.

İdeolojik mücadele zorlu bir savaştır, kişinin kendi kendini adam yapma savaşımıdır, kendini yeniden yaratma savaşımıdır. Zordur, ama başka çare de yoktur. Başka çare de şu demektir: "Bırak kölece yaşayayım, köylüce yaşayayım, bırak o büyük burjuvanın bin bir demagojik yöntemleriyle yaşayayım. Bırak kendimi istediğim biçimde dayatayım." Bunlar doğru mu? Bunlarla belki kendinizi yaşatırsınız, ama partiyi yansıtamazsınız. Parti yaşamazsa, geriye 'sen' diye bir şey kalır mı? Bu konuda vicdanınız olmalı, gerçekten işin gereklerine inanmalı ve bunları yapmayı kabul etmelisiniz.

Ben hayretler içerisindeyim. PKK'deki konumunuzu biliyor musunuz veya ondan da öteye saldırılarınızı kime karşı yapıyorsunuz? Siz deli misiniz? Parti içinde böyle kalınır mı? Açık ki, durumunuz birliğe fazla hizmet etmiyor, sizi yetkinleşmeye götürmüyor. Bu durumunuzu değerlendirmeden nasıl PKK kadrosu geçinebilirsiniz? Kendi ideolojik geriliğiniz veya düşüncesizliğinizle "gelin, bizi yaşatın" diyorsunuz. Bu, en kaba Kürt toplumunun bitip tükenmiş özelliklerini bize dayatmadır. Ben savaşın adını doğru koymaya çalışıyorum. Herkes basit yaşam güdülerine kendini kaptrabilir, bu hiç zor bir şey değildir. Herkes köylü kurnazı olabilir, herkes küçük burjuvazinin bir ağgözlüsü olabilir. Herkes fırsat bulduğunu söyleyerek bazı şeyleri hırsızlayabilir. Ama bunlar öyle yüce şeyler değildir. Bunlar sadece toplumda sıkça rastladığınız ahlaksız, saygısız, kişiliksiz ve sonuçta kişinin kendisini bitirmekten öteye götüremeyecek olan köle gerçekliğinizin ifadesi olmaktadır. Buna da öyle kulplar takıyor,

öyle süslüyorsunuz ki, "Parti bunları mutlaka kabul etsin" diyorsunuz.

Açık söyleyeyim: Kıyamet de kopsanız beni geriletemezsiniz, beni geriletmek imkansızdır. İdeolojik savaşta benim aşınmam imkansızdır. Bazı gerçekleri artık görmek durumundasınız ve bu gerçeklerin gereklerini yapmaya da yavaş yavaş güç yetirin. Kocaman yıllar boşa geçti. Kürdistan'daki bütün kamplarımız muazzam bir merkezi rol oynayabilirlerdi. Ancak baktım ki, hepsi oraları ideolojiden kaçınma yeri olarak görmüş. Bu kadar ihtiyacım olmamasına rağmen, benim burada ideolojik savaş çok sistemli yürüttüğümü görüyorsunuz. Birliğin, örgütlenmenin ve politikanın anası bu değil midir? Sizler kurtuluşu istemiyor musunuz? İlk aklıma gelen temel hususlardan birisi de budur. Bunun dışında her şeyi küçük görün, öyle fazla silaha da sığınmayın. Yaptığınız sıradan çalışmalar var ve onları da fazla önemsemeyin. Asıl önemseyeceğiniz temel ve öncelikli çalışma, ideolojik düzeyin ne kadar özgür iradeye götürdüğü ve önünde durulamaz bir özgürlük kararlılığına yol açtığıdır. İdeolojik netliğe ulaşan kişi, hangi çalışmaya el atarsa yüksek başarıları mutlaka sağlayabilecektir. Partinin ideolojik düzeyine hükmeden birisi, diğer tüm çalışmalarda tutarlı davranacaktır. Eğer bazılarıyla halen savaşıyorsam ve bu savaş şiddetlendirmişsem, bunun anlamı karşı tarafla bir ideolojik savaş yürütülüyor demektir.

İdeolojik birlik, en yüksek birlik ifadesi olmak demektir

Parti içinde çok büyük bir ideolojik savaş var. Karşı tarafın bahanesi açıktır. Sözüm ona kendi marifetlerini sayıp dökmeye çalışıyor. Kendisine alan tanımak istiyor. Kendisini etkili ve yetkili kılmak istiyor. Aslında bunların kendi ideolojisi var. Bunlar istediği kadar kendini farklı gösterip yanıltarak kendini gizlemek istesin, bu mümkün değildir. Bunlar sonunda giderek şu veya bu sınıfın, şu veya bu kimliğin, kişiliğin, ailenin ve yerelliğin, hatta kişisel düşkünlüğün ideolojik önderliğini veya ideolojik ifadesini temsil ettiklerini göstereceklerdir. Parti en temelde ideolojik birliktir. İdeolojik birlik, en yüksek birlik ifadesi olmak demektir. Yoldaşları ile bu kadar çelişenin, partisinin temel doğrultusuyla bu kadar çelişenin ve birliğe bu kadar gelmeyen ideolojisini parti

ideolojisi olarak değerlendirebilir miyiz? İdeolojik birliğe inanmış ve ideolojik mücadeleyi kendi kişiliğinde başarıya götürmüş birisinin partinin örgütsel birliğine gelmemesi, partinin politik ve askeri çizgi esaslarına gelmemesi düşünülemez. Birisi askeri çizgiyi, politik, örgütsel, hatta yaşam çizgisini ısrarla aşındırırsa ve ona gelmiyorsa, bilin ki o kişi için en temel gereksinim ideolojik gereksinimdir. Bir ideolojik geriliği veya ayrılığı varsa onu gidermesi gerekir.

Parti içinde bireysellikte, kendisini özerk ve ayrıksı kılmakta aşırı ısrar, kesinlikle parti ideolojisini kabul etmemektir. "Benim şu veya bu özgün tavrim var, benim şöyle ayrıksı durumum var, ben illa dikkate alınmalıyım" veya "Ben illa farklı görülüp değerlendirilmeliyim" diyen birisinin tavrı, "Benim farklı ideolojim var, ben bunu partiye dayatıyorum" anlamına gelir. Partiye ayrı ideoloji dayatmak, partiye ayrı örgüt ve ayrı politik ve askeri çizgi dayatmak demektir. Tabii bu da her türlü bölünmenin ve parçalanmanın başlangıcıdır. Bazılarının yıllardır parti içinde rahat değilsiniz. Bu ne demektir? Bu, "Ben partinin ideolojik birlik esprisine veya felsefesine girmiyorum, benim kendime göre bir yaşam anlayışım var" demektir. Her yaşam anlayışının arkasında bir felsefe, bir ideoloji vardır. Bu ısrar, "Ben parti içinde ayrı bir ideolojiyle kendimi örgütlemek istiyorum" demektir.

Nitekim bu çokça ortaya çıkmıştır. Hemen her birinizin bir ahab çavuş örgütlenmesi var. Her birinizin kendi etrafında bir örgütlenmeye cesaret etme durumunuz var. Bu ne kadar tehlikelidir, buna nasıl cesaret ediyorsunuz? Eğer partiyi bir ideolojik birlik olarak düşünürsaksak, bunları nasıl ileri sürebilirsiniz? Özellikle davranışlarınızla yıllardır bu tutumlarınıza özerklik hakkı vermemizi bizden nasıl isteyebilirsiniz? Bunu bırakacaksınız. İnsan kurnaz olur, insan diğer sınıfların temsilcisi olur da bu kadar olmaz. Bu gözü karalıktır, ayrıca bunun kimseye faydası da yoktur. PKK'de kimse bu silahla herhangi bir şeyi elde etmesi mümkün değildir. İdeolojik gerçeğe kendini bütün yönleriyle yatıran birisi PKK'de en büyük güçtür. PKK'nin ideolojik doğrularına kendini bütünüyle veren birisinin, onun politikasında, örgütsel ve askeri pratiğinde önemli başarılarla gitmemesi düşünülemez. Eğer bir kişi ideolojik, politik ve eylemsel alanda fazla başarılı olamıyorsa, ya PKK ideolojisinden nasibini almamıştır, ya ona inanmıyordur, ya da onu çarpıtmaktadır.

Bütün davranışlarımızı ideolojik süzgeçten geçirdiğimizde şu netliğe ulaşmamak mümkün değildir: İdeolojik süzgeç araç gibidir, kim olduğunuzu, ne olduğunuzu ortaya çıkarır. Ondan olmayan üstte kalır, süzgeçten alta geçen ise partindir. PKK'nin ideolojisinden geçmek, ideolojik süzgeçten geçmek demektir, en başta da PKK'li olmak demektir. Onun üstünde kalmak, farklı tutum ve davranıştır, özerk yaklaşımdır, rahat olmamadır, kendini hep ayrıksı görmedir, kendi etrafında ahab çavuş örgütlenmesini yapma ve kendine bağlı özgünlükler istemedir. Süzgecin üstünde kalmak, süzülüp ana birliğine katılmamak demektir ve bu tutum da süzgeçten geçmediği için er ya da geç partiden atılmak demektir. PKK'de bazı şeyler var ki, besmele veya namazda okunması gereken en temel ayetler gibidir. Sizin için de en temel başlangıç, ideolojik doğrular biçiminde olmalıdır. Bütün ömrünüzün boşa gitmemesi, ileride hayal kırıklığına uğramanız ve çabalarınızın başarılı olması açısından ideolojik yetmezliğinizi gidermeniz esastır.

İdeolojik savaş başarıları kişinin zaferin yüzde doksanı elde etmiş demektir

Mümkünse bunun gereklerine yoğun bir biçimde ilgi gösterin. Kendinizi netleştirinceye, karara ve önünde engel kabul etmez bir iradeye kavuşuncaya kadar da çabalarınızı sürdürün. Bunda son derece tutarlı olun ve kendinizi kararlaştırdıktan sonra, herhangi bir kişilik sorunu var demeyin. Askeri, örgütsel ve politik olur, şu alan olur veya bu alan olur, nereye giderseniz gidin, "Ben sorumluyum ve kendimi başarıya yatıramam" biçiminde yanlış yaklaşımlar içinde bulunmayın ve bulunamazsınız. Kendi yalanlarınızla kendinizi uyutacağınıza, sizinle açık tartışmaktan yanayım. Tüm bunları açık tartışabiliriz. Silikliğinizi marifet bellemeyin. Silik insan beş para etmez. İdeolojik savaş en büyük savaştır. Bunu başaran kişi, şimdiden zaferin yüzde doksanı elde etmiş demektir. Başarıya inanıyorsanız, bunun vazgeçilmezliğini bu noktada yakalayın ve eksikliklerinizi giderin. Ancak PKK'nin ideolojik yetkinliğine kendinizi kaptrarak sonuca gidebilirsiniz.

Yaşamını bu kadar devrime adanmış olanlar ciddi bir başarısızlık düzeyini bir kader olarak karşılayamaz, hele

Tarihin birçok önemli dini ideolojilerinde dervişler ve müminler yıllarca iman savaşı, zikir ve fikir savaşı vererek kendilerini giderek doruklara tırmandırıyorlardı. Bu çabaların tümü ideolojik yetkinlik elde etmek içindi. Özellikle pratik savaş alanlarında inanılmaz ölçüde ideolojiden kaçış yaşıyor. Bu ne anlama geliyor? Bu, düşünceden ve özgürlük ideolojisinden kaçarak hayvanlığa doğru gidiş ve ilkelliğe koşuş oluyor. Nitekim ideolojiden kaçışın ürünleri daha sonra karşımıza en değme hainin yapamayacağı durumlara yol açma biçiminde çıktı. Tabii ki bu tehlikelidir. Bu anlamda gerillayı en yoğunlaşmış ideolojik çalışma olarak değerlendirdik. Gerilla, özgür yaşamın yoğunlaştığı birliklerdir.

hele onu hiç savunamazlar. Unutmayın ki, yüksek başarılarınız yoktur. Yüksek komuta arz etmiyorsunuz. Bunun nedenlerini de mutlaka bulmak zorundayız. Biraz vicdana gelin, sorumluluk duygunuz artık biraz canlanmalıdır. Yaşayacaksak böyle yaşayabiliriz. Bu sahte yaşam hayallerini bir tarafa bırakalım. Bunlar büyük oranda düşmanın yıllardır dayattığı ve üzerinizde etkili kıldığı alışkanlıklardır. Biz bunu kanıtıyoruz. Neden bunlara tenezzül ediyorsunuz?

Yaşadığınızı yoğun acizlik ve çaresizlik, kölelik ideolojisinin kesin bir sonucudur. Ayaklanmayan, ufuk kazanmayan ve iradeyi keskinleştiremeyen kişilik yoğun köleliği yaşıyor demektir. En büyük savaşım, kişinin kendisini özgürleştirmesidir. Kendini özgürleştiremeyen başkasını özgürleştiremez; kendisini muğlak, yetersiz ve parçalı yapan birisi etrafına hep zarar verir. Kendisi ağır sorunlu olan etrafına sorun dağıtır. Kendisinde yüksek moral olmayan, etrafına da moralsizlik aşılar. Kendisinde yüksek çözüm gücü olmayan, etrafını da çözümsüzlüğe iter. Derin güvensizlik kesinlikle egemenlerin yarattığı bir ideolojik zaafıdır, bu da köleliğin özüdür, temelidir. En büyük cesaret ideolojik anlamda gösterilen cesarettir. İdeolojik başkaldırıyı gerçekleştiren, diğer tüm başkaldırıları için en sağlam zemini elde etmiş demektir. İdeoloji, doğa ve toplumsal olaylarda bir görüş, bir fikir, doğru ve çok temel bir tutum sahibi olmak demektir.

Ailenin, aşiretin, ulusun, toplumun, sınıfın, emperyalistlerin ve sömürgeciliğin hepsinin kendine göre ideolojileri vardır. Bu anlamda herkes bir ideolojiye sahiptir veya ideolojisi insan, ideolojisi halk, toplum ve ulus yoktur. Birisinin ideolojisi amansız egemen emperyalist biçimde olur, birisinin ideolojisi en alta çok parçalanmış kölelik biçiminde olur. Birisi çok dağıtılmıştır, muazzam ideolojisiyle yaşıyor olabilir. İdeolojiden tamamen kopukluk, hayvanlığın eşliğine gelmek demektir. Bu eşliğe gelmek, üzerinde sömürgecilikten daha beter her türlü egemenliğin sürdürülmesine uygun hale gelmek demektir. Maalesef bizim toplumumuz da böyledir ve sizin kişiliğiniz de yoğun bir biçimde bunu yaşıyor. Demek ki, ekmek ve sudan daha fazla ideolojik yükseliş ihtiyacınız vardır; ideolojikleşmeye, ideolojik tutuma, ideolojik bakış açısına ihtiyacınız vardır. Yani her türlü yaşamın ilk başlatıcısı bu olursa, belki kazanmanız mümkün olur.

Tabii ondan sonra politikayı da öğreneceksiniz. Politika başlı başına büyük bir savaştır. Politik savaş ideolojik savaşla çok şiddetli bağlantılıdır, fakat onunla aynı değildir. Politik savaşın özü, karşıdaki devleti görmektir. Bir güç eğer devleti kendi devleti olarak görmüyor ve onu yıkmak istiyorsa, politik savaş burada bununla ilgili her türlü düşünce ve dolayısıyla her türlü örgütlenmeyle devleti yıkmaya ve bunun yerine kendisindekini yapmaya hizmet eder. İdeoloji, iktidar konusunda yıkarken de, yaparken de kendini aydınlatmaz. Bu da güç sorunudur. Politika güçtür, güç de örgütlenmedir. Proletaryanın da, halkın da güçlenip örgütlenme dışında bir yolu yoktur. Ne kadar örgütleyebilirsiniz, o kadar güçsünüz demektir. Politikanın dilinde, güç eşittir örgütlenmedir. O açıdan güçlü olmak isteyen, daha çok ideolojik çizgide örgütlenmeyi yapmak zorundadır. Çok iyi örgütlenme yapmak için de politik bilinci sürekli geliştirmek gerekir. Politik bilinç, devletin tüm uygulamaları ve yine kendi siyasal iktidarı hakkında bilgi sahibi olmaktır. Parti bunun bir aracıdır.

Politika en ince sanattır çok yüksek planlama ve çok uygun davranışları emreder

Propaganda bir mücadele biçimidir. Ne kadar propaganda ederseniz, o kadar siyasal mücadele yürütürsünüz. Toplumla ne kadar bağ kurarsanız, o kadar iktidar olursunuz. Artık bunları biraz anlayın. Sizin durumunuz çocuklardan daha beterdir. Kendinizi orta yere atmışsınız, ama hiçbir oyunu bilmiyorsunuz. Sadece sağa sola ayak atıyorsunuz. Politika

Yaşadığınızı yoğun acizlik ve çaresizlik, kölelik ideolojisinin kesin bir sonucudur. Ayaklanmayan, ufuk kazanmayan ve iradeyi keskinleştiremeyen kişilik yoğun köleliği yaşıyor demektir. En büyük savaşım, kişinin kendisini özgürleştirmesidir. Kendini özgürleştiremeyen başkasını özgürleştiremez; kendisini muğlak, yetersiz ve parçalı yapan birisi etrafına hep zarar verir. Kendisi ağır sorunlu olan etrafına sorun dağıtır. Kendisinde yüksek moral olmayan, etrafına da moralsizlik aşılar. Kendisinde yüksek çözüm gücü olmayan, etrafını da çözümsüzlüğe iter. Derin güvensizlik kesinlikle egemenlerin yarattığı bir ideolojik zaafıdır, bu da köleliğin özüdür, temelidir.

oyun değil, sanatların anasıdır. Politika en ince sanat diye tarif edilir.

Sizin ana kucağındaki o bebeklikten taşıdığınız bazı özellikleriniz var. Ben bu konuyu da anılarımı dile getirerek daha iyi anlatabilirim. Hatırlıyorum: Ne kadar ağlasam, anam bana istediğimi getirir diyardım. Halen hatırlıyorum: Başlangıçta bayağı iyi ağladım, benden daha güçlü sesle ağlayan yoktu. Hatta bütün köye sesimi duyurmak için olağanüstü ağlardım. Ama baktım ki olmuyor, ondan sonra ağlamayı terk ettim. En büyük şansım bu tutumu en erken yaşta terk etmek oldu. Akılandım, her şeyi artık kendi elimle yerine getirmek için, ağlamak yerine, anamı kandırmaktan tutalım onunla her türlü savaşımı vermeye kadar türlü yolları denedim. Çünkü ağlamanın en kötü bir mücadele biçimi olduğunu ve onunla hiçbir şey elde edilmediğini gördüm. Şimdi siz bu bebeklik ideolojisini ne hale getirmişsiniz? Bunları çok ince kılıflara büründürerek sürdürüyorsunuz. Her gün şikayetçisiniz, her türlü rahatsızlığınız bu bebeklik ideolojisine göredir. Bunu sadece inceltmişsiniz, şeklini değiştirmişsiniz, ama halen bebecsiniz. Her yerdeki çözümsüzlük sesleri, her yerdeki kötü kaybediş, dayatma, tepki ve sertlik, son tahlilde kapmış olduğunuz o özelliğin kendini dışavurumudur. Kürt bireyi yaşamda kocaman bir bebeklik.

Gerçekten en büyük savaşımım, bu koca bebeklerden kurtulmak içindir. Herkes bana dayanarak "Ben de yigdim, şöyle Kürtüm, şöyle şerefliyim" diyebiliyor. Ben böyle yaklaşımlar içinde olan insanlarla savaşıyorum. Adam olma teorisini bu kadar yoğunca geliştirmemin nedeni, sizin bu bebeklik durumunuzdan dolayıdır. Bazen kocaman, bazen şımarık, bazen ağlayan, bazen bastıran bebek olmak dışında başka ne özelliğiniz var? Bol bol sorun yaratmaya alışmışsınız. Görevlere yaklaşımı böyle olanın, çalışmanın en küçük bir gereğini yerine getiremeyen, politik anlamda

bir bebekten ne farkı vardır? Bebekler bol bol ağlar, "mama getir" deyip etrafını dağıtırlar. Sizin de örgütlemeye ve politikada yaptığınız bu değil midir?

Politika en ince sanattır. Çok yüksek planlama ve çok uygun davranışları emreder. Sizin böyle davranışlarınız var mı? Bir toplantıyı bile gerçekleştiremiyorsunuz. Utanmadan bir de bahane buluyorsunuz. Ciddi biçimde bir merkez, bir yönetim toplantısı yapılamıyor, sürekli "bireysel kaldık" diyorsunuz. Bireysel kalmak, "ben şımarık ve kural tanımaz bir bebektir" demektir, yoksa güçlüyüm demek değildir. Bireysel kalmanın politikada adı budur. Nitekim yalnız bırakıldığınızda bir bebekten farkınız kalmıyor. Bu yaptıklarınız kendini bin bir kılığa sokup aldatmadır. Bu davranışlarınız doğru değildir ve terk etmeniz gerekiyor. Bunun için mütevazı olun, kendinize güveni ideolojiyle kazanın, politikanın sağlam kurallarına da uyum gösterin. Bu konuda artık bizi de uğraştırmayın.

Size bir şeyler veriyoruz. Sizi politik bebeklikten kurtarmak için çalışıyoruz. Buna layık olun. Kendinizi biraz yetiştirin. Politikacı olmak istemiyor musunuz? Sanatınız en amansız politika değil midir? Devlet yıkıp devlet kurmak istiyorsunuz. Eğer bu doğruysa, bu amaca bu yalancı kişilikle ulaşılır mı? Kendinizi terbiye edin, yetiştirin. Ben sizinle tartışabilir, tecrübelerimi size aktarabilirim. Yoksa size yazık olur. Çünkü bu konuda dürüstünüz, öyle çok art niyetli de değilsiniz, çok özel amaçlarla yaşamıyorsunuz, sadece kendinizi kandırıyorsunuz. Bundan vazgeçin.

Hakkınızdaki bilgilendirmeleri artık duymak istemiyorum. Çünkü hep aynı şeylerin dile getirildiğini biliyorum. Tek kalmış, hiç komite olamamış, koordine olamamış, yürütmeyi çalıştıramamıştır. Peki, iyi bir komutan, iyi bir politikacı olduğunuza dair size nasıl inanacağım? Biz iğne ucundan geçerek bu günlere geldik, yani gerçekçi politika yapıyoruz. Siz ise, Çanakkale boğazı genişliğinde bir açıklıktan geçemiyorsunuz. Ben bu politikacılığınıza nasıl güveneceğiz?

Hazır ilişkileri duman ediyor, hazır parti ortamını bozuyor, ondan sonra da anlı şanlı politikacı ve yöneticimisiz gibi kendinizi bana dayatıyorsunuz. Buna kimse inanmaz. Benim tecrübelerim var. Ben bir ilişkiyi kazanmak için yıllarımı verdim. Siz hazır ilişkileri bile dağıttıktan sonra, sizi ciddiye alabilir miyim? Ben bir iki ilişki için yıllarımı verdim. Oysa siz kocaman bir örgütü dağıtıyorsunuz. Bireysel tarzınız dahilinde bitiriyor ve kaybettiriyorsunuz. Bunları anlamamız için illa kafanızı yere mi vurmanız gerekir? İlişkiyi ideolojik olmaktan, politik ve örgütsel olmaktan düşürüyor, ondan sonra da gözümün içine baka baka sizi kabul etmemi bekliyorsunuz. Bu olmaz. Bu tutumları şiddetle terk edeceksiniz.

Ancak başarı gerçeğinde kendini tam olarak kabul ettiren kişi PKK'lidir

Eğer ideolojik yaklaşımlarınızın politik ve örgütsel ifadesinde bir koalisyon, bir uzlaşma imkanı olsaydı onu da denerdik. Bu anlamda PKK'yi önemli oranda bir cephe birliği gibi de görüyorum. Ama bu benim parti davasından vazgeçtiğimi göstermez. Cephe birliği, sizin gibi çeşitli tutum sahiplerini ve bunların arkasındaki eğilimleri idare etmek demektir. Ama unutmayın ki, siz de kendinizi PKK'li sayıyorsunuz. O açıdan sınır bulanıktır. PKK'li misiniz, cepheli misiniz, belli değildir. Bunun için hiçbiriniz PKK üyesi olduğuna dair sicil düşmedik. PKK'de hiçbirinizin sicili var mıdır, numarası belli midir? Hayır, çünkü kesinleşmemiş birçok

şey var. Ancak başarı gerçeğinde kendini tam olarak kabul ettiren kişi PKK'lidir. Bizde başka PKK'li tanımına yer yoktur. Bazı temel yanlışlıklardan kendinizi kurtarın. "Ben PKK komutanıyım, PKK merkeziyim" demekle, çok açık söyleyeyim ki, sadece kendinizi kandırıyorsunuz. Öyle olabilmemiz için bazı temel ölçüler vardır; onları yakalarsanız iyi bir PKK'lisiniz demektir.

Ben PKK Önderiyim; her türlü cepheleşmeyi, koalisyonu idare edebilirim. Basit hatalarınız var. "Biz de bir önderiz" diyorsunuz. Önder olabilirsiniz, ama cephenin de önderi vardır. Boşuna proletarya önderliği demiyoruz. Sıkılan ve parti içinde rahat olmayan her kişi, cephe örgütündeki konumundan rahat olmayan kişidir. Yani o da kendini bir şey sanıyor. Ama istediğini elde edemediği için rahatsız oluyor. Biz, cephe örgütlenmesinde adiliz. Hatta cephe savaşını Güney'e karşı ve bütün Kürdistan'da, yürütüyoruz. Yani birçok güce karşı cephe örgütünü yürütüyorum. Onlar da bundan çok rahatsızlar. Her gün bana rahatsızlığını bildirmeyen bir tek güç bile yoktur. PKK içini bir yana bırakalım, en dost bildiklerimiz bile bana dolu dolu mektuplarla gelirler. Devletler de öyledir, birçok devlet de bana şikayetlerini belirtiyor. Artık bunlara alıştım, kendimi buna göre ayarlamış durumdayım. Tabii bunlara cevap da veriyorum ve kısacası idare ediyorum. Cephe bu anlamda koalisyonu idare etmek demektir.

Bütün bu konularda akıllı olmalısınız. Eğer gerçek bir PKK'li gibi hareket etmek istiyorsanız, bunun ölçüleri vardır. Bir cepheci gibi kendinizi görüyorsanız,

Eylem kendi gücünü ideolojiden alır. Biz sürekli onun genel çerçevesini çiziyoruz. Bu genel çerçeveyi yani bu ufku sürekli geliştiren, dolayısıyla önünüzü aydınlatan bu eylem kılavuzunu kendinizde uygulayabilirsiniz, öyle tökezleyeceğiniz ciddi bir engel de kalmaz; ne ulusal ne siyasal ne de askeri olarak tökezlersiniz. Hepinize yüksek bir ufukla, bir aydınlanmayla baktığımız ve çözümlemeler de mevcut olduğu için, ideolojik dağırcığımızı da uygularsanız sonuç alırsınız. Diplomasiden tutalım askerliğe kadar ideolojik perspektifi güçlü olanların, çalışmalara sağlam yaklaşıp başarılı olmamaları için hiçbir ciddi neden ve engel düşünülemez.

bileceksiniz ki, proletarya onun önderidir. Proletarya adildir, haklıdır ve başka bir sınıfın da yönetme gücü yoktur. Ben kendi yerime başka sınıftan birisini bıraksam, ikinci gün ortada Kürdistan diye bir şey kalmaz. Kalsa da, eskiden olduğu gibi, yüzyıllardır kaldığı gibi kalır. Kendisini dünyanın en gerisinde kalmış bir sömürge olmaktan öteye götüremez. Siz de onların temsilcisi olursunuz. Ama şu anda benim durumum öyle değildir. Görüldüğü gibi, biz ilerlemenin adıyız; her tür sınıf ve tabakayı birlikte yürütmenin adıyız. Sizin gibi kolay kolay yola gelmeyenlerin bile yürütücü gücünüz. Bunun da büyük bir politik sanat olduğunu bilerek ve buna anlam vererek yerinizi ve tutumunuzu belirleyeceksiniz. Bütün bunları biraz bilerseniz, nasıl yaşamak gerektiğini de iyi anlamış olursunuz. Hakka ve hukuka göre, emek ölçülerine göre nasıl yaşamak gerektiğini bilirsiniz.

PKK'de ölçü emeğe göredir

Rahatsızlığı olan herkese söylüyorum: Sen emeğinden fazla bir şey istiyorsun. Başarısızlığı olanlara şunları söylüyorum: Sen kendi emeğine saygı göstermiyorsun, sen özgürlük çabalarına anlam vermemişsin ve emeksizsin, dolayısıyla bir zavallısın ve senin paylaşabilecek fazla bir şeyin yoktur. Sen kendine en büyük saygısızlığı yapmışsın, emeğine saygısızsın, dolayısıyla seninle hiçbir şey paylaşılamaz, çünkü sen her şeye razısın. Harcadığı emekten daha fazlasını isteyenler onu da bulamazlar. Bulamadılar mı rahatsız olmalarına hiç gerek yoktur. Çünkü PKK'de ölçü emeğe göredir. Bunlarda ikna olmuşsanız, ölçüler sağlam tutturulmuşsa, hiç kimsenin konumundan rahatsız olması için hiçbir neden ileri sürülemez. Bu temelde de yoğunlaşmanızın önemini vurguluyorum. Ölçülerinizi sağlamlaştırın ve anlamsız itirazlar, kabul edilmeyen böyle tutum ve davranışlar aşılsın. Mümkünse gerçek bir PKK'li gibi, mümkün değilse iyi bir cepheli gibi saflardaki yerinizi netleştirmeye çalışın. Çabalarınızı bu temelde keskinleştirerek sonuç almaya çalışın. Bunda ısrarlı olun. Hepiniz bu temelde hareket ederseniz, yaşadığınız sorunlara önemli bir çözüm bulacaksınız.

Görüldüğü üzere, bütün bunlar ideolojik olmanın ne kadar önemli olduğunu bir kez daha önümüze koymaktadır. Eylem kendi gücünü ideolojiden alır. Biz sürekli onun genel çerçevesini çiziyoruz. Bu genel çerçeveyi yani bu ufku sürekli geliştiren, dolayısıyla önünüzü aydınlatan bu eylem kılavuzunu kendinizde uygulayabilirsiniz, öyle tökezleyeceğiniz ciddi bir engel de kalmaz; ne ulusal ne siyasal ne de askeri olarak tökezlersiniz. Hepinize yüksek bir ufukla, bir aydınlanmayla baktığımız ve çözümlemeler de mevcut olduğu için, ideolojik dağırcığımızı da uygularsanız sonuç alırsınız. Diplomasiden tutalım askerliğe kadar ideolojik perspektifi güçlü olanların, çalışmalara sağlam yaklaşıp başarılı olmamaları için hiçbir ciddi neden ve engel düşünülemez. Bu nedenle ideolojik yetkinleşmenizi yeterli kılın. Mevcut geri düzeyinizle PKK ideolojisini ve politikasını, en azından bunun bendeki ifadesini anlayamaz, dolayısıyla güç yetiremezsiniz.

Geri ideolojiler iş yapamaz. Geri ideoloji imhadır, ideolojisizlik ise dağılımadır. Bu temelde ideolojiye inancak ve onun yetkin ifadesi olacaksınız. Bunun dışında kalırsak, toplum olarak, halk olarak bizim katliam temelinde yol almaktan başka bir sonumuz olmaz. Bu konuda işin hiç şakaya geliri yanı yoktur. PKK'yi bu anlamda bir önder, bir kurtuluşçu, hatta bir son şans veya kurtuluşun tek ifadesi gibi değerlendirebilirsiniz. PKK gücünü ideolojisinden almaktadır. O kendi gücünü öyle sandığınız gibi eylemlilik gibi şeylerden almıyor, o eylemliliklerin çoğu başımıza beladır. Yine gücünü sizin o militancılıklarınızdan da almıyor. Onlar da başımıza oldukça beladır. Eğer böyle kendinizi dönüştürürseniz, hiç şüphesiz yüksek bir kurtuluşçu olmamanız için ortada hiçbir ciddi neden kalmaz. Bu ufuk ve ideolojik esaslar az çok kişiliğinize hakim kıldığında, her birinizin önemli roller oynaması işten bile değildir.

Bu temelde inancınızı, güveninizi ve ufkunuzu genişletecek ve kendinizi güçlü kılacaksınız. Zaten fedakarlığınız ve cesaretiniz var. Tüm bunları birleştirerek, PKK'nin gerçek militanının başarılı yürüyüşünü sürekli kılp başarıdan başarıya koşacaksınız.

Zîlan gerçeklîgi Kürdistan'da zafer tarzının doğurucusu olmuştur

Zilar Stêrk

Özgürlük Hareketimizi klasik Kürt isyanlarından ayıran ve onu yenilmez kılan en temel özelliklerinin başında, geliştirdiği gerilla mücadelesi gelmektedir. Kürdistan'da soykırımcı sömürgecilikten kaynaklı yaşanan siyasal toplumsal sorunların derinliği göz önünde bulundurulduğunda, gerilla mücadelesi olmadan hiçbir siyasî, sosyal ve ideolojik, kültürel bir gelişme ortaya çıkarılamazdı. Yaşanan derin tarihi toplumsal sorunlara çözüm yaratmanın tek yolu olarak gerilla mücadelesi gerekliydi ve Kürdistan'da yaşanan yeni özgürlüksele gelişmeler, gerilla mücadelesinin gelişip kalıcılığına sonucunda ortaya çıkmaya başlamıştır.

1984'ten itibaren PKK önderliğinde devreye giren Kürdistan özgürlük gerillası, Kürtlerin ve Kürdistan'ın güncel durumunu ve kaderini temelden değiştirmiştir. Soykırımcı sömürgeciliğin, Osmanlı'nın son demlerinden itibaren Kürtlere dayattığı 'varlık olmaktan çıkarılma' durumunu, köklü bir biçimde değişikliğe uğratmıştır. Özgürlük gerillası; 1990'larla beraber halkın kitlesel serhildan gücüne kavuşmuş ve gerilla-halk bütünlüğünden doğan büyük iradi güç haline gelmiştir. Buna paralel olarak uluslararası ilgiyi üstüne çekmeyi başarmış ve bölgede ciddi bir aktöre dönüşerek bu güne kadar ulaşmıştır.

Kürt halkı, yakılan gerilla ateşi etrafında yeniden varlık haline gelmiştir

Özgürlük gerillasının bugüne ulaşarak güncel kazanımları elde etmesinde 1990-95 arasındaki yıllar önemli bir aşama olmaktadır. Bu yıllar; özgürlük gerillasının halkın gücüne kavuşarak büyüdüğü ve alanda yayıldığı, savaş ve örgütlenme konularında büyük tecrübe ve birikim sağladığı, Kürdistan coğrafyasında artık kök saldığı yıllar olmuştur. Gerilla mücadelesine dayanarak büyük bir güç ve irade kazanan, Kürt halkına dayatılan inkar ve imha 'kaderini' artık yüksek sesle reddettiği yıllardır bu yıllar. Beklenmeyen yeni, sürpriz gelişmelerin her an yaşanabildiği bir dönemi ifade etmektedir. Kürt halkı, yakılan gerilla ateşi etrafında yeniden varlık haline gelmeye başlamıştır. Kürdistan'da ortaya çıkan tüm gelişmelere, gerillanın damgasını vurduğu yıllardır. Bu dönemdeki tüm gelişmeler, gerillanın belirleyiciliğinde ortaya çıkmıştır. Özgürlük gerillası bu dönemde artık Kürdistan'dan sökülüp atılması mümkün olmayan kalıcı bir savaş ve savunma gücü haline gelmiştir. Halkın; kendini yeniden kimliksele, tarihsel ve kültürel bir varlık olarak görmesine yol açmıştır. Kürdistan'da büyük bir umut hareketine dönüşmüş, yeniden var olmanın vazgeçilmez tek çaresi haline gelmiştir. Kürt'ün adeta karartılmış duygu ve düşünce dünyasını kökünden sarsmış ve aydınlık bir yeniden doğuşa yol açmıştır. Gerillanın yaktığı özgürlük ateşi, kendi etrafında yeni, Newrozlu bir yaşamı

belirginleştirmeye başlamıştır. Dolayısıyla 1990-95 arasındaki yıllar, Kürdistan'da gerilla öncülüğünde yükselen aydınlığın, yüzyıllık karanlığı yırttığı; iyinin, doğrunun ve güzelin yeniden anlam kazanmaya başladığı, kaybedilen anlamın kendini yeniden zihinlere ve ruhlara yerleştirdiği yıllar olmuştur.

Gerilla, kendi içinde birçok sorun ve zorlanmalar yaşadı

PKK önderliğinde büyüyen gelişen, yapılaşan ve eylemsellik düzeyi kazanan özgürlük gerillasının yol açtığı bu olağanüstü gelişmelerin yanı sıra, kendi içinde yaşadığı sorun ve zorlanmaları da çok olmuştur. Bunların başında; soykırımcı sömürgeci sistemden kaynak-

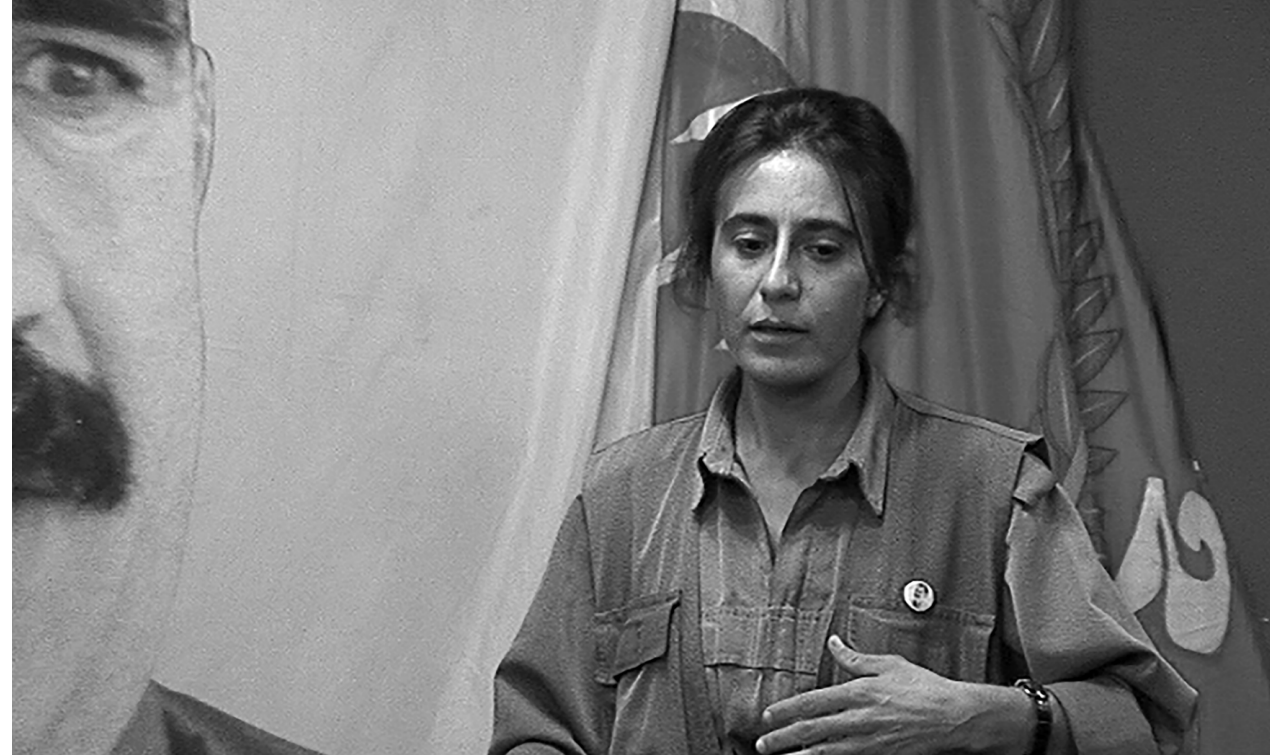
Halk ve ülke olarak yeniden var olma süreci, gerilla mücadelesinin başlamasına paralel gelişmiş ve ilerletilmiştir. Bu yüzden gerilla mücadelesinin Kürdistan toplumundaki karşılığı; yeniden var olma şansını yakalamak ve yeniden siyasal, ulusal, toplumsal, kültürel bir varlık, bir kimlik haline gelmektir. Özünde yeniden doğmaktır fakat yeni bir tarzda varlık kazanarak, yeniden doğmaktır.

lanan yanlar gelmekteydi. Kürdistan'ın yüce dağlarında yakılan özgürlük ateşi etrafında toplanan gerilla gücü; fiziki ve kültürel soykırımlardan geçirilmiş, sömürge haline getirilmiş, maddi ve manevi açıdan herşeyine el konulmuş, varlığı bile inkar edilmiş ve yok sayılmış bir halk gerçekliliğinin bağrından çıkmış bir potansiyeldi. Sömürgeleştirilmiş ama sömürge statüsünde bile kabul edilmeyen bir halkın her türlü sorununu, ulusal kurtuluş mücadelesinin uzun süreli halk savaşı çizgisinde çözümünü öngören bir gerilla ordusu oluşmuştu.

Gerilla ordusunun, halkın ulusal sorunlarını siyasal ve askeri yollardan çözmeye kararlılığında sorun yoktu. Ancak yaşamı özgür kılmaya ve özgür yaşama konularında, yine gerillalaşma ve ordu-

ciddi sorunları ortaya çıkıyordu. Çünkü; soykırımcı sömürgecilik gerçekliliği, tarihi boyunca geliştirdiği inkar ve imha siyaseti sayesinde Kürtleri kendini inkar eder bir konumun içine sokmuştu. Kendi kendisine yabancılaştırılan ve kendi varlığını inkar etme konumuna getirilen bir Kürt kişilik gerçekliliği söz konusuydu ve bu kişiliğe savaşmak da yaşamak da, adeta unutturulmuştu. O yüzden gerillacılığın ilk yıllarında bu kişilik gerçeğinden kaynaklı olarak yaşanan sorun ve zorlanmalar oldukça çoktu ve bu sorunlarla mücadele, Önderliğin en temel çalışmalarının başında geliyordu.

Önderlik, gerillalaşma ve ordulaşma sürecinin kendi içinde taşıdığı bu sorunları günlük olarak ele alıp sürekli ideolojik, örgütsel ve pratik çözümler üretiyordu. Soykırımcı sömürgeci koşulların etkisi altında şekillenmiş bir sosyolojik-psikolojik gerçeğin içinden süzülüp gelmiş olan gerilla gücünün; kendi içinde sürekli üreyen savaş, ordu ve yaşam, ilişki sorunları, bizzat Önder Apo tarafından ele alınıp çözümleniyor

ve yeni anlamlar üretiliyordu. Özgürlük gerillası, Kürdistan coğrafyasındaki konumunu kalıcılaştırmak üzere savaş ve ordu sorunlarını, yine yaşam ve ilişki sorunlarını gündemine alıp tartışırken ve yeni gerilla tarzını ülkenin her yerine taşıdıkça, buna paralel olarak Kürt toplumu içerisinde de çok ciddi bir kitlesel destekle karşılanmaya başlıyordu. Önder Apo'dan günlük olarak dinlediği perspektifler temelinde, savaş ve ordu sorunlarıyla, yaşam ve ilişki sorunlarıyla mücadele ettikçe, hem gerillacılıkta hem de özgür yaşam çizgisinde hızla etkinleşiyor ve hem kendi toplumu içerisinde hem de bölge ve uluslararası toplumunda itibar görmeye başlıyordu.

Halkımız, gerilla mücadelesini ekmek ve su kadar vazgeçilmez bir yaşam kaynağı olarak görmüştür

Kendi içinde kurumlaşıp kalıcı ve sistemli bir gerilla gücüne dönüştükçe, Kürt toplumu içerisinde büyük umutlara yol açıyordu. Maddi manevi olarak her şeyi elinden alınmış olan Kürt halkı ta-

rafından büyük bir umut, heyecan ve coşku düzeyi ile karşılanıyordu. Halkımız ülkenin her tarafında gerillayı büyük bir tarihi özlemle kucaklıyor ve hesapsızca bağrına basıyordu. Denilebilir ki; Kürdistan toplumu artık kendi varlığını ve özgür geleceğini gerillanın varlığında ve başarısında görmeye başlıyordu. Ulusal, toplumsal kaderini ve geleceğini adeta gerillanın varlığına bağlamış gibidir. Çünkü; halk ve ülke olarak yeniden var olma süreci, gerilla mücadelesinin başlamasına paralel gelişmiş ve ilerletilmiştir. Bu yüzden gerilla mücadelesinin Kürdistan toplumundaki karşılığı; yeniden var olma şansını yakalamak ve yeniden siyasal, ulusal, toplumsal, kültürel bir varlık, bir kimlik haline gelmektir. Özünde yeniden doğmaktır fakat yeni bir tarzda varlık kazanarak, yeniden doğmaktır. Soykırımcı sömürgecilikten kaynaklı gerilemiş yönlerini aşarak, klasik, geri, geleneksel öğelerinden kurtularak yeniden ama daha aydınlık bir fikir ve düşünce dünyası etrafında ideolojik bir düzey kazanarak,

kavradıkça, Özgürlük Hareketimize karşı yürüttüğü strateji ve taktiklerde de ciddi değişikliklere gitmeye başladı. Özgürlük gerillası karşısında artık devletin normal kanun ve yönetimleri, normal bir orduyla sonuç alamayacağı kanaatine vararak, 80'li yılların sonlarına doğru Bakurê Kurdistan'da, çok yönlü bir özel savaş rejimini ve bunun kendi içinde gizli ve karanlık çeteci kurumlaşmalarını geliştirdi. Bakurê Kurdistan'ı Olağanüstü Hal Bölgesi ilan ederek; kanunlara süper vali olarak geçirdikleri OHAL valisi ve onun organizatörlüğündeki bir özel savaş rejimi kuruldu. Bakur, OHAL valisi ve onun komutasındaki JITEM çete yapılanması tarafından yönetilmeye başlandı. Özgürlük gerillasına karşı gizli ve kanunsuz kontrgerilla birlikleri, özel tim yapılanmaları oluşturuldu. Kürt halkı tarafından "Cahş" olarak adlandırılan köy koruculuğu sistemi kurularak, Kürt'ün Kürt'e karşı savuşturıldığı, Kürt'ün eliyle Kürt'ün öldürüldüğü bir süreç başlatıldı. Devlet güvenlik mahkemeleri kuruldu. Yatılı

bölge okulları, dikiş-nakış kursları gibi sivil görünümlü sömürgeci eğitim kurumları kurularak, Kürt çocukları sosyal-kültürel soykırımlardan geçirilerek devşirilmeye, ajan-muhbir ağırları içine çekilmeye başlandı.

Türk devleti gerillaya karşı NATO ve Gladysunu arkasına aldı

PKK önderliğinde başlatılan gerilla mücadelesinin yetkinleşerek Kürdistan'da kalıcı bir güce dönüşmesi ve halkta taban bulması karşısında, son derece zorlanan soykırımcı sömürgeci Türk özel savaş rejimi, bir ulus devlet olmanın yarattığı uluslararası tüm imkanları kullanmanın arayışı içerisine girmişti. Özgürlük Hareketi ve gerillasına karşı yürüttüğü bu kirli özel savaş stratejisini uygulayabilmek için üyesi olduğu NATO'nun hem açık savaş gücünü hem de gizli örgütlemesi olan Gladysunun özel savaş gücünü askeri, siyasal ve ideolojik anlamda arkasına almıştı. Özgürlük Hareketi ve gerillasına karşı yürütülen savaşın maddi gideri, NA-

TO'ya bağlı gizli Gladysu tarafından finanse edilmeye başlanmıştı. NATO ve ona bağlı kapitalist ulus devletlerin yüksek desteğini alabilmek için Özgürlük Hareketi'ni terör listesine almak için de çok büyük uluslararası çabalar vermektedir. Bunu sağlamak için büyük siyasi askeri komplolar bile kuruyordu. Olof Palme cinayeti, bunların başında gelmektedir. NATO gizli Gladysu ve MİT ortaklığında gerçekleştirilen Palme cinayetinden PKK sorumlu tutularak, Avrupa'nın terör listesine alınması sağlanmıştır. Dolayısıyla PKK'nin Avrupa kapsamındaki faaliyetlerinin önemli bir kısmı yasaklanmış ve Avrupa devletlerinin büyük baskısına maruz kalmıştır. Önder Apo'yu ve Hareketimizin önde gelen kadrolarının, kırmızı bültenle aranan terör listelerine girmesine yol açmıştır. Bu durum askeri alanda da Türk özel savaş rejiminin sınırötesi operasyonlar yapmasına imkan tanımıştır.

Özgürlük Hareketi'ne karşı uluslararası açık ve gizli destekleri de almaya başlayan Türk özel savaş rejiminin Hareketimiz karşısındaki zorlanması, 1995-96 yıllarına gelindiğinde daha ciddi bir düzeye ulaşmıştı. Hem Türkiye içinden hem de uluslararası alandan elde ettiği her türlü siyasi, diplomatik, askeri ve teknolojik desteğe rağmen Özgürlük Hareketi'ni ve gerillasını bir türlü tasfiye edemiyordu. Geliştirdiği özel-genel sa-

desteklediği demokratik siyasi yapılar ve devrimci, demokrat insanlar, bazen açık bazen gizli bir biçimde katlediliyordu. Kürt ve demokrat işadamları, siyasetçiler, gazeteci ve aydınlar faili meçhul bir biçimde bu Türk Gladysu tarafından yargısız infaz ediliyordu. Yargı da, kanun da, Gladysu'ya bağlı bu gizli kontra yapı olmuştu. Koruculaşmayan, teslim olmayan Kürt köyleri yakılmakta, onbinlerce insan zorunlu göçe mecbur bırakılmaktaydı. Onurlu durmak, onurlu yaşamakta ısrar etmek, ölüm ve faili meçhul yöntemler dahil en büyük 'cezalara' göze almak demektir. Kürt halkına dayatılan, "ya teslimiyet ya ölüm" çizgisiydi. Önder Apo, Özgürlük Hareketi ve gerilla gücü şahsında direnen ise zafer ve özgürlük çizgisiydi. Bu çizgi "ya özgürlük ya ölüm" şiarında ifadesini buluyordu.

Önder Apo kişilik çözümlemeleri ile değişim-dönüşümü açığa çıkarıyordu

Hareketimizin ve gerilla gücümüzün elbette o dönemde kendi içerisinde çok büyük sorunları vardı. Herşeyden önce; gerilla gücünün savaş stratejisini ve taktiklerini geliştirmede ve örgütlemeye ciddi sorunları vardı. İçte yaşanan savaş ve ordu sorunları, militanlaşma ve komutanlaşma sorunları bu süreçlerde çok ciddi boyutlardaydı. Özgürlük Hareketi, kendi bünyesel sorunları anlamına gelen bu iç sorunlarını çözememesi halinde, tasfiye olmaktan kurtulamayacaktı. Hareketin kadro ve komutası, ortaya çıkan bu gerçeğin ye-

miştir. 1987'den itibaren gelişen süreç, Önder Apo'nun kadro ve komuta şahsında en çok kişilik çözümlemelerine yönelerek bir gelişme yaratmaya çalıştığı süreç olmaktadır ve 1995-96'lara gelindiğinde ise bu konuda artık ciddi sonuçlar almaya başlamıştır. Mücadelenin çeşitli alanlarında ortaya çıkan ve devletçi iktidarcı zihniyetle donanmış hastalıklı kişiliklerin ürettiği çeteci pratiklerin çözülmesi, yargılama gerektiren kısımlarının ise yargılanması, büyük bir düzeltme hareketi olarak geliştirilmiştir. PKK'nin öncü kadrosunda ve gerilla komutasında önemli bir ideolojik politik ve örgütsel bilinç düzeyi yakalanmaya başlanmıştır. Kadro ve komutada ortaya çıkarılan bu düzey sayesinde, ordu ve savaş sorunlarının çözümünde yine partileşme ve militanlaşma konularında, giderek bir gelişme ortaya çıkarılmıştır.

Önderlik; 1996 yılına girerken yaptığı yıl değerlendirmesinde bu süreci çok kapsamlı ele almaktadır. "İç sorunları birinci gündem olarak belirledik ve dış sorunları ikinci sıraya aldık" demektir. "Halk çalışmalarını bile arka plana alarak daha çok kadro ve komutayla ilgilendik, iç sorunlarımızın çözümüne yöneldik" demektir. Önder Apo, 1995 yılında yoğunlaştırdığı kadro-komuta çalışmaları konusunda; "Özellikle 1992'deki Güney Savaşı ile birlikte derinleşen gerilla krizi, onun komuta krizi aşılma için büyük çaba gerektiriyordu. Düşman geneltirmeyinin, onun özel savaşımının yaptığı planlar, aslında bu gerilla krizini, gerilla savaşımının çö-

gerilla çözümlemelerimizi, onun komuta, savaşçı kişiliğini açığa çıkarmaya, eğitmeye, yeniden ordulaşmaya büyük önem gösterdik. Bu iş 1995 yılında da amansız sürdürüldü. Bu 1995 yılının özelliği, ister Parti militanlığında olsun, ister gerilla komutan ve savaşçılığında olsun, kadro sorununun çözülmesi için amansız yüklenme ve sonuca gitmekti. Diğer çalışmalar gerçekten ikinci plandaydı. Halkımızla fazla ilgilenme gereği bile duymadık. Diğer bütün işleri çok tali çalışmalar olarak değerlendirdik. Ama Parti öncülüğü ve komuta gelişimi içinde, gereken kadro çalışmasına büyük yüklenerek bu 1995 yılını, gerçekten Parti ve ordu tarihimize en önemli çalışma yılı haline getirdik" demektir. Dolayısıyla aslında büyük bir Partileşme hamlesi tamamlanarak 1996 yılına giriş yapılmıştır. Yeni yıl, her bakımdan önemli bir hazırlık düzeyi ile karşılanmıştır. Hem kadro hem komuta şahsında geliştirilen tarz ve kişilik çözümlemeleri sayesinde, başarısızlığın gerekçeleri ortadan kaldırılmak istenmiştir. Hem gerilla hem de Parti boyutunda büyük bir hamle yapmanın önündeki iç engeller, böylece ortadan kaldırılmıştır.

Önderliğe yönelik 1996 komplosu yeni bir dönemi başlattı

Önder Apo 1996 yılına dönük perspektifinde ise; "1996'ya girerken Parti militanları da bilsinler ki; artık eskiden olduğu gibi Parti'yi diledikleri gibi temsil etmeleri mümkün değildir. Ve özellikle de komuta kesimi de bilmeli ki; eski

dost güçlere olduğu kadar, düşman güçlere de Kürdistan gerillasının yenilemeyeceğini, Türk askeri çözümünün sonuç alamayacağını, dolayısıyla Kürt sorununda siyasal çözümün vazgeçilmez bir yol olduğunu kabul ettirmiştir. Bu da 1995'in en önemli kazanımlarından biri olarak karşımıza çıkmıştır. Hatta birçok resmi belgede, Avrupa Parlamentosu günlük kararlarında resmen de açıklanmıştır" demektir. Dolayısıyla 1996 yılına, başarılı bir hamle yapmak için gereken koşulların sağlandığı bir ortamda girilmiştir. Önder Apo; "Hiç olmadık talih-sizlikler yakamıza yapışabilir, engeller aniden çıkabilir, bazı hatalar yapabiliriz. Bunlar irade dışıdır. Gökten bir taş da düşer insan gider ve kaybedilir. Ama eğer böyle anormal talih-sizlikler olmazsa, biz içimizi bu kadar aydınlatıp netleştirmişsek, kararımızı bu kadar kesin verdiğimizde göre, kararımızı bu kadar kesin verdiğimizde göre bazı yanlışlıklar olsa bile, hızla düzeltmeye, yetersizlikleri hızla gidermeye ve her geçen gün daha fazla yüklenmeye giderek, başarılı sonuç almaya kaçınılmaz kılacağız" demektir.

Partiyi ve gerilla gücünü yeni yıla bizzat Önder Apo'nun bu şekilde hazırladığını ve hazırlıkların kapsamlı olduğunu düşman bilmektedir. Yapılan hazırlıkların ve hedeflenen yenilenme hamlesinin sadece gerilla gücü ve alanlarıyla sınırlı olmadığını, siyasi, diplomatik ve toplumsal boyutları da kapsayan komple, bütünlüklü bir hamle olduğunu anlamıştır. O yüzden Parti'nin 1996 yılı için yapmaya hazırladığı yenilenme hamlesinin önünü almak ve engellemek için büyük bir komplo geliştirmenin arayış ve planlaması içerisine girmiştir. Siyasi ve diplomatik faaliyetlerini, yine askeri hazırlıklarını büyük bir komplo gerçekleştirmek üzere yürütmüştür. Planlanan komplo ile hedeflenen, Parti'nin beyin merkezidir. Yani Önder Apo'nun kendisidir. Çünkü; Parti ve gerillayı sürekli yenileyerek, büyüterek savaşır ve mücadele eder bir konumda tutan temel iradenin, Önderlik iradesi olduğunu bilmektedir. Önder Apo'nun kadro ve komutayı aralıksız bir şekilde eğiterek, çözümleyerek, perspektiflendirerek, her birinin durumuna göre görev ve sorumlulukların başına göndererek aslında tüm Hareket'i sevk ve idare ettiğini, yaptığı istihbari takiplerden bilmektedir. Bu yüzden düşman Önder Apo üzerinde büyük bir tasfiye ve imha konseptini geliştirme arayışına girmiştir. Düşman, 1996 yılının 6 Mayıs günü, Önder Apo'ya karşı, bu temelde büyük bir imha operasyonu gerçekleştirmiştir. Operasyonun biçimi, etkili bir bombalı saldırıdır. Düşman istihbaratının elindeki bilgiye göre, Önder Apo'nun o anda kaldığını bildikleri mekana dönük, büyük bir bombalı saldırı gerçekleştirilmiştir.

Önderlik tarzındaki tedbir düzeyi, düşmanın bu imha içerikli bombalı saldırısını o anda boşa çıkarmıştır. O yüzden düşmanın 6 Mayıs günü Önder Apo'ya karşı gerçekleştirdiği bombalı saldırı başarılı olmadı. Ancak düşmanın amaç ve planı, sadece 6 Mayıs günü gerçekleştirdiği bu bombalı saldırı ile sınırlı değildi. Düşman, 1996 yılına kapsamlı bir hamleyle giriş yapan Hareketimize karşı büyük ve kapsamlı bir tasfiye konsepti geliştirmişti ve 6 Mayıs komplosu, bunun sadece başlangıcını ifade ediyordu. Önder Apo'nun ideolojik politik ve örgütsel olarak sürekli beslediği, büyüttüğü, güçlendirdiği, diri tuttuğu ve Partimizin, Özgürlük Mücadelemizin adeta bel kemiğini, omurgasını, ana kaynağını oluşturan gerilla güçlerini Önderliksiz bırakarak ezme amaçlıyordu. Çünkü; Parti ve gerilla yapısının gücünü ve iradesini, bilinç ve cesaretini, moral ve coşkusunu Önderlikten aldığını biliyordu.

Heval Zilan, Kürt halkı için Önderliğin ne anlama geldiğini çok iyi kavramıştı. Önderlik gerçeklîğini, kurumlaşmış halk iradesi olarak kavramıştı. Bunu kavramak için illa da Önderliği görmesine gerek kalmamıştı. Çünkü; duygu, düşünce ve bilinç düzeyinde Önderlikle sonuna kadar bir bütünleşme düzeyini, her boyutta yakalamıştı. Gerçekleştireceği eylemin ve şehadetiyle yaratacağı anlam düzeyine, en çok da Önderliğin sahip çıkacağından emin olacak kadar Önderlik gerçeklîğini tanımış bir kadın militandı.

vaş yol ve yöntemlerine rağmen, gerillanın karşısına çıkardığı ve adına Türk Gladysu da diyebileceğimiz kontrgerilla gücü ve NATO desteğindeki sınır içi ve sınır ötesi askeri operasyonlarla tam sonuç alamadığını, gerillanın tasfiyesi üzerine kurduğu her türlü operasyonel girişiminin boşa çıkarıldığını görmekteydi. Gerillayı haktan koparmak ve adeta balığı denizsiz bırakarak boğulmasını sağlamak için olmadık yöntemler geliştirmeyordu. Kürdistan'ın kent ve kırsalında halka dönük akıl almaz baskı ve işkenceler uygulamaktaydı. Uluslararası Gladysu ve JİTEM'e bağlı olarak faaliyet yürütmek üzere gizli bir kontra yapı olarak geliştirilen Hizbul-lah'ın işlediği sayısız faili meçhul cinayetler, almış başını gidiyordu. Hareket'in

terince farkında ve ağırlığında olmasa da, Önder Apo bu gerçeği çok yakıcı bir biçimde görmekteydi. O yüzden Önder Apo, savaşı ve mücadeleyi tüm pratik detaylarına kadar, neredeyse günlük olarak perspektiflendirmektedir. Hareketin siyasi, ideolojik, diplomatik ve askeri bütünselliğini kendi şahsında çok yüksek bir çaba ve emekle sağlıyordu. Mücadelenin öncü kadro ve komutasını, sayısız eğitim devrelerinden geçirerek kişilik çözümlemeleri yapıyor, eleştiri-özeleştir platformlarına tabi tutuyor ve sömürgeciliğin yarattığı geri geleneksel, her türlü çeteci ve tasfiye pratiğe açık Kürt kişiliğini, kadınlı erkekli tartışma ve yoğunlaşma süreçlerinden geçirip bir değişim ve dönüşüm düzeyini ortaya çıkarmayı hedefliyordu. Kadro ve komutanın kişilik çözümlemelerini ve diyaloglarını kapsayan yüzlerce ciltlik materyal günümüze, Önder Apo'nun paha biçilmez sosyolojik psikolojik, siyasi ideolojik, tarihsel toplumsal konuları kapsayan külliyatı olarak ulaş-

zuluşu biçiminde tamamlama temelindeydi. Ve oldukça da ilerlemişti. 1993-94 çözümlemeleri ve yoğun eğitim çalışmaları gerillada yaşanan muazzam tasfiyeciliğin önlenmesi için hayatiydi. Ve başarının tek yoluydu. İşte halen bu yılların iç savaşımı, kalıntıları, hemen hemen ülkenin birçok alanında ısrarla dayattıkları yaşam biçimi. Askerleşmeye, partileşmeye gelmeyen, son derece keyfi, sorumsuz, bir güdüsü için bile en yüce değerleri yok etmekten çekinmeyen, en önemlisi de sorumluluk anlayışını göstermede dar; sorumluluk nedir, başarılması gereken nedir, çalışma tarzı nasıl sağlanmalı, ona nasıl ulaşılmalı, bu soruları kendine sormayan, sıradan bir savaşçılığı, hatta günü kurtarmayı yeterli bulan yaklaşımlar sergilendi. Gerilla eğer bu haliyle kalırdı, dürüstlüğü ne olursa olsun provokasyona gelmekten, kendi kendini imha etmekte kurtulamazdı. İşte bu yıllar böyle tehlikeliydi ve bu tehlikeleri aşmak için tüm işleri ikinci sırada tutarak,

tarz savaşçılık, orduculuk yapılamaz. Alınan bütün tedbirler, işin kurallarına göre yürütüleceği gerçeğidir. Buna uyan yürür, uymayan aşınır. 1996 yılı, bu konuda kesinlikle yeni bir karar, onun hazırlık ve başlatış yılıdır. En büyük hazırlıklar 1995'te yapılmıştır. Uygulanması da 1996 olacaktır. 1996'nın kazanılmasını, demek ki esas olarak bu kadro çalışmalarımızla daha şimdiden yarı yarıya garantiledik dersek, yanılmayız. 1996 yılı gerçeği, sadece bir gerilla hazırlığı gerçeği değildir, hazırlanan yeni bir kapsamlı PKK gerçeğidir. Herkes doğruya biraz daha yakın düşünecek ve uygulayacaktır. Dolayısıyla bu anlamda büyük bir yenilenme yılı oluyor. Hatta düşmanın bile eskisi gibi Kürdistan'a, onun savaş gerçeğine yüklenemeyeceği ortaya çıkmıştır. Son seçimler siyasal erimeyi ve son operasyonlar da askeri yönden de zorlandığını tüm dünya aleme göstermiştir. Türkiye halkının da belini kırarak noktaya kadar getirmiştir. Yine dünyaya, tüm

Partimizin ve özgürlük gerillamızın, Önderliksiz fazla ayakta kalamayacağını hesaplıyordu. O yüzden de tüm tasfiye planlarının merkezine Önder Apo'yu koyuyordu. Nitekim büyük tasfiye planmasının startını, Önder Apo'ya karşı bombalı imha operasyonu ile vermişti.

Heval Zilan, Önderliği çok iyi ve derinlikli anlamış bir kadın militandı

Heval Zilan, düşmanın bu tasfiye planı ile amaçladığı kirli emelleri çok açık görmüş ve çok derinden kavramıştır. Düşmanın bu tasfiye konseptine karşı büyük bir öfke beslemiş ve öfkesinin büyüklüğü ve derinliği, kendisinde müdahale iradesini geliştirmiştir. Önderliğe karşı geliştirilen bu imha operasyonundan hem çok etkilenmiştir hem de bunun büyük ve derin bir tasfiye konsepti olduğunu kavramasına yol açmıştır. Duygu ve düşünce derinliği onu, hayatı pahasına da olsa, düşmanın bu tasfiye konseptine mutlaka müdahale etme kararlılığına taşımıştır. Nitekim Heval Zilan'ın yüksek bir kararlılık ve azimle, 30 Haziran günü Dersim'de düşman merkezindeki askeri törene dönük gerçekleştirdiği bombalı fedai eylem, düşmanın kapsamlı tasfiye konseptini boşa çıkarmıştır. Kendisini düşman ortasında patlatarak; Önder Apo şahsında somutlaşan halkımızın kaderini, ne pahasına olursa olsun değiştireceğimizin mesajını çok açık bir biçimde, hem düşmana hem de dünyaya duyurmuştur.

Heval Zilan, Kürt halkı için Önderliğin ne anlama geldiğini çok iyi kavramıştı. Önderlik gerçeklîğini, kurumlaşmış halk iradesi olarak kavramıştı. Bunu kavramak için illa da Önderliği görmesine gerek kalmamıştı. Çünkü; duygu, düşünce ve bilinç düzeyinde Önderlikle sonuna kadar bir bütünleşme düzeyini, her boyutta yakalamıştı. Önderlikle kalmış birçok arkadaşın bile kavrayamadığı bir düzeyde, Önderlik gerçeklîğini derinlemesine kavramıştı. Gerçekleştireceği eylemin ve şehadetiyle yaratacağı anlam düzeyine, en çok da Önderliğin sahip çıkacağından emin olacak kadar Önderlik gerçeklîğini tanımış bir kadın militandı. Yeni bir kadro ve savaşçıydı ancak kavrayış düzeyi ve bağlılığı oldukça derin ve nitelikliydi. Yeni bir anlam düzeyini açığa çıkarmak ve bu yeni anlamsal düzeyi halkına ve ülkesinin kadınlarına armağan etmek istiyordu. Kendini bir birey olarak ele almıyordu. Kendini sonuna kadar halkına ve hareketine ait görüyordu. Bu yüzden de gerçekleştirdiği eylemiyle, kendi şahsında Kürt kadınının ve PKK militanının yakaladığı niteliksel sıçrama düzeyini, tüm dünyaya duyurmak istiyordu. Çünkü gerçekten de Heval Zilan, Önder Apo'nun Kürt kadınında ve özgürlük militanında yaratmak istediği ideolojik, politik ve örgütsel düzeyi çok iyi yakalamış ve bu düzeyi eylemiyle ifadeye kavuşturmuş bir yoldaş oldu. Eyleminden hemen önce yazdığı kapsamlı mektubunda, Kürt halkının özgür geleceğinin sağlanmasında Önderliğin rolünü şöyle ifade etmektedir; "Her halkın tarihine bakıldığında özellikle devrim süreçlerinde mücadele veren, başarıya ve kurtuluşa götüren, yaşadıkları döneme damgasını vuran önderleri vardır. Tarih, öndersiz hiçbir ulusal ve sınıfsal hareketin, gerçek anlamda başarıya gitmediğini doğrulamaktadır. Önder, yaşatılmak istenen yenilik ve gelişmeleri en üst düzeyde temsil eden, yani yeni insan, yeni toplum düşüncesine denk, bütün yaşamını bir halkın yaşamına göre düzenleyen, kendi kaderini halkın kaderinde bulan ve o halkın acılarını, duygu ve taleplerini, en derinden ya-

şayan ve kurtuluş için pratik görevleri en üst düzeyde omuzlayandır. Hayati gerçeklîği olmayan, her alanda bitirilmiş, hiçbir halkla kıyaslanmayacak kadar kendisine yabancılaştırılmış, ulusal, kültürel, sosyal, siyasal değerleri sömürülen bir halk gerçeklîği karşısında PKK Önderliği, kuşkusuz çok farklı olmak zorundadır. Bu anlamda Parti Önderliği, birçok yönüyle daha özgün, daha yeni, daha gelişkin yaşamıyla yaşatan ve kendi yaşamını adeta koskoca bir insanlığın yaşamına adayan

Zilan çizgisi, bir yoğunlaşma, bir

yaratma çizgisidir. Bir işe yoğunlaşırken, bir işi örgütlerken, bir eyleme veya bir göreve giderken kendini sonuna kadar planlı ve programlı kılma tarzı olarak görülmekte ve kavranmaktadır. Yani kesin sonuç alma ve başarıma tarzıdır. Ne olursa olsun kaybetmeye ihtimal bırakmayan kesin kazanma tarzıdır. Bu anlamıyla Zilan tarzı; doğru yaşamının, doğru sevmenin, doğru savaşmanın, doğru iş yapmanın ve kesin sonuç almanın tarzı olmaktadır.

bir durumdadır. Belirleyiciliği ve önemi bu noktada kesin ve tartışmasızdır."

Heval Zilan dönem taktiğini tespit ederken, tamamen kendi öz düşüncesine dayanmaktadır

Heval Zilan düşmanın; Önderlik, Parti ve Özgürlük Mücadelesi üzerindeki tasfiye konseptini çok iyi kavramış durumdadır. İçinden geçilen dönem hem düşman cephesinden hem de mücadele cephesinden çok kapsamlı ve derinlikli analiz etmekte ve yaptığı tarihsel, toplumsal, ideolojik, politik analize dayalı olarak, yeni dönemin mücadele tarzını ve taktiğini tespit etmektedir. Dönem taktiğini tespit ederken, tamamen kendi öz düşüncesine dayanmaktadır. Heval Zilan'daki bu öz düşünce gücünü oluşturan temel dinamikler ise; Önderliğe duyulan sevgi ve bağlılık düzeyi, halk gerçeklîğine, kadın gerçeklîğine ve mücadele tarihine dayanan ideolojik, felsefik, bilimsel birikimdir. Dönem taktiğini bu şekilde saptadıktan ve adını koyduktan sonra, dönem görevi anlamında da çok ciddi bir tespitte bulunuyor. Bu görev tespitini de başkaları yapsın diye ortaya atmıyor. Tespit ettiği bu tarihsel onurlu ve anlamlı yüce görev için kendisini aday görüyor. Bu konuda başarılı olacağına inanıyor. Kendisine güveniyor. Büyük bir öz güvenle bu büyük, yüce ve anlamlı görevi yerine getirmek için kendi öz kararını, örgütlü bir biçimde veriyor. Önderliğe, halka ve yoldaşlara bağlı bir kadın özgürlük militanı olarak, bu tarihsel görevinin üzerine büyük bir heyecan, coşku ve moral ile gidiyor ve

sonuna kadar başarı ve zafer tarzını açığa çıkarıyor. Hazırladığı manifesto değerindeki mektubunda, bu konuda şunları belirtiyor; "Direniş, PKK'nin temel karakteri olmuştur. Bizlerin bu tarihi mirasa sahip çıkmamız ve sürecin gereklerini yerine getirmemiz gerekiyor. Süreç, intihar eylemlerini gerekli kılıyor. Bu hem bir taktiksel çıkış olacak hem de bizim açımızdan bu süreçte düşmana verilecek en iyi cevap olacaktır. Bu tür bir eylemlilik moralmen bozguna uğrayan düşmanı çıldırtmak, düşmanı bulunduğu her alanda çepeçevre kuşatmak, ülkeyi ona zindan etmek anlamına geliyor. Bizim açımızdan ise başta halkımıza, bütün savaş güçlerimize moral vermek, cesaret ve direniş güçlendirmek,

istiyorum. Emperyalizmin kadını köleleştiren politikalarına karşı, bombayı kendimde patlatarak, hıncımın ve öfkemin büyüklüğünü göstermek ve Kürt kadınının dirilişinin sembolü olmak istiyorum."

Zilan savaşarak özgürleşmenin, özgürleşerek güzelleşmenin ve güzelleşerek sevilmenin manifestosudur

Heval Zilan'ın bu tarz taktik ve eylemsel çıkışı, düşmanın içine büyük bir korku saldı. Çünkü; Heval Zilan'ın bedenine bağlamış olduğu bombalar, sadece eylem yerindeki düşman askerinde patlamamıştı. Soykırımcı-sömürgeci düşmanın yürek ve beyin mer-

Önder Apo, Zilan yoldaşın 30 Haziran 1996'da Dersim'deki düşman hedefine karşı gerçekleştirdiği fedai eylemi ardından yaptığı değerlendirmesinde; "Zilan komutandır, bizler emir erleriyiz" demektedir. Bunu söyleyerek, Zilan eyleminin öncü düzeyde taşıdığı niteliği ve anlamsal derinliği ortaya koymaktadır. Zilan tarzındaki yaratıcı derinliği, sorumluluk bilincini, devrimci kavrayış düzeyini, mücadelenin gidişatı konusunda gösterdiği kadınca duyarlılığı, sezgiselliği ve sahiplenme düzeyine isim koymaktadır. Çünkü Heval Zilan, gerçekleştirdiği bu büyük eylemle, dönemin taktik açılımına yol açtı. Gerilla savaşında yaşanan dönemsel tıkanmayı gidererek sürecin önünü açmış oldu. Dönemin ihtiyaç duyduğu başarı

dost düşman herkese davamızda ne kadar kararlı olduğumuzu ve bu uğurda özgürlüğün bedelini, bombaları kendimizde patlatarak gerçekleştireceğimiz mesajını bir kez daha vermek, halkımızın özgürlük istemini bütün dünyaya duyurmak ve ileriki süreçte halkımızın bu yönlü direnişler geliştirmesinin öncülüğünü yapmak, savaşın her yerinde ivme kazandırmak anlamına gelmektedir.

Başkanım! Kendimi intihar eylemini gerçekleştirmek için aday görüyorum. Bizler, sizin bitmez tükenmez emek ve çabalarınıza karşılık canımızı bile vermek yeterli değildir. Keşke canımızdan başka verecek şeylerimiz olsaydı. Siz yaşamınızla bir halkı yeniden yarattınız. Bizler sizin eseriniziz. Tüm Kürdistan halkının ve dünya insanlığının geleceğinin teminatısınız. Yaşamınız bize onur veriyor, sevgi, cesaret, inanç veriyor. Tüm Kürdistan halkı ve milyonlarca insan size ölümüne bağlıdır. Sizin bu çekiciliğiniz bizi de oldukça etkilemektedir. En zorlandığımız anlarda sizin bizlere olan sevginizi düşünüyor ve manevi güç alıyoruz. Şehide en çok bağlı olan sizsiniz. Bu temelde gözümüz kesinlikle arkada kalmayacaktır. Bu eylemi, gerçekleştirmem gereken bir görev olarak görüyorum ve kendimi sorumlu hissediyorum. Mevcut geriliklerimi aşmanın, özgürleşmenin ve kendini gerçekleştirmenin savaştan geçtiğini ve bu savaşın da gereğinin yerine getirilmesinin gereğine inanıyorum. Mazlum, Hayri, Kemal, Ferhat, Bese, Beritan, Berivan ve Ronahi yoldaşların direnişlerine sahip çıkmak ve onların takipçisi olmak istiyorum. Halkımın özgürlük isteminin ifadesi olmak

kezinde patlamıştı. Sömürgeci ordunun en üst komutasında bile büyük korkulara yol açtı. Önderliği, Hareket'i ve gerillayı tasfiye planları yapmış olan sömürgeci özel savaş rejimini ve yönetimini büyük bir bunalım ve krizin içine soktu. Çünkü; özel savaş rejimi, tüm kirli hesaplarını ve planlarını, bu tasfiye ve imha konsepti üzerine kurmuştu. Heval Zilan'ın bu muhteşem çıkışını düşman, kendi cephesinden hesaplamamış ve beklemiyordu. O yüzden özel savaş rejiminin hem askeri komutası hem de siyasi yönetiminin hepsi, büyük bir şok içine girmişti. Onlar 6 Mayıs komplosu ile Önderliği, gerillasını ve Hareket'i ni büyük bir korku içine sokarak tasfiye etmeyi, bitirmeyi ve yenilgiye uğratmayı hedeflerken, durum birden bire tam tersine dönmüştü. Heval Zilan gibi; hayati pahasına özgürlüğe karar kılmış ve ne olursa olsun bu kararından asla geri dönmeyen fedai militan kişilikler ortaya çıkmaya başlamıştı. Heval Zilan'ın kendi şahsında ortaya çıkardığı bu düzey, Parti ve gerilla gücünün yeni dönemdeki fedai ruhunu, korkusuzluğunu, cesaretini ve özgürlükteki iddia ve ısrarını ifade ediyordu. Düşmanın yürek ve beynine korku salan, işte ortaya çıkmış bu gerçeklîkti. Nitekim günümüze kadar da Parti militanlarının ve özgürlük gerillasının; savaşla, özgürlükle, sevgi ve güzellikle bağlılarından gelişen fedai ruhunu besleyen ve ayakta tutan, işte tam da bu felsefedir. Bu anlamıyla Önderliğin de belirttiği gibi Zilan bir manifestodur. Özgür yaşam manifestosudur. Savaşarak, özgürleşmenin, özgürleşerek güzelleşmenin ve güzelleşerek sevilmenin manifestosudur, kılavuzudur.

ve zafer tarzını ve taktiğini ortaya çıkardı. Gerillada bir ilk olan bu tarzdaki bir fedai eylemi, büyük bir cesaret ve kararlılıkla gerçekleştiren, ortaya çıkardığı sonuç alma tarzı ile düşmana büyük bir darbe vurdu. Kürdistan gerillasına karşı sınır içinde ve sınır dışında, NATO ve Gladysosunun açık ve gizli, her türlü desteğini alarak gerçekleştirdiği askeri imha operasyonlarıyla, yine başta faili meçhul cinayetler olmak üzere, Kürt halkına karşı geliştirdiği her türlü baskı, şiddet ve işkence siyaseti ile, yine yürüttüğü her türlü kara propaganda ve özel, psikolojik savaş yol ve yöntemleriyle sonuç alıp, Özgürlük Hareket'i ni yenilgiye uğratmayı hedeflediği bir süreçte, Heval Zilan'ın gerçekleştirdiği bu taktik ve eylemsel çıkış, mücadele tarihimiz açısından adeta bir dönüm noktası oldu, bir kavşak oldu. O güne kadar Önderliğin savaş ve ordulaşma konularında yaşanan krizi aştırmak için geliştirdiği perspektiflerin, adeta somut taktiksel ve eylemsel ifadesi oldu. Bu anlamıyla Heval Zilan, Önderliği ve Önderlik Çizgisi'ni en çok anlayan ve pratikleştirme gücünü gösteren bir arkadaş olmaktadır. Bu yüzden Önderlik, "Zilan komutandır, bizler emir erleriyiz" demektedir.

Zilan tarzı; doğru yaşamının, doğru sevmenin, doğru savaşmanın, doğru iş yapmanın ve kesin sonuç almanın tarzıdır

Zilan çizgisini sadece bir bombalı eylem olarak yorumlamamak gerekir. Hele bir intihar eylemi, hiç değildir. Zilan tarzı fedailik anlayışı, kendi başına bir yaşam felsefesi olmaktadır. Heval Zilan

lan'ın adeta bir manifesto niteliğindeki mektubunda ortaya koyduğu üzere bu çizgi, PKK'nin fedailik çizgisidir. Fedaiice bir yaşam çizgisidir. Mektubunda Önderliğe hitaben; "Mazlum, Hayri, Kemal, Ferhat, Besê, Bêrîtan, Bêrîvan ve Ronahî yoldaşların direnişlerine sahip çıkmak ve onların takipçisi olmak istiyorum" demektedir. Yani dayandığı bir özgürlük çizgisi, bir şehitler çizgisi, bir fedailer çizgisi ve özgür yaşam felsefesi vardır. Bu çizgiye kendi yaratıcılığını da katarak, çizgiye dönemsel açılım yaptırmaktadır. Çünkü; Heval Zilan'ın kararlaştırmasında ölmeye değil, tersine özgür yaşamaya karar kılmak vardır. Yaşama aşk ve tutku düzeyinde bağlılık vardır. Yaşama olan sevgisini ve bağlılığını ise savaşla ve özgürlükle bağlantılandırmaktadır. Savaşın özgürlükle, özgürlüğün güzelliğiyle, güzelliğin ise sevgi ve aşkla ilişkisini, büyük bir diyalektik bağ ile kurmaktadır. Bu anlamıyla kapitalist sömürgeci sistemin adeta ayaklar altına aldığı yaşamın, yeniden nasıl özgür ve güzel kılınabileceğinin yolunu, yöntemini ve felsefik düzeyde anlayışını, çok açık bir biçimde ortaya koymaktadır. Bu konuda şöyle demektedir; "Yaşam iddiam çok büyük. Anlamli bir yaşamın ve büyük bir eylemin sahibi olmak istiyorum. Yaşamı ve insanları çok sevdiğim için bu eylemi gerçekleştirmek istiyorum."

Kürdistan özgürlük gerillası daha sonraki yıllar boyunca Zilan çizgisinde yoğunlaşarak, içine girdiği zorlu süreçlerin tıkanmalarını aşma tarzını geliştirmeye yöneldi. Çünkü Zilan çizgisi, aynı zamanda bir yoğunlaşma, bir yaratma çizgisidir. Bir işe yoğunlaşırken, bir işi örgütlerken, bir eyleme veya bir göreve giderken kendini sonuna kadar planlı ve programlı kılma tarzı olarak görülmekte ve kavranmaktadır. Yani kesin sonuç alma ve başarma tarzıdır. Ne olursa olsun kaybetmeye ihtimal bırakmayan kesin kazanma tarzıdır. Özgürlük gerillasının, fedaiice sonuca kilitlenmiş zafer tarzıdır. Bu yüzden Zilan tarzı, özgürlük gerillasının ve özgürlük militanlarının eğitim ve yoğunlaşma süreçlerindeki temel bir dersi olmaktadır. Eğitimin temel bir konusu olmaktadır. Bu anlamıyla Zilan tarzı; doğru yaşamın, doğru sevmenin, doğru savaşmanın, doğru iş yapmanın ve kesin sonuç almanın tarzı olmaktadır. Devrimci zafer tarzı olmaktadır.

Soykırımcı sömürgeci Türk devleti bugüne kadar, Özgürlük Hareketi karşısında özel savaşın tüm yol ve yöntemlerini kullanmayı sürdürmektedir. Gerillayı yenilgiye uğratma amacıyla yıllar boyu üzerinde çalıştığı kontrgerilla ordusu bile, özgürlük gerillası karşısında boşa çıkmıştır. Yürüttüğü her türlü kara propaganda karşısında, yine geliştirdiği ideolojik ve psikolojik savaş yöntemleri karşısında özgürlük militanları, özgürlüğe olan inanç ve iradesini gün geçtikçe daha da büyütmüş ve kendi özgür yaşam çizgisinden ödün vermemişlerdir. Parti ve gerilla gücümüzün bu inanç ve kararlı iradesini her gün biraz daha besleyip büyüten temel dayanak, Heval Zilan'ın ve takipçisi olan kahraman fedai yoldaşlarımızın, özgür yaşam çizgisindeki iddia ve ısrar düzeyidir.

Özel savaş rejiminin elindeki modern teknolojik silahlar karşısında özgürlük gerillasının, bugüne kadar aralıksız bir şekilde direnme gücünü göstermesi de, yine Heval Zilan'ın kendi tarzında ortaya çıkardığı taktik yaratıcılık mirası üzerinden şekillenmiştir. Günümüz koşullarında özel savaş rejimi artık eskisi gibi onlarca kilometre karelik arazileri önüne verip, avcı kolu yürüyerek operasyona çıkamamaktadır. Özgürlük gerillası karşısında, bu savaş gücü ve cesareti kalmamıştır. Elindeki modern keşif uçaklarıyla özgürlük gerillasını; gece

ve gündüz kameralarıyla, termal ve kızılötesi dürbün ve kameralarıyla yirmi dört saat boyunca gözetlemektedir. Görüldüğü yerde de roketlerle vurmakta ve arkasından, bomba yüklü savaş uçaklarını getirmektedir. Sadece bir militan, bir savaşçı yoldaş için bile onlarca savaş uçağını kaldırabiliyor ve tonlarca ağırlıktaki bombaları atabiliyor. Ancak düşmanın elindeki tüm bu modern teknolojik ölüm makinaları karşısında, Kürdistan'ın görkemli dağlarına derinlemesine yerleşmeyi ve yaşamayı öğrenmiş olan özgürlük gerillası, kendisini modern gerilla perspektifine kavuşturarak, sonuna kadar direnmeye devam etmektedir. Kürdistan gerillasının, kendisini her türlü düşman tekniği ve taktiği karşısında yenileyebilme kabiliyetini gösterme yeteneği de, yine Zilan çizgisindeki esneklik ve yaratıcılık özelliğinden ileri gelmektedir. Bu özelliğinden kaynaklı olarak kendisini her türlü şart ve koşul altında var etmenin ve düşmana ölümcül darbeler vurmanın yolunu ve yöntemini sürekli geliştirebilmektedir.

Heval Zilan'ın eylemi, özgürlüğe yürüyen Kürt kadınının intikam eylemidir

Heval Zilan'ın düşman merkezinde

Heval Zilan'ın eylemi, erkek ordularına karşı gerçekleştirilmiş bir eylemdir. Ulus devletin orduları, egemen erkeğin ordularıdır. Durmadan ölüm yağdıran ordulardır. İşgalin, talanın, hırsızlığın ve haksızlığın ordularıdır. İşte Heval Zilan, 30 Haziran 1996'da gerçekleştirdiği görkemli eylemiyle, egemen erkeğin bu ordularını hedeflemiştir. Bir Kürt kadını olarak, kadına dayatılan köleliğe karşı, kendi şahsında ortaya çıkardığı özgür kadın patlamasıdır.

patlattığı bomba, aynı zamanda erkek egemen sistem ve zihniyetine karşı da gerçekleştirdiği bir saldırı eylemidir. Kürdistan ve Türkiye başta olmak üzere, bölgenin ve dünyanın her tarafında kendisini sonsuz ve sınırsız bir zihniyet ve sistem olarak ilan etmiş olan erkek egemenlikli zihniyet ve sistemini, kökten sarsan bir eylem olmuştur. Çünkü; Heval Zilan'ın eylemi, erkek ordularına karşı gerçekleştirilmiş bir eylemdir. Ulus devletin orduları, egemen erkeğin ordularıdır. Durmadan ölüm yağdıran ordulardır. İşgalin, talanın, hırsızlığın ve haksızlığın ordularıdır. İşte Heval Zilan, 30 Haziran 1996'da gerçekleştirdiği görkemli eylemiyle, egemen erkeğin bu ordularını hedeflemiştir. Bir Kürt kadını olarak, kadına dayatılan köleliğe karşı, kendi şahsında ortaya çıkardığı özgür kadın patlamasıdır. Kadında bi-

rikmiş özgürlük enerjisinin Heval Zilan şahsında, özgür düşünce ve özgür irade gücüne kavuşmuş ve eyleme dönüşmüş ifadesidir. Kadının bedenine artık sığmayan ve patlamalar düzeyinde kendini dışı vuran bir özgürlüğe enerji düzeyidir. Her türlü kölelik dayatmasına ve kölece yaşamlara karşı, kadının kustuğu tarifsiz hırsın ve öfkenin eylemsel dile gelişidir. Bu anlamıyla Zilan çizgisi, kadına dayatılan binlerce yıllık köleliğe karşı, Kürt kadınının büyük başkaldırısının ve özgürlüğe kalkışının yeni tarzı olmaktadır. Kendisinin de mektubunda ifade ettiği gibi Besêlerin, Zekiyelelerin ve Bêrîtanların takipçiliğini yapmakta ve onlar şahsında başkaldıran özgür kadın enerjisinin, soykırımcı sömürgeci erkeğe, her boyutta darbe indiren yeni tarzı olmaktadır. Bu anlamıyla Heval Zilan'ın eylemi, özgürlüğe yürüyen Kürt kadınının intikam eylemidir. Beşbin yıllık erkek egemen sistemine karşı ve ürettiği soykırımcı sömürgeci yapıları karşı gerçekleştirmiş en büyük intikam eylemidir.

Heval Zilan'ın gerçekleştirdiği bu eylem, Kürdistan Kadın Özgürlük Hareketimizin tarihinde çok ciddi bir dönüm noktası olmuştur. Özgür Kadın Ordulaştırması'na ilham kaynağı olan Bêrîtan çizgisinin, Zilan şahsında kazandığı yeni saldırı ve intikam ruhudur. Bu anlamıyla Özgür Kadın Ordulaştırması'nda büyük ve yeni bir adımın adı olmuştur. Kürt kadınının savaş ve ordulaşmada yakaladığı gelişme düzeyini ifade etmektedir. Kadının maruz kaldığı binlerce yıllık kölelik tarihini ancak savaşarak ve zaferler kazanarak tersine çevirebileceğini kanıtlamıştır. Dolayısıyla Heval Zilan'ın eylemi, kadın özgürlük yolunu aydınlatan ışığı, yol gösteren pusulası olmuştur. Kadın Özgürlük Ordularını geliştirmeden ve binlerce yıllık erkek egemen ordular karşısında Zilanca zaferler kazanmadan, kadın köleliğinin sona ermeyeceğinin, derin ve canlı bilincini ortaya çıkarmıştır. Kadının savaştıkça özgürleşebileceğini ve özgürleştikçe ancak özgürleşebileceğini ve güzelleştikçe ancak sevilabileceğini, çok çarpıcı bir biçimde göstermiştir.

Başka bir açıdan ise Heval Zilan'ın çok çarpıcı bir biçimde ortaya çıkardığı gerçeklik, bu diyalektik üzerinden şekillenen Özgür Kadın Ordularının, sadece birer savaş ordusu olmakla sınırlı olmadığı gerçeğidir. Özgür Kadın Ordusu, aynı zamanda kadının parti gücü olmak durumundadır. Partileşmemiş bir kadın ordulaştırmasının, tek başına özgürlük getirmeye yetmeyeceği de yeterince ortaya çıkmış bir gerçektir. Nitekim Zilan çizgisindeki Özgür Kadın Ordusu, sadece savaşmak amacıyla kurulmuş bir ordu değildir. Büyük özgürlük, eşitlik, barış ve demokrasi amaçları olan yeni tarz bir ordulaşmadır ve bu da bir parti gücü demektir. Yeni bir mücadele anlayışı, yeni bir yaşam ve ilişki anlayışı demektir. Yeni bir sosyoloji, yeni bir sosyal bilim anlayışı demektir.

Zilan Çizgisi, tanrıçalaşma çizgisidir ve Özgür Kadın Ordulaştırması Partileşme düzeyine taşınmıştır

Zilan çizgisi, Kürt kadınının özgürlük yolunda harcadığı emeğin, ödediği bedelin ve verdiği çabanın bütünlüklü adı olmaktadır. Bunu en çok anlamlandırıp sahiplenilen ise başta Önder Apo olmaktadır. Zilan çizgisini, Özgür Kadın Çizgisi olarak, Tanrıçalaşma Çizgisi olarak tanımlamaktadır. Tanrıçalaşmanın Kürt dilindeki karşılığı, Xwedavendbûn oluyor. Kendini vermek, kendini adamak oluyor. Kendini verdikçe, kendisi olmak oluyor. Kendini verdikçe veya kendini adadıkça Xwedavendbûn olunuyorsa eğer, o zaman kendini vermenin ya da

kendini adamanın kendisidir, Tanrıçalık. Bu anlamıyla kendini sonuna kadar veriş ve kendini sonuna kadar adayıştır Zilan tarzı. Kendini, herşeyiyle özgürlüğe adanmış bir yaşam çizgisidir Heval Zilan. Tanrıçamız ve kiblegâhımızdır Heval Zilan. Tanrıçaların yolunda, özgür yaşam ilkesidir bizim için. Toprağını sevmenin, özgür düşünmenin ve özgür irade ile kararlaşmanın, her bakımdan örgütlü olmanın, aralıksız mücadeleciliğin ve hakikat yolunda güzelleşmenin, bizim için ilke haline gelmesidir. Xwebûnumuzdur Zilan çizgisi. Dolayısıyla Zilanlaştıkça Xwe oluyoruz, yani kendimiz oluyoruz. Heval Zilan'dan bunları öğreniyoruz, bunları alıyoruz, yeni yaşamın ilke ve ölçüleri olarak geliştiriyoruz bugün. Her birimiz birer Zilan olmaya çalışıyoruz bugün. Zilan tarzında savaşmaya, Zilan izinde özgürleşmeye, Zilan tadında sevimliye, Zilanca güzelleşmeye çalışıyoruz. Ondan adını alıyoruz, ona sözlerimizi veriyoruz. Ortaya koyduğu ilke ve ölçüler doğrultusunda onu özümseyerek, onu kendimizde çoğaltmaya çalışıyoruz.

Bu temelde Zilan çizgisinin ortaya çıkardığı yeni anlamsal düzeyin ideolojik karşılığı; Kadın Kurtuluş İdeolojisi, güncel örgütsel karşılığı Kürdistan Kadın Özgürlük Partisi olarak PAJK ve Kadının Demokratik Konfederal sistemi olarak KJK ile bilimsel karşılığı jineoloji disiplini olmaktadır. Zilan çizgisinin özgür kadın militanlaşması olarak ruh bulması, özgür kadın yolunda ortaya çıkardığı bu ideolojik, örgütsel gelişmelere yol açmıştır. Eylem öncesi hazırladığı ve bizler için hem talimat niteliğinde hem de yolumuzu aydınlatan bir manifesto niteliğindeki mektubunda şunları söylemektedir:

"İnsanlığı her alanda özgürleştiren, sınıflar arasındaki çelişkileri ortadan kaldırarak eşit, özgür yaşam olanaklarının oluşturulması anlamında olan bilimsel sosyalist teori, kadının insanca yaşam olanaklarına kavuşturulması gerektiğini savunmaktadır. Ancak gerçekleşen sosyalizm, her ne kadar kadını bu yönlü biçimlendirmeye çalışmışsa da, sosyalizmin bilimsel esaslarından sapma, kadın özgürlüğünün özgün bir temelde ele alınmayıp bütün insanlık sorunları ile birlikte ele alınması gibi nedenlerle, kadını özgürleştirme çabaları sınırlı kalmıştır.

Kürdistan özgürlüğüne baktığımızda; kadının yitirilişi, hem cins olarak sömürülüşü hem de diğer her yönden sömürülüşü, Kürdistan'da kadın sorununun daha derinden yaşanmasına neden olmuştur. Ulusal Kurtuluş Mücadelemiz başlamadan önce, Kürdistan'da kadının varlığından, iradesinden bahsetmek mümkün değildi. Kadın bir hiçti, Türk şairi Nazım Hikmet'in belirttiği gibi, "Sofradaki yeri sarı öküzden sonra gelmektedir." Bu kadar kötü pozisyonda kalan Kürt kadınının özgürleştirilmesi çabası da sorunun büyüklüğüne denk bir çabayı ve yaklaşımı gerektirmektedir. Kürt halkının nüfusunun neredeyse yarısından fazlasını oluşturan kadın sorunu çözülmeden, Kürt kadınının özgürleştirilmesinden söz edilemez.

Parti Önderliği bütün sorunlara yaklaşımda olduğu gibi, kadın sorunu konusunda da derin çözümlemeler ve bu sorunun çözülmesi yönünde asıl öncülüğü yapmıştır. Bugün gelinen düzey, kadının gelişimi ve özgürlüğü noktasında çok ileri bir düzeyi ifade etmektedir. Ancak kadının yitirilişi o kadar kötü ve ciddidir ki, neredeyse insanlık tarihi ile birlikte başlıyor. Bu noktada kadının özgürleşmesi ve kendi ayakları üzerinde durması öyle bir çırpıda gerçekleştirilecek bir olgu değildir. Uzun bir süreç ihtiyacı vardır. Partimiz PKK'nin bu konuda attığı adımlar, bu süreci yakınlaştırmaya temelindedir. Kadını özgür-

leştirme çabaları çok kutsaldır, çok örgütçüdür. Bu açıdan Parti Önderliği'ne en çok bağlı olması gereken, çok savaşması, can vermesi, emek harcaması gereken kadının kendisi, cevabını vermiş, akın akın saflara koşarak özgürleşmenin adımlarını atmaya başlamıştır. Ancak kadın olarak korkunç geriliğimiz, Parti Önderliği'nin bu yönlü çabalarına denk düşen bir gelişmeyi sağlamaktan uzak kalmamıza neden olmuştur. Mevcut durumumuzla savaşımızın genel seyrine denk, dönemsel görevlerimizi yerine getirmekten uzağız.

Özgürleşmenin yolu savaşmaktan geçmektedir. İyi savaşabilmek için iyi örgütlenmek gerekiyor. Güçlü bir örgütlenmeyi gerçekleştirebilirsek, güçlü bir iradede de bahsedebiliriz. Kadın özgürlüğünün savaştan geçtiği, bugün kanıtlanan bir gerçektir. Öyle ise hedeflerimiz bellidir. Kürt kadınına özgü olan yurtseverlik, bağlılık, kararlılık, cesaret gibi olumlu özelliklerimizi devrim lehine kullanarak, korkunç bir çabanın sahibi olmamız gerekiyor. Özgürlük için emek harcayan, gelişim sağlayan ve bu uğurda kanını döken binlerce kadın şehidimiz var. Bêrîvan, Rahîme, Besê, Ronahî, Zekiye, Mizgîn ve Rahşan yoldaşlar bu şehitlerimizin içerisinde zirveleşen, yaşamları ve şehadetleri ile hem Ulusal Kurtuluş Mücadelemiz içerisinde hem de kadın özgürlüğü konusunda önemli süreçlerin yaşanmasının öncülüğünü yapmışlardır. Bu yoldaşlarımız savaştan bütün kadın özgürlük savaşçılarına, özelden bireysel olarak bize büyük moral ve cesaret vermektedirler. Kürdistan toplumunun geri bırakılmışlığına, özelden ise kadın köleliğine olan o büyük öfkemizi düşünceyle, ideolojiyle ve politikayla birleştirerek dönemsel görevlerimizi yerine getirmeli, Ulusal Kurtuluş Mücadelesi içindeki rolümüzü oynamalı hem de özgürleşmenin pratik adımlarını atmamız.

Bu temelde bireysel olarak aldığım "intihar" gerillası olma kararını sadece kendi şahsım adına değil, başta Başkan Apo ve partimiz PKK'nin çabalarına layık olma, genelde sömürülen bütün insanlığa, özelden Kürdistan halkının özgürlüğü ve Kürt kadınının özgürlük istemlerine cevap olmak ve onların temsili olmak amacıyla aldığım bu karar, bana büyük bir moral ve cesaret veriyor. Tarifi imkansız güzel duyguların sahibi olmama neden oluyor. Kadın özgürlük şehitlerimiz ve büyük direnişçilerimizin izinde yürümek, onların mirasına doğru bir şekilde sahip çıkmak, çok şerefli bir duygudur. Bu şerefli görevin sahibi olacağım için kendimi şanslı görüyorum. Bin bir türlü sıkıntıya ve zorluğa katlanarak fedakarlık gösteren, emek ve çabanın sahibi olan, Kürdistan dağlarında özgürlük mücadelesi veren bütün kadın savaşçılarımızı, partimiz PKK'ye ve başta Başkan Apo'nun çabalarına, bu temelde daha fazla örgütlenerek, güçlenerek, söz ve iradenin sahibi olarak, bunun zeminini yaratmak için de ordulaşarak cevap vereceğine ve özgür yarınları kendi elleriyle yaratacaklarına olan inancımınla selamlıyorum!

Yaşasın Başkan Apo öncülüğündeki özgürlük savaşımız!

Yaşasın PKK öncülüğünde savaşıp özgürleşen büyük Kürt kadını!

Kahrolsun faşist Türk devleti!"

Değerli ve sevgili Zilan yoldaş; bizler de sana yoldaş olmaya çalışan kadın özgürlük militanları olarak, yaşamınla ortaya çıkardığın özgür yaşam çizgisini Kürdistanlı kadınlarla beraber, tüm Ortadoğu ve dünya özgür kadın çizgisi haline getirmek için mücadelemizi ve örgütlülüğümüzü sürdürerek, sana ve senin izinde kendini adayan yüce kahramanlarımıza layık olma sözümüzü bir kez daha yeniliyoruz. ■■■

7. mücadele yıldönümünde Gezi Direnişi

“ AKP’nin, Türkiye’nin büyümesini engellemek için, ‘dış mihrakların bir tezgahtı’, dünya kamuoyunun, ‘Türkiye’nin Baharı’, devrimci, demokratik, yurtsever kamuoyunun da Türkiye toplumsal mücadeleler tarihi açısından ‘bir dönüm noktası’ olarak tanımladığı Büyük Gezi Direnişi hala tüm sıcaklığıyla içte ve dışta tartışılıyor. Gezi öylesine güçlü bir direniştir ki, AKP iktidarı da toplumsal güçler de onun basıncını hala yoğunluklu bir şekilde yaşıyorlar. Herkes kendi cephesinden o süreci doğru anlamaya, gerekli dersleri çıkararak güne yüklenmeye, geleceğe yürümeye çalışıyor. ”

Xebat Andok

2013 Mayıs’ından Ağustos’una kadar süren, resmi rakamlara göre 3.6 milyon, resmi olmayan rakamlara göre de 7.5 milyon kişinin katıldığı ve literatüre ‘Gezi Direnişi’ olarak geçen sürecin yeni bir yıldönümünü yaşıyoruz. 7. yıldönümünü yaşadığımız cumhuriyet tarihinin bu en büyük eylemleri Bayburt ve Bingöl hariç Türkiye ve Bakurê Kurdistan’ın tüm illerinde ve pek çok ilçede gerçekleşti.

Görünürdeki nedeni, İstanbul 6. İdare Mahkemesi ve 2 No’lu Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu kararına rağmen imar izni olmadan Gezi Parkı’nın Topçu Kışlası’na dönüştürülmesi istenmesiydi. Ülkenin Başbakanı 12 Haziran 2011 seçimlerinde %50’ye yakın (tam olarak %49,83) oy alarak meclis çoğunluğunu elde tutan Tayyip Erdoğan, Cumhurbaşkanı da yine aynı partiden Abdullah Gül’dü.

Öncesinden başlayan tartışmalar, hareketlenmeler, 27 Mayıs’ta iş makinelerinin meydana girmesiyle yeni bir boyut kazandı. Gezi Parkı’ndaki ağaçlar sökülmeğe başlandı. Bunun üzerine Emek, Demokrasi ve Özgürlük Bloku listesinden İstanbul ikinci bölge vekili seçilen Sırrı Süreyya Önder’in iş makinelerinin önüne geçerek, makinelerin çalışmasını engellemesiyle bilinen eylemler de başladı. Kısa sürede duyarlı toplumsal kesimler eylem yerine akın etti. Eylemlerin giderek yoğunlaşmasıyla 1 Haziran’da polis parkı terk etmek zorunda kaldı ve park artık pek çok farklı kesimden oluşan eylemcilerin denetimine geçti.

15 Haziran’a kadar parkı denetimde tutan eylemciler, faşist TC polisinin saldırısı nedeniyle parkı terk etmek zorunda kaldılar. Ancak eylemler İstanbul da dahil Türkiye ve Bakurê Kurdistan’ın pek çok yerinde aynı yılın 30 Ağustos’una kadar sürdü.

Ülke tarihinin en yoğun katılımının olduğu bu eylemlerde ülkenin farklı yerlerinde Mehmet Ayvalıtaz, Abdullah

Cömert, Ethem Sarısülük, Ali İsmail Korkmaz, Ahmet Atakan, Berkin Elvan, Burak Can Karamanoğlu, Mehmet İstif ve Elif Çermik adlı yurttaşlar yaşamlarını yitirirken, resmi rakamlara göre 8163 kişi de yaralandı. Pek çok kişi tutuklandı. Bir o kadarı da yurt dışına çıkmak zorunda kaldı.

AKP’nin, Türkiye’nin büyümesini engellemek için, ‘dış mihrakların bir tezgahtı’, dünya kamuoyunun, ‘Türkiye’nin Baharı’, devrimci, demokratik, yurtsever kamuoyunun da Türkiye toplumsal mücadeleler tarihi açısından ‘bir dönüm noktası’ olarak tanımladığı Büyük Gezi Direnişi hala tüm sıcaklığıyla içte ve dışta tartışılıyor.

Gezi öylesine güçlü bir direniştir ki, AKP iktidarı da toplumsal güçler de onun basıncını hala yoğunluklu bir şekilde yaşıyorlar. Herkes kendi cephesinden o süreci doğru anlamaya, gerekli dersleri çıkararak güne yüklenmeye, geleceğe yürümeye çalışıyor.

Gezi’yi doğuran konjonktür

Gerçekte iç içe geçen, iç ve dış faktörler olarak dönem konjonktürünü ele almak mümkün. Önce dış konjonktür ile başlarsak; Gezi Direnişi’nin geliştiği dönem, aynı zamanda Ortadoğu’nun tümünü saran ve pek çok despotik devlet yönetimini alaşağı eden ‘Arap Baharı’ dönemiydi. Türkiye’nin hemen yanı başında TC ile benzer devlet geleneğini temsil eden pek çok ülkede toplum; demokrasi, eşitlik, adalet, özgürlük, iş-aş talepleriyle sokaklara döküldü, direndi, büyük bedeller ödedi ve nihayetinde bazı ülkelerde mevcut iktidarı devirirken, diğerlerinde de kayda değer değişimlerin yaşanmasını sağladı. Böylelikle Ortadoğu’da dipten gelen bu dalgaya kapılmayan ülke, bu direnişin etki etmediği, değişiklikler yaratmadığı siyasi iktidar kalmadı. ‘Arap Baharı’ şeklinde kavramsallaştırılan bu direniş, dünyadaki tüm toplumsal mücadelelere

büyük bir güç, destek sundu. Pek çok yer için ilham kaynağı oldu.

Elbette ki tüm dünyayı, Ortadoğu’yu bu kadar etkileyen bu toplumsal direnişin Türkiye’yi etkilememesi düşünülemezdi. Zira Türkiye de benzer bir iktidar tarafından yönetiliyordu. Onun da halklara yaşattığı acılar benzerdi. Türkiye’de de demokrasi, özgürlük, eşitlik, adalet, iş-aş sorunu derinlemesine yaşanıyor ve dahası AKP iktidarının zihinsel kodları bu sorunlara çözüm üretmekten uzaktı. O nedenle Ortadoğu’daki toplumsal direnişi doğuran tüm gerekçeler fazlasıyla Türkiye toplumu için de geçerliydi. Nitekim Gezi’de tüm bu talepler kendisini dışı vuracaktı.

Dış faktör olmasına karşın TC’nin Kürt düşmanlığı nedeniyle iç faktöre dönüşen Rojava Devrimi de Gezi Direnişi’ni direkt etkileyen çok önemli bir gelişme oldu. Rojava Kürtleri 19 Temmuz 2012’de o güne kadar kendilerini Kürt olarak tanımayan Suriye rejimine karşı bulundukları kentlerde, köylerde ayaklandılar ve öz yönetimlerini ilan ettiler. Kobanê ile başlayan bu süreç birkaç gün içinde Efrin ve Cizir bölgesini de içine alarak bir devrimle sonuçlandı. Evet, Türkiye’nin hemen güneyinde Kürtler öncülüğünde, yörede yaşayan halklarla birlikte tüm ezilen insanlığa umut olan Rojava Devrimi gerçekleşmişti.

Gezi Direnişi’ne doğru giderken, Kürtler ve bölgedeki halklar farklılıkların eşitçe birliği anlamına gelen devrimlerini gerçekleştirirken; AKP yönetimindeki TC, bu devrimi yok etmek için insanlık düşmanı, zebaniler ordusu DAİŞ ve benzeri çeteleri örgütüyor ve devrime saldırtıyordu. AKP’nin tüm dünya insanlığı için büyük tehlike teşkil eden DAİŞ gibi çete yapılarıyla bu kadar içli dışlı olması TC’nin, Batılı güçlerle de arasını ciddi düzeyde açıyordu. TC bir taraftan kuruluşundan itibaren istikamet olarak belirlediği Batı’dan uzaklaşırken, diğer tarafından Batı ile olan ilişkilerinde giderek daha fazla sorun yaşıyordu.

Bu da Türkiye toplumu açısından sorun olarak görülüyordu. AKP’nin mezhepçi, radikal dinci, maceracı ve saldırgan dış politikası kabul görmüyordu.

Özgürlük, demokrasi, eşitlik, adalet talepli Gezi direnişçileri aynı taleplerin başarısı olan Arap Baharı ve Rojava Devrimi’nden olumlu etkilenir ve bunlardan ilham alırken, AKP ise DAİŞ ve benzeri çetelerle iş tutuyor, bu çete yapılanmasının Ortadoğu’da geliştirdiği ve geliştireceği soykırım saldırılarının perde arkasındaki azmettirici oluyordu. AKP yönetimindeki TC, giderek DAİŞ’leşiyor, halkları ve modern Batı yaşamını esas alan tüm kesimleri tedirgin ediyordu.

İçerideki durum

Dışarıda, Türkiye sınırlarının hemen dibinde bu denli büyük gelişmeler yaşanırken, içeride de buna paralel gelişmeler oluyordu.

Demokrasi, özgürlük, adalet, eşitlik, ifade ve inanç özgürlüğü gibi toplumun ortak taleplerini dile getirerek ve esas olarak da ABD başta olmak üzere kapitalist modernite sisteminin hegemonik güçlerinin desteğini alarak iktidar olan AKP, iktidardaki on birinci yılındaydı. Geçen bu on bir yıllık süreçte AKP üç genel seçimde de birinci parti olmuş ve 12 Haziran 2011 genel seçimlerinde %50’ye yakın oy oranıyla ezici bir çoğunluk elde etmişti. Seçimlerde alınan bu sonuç ile AKP, adeta iktidar zehirlenmesi yaşamış ve toplumun neredeyse tüm kesimlerini karşısına almaktan çekinmemişti. Yaptığı her şeyin kendisine destek veren toplum tarafından onaylandığı anlayışıyla hareket ederek, giderek artan dozda anti-demokratik, tekçi ve istismarcı yüzünü herkese göstermişti. Dini ve millî duyguları istismar ederek büründüğü milliyetçi ve dinci karakteri nedeniyle AKP, toplumu bölüyor, ayırıyordu. Toplum giderek “AKP’yi destekleyenler ve desteklemeyenler” şeklinde keskin bir ayrıma

uğruyordu. Nitekim Türkiye toplumunun mevcut haline bakıldığında bunun ne düzeye geldiği kendiliğinden anlaşılır.

Dolayısıyla Gezi Direnişi öngününde AKP kendisini mutlak iktidar olarak görürken, kendisi gibi düşünmeyen herkesi ötekileştirmiş, herkesin düşüncesine, inancına, kimliğine, yaşam tarzına müdahale edecek düzeyde bir otoriterleşmeyi yaşamıştı. Böylelikle AKP toplumun en az yarısını karşısına almış durumdaydı. Bu yönüyle Gezi’de AKP politikalarına karşı direnişe geçen kesimler, çoktan hazır durumdaydılar. Kendilerini bu denli hazır hale getiren ise AKP’nin otoriter, anti demokratik, tekçi uygulamalarıydı.

AKP çıkarken ve iktidara olmaya çalışırken esas olarak Fethullahçılarla hareket etmişti. ‘İlmlî İslam’ adı altında bu her iki gücü bir araya getiren kapitalist modernite sistemi, kendilerinden Türkiye’yi Ortadoğu için ‘İlmlî İslam’ın Model Ülkesi’ haline getirmelerini istemişti. Bunun için de kendilerini devletin kurucu sahibi olarak gören Kemalistleri ve Ergenekoncuları aşmaları gerekiyordu. Toplumun o güne kadarki Kemalist rejime olan tepkisi ve uluslararası güçlerin sunduğu sınırsız destek dayanılacak temel güç kaynaklarıydı. Bu güce dayanan AKP-Fethullah ortaklığı 2011 yılına gelindiğinde bu kesimi önemli ölçüde geriletmiş ve rejimde belli değişiklikler yapmayı başarmıştı.

AKP-Fethullahçı ortaklığı karşılardaki gücü belli ölçüde gerilettikten sonra bu defa kendi aralarında iktidar mücadelesine başladılar. Her geçen gün AKP-Fethullah hareketi arasındaki ipler geriliyor, iktidar mücadelesi kızışıyordu. Gezi’ye doğru giderken, AKP kendisini iktidara taşıyan Fethullahçı ortağından da olmuştu. Nitekim aynı yılın sonunda yolsuzluk ekseninde gelişen olaylar, ortakların ne denli karşıt hale geldiklerini herkese gösterecekti.

Toparlarsak, Gezi’ye doğru giderken, AKP gerçekte yalnızdır. Şimdilerdeki ortaklarından olan Ergenekon-

cular iktidar olma yolundaki asıl engeldir ve Fethullahçılarla ittifak ederek aştıkları güçlerin başında gelmektedir. Şimdilerdeki diğer ortak MHP ile o dönem pek çok nedenden ötürü adeta kanlı bıçaklıdır. Birbirlerini idama götürmekten bahseden iki düşman güçtür. Eski ortakları Fethullahçılar ise iktidar mücadelesi nedeniyle artık düşmandır. Bu yönüyle AKP seçimlerde önemli bir oy oranını yakalasa da esasında yalnızdır, şu an ittifak ettiği güçlerden yoksundur.

Bağlantılı bir şekilde hem kuruluş hedeflerinden sapması hem de DAİŞ gibi Batı için de büyük bir tehlike teşkil eden güçlerle olan ideolojik ve politik birlikteliği nedeniyle Batı'nın da desteğini eskisi kadar alamamaktadır.

Tüm bu gelişmelere rağmen yine de Gezi Direnişi'nin gelişmesine doğrudan etki eden en büyük gelişme, 2013 yılının hemen başından itibaren başlayan İmralı Görüşmeleri'dir. Önder Apo'nun 2013 Newroz'u'nda ilan ettiği deklarasyonla ülke yepyeni bir sürece girdi.

İçte ve dışta bu kadar zorlanan, tek başına kalan AKP iktidarı çok büyük bir mücadele dinamiği olan Kürt Özgürlük Hareketi ile görüşmek zorunda kalmıştır. AKP'nin her konuda olduğu gibi Kürt sorunu konusunda da istismarcı yüzünün anlaşılması fazla sürmemiştir. Bu da Kürt Özgürlük Mücadelesi'nin en yoğunluklu bir şekilde yürütülmesini zorunlu kılmıştır. Bunun karşılığında da AKP bir özel savaş hükümeti olarak tüm cumhuriyet hükümetlerinin bildiği tek politika olan imha ve inkar politikasında azami düzeyde ısrar etmiştir. Bu soykırımcı politikanın başarıya ulaşması, Kürt soykırımının gerçekleşmesi için elinden gelen her şeyi yapmıştır. Yürüttüğü soykırım savaşında başarılı olamayacağını anlayınca da 2006 yılından itibaren zaman kazanmak, oyalamak için Önderlik, Kürt Özgürlük Hareketi ve demokratik siyaset alanıyla pek çok kez görüşmeler yapmıştır. Bu görüşmelerin doruğu ise Gezi'nin de olacağı yıl olan 2013'ün hemen başında İmralı'da Önder Apo ile yapılan görüşmeler olmuştur.

AKP'nin bu görüşmelerle Kürt Özgürlük Hareketi'ni tasfiye etmeyi öngördüğü, yaşadığı yalnızlık ortamında daha fazla zorlanmamak ve iktidarını korumak için Kürtlerle görüştüğü bizzat kendileri tarafından dile getirilmiştir. Önderlik de bu görüşmelerle bir yandan demokratik siyaset alanı başta olmak üzere mücadele eden tüm güçlere alan açma, hazırlık yapma imkanları yaratmaya çalışırken, öte taraftan yapabilirse devletin tekçi zihniyetinde değişiklikler yapmayı öngörmüştür. 2015 Şubat'ında açıklanan Dolmabahçe Mutabakatı'na kadar süren iki yılı aşkın bu süreç, Türkiye açısından yepyeni bir süreç olmuştur.

Çatışmaların neredeyse tümünden durduğu, gerillanın Türkiye ve Bakurê Kurdistan sınırlarının dışına çekilmeye başladığı, demokratik siyasete Kürt sorunu başta olmak üzere tüm toplumsal sorunları çözme fırsatının yaratılmaya çalışıldığı yumuşak bir ortam oluştu. Kürt sorunu gibi sert mücadeleyi gerektiren bir sorunun çözülmesinde yumuşak yöntemler öne çıktı. Sertlik yerini yumuşaklığa bıraktı. Toplumun tüm kesimleri artan düzeyde kendini daha fazla ifade etme, örgütlenme imkanı buldu. Bu yönüyle İmralı'da başlayan diyalog süreci Gezi Direnişi'nin ortaya çıkmasının objektif zeminini büyük ölçüde hazırladı. Sert mücadele ve savaş ikliminde Türkiye toplumunun Gezi benzeri bir eylemi örgütlemesi imkansız değilse de zorlu olurdu.

Gezi'de bir araya gelenler kimlerdi?

Kuşkusuz herhangi bir eylemin katılımcıları, o eylemin neyi amaçladığına bağlıdır. Yukarıda da belirttiğimiz gibi Gezi'nin görünürdeki sebebi, bir doğal yaşam alanı olan Gezi Parkı'nın mevcut halinin, yeşilliğinin korunması istemidir. Aksi yönlü mahkeme kararlarına rağmen ağaçların sökülüp yerine Topçu Kışlası'nın yapılmak istenmesi, bu eylemin gerçekleşmesinin fitilidir.

Doğal yaşam alanının yok edilmesi elbette ki ayağa kalkmak, isyan etmek ve direnişe geçmek için kendi başına yeterli bir sebeptir. İktidarın benzer birçok uygulaması olduğu halde buna karşı yeterince harekete geçilmemesi, toplumsal güçler açısından en büyük özleştirici konusu olmak durumundadır. Kaz Dağı, Kanal İstanbul Projesi, Heskif'i (Hasankeyf) sular altında bırakarak katleden Ilısu Barajı, Geliye Zilan HES Projesi, Mêrdîn'deki RES Projesi, Munzur'u yok etmek için oluşturulmuş olan projeler, dünyalar güzeli Karadeniz'in doğasını tahrip eden projeler vb hepsi tıpkı Gezi gibi büyük kalkışmaların gerekçesi olmak durumundadır. Dolayısıyla her varlık gibi insan türünün de yaşamını sürdürbilmesi için doğaya ihtiyacı vardır. Doğanın korunması bu yönüyle aynı zamanda insanın da korunması anlamına gelir. Doğanın katledilmesi insan yaşamının üzerinde yeşereceği zeminin de yok edilmesidir. O nedenle

yapılması gerekeni yapmış ve bu eylemin ivme kazanmasını sağlamıştır.

Kendisi gibi doğayı korumak ve yaşadığı çevrenin yeşil kalmasını isteyen pek çok kişinin de bu şekilde hareket ettiğinden kuşku duyulamaz. Bu yönüyle Gezi Direnişi'nin oluşumu bu şekilde gerçekleşmiş ve ekolojistler, Erdoğan faşizmine gereken cevabı vermişlerdir.

Ancak eyleme katılanlar aynı zamanda hiç de demokratik olmayan AKP iktidarına halk adına had bildirme tutumu almışlardır. Seçimlerde aldığı oy oranına dayanarak istediği her şeyi hiç kimseye sormadan, kendini tüm farklı görüşlere kapatarak yapabileceğini sanan tekçi, faşist zihniyete karşı demokratik bir tutum alınmıştır. Eyleme kalkan herkes, AKP'ye ülkeyi keyfine göre yönetemeyeceğini, kendi yaşam tarzını herkese dayatamayacağını, herkesin yaşam alanlarını ranta açamayacağını vb görüşlerini söyleyerek demokratik bir duruşun nasıl olması gerektiğini göstermiştir. Gerçekten de Erdoğan'ın adeta temel karakteristik özelliği haline gelen faşist zihniyet, herkesin tutum almasına sebep olmuştur. Bu yönüyle de ülke yönetiminde görüşleriyle, iradeleriyle yer edinmek isteyen tüm toplumsal kesimler Erdoğan'ın despotik faşist zihniyetine müdahale etmiş ve demokratik duruşlarını göstermiştir.

Gezi'ye, ekolojiye duyarlı, demokrasiden yana kesimlerin yanı sıra kadınların katılımı da oldukça yoğun olmuştur. Sahip olduğu erkek egemenlikçi zihniyet gereği sürekli bir şekilde

sına almaktan çekinmediği toplumun tüm kesimlerinin ortak mücadelesi olmuştur.

Toplumsal talepleri temsil eden bu kesimlerin yanı sıra Gezi'yi Erdoğan ile iktidar mücadelelerinin zemini haline getirenler de olmuştur. Erdoğan'ın Fethullahçılarla birlikte hedef tahtasına oturttuğu Ergenekoncular, Perinçekçiler gibi istismarcı, iktidarcı kesimler daha başından beri eylemleri bir fırsata dönüştürmüş ve hükümeti düşürmek için değerlendirmek istemişlerdir. İlk başta mesafeli dursalar da MHP'liler eylemlerin sarsıcı etkisini görmelerinin ardından tıpkı Ergenekoncular gibi eylemleri hükümetle hesaplaşmanın zemini haline getirmek istemişlerdir. Yanı sıra benzer bir yaklaşım CHP cephesinde de yaşanmıştır.

Toplumsal güçler demokrasi, eşitlik, adalet, özgürlük, ekoloji, kadın özgürlüğü, ifade özgürlüğü, emek hakkı gibi taleplerle eyleme geçerken, ulusalcı Ergenekoncular, MHP'de temsili bulan kafatasçılık ve CHP'lilerin temel motivasyonu bu taleplerden çok, iktidar mücadelesi olmuştur. Bu durum özellikle Kürtlerin Gezi eylemlerine yaklaşımını belli düzeyde olumsuz etkilemiş ve bu da eylemlerin sonuç alıcılığına etkide bulunmuştur.

Kürtler ve Gezi

Soykırıma tabi tutulan ve var olma savaşı veren Kürtler, yaşamlarının her anını mücadele ederek kazanmak zorunda kalmış bir halktır. Hala da fiziki varlıklarını sürdürmek ve kültürel

“ Eyleme katılanlar aynı zamanda hiç de demokratik olmayan AKP iktidarına halk adına had bildirme tutumu almışlardır. Seçimlerde aldığı oy oranına dayanarak istediği her şeyi hiç kimseye sormadan, kendini tüm farklı görüşlere kapatarak yapabileceğini sanan tekçi, faşist zihniyete karşı demokratik bir tutum alınmıştır. Eyleme kalkan herkes, AKP'ye ülkeyi keyfine göre yönetemeyeceğini, kendi yaşam tarzını herkese dayatamayacağını söyleyerek demokratik duruşun nasıl olması gerektiğini göstermiştir. ”

insan toplumsallığını korumak kadar önemlidir doğal yaşamı korumak. Bunlar birbirinden ayrıtırılmaz.

Dolayısıyla Gezi'nin fitilini ateşleyen Sırrı Süreyya Önder, gerçekten de ekolojik bilinçle ve doğayı koruma güdüsüyle hareket etmiştir. Temsil ettiği siyaset, üyesi olduğu parti olan Barış ve Demokrasi Partisi, kendisinden böylesi bir duruşu isterdi ki, kendisi de bunu yapmıştır. Esas alınan paradigma Demokratik, Ekolojik ve Kadın Özgürlükçü Toplum Paradigması olunca, ekolojik bilinçle hareket etmek bir zorunluluk haline alıyor. Bu yönüyle sevgili Sırrı Süreyya Önder tam da

kadını aşağılayan, kadın doğasını küçümseyen, kadının yerinin evinde oturmak olduğunu söyleyen, kadına kaç çocuk doğurması gerektiğini sürekli bir şekilde anımsatan, DAİŞ zihniyetli Erdoğan'a karşı kadınların büyük kitleler halinde eyleme geçmesi için doğası gereği olmuştur.

Böylelikle erkek egemenlikçi faşist zihniyetin doğaya, topluma ve kadına yaklaşımının aynı olduğunu bilen tüm demokratlar, ekolojistler, kadınlar, emekçiler, işçiler, gençler, anti-kapitalist Müslümanlar hep birlikte Taksim Gezi'de direnişi harlamışlardır. Bu yönüyle Gezi Direnişi Erdoğan'ın ötekileştirdiği, karşı-

var oluşlarını gerçekleştirebilmek için ölüm-kalım savaşı vermek durumundadırlar. Dolayısıyla soykırımcı rejime karşı yürüttükleri mücadelede her zaman için ittifak edecekleri toplumsal kesimlere ihtiyaç duyarlar. Bu yönüyle Gezi Direnişi tam da Kürtlerin ihtiyaç duyduğu ittifakları ortaya çıkarmıştır.

Kürtler, Gezi sürecine, Gezi Direnişi'nin gelişmesine sebep olan AKP hükümetiyle yürüttükleri diyalog koşullarında girmiştir. Kürtler o dönem savaştıkları AKP hükümetiyle masaya oturmuş ve yüz yıllık sorunlarını çözmeyi denemektedirler. İşte Kürtlerin, AKP ile diyalog sürecinde olmaları,

Gezi Direnişi'ne katılmalarına etkide bulunmuştur.

Gerçekte Kürtler, Gezi'nin başlangıcından itibaren yer almışlardır. Hatta Gezi Direnişi'nin fitilini gerçek anlamda ateşleyen yukarıda da belirttiğimiz gibi Sırrı Süreyya Önder olacaktır ki, kendisi Kürtlerin en yoğun şekilde temsil edildiği BDP vekilidir. Dahası Gezi'deki bu rolünden dolayı sevgili Sırrı Süreyya Önder İmralı Heyeti'nden bir süreliğine bile olsa çıkarılacak ve böylece AKP tarafından cezalandırılacaktır. Kürtler, Gezi'de özellikle de İstanbul'daki protesto eylemlerinde güçlü bir katılım sergilemişlerdir. Ancak asıl yetersizlik, Kürdistan'daki katılımlarda yaşanmıştır ki, Kürtlerin yeterince katılmadığı noktasında geliştirilen eleştirilerin nedeni de daha çok budur.

Kürtlerin Kürdistan'daki katılımına olumsuz etki eden en temel etken, bahsedilen diyalog sürecinin yeterince doğru anlaşılmasıdır. 'Süreç bozulması' diye, çoğu zaman demokratik siyaset alanında gereğinden fazla hassas yaklaşmış, sürece hacminden büyük anlamlar yüklenmiş, sorunun kesinkes çözüleceğine dair fazlasıyla umut beslenmiştir. Özcesi diyalog süreci hassasiyeti, her anı eylem anı olan Kürt halkının sürece ağırlığını koymasını engellemiştir.

Kürtlerin, Gezi Direnişi'ne biraz mesafeli durmalarının bir diğer nedeni de bağlantılı olarak diyalog sürecine karşı olan Ergenekoncuların, MHP'lilerin ve CHP'lilerin de yoğunluklu bir şekilde sahada olmalarıdır. Bu güçler, Kürtler konusunda bilinen imha, inkâr politikasının sürdürücüleri olarak, Kürt sorununun çözümü için atılması muhtemel her türden çabaya karşı olduklarını belirtmişlerdir. Kürtlerin bir tarafı oldukları diyalog sürecine radikal bir şekilde karşı durmuşlar ve Kürtlere yönelik sürdürülen soykırım politikalarının ısrarlı bir şekilde sürdürülmesini istemişlerdir. Bu da Kürtlerin varlığına kast etmek isteyen bu kesimlerle aynı ortamı paylaşmaları konusunda temkinli hareket etmelerine neden olmuştur.

Öyle ki demokratik siyasetin öncülleri, yaptıkları açıklamalarda toplumsal taleplerle bu güçlerin yaklaşımlarını ayırtmış ve neden yeterince sahada olmadıklarını ortaya koymuşlardır. Nihayetinde bu yetersiz duruş, hareketimizin yönetiminin Gezi Direnişi'nin sahiplenilmesi gerektiği yönündeki açıklamalarının ve esas olarak da yapılan ilk görüşmede Önderliğimizin Gezi direnişçilerini selamlayan, direnişin sahiplenilmesi ve alanın Ergenekonculara bırakılmaması gerektiğini ortaya koyan mesajından sonra aşılmış, eylemlerin Kürdistan'daki yoğunluğu artmıştır. Böylelikle biraz gecikmeli de olsa Kürtler Gezi Direnişi karşısındaki tutumlarını düzeltmişlerdir.

Gezi'nin öğrettikleri

Eksiği ve fazlasıyla Gezi Direnişi Türkiye'de toplumsal mücadeleler tarihinde bir dönüm noktası olmayı hak etmiştir. Ergenekoncu, milliyetçi çevreleri çıkarırsak, demokrasi, özgürlük, eşitlik, adalet talepleriyle bir araya gelmiş büyük bir toplumsal dayanışma ve direniş örneğidir Gezi. Orada toplumun çoklu doğası kendisini her yönüyle ortaya koymuş, kolektif bir çalışma esas alınmış, komünal yaşanmıştır. O kısacık süreçte tekçiliğe, anti demokratik uygulamalara karşı direnmenin keyfi doya yaşanmış, Türkiye açısından insanlar yeni bir şeyi deneyimlemişlerdir.

Türkiye toplumu 1970'lerden sonra ilk defa bu kadar büyük kalabalıklar halinde ve yaygın bir şekilde mevcut iktidara karşı başkaldırmıştır. 12 Eylül'den sonra artık Türk toplumunun iktidara karşı harekete geçmeyeceği

şeklindeki ezber bozulmuş, Türkiye toplumunda, soykırımcı rejimin onca istismarına karşın ne denli büyük bir demokratik potansiyelin olduğu herkesçe görülmüştür.

Anadolu'nun çoklu kültürünün yeni-den canlandırılmasının ne denli mümkün olduğunu herkes görmüştür.

Birbirine saygının, tahammülün, birlikte bir şeyler yapmanın, haksızlığa karşı birlikte karşı koymanın ne denli mümkün olduğunu herkes görmüştür.

Sokağın, toplumsal direnişin iktidarcı güçler üzerinde ne denli etki edebileceğini, Türkiye'de bile iktidarlara geri adım atılabileceği açıkça görülmüştür. Nitekim gelişen eylemler sonucunda projenin dayanağı olan planlar İstanbul 1. İdare Mahkemesi tarafından daha direniş sürerken, 6 Haziran 2013 tarihinde iptal edilmiştir.

Gezi aynı zamanda Türkiye toplumunun TC'nin baskıcı, zalim yüzünü en açık bir şekilde gördüğü dönem olmuştur. Kürdistan'da sistematik bir şekilde uygulanan devlet terörü, belki de ilk kez Türkiye toplumu tarafından bizzat görülmüş ve hissedilmiştir. O güne kadar Kürdistan'da 'terörle mücadele' adı altında yapılan zulmün, Kürt olmadıkları halde kendilerine de uygulandığını görmüşlerdir. Bu da Kürtlerle aralarında empatinin gelişmesine neden olmuştur. Bu yönüyle Gezi Direnişi Türkiye toplumunda Kürtlere yönelik sistematik bir şekilde geliştirilen şovenizmin önemli bir kırılma yaşamasına neden olmuştur. Nitekim Gezi Direnişi sürecinde, Lice'ye bağlı Kayacık Köyü'ndeki karakol yapımını protesto eden göstericilere ateş açan TC'nin Medeni Yıldırım'ı katletmesi üzerine on binlerce kişi bu durumu protesto etmek için eyleme geçerek Lice Direnişi'ni sahiplenmiştir.

Gezi süreci ve sonrası, Gezi öncesine göre Kürdistan ve Türkiye'nin birbirine çok daha yakınlaştığı, birbirini daha iyi anladığı bir süreç olmuştur.

Gezi toplumsal güçlere bunları öğretirken, Erdoğan ve iktidarına da keyfinin istediğini yapamayacağını, ne denli büyük zorluklarla karşı karşıya olduğunu göstermiştir. Gezi Direnişi'nin dozajını ve yaygınlığını gören Erdoğan iktidarının en büyük korkusu yeni bir Gezi Direnişi'nin gelişmesi olmuştur. Özellikle de onun daha çok Türkiye sahasında gerçekleşmiş olması, kendisi açısından en büyük korku kaynağı olmuştur. Zira Kürdistan'da gelişen eylemsellikleri Kürdistan ile sınırlandırarak, kriminalize ederek etkisini düşürmek mümkünken, Türkiye sahasında ve Türkiye toplumu tarafından geliştirilen böylesi eylemleri marjinalize ederek etkisizleştirmek mümkün olmayacaktır. O nedenle de Gezi'den beri Erdoğan'ın en büyük korkusu yeni bir Gezi olmuştur.

Gezi neyi ne kadar başardı?

Gezi'nin ne kadar başarılı olduğunu ölçebilmek için neyi amaçladığını bilmek ve sonucu ona vurmak gerekir. Ancak açık ki bu hiç de kolay değildir. Dar anlamda Topçu Kışlası'nın yapılmasını engelledi, ağaçları, dolayısıyla yeşil yaşam alanını kurtardı. Ancak bunun dışındaki demokrasi, eşitlik, adalet, özgürlük gibi tüm toplumsal kesimlerin ortak taleplerine ulaşamadı. Bu da büyük Gezi Direnişi'nin tamamlanması gereken eksikliklerindendi.

Peki, büyük bir kalkışma, direniş olduğu halde Türkiye'nin demokratikleşmesini neden gerçekleştiremedi, dahası o yapıyla gerçekleştirebilir miydi? Buna da doğru cevapların verilmesi, doğru dersler çıkarmak için gerekli.

Gezi'de hemen herkes yer aldı, ama herkes kendisi kalarak, kendi gündem-

leriyle yer aldı. Yani aynı zamanda örgütsüzdü Gezi. Herkesin dinleyeceği, ortaklaşacağı ve herkesin enerjisinin akacağı bir örgütlenmeye sahip değildi. Kendiliğindendi. Diktatöryal eğilimdeki iktidara karşı tepki duyan geniş toplumsal kesimlerin bir tepki hareketiydi, Gezi. Üzerinde anlaşılmış bir plana, projeye sahip değildi.

Stratejik hedefi ve bağlantılı olarak taktikleri net değildi. Bir tepki hareketi olmanın ötesinde, nasıl bir Türkiye öngörüldüğüne ilişkin bir demokratik prog-

karşılanmamış, geline aşamada durum daha da kötüye gitmiştir.

O dönemden farklı olarak AKP iktidarı yanına Ergenekoncuları ve MHP'yi de alarak kapkara bir faşist sistem kurmuştur. Geçmişte kanlı bıçaklı olduklarıyla faşist bir ittifak kurarak toplum nefes alamaz hale getirilmiştir.

Bugün temel hak ve özgürlüklerin kullanılması o dönemle kıyaslanamayacak düzeyde kötü durumdadır. Hak, hukuk, adalet, eşitlik, demokrasi, özgürlük, aş-ış vb talepler tüm Türkiye

üzere duyarlı tüm toplumsal kesimlere yönelik bir savaş yürütürken, dışarıda da mezhepçi, yayılmacı ve Kürt düşmanı zihniyeti nedeniyle pek çok yerde sıcak savaştır. Hali hazırda dünyada ne yapacağı belli olmayan, kimseye güven vermeyen, dengesiz ve önü alınması gereken bir devlet pozisyonuna gelmiştir.

Özcesi; Gezi'den bu yana AKP-MHP-Ergenekon faşist iktidarı kadın, toplum, doğa ve Kürt düşmanı karakterini daha da koyulaştırarak tahammül edilemez noktaya gelmiştir.

“ Faşizme karşı mücadelede Türkiye ve Kürdistan'daki devrimci parti ve örgütlerin oluşturduğu Halkların Birleşik Devrim Hareketi'nin duruşu ve giderek artan eylemleri de Gezi'nin amacı olan 'Demokratik Türkiye Özgür Kürdistan'ı getirecektir. Büyük bir özveriyle gerçekleştirilen bu mücadele gün geçtikçe büyümekte, Türkiye'nin her yerine yayılmaktadır. TC'nin Türkiye'yi uyutma, Kürdistan'ı yok etme stratejisi HBDH'nin yaptığı eylemlerle çökmektedir. Küçük-büyük, Türkiye'nin her yerinde, düşmanı kahreden birim eylemleri giderek artmakta, faşist rejim kontrol ve hakimiyetini yitirmektedir. ”

ramdan yoksundu. Bu yönüyle önüne çok büyük ve bütünlüklü hedefler koyduğunu söylemek pek mümkün değildir.

Gezi Türkiye ve Kürdistan'ın birleşik mücadelesinin programını ortaya koymaktan da yoksundu. Halbuki tarih Anadolu ve Kürdistan'ın birlikte olmadan hiçbir şeyi başaramayacağını yeterince ortaya koymuştur. Bu coğrafyanın diyalektiği hemen her zaman böyle kurulmuştur. Hiç kuşkusuz ki, bu toplumsal mücadeleler için de geçerlidir. Türkiye ve Kürdistan'da ortak düşmana karşı ancak birleşik mücadele ile sonuç elde edilebilir. Halkların Birleşik Devrim Hareketi, HDK, HDP farklı düzlemlerde bu bilinçle gidilen örgütlenmelerdir.

Toparlarsak, örgütsüz, plansız, programsız, strateji ve taktiği net olmayan, kendiliğinden kalkışmaların büyük devrimsel sonuçlar üretmesi pek mümkün olmaz. Böylesi kalkışmalar mevcut iktidarları bazen düşürür, bazen iktidarları pek çok değişiklik yapmak zorunda bırakır, ama asla özelemlerin gerçekleşmesini sağlamaz. Çünkü bunun için öncü örgüt, program, doğru strateji ve taktik gerekir. Gezi'de olmayan daha çok bunlar olmuştur. Büyük Gezi Direnişi bu yetersizlikleri nedeniyle boşa gitmese de demokrasi, özgürlük, eşitlik, adalet gibi taleplerinin karşılandığı bir ülkenin doğuşunu da gerçekleştirememiştir. Bunun gerçekleşmesini yeni döneme başlanması gereken bir görev olarak bırakmıştır.

Gezi'nin güncellenmesi

Bugün Gezi Direnişi'ni doğuran nedenler, gerekçeler ortadan kalkmamış, tersine bunlara yenileri eklenmiştir. Gezi Direnişi'nde yer alanların Park'ın kurtarılmasının dışındaki hiçbir talebi

toplumunun yakıcı ve ortak talepleri haline gelmiştir. Ülkenin tüm güzellikleri bir avuç rantçı tarafından talan edilmekte, doğal güzellikler ve tarihi değerler yok edilmektedir. AKP-MHP-Ergenekoncu faşizmin insana olan düşmanlığı ile doğaya ve tarihi değerlere olan düşmanlığı at başı gitmektedir.

En fazla korkulan şey herkesin kendisini özgürce ifade edip örgütleyebildiği demokrasi olmuş, dünyadaki rejimlerin demokrasi görünümünü değerlendiren uluslararası kuruluşlar tarafından Türkiye 'demokratik rejimler sınıfı'ndan çıkarılarak 'otokrası' olarak tanımlanmıştır. Evet, bugün tüm dünya Türkiye'yi otokratik rejim olarak tanımlamakta ve kendisiyle o temelde ilişkilendirilmektedir.

Kadın katliamı AKP-MHP'nin faşist erkek egemenlikçi zihniyeti nedeniyle hiçbir dönem olmadığı kadar bu dönemde gerçekleşmiştir. Kadının büyük mücadelelerle elde ettiği hakları, bu kapsamdaki uluslararası sözleşmeler bu faşist iktidar tarafından yok edilmek istenmektedir. Geline aşamada yaşamın hemen her alanında kadın büyük bir cendereye alınmış haldedir.

Devleti arpalık olarak gören bu zihniyet toplumun tüm maddi değerlerini talan etmekte, her şeyi kendisine hak görmektedir. Bir yandan rantçılık diğer yandan içte ve dışta uyguladığı savaş politikaları nedeniyle ekonomi dibe vurmuş, toplumun ezici çoğunluğu açlık sınırına dayanmıştır. Ekonomik nedenlerle yaşamına son vermeler, rutine binmiştir. Geline aşamada ekonomi topluma karşı kullanılan en etkili bir savaş aygıtına dönüşmüş durumdadır.

Faşist ve soykırımcı zihniyeti nedeniyle içeride ve dışarıda varlığını savaşa bağlamıştır. İçeride başta Kürtler olmak

Dikkat edelim, AKP-MHP soykırımcı faşist rejiminin bu karakteri ve uygulamaları Gezi Direnişi'nin gelişmesinin gerekçeleridir. Gezi Direnişi o dönem daha zayıf olan bu uygulamaları ortadan kaldırmak için gelişti. Dolayısıyla Yeni Gezilerin olması için objektif koşullar fazlasıyla mevcuttur. Eksiklik subjektif faktörlerin devreye girmesinde yaşanmaktadır.

Gezi Direnişi sürecinde direnmeyi kolaylaştıran diyalog sürecinin yerini bugün savaş almıştır. Kürdistan ve Türkiye'de, içeride ve dışarıda soykırımcı faşist rejime karşı mücadele çok sert geçmektedir. AKP-MHP faşizmi de Gezi benzeri bir toplumsal kalkışmayla tekrardan karşılaşmamak için azami dikkat göstermekte ve en küçük bir toplumsal eylemselliğe fırsat tanımamaktadır. Eylemi, demokratik talepleri kendi ölümleri olarak gör-düklerinden her türden toplantı, gösteri, yürüyüşü yasaklamakta, gelişen en küçük eylemleri bile şiddetle bastırmakta, insanları sokağa çıkamaz hale getirmek istemektedir. Gezi Direnişi'nde yer alan CHP'nin bugün toplumun beklentisine karşın bir basın açıklaması bile yapmaya yanaşmaması, faşizmin sokağa çıkamaz hale getirme politikasının CHP nezdinde ne denli başarıya ulaştığını da ortaya koymaktadır.

Gerçekte mevcut iktidar faşistleş-tikçe, meşruiyetini daha fazla yitirdiğinden toplumun pek çok farklı kesiminin de bir araya gelmesinin önü açılmaktadır. AKP-MHP-Ergenekon ittifakının karşısına bugün tüm yetersizlikleriyle birlikte Türkiye ve Kürdistan halklarının birleşik mücadelesi yerleşmiş durumdadır.

Demokratik siyasi alanda HDP'nin öncülük ettiği ve daha da kapsamlı-laştırılmaya ihtiyaç duyulan demokrasi direnişi tüm baskılara rağmen giderek güçlenmektedir. Tasfiye etmek için başvurdukları her yöntem, direniş sayesinde kendilerine dönmekte, HDP'nin daha da güçlenmesi gibi bir sonucu doğurmaktadır. Mevcut durumda pek çok sol, sosyalist, demokrat, yurtsever parti ve örgütlenmenin çatısı halindeki HDK ve HDP'nin başta Demokratik İslami kesimler olmak üzere, derdi demokrasi, özgürlükler, eşitlik ve adalet olan herkesle daha güçlü ilişki geliştir-mesi, ittifaklar kurması halinde Gezi toplumsallığı başarı için ihtiyaç duyduğu örgütlenmeye kavuşmuş olacaktır.

Gezi'nin başarıya ulaşmamasının en temel nedeninin bir öncü örgütünün olmaması olduğunu yukarıda belirt-miştik. İşte HDK ve HDP o dönemden çıkarılan dersler temelinde başarı için gerekli olan örgüt anlamına gelmektedir. Bu kadar saldırıya maruz kalmaları da önemli ölçüde bundandır.

HDP'nin bu kadar saldırıya maruz kalmasının nedeni, onun Kürtleri temsil etmesinden kaynaklanmamaktadır. Bunu içerse de esas neden, onun Türkiye ve Kürdistan'ın mücadele dinamiklerini bir araya getirmiş olmasıdır. Kürdistan ile Türkiye'nin bir araya gelmesi demek, artık 'beka' vb nedenlerle Türkiye toplumunun istismar edilememesi demektir. Kürdistan ve Türkiye'nin bir araya gel-mesi demek, tek başlarına başarama-dıkları faşizmi yıkmayı birleşik mücadele ile gerçekleştirmeleri demektir.

Demokratik siyaset alanının tek bir mevziyi bile terk etmeden bulunduğu her yerde faşizme karşı yürüttüğü mü-cadele gün geçtikçe faşizme daha büyük darbeler vurmakta ve onu eritmek-tedir. Var olan direnişi daha fazla toplumsallaştırmak, halkların birikmiş öf-kesinin eyleme geçmesinin yol ve yön-temlerini bulmak, Gezi'nin amaçlarının başarılmasını getirecektir.

Faşizme karşı mücadelede Türkiye ve Kürdistan'daki devrimci parti ve örgütlerin oluşturduğu Halkların Birleşik Devrim Hareketi'nin (HBDH) duruşu ve giderek artan eylemleri de Gezi'nin amacı olan 'Demokratik Türkiye Özgür Kürdistan'ı getirecektir. Büyük bir öz-veriyle gerçekleştirilen bu mücadele gün geçtikçe büyümekte, Türkiye'nin her yerine yayılmaktadır. TC'nin Türkiye'yi uyutma, Kürdistan'ı yok etme stratejisi HBDH'nin yaptığı eylemlerle çökmektedir. Küçük-büyük demeden Türkiye'nin her yerinde yapılan ve düş-manı kahreden birim eylemleri giderek artmakta, faşist rejim kontrol ve haki-miyetini yitirmektedir.

Şanlı özyönetim direnişlerinin fedai örgütü YPS ve YPS-Jin'in, yine devrimci öfkenin oluşturduğu İntikam Birimleri'nin yaptığı her bir eylem, faşist rejimin ruhuna korku salmakta, onu yıkıma sür-üklemektedir.

Bugün Gezi'nin ilham aldığı Arap Baharı ve Rojava Devrimi'ne dünyanın tümüne yayılmış olan ırkçılık karşıtı protesto eylemleri, erkek egemen ideolojiyi ve onun sistemini hedefe koyan büyük kadın eylemleri de eklenmiş durumdadır. Dolayısıyla yeni ve daha büyük Gezi'lerin olmasının hem gerekçeleri hem de ilham alınacak güç kaynakları içte ve dışta fazlasıyla mevcuttur.

İlla da Gezi benzeri büyük ve kitlesel eylemselliklerin olmasına odaklanma-dan, irili ufaklı her türden eylemin faşizmin sonunu getireceği bilinciyle Gezi'nin hesap soran, geri adım attıran ruhunun esas alınması halinde AKP-MHP-Ergenekoncu faşist iktidarın tarihin çöp sepetine atılması kaçınılmazdır...

Zînî Wertê işgali ve ulusal birlik

Nedim Seven

Zînî Wertê'ye pêşmerge gücünün gelip mevzilenmesi tamamen bir TC-KDP ortak planıdır. Amaç; Qendil'de PKK'yi kuşatarak etkisiz hale getirmek, nihayetinde tasfiyesini sağlamaktır. Bu planın paralelinde Mexmûr, Şengal alanlarını da içine alan bir konsept mevcuttur. PKK'yi tasfiye etme, Şehit Rustem Cûdî-Mexmûr kampını dağıtma, Şengal'deki özerk demokratik Êzîdî toplum yapılanmasını tasfiye ederek KDP'ye teslim etme, Qendil'in gerilla ve Özgürlük Mücadelesi açısından sembolleşen özelliğini yok etmeyi hedefleyen bir AKP-MHP faşist, sömürgeci planı yürürlüktedir.

2020 yılı Mart ayının ortalarından sonra Başûrê Kurdistan bölgesinde KDP pêşmergelelerinden oluşan bir güç, Zînî Wertê denilen, halkın Zînî Estêrokan dediği Wertê köyünün güney batısına düşen yüksek bir arazi noktasına konumlandırıldı. Bu durum, Kürt Özgürlük Hareketi tarafından bir provokasyon olarak adlandırıldı. Bu yaklaşım Başûrê Kurdistan'da işgalci Türk devleti ile yapılan planları çok somut bir şekilde dışa vurmaktadır.

leri yönelmiş, Surçilerin aşiret reisi Hiseyn Beg'i kompo ve hile ile evinde katlederek tüm malvarlığına el koymuştur.

2000 yazında, İran rejiminin desteği ile YNK de, Qendil'in doğu alanlarında eğitim amaçlı kamplarda kalan PKK gerillalarına dönük saldırılar gerçekleştirmiştir. Bu saldırılara karşı kendini savunma temelinde harekete geçen PKK, geliştirdiği iki aşamalı devrimci hamlelerle, Qendil'in doğu ve batı hatlarında yüzlerce köyü denetimine alarak,

Buraya kadar verdiğimiz kısa tarihsel bilgilerdeki amaç Zînî Wertê'nin durumunu daha somut anlamak içindir.

Bütün bu tarihsel arka plan ve söz konusu bölgede yaşananlara, oluşan siyasi dengelere rağmen KDP veya Başûr hükümetinin hiçbir diyalog, görüşme ve müzakere yapmadan Zînî Wertê boğazına fiili olarak pêşmerge gücünü yerleştirmesi tam olarak bir provokasyon olmuştur.

Başûr hükümeti yetkilileri kamuoyuna, Koronavirüs salgını gerekçesiyle

teslim olduğu ve YNK'yi de bu teslimiyet çizgisine çekmek istediği açığa çıkmıştır.

Kürt halkı ve Kürt aydınları, sanatçılar, akademisyenler, sivil toplum örgütleri, çeşitli alanlardaki Kürt dostları ve barış analarının tehlikeyi ve provokasyonu görerek karşı tutum sergilemeleri, Kürt halkı ve kamuoyu açısından oldukça anlamlı olmuştur.

KCK'nin 8 Nisan'da Zînî Wertê'de mevzilenen KDP güçlerine çözüm ve diyalog amaçlı gönderdiği 3 kişilik gerilla biriminin bir gün sonra mevzilenmediği yerde TC uçakları tarafından vurularak şehit edilmesi, yine 15 Nisan'da Şehit Rustem Cûdî-Mexmûr Kampı'nda 3 kadının uçak saldırısı ile şehit edilmeleri TC'nin ne amaçladığını ortaya koymuştur.

Zînî Wertê'ye pêşmerge gücünün gelip mevzilenmesi tamamen bir TC-KDP ortak planıdır. Amaç; Qendil'de PKK'yi kuşatarak etkisiz hale getirmek, nihayetinde tasfiyesini sağlamaktır.

**AKP-MHP faşist iktidarı
Lozan'ın 100. yılında Türk-İslam
sentezli yeni Osmanlı arayışıyla
işgal saldırılarını gerçekleştiriyor**

Bu planın paralelinde Mexmûr, Şengal alanlarını da içine alan bir konsept mevcuttur. PKK'yi tasfiye etme, Şehit Rustem Cûdî-Mexmûr kampını dağıtma, Şengal'deki özerk demokratik

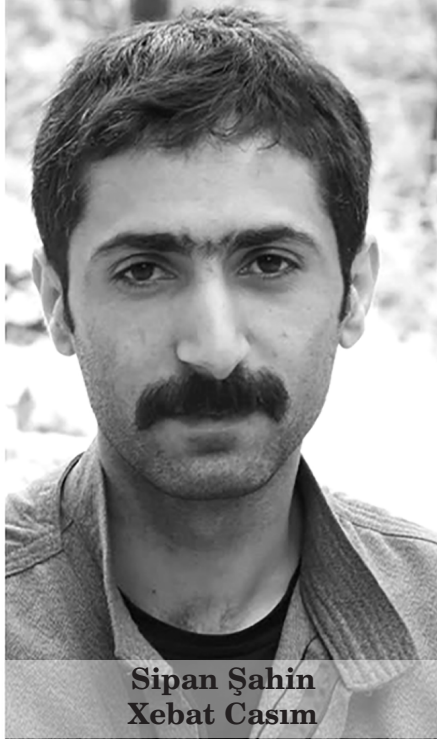
kaybetmiş ve Önder Apo'nun bir projesi olan HDP'de temsili bulan Demokrasi Cephesi muazzam bir gelişme sağlayarak TC devletinin imha, inkar ve asimilasyon politikalarını temelden sarsan bir sonuç açığa çıkarmıştır. Artık meşru bir şekilde iktidarda kalamayacağını anlayan AKP, faşist ittifaka giderek darbe mekaniğini harekete geçirmiş, tek şef rejimine yönelmiştir.

Bu temelde 3 Ocak 2013'te İmralı ile başlatılan diyalog sürecini 5 Nisan 2015'te bitirerek, ilk olarak Önder Apo'ya dönük tecridi ağırlaştırdı. Ardından 24 Temmuz'da başlattıkları yoğun hava saldırıları ile gerillanın tüm alanlarını bombaladılar. Gerillayı, Özgürlük Hareketi yönetimini darbeleyerek, özgür Kürt iradesini kırarak, soykırım siyaseti önündeki engelleri kaldırmayı hedeflediler.

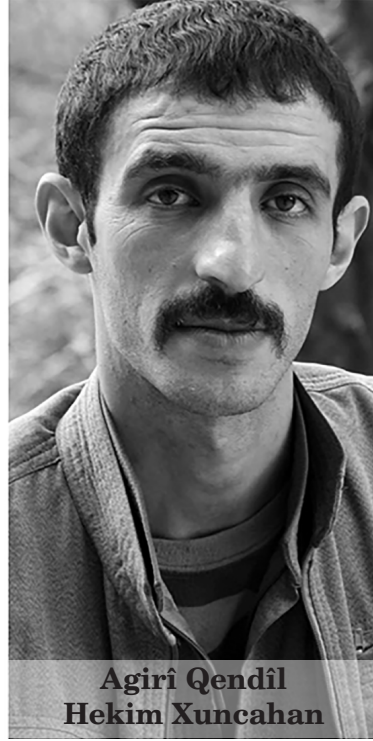
TC'nin kuruluşundan bu yana yürürlükte olan imha, inkar ve asimilasyon politikalarını en iyi ben yürütürüm, Kürt soykırımını ben sonucu götürürüm, iddiasıyla başta Ergenekoncular, Gladycular olmak üzere devletin faşist kesimleri ile ittifaka giderek iktidarda kalmayı esas aldılar. Harekete geçirilen darbe mekaniği ile 1 Kasım 2015 seçimlerine gittiler. Yapılan katliamlarla toplum üzerinde korku psikolojisi yaratılmaya çalışılarak, yasal anlamda HDP'yi ve demokrasi güçlerini siyaset alanında tasfiye etmeyi amaçlayan saldırıları geliştirdiler.

**Xeyrî Garzan
Tekmil Dalmış**

**Sipan Şahin
Xebat Casım**

**Agirî Qendil
Hekim Xuncahan**

Zînî Wertê ve arazisi; Dola Reqê, Dola Sêwela ve kuzey hatında geniş anlamda Dola Balayan olarak bilinen bölgelerle çevrili stratejik bir coğrafyadır. Sözü edilen bu dola (vadi) çevrili arazide onlarca köy mevcuttur. Her üç vadi ve bu vadilerin çevresindeki arazilerde köylüler kimi yerlerde yaz-kış yerleşik, kimi yerlerde de mevsimlik olarak yaşamaktadır.

Bu köylüler Soran, Raperîn (Ranya-Qeladizê) ve Hewlêr şehir merkezleri ile sürekli ilişki ve temel ihtiyaçları için bir sosyal-ticari iletişim halindedirler.

Coğrafik olarak Qendil denilen stratejik arazinin batı Qendil hattını çeviren bir özelliğe sahiptir Wertê arazisi.

Ayrıca yüksek arazi stratejisi anlamında Karox, Hindrîn, Sefîn ve en uç kuzey batısında Hasanbeg denilen dağlarla çevrilidir. Bu coğrafya Hewlêr, Diyana, Ranya merkezlerini her açıdan etkileyen özelliğe sahiptir.

1996 YNK-KDP savaşında KDP, dönemin Irak yönetimi Saddam rejiminin desteği ile zırhlı araçlar ve tanklarla YNK pêşmergelelerini kuşatarak; KDP'yi Hewlêr'den çıkardı. YNK-KDP savaşında Zînî Wertê hattı savaş bittikten sonra YNK'nin denetiminde kaldı. 1996'da YNK'li olarak suçlanan, hatta Kürt Halk Önderi'ne bağlılığı ile bilinen ve PKK'ye sempati ile bakan Surçî aşiretine de KDP güc-

Qendil dağlarının tüm stratejik bölgelerinde mevzilenmeyi başarmıştır.

Özgürlük Hareketi, 2001 yılında da Qendil-Xakurkê-Behdînan alanlarından oluşan Medya Savunma Alanları'nı ilan ederek; bu coğrafyada askeri, siyasi ve toplumsal olarak demokratik yönetim anlamında otoritesini 2001'den günümüze kadar aralıksız olarak yürütmektedir.

Bu alanları savunmak ve saldırılara karşı korumak için tüm Başûrê Kurdistan'da olduğu gibi özellikle Qendil bölgesinde yüzlerce şehit vermiştir.

Qendil alanında 2011'de İran ve TC'nin ortak konsept ile İran'ın gerilla güçlerine saldırısına karşı verilen büyük direnme savaşı ile İran pasdarları püskürtülmüş ve bunun sonucunda 2011'den bugüne kadar İran-PKK arasında uygulanan bir ateşkes mevcuttur.

**YNK, Zînî Wertê'yi Pêşmerge
Bakanlığı adına KDP'ye bırakmıştır**

2000 sonunda YNK-PKK savaşının anlaşma ile sonuçlanması, buna göre 2001'den sonra Qendil coğrafyasının PKK denetimine geçmesinden itibaren de Karox-Zînî Wertê arasında kalan bölge tampon bölge olarak belirlenmiştir. Yıllar sonra YNK'nin talebi ve PKK'nin de onayıyla küçük bir YNK birimi Wertê boğazına mevzilenmiştir.

bu pêşmerge gücünü gönderdiklerini açıklasalar da, geline aşamada bunun düpedüz bir yalan olduğu netleşmiştir.

Başûrê Kurdistan'da 14 Mart günün alınan bir kararla evde kalmayı mecburi kılan Koronavirüsten korunma tedbirlerinin açıklanmasından hemen sonra, sessiz sedasız KDP pêşmergelelerinin sınırlardan çok uzak olan ve Korona salgını tedbirlerinin hiç gerektirmediği, geçişlerin olmadığı boş bir coğrafyaya yerleştirilmesi hem Kürt halkını hem de ilgili tarafları kaygılandırmış ve KDP'nin bu tutumu herkes tarafından çok tehlikeli ve provokatif bulunmuştur.

YNK de ilk günlerde Zînî Wertê'de konumlanan pêşmergelelere paralel olarak kendi 'Anti Terör' güçlerini mevzilendirmiş, sonradan anlaşıldığı üzere KDP ile gizli görüşmelerle Zînî Wertê'den gücünü çekmiştir. Sonuçta oraya güç yerleştirmenin KDP ile kimi YNK'li-lerin ortak kararı olduğu anlaşılmıştır.

YNK-KDP arasındaki iktidar ve sermaye paylaşımı kapsamında, YNK'nin tutarsız politikalarından kaynaklı kendi hakimiyet alanına giren Zînî Wertê'yi, sözde Pêşmerge Bakanlığı adına, esasta da KDP'ye bırakma durumu gerçekleşmiştir.

Yapılan tüm değerlendirme ve açıklamalarda; AKP-MHP faşist iktidarı ve sömürgecilik, PKK'yi kuşatma ve Qendil bölgesinde tasfiye etme planına KDP'nin

Êzîdî toplum yapılanmasını tasfiye ederek KDP'ye teslim etme, Qendil'in gerilla ve Özgürlük Mücadelesi açısından sembolleşen özelliğini yok etmeyi hedefleyen bir AKP-MHP faşist, sömürgeci planı yürürlüktedir.

Bu son saldırılar da, Kürt halkına yönelik soykırım politikalarını sonuca götürmeyi hedefleyen 'Çöktürme Planı'nın devamıdır. Bilindiği gibi, TC devletinin inkar ve soykırımcı politikaları Önder Apo'nun demokratik çözüm çabaları ve sonrasında gelişen süreç ile 7 Haziran 2015'te büyük bir yenilgi yaşamıştır. AKP iktidar olma gücünü

15 Temmuz darbe girişimini, baskı sistemini daha da derinleştirmek için fırsata çevirdiler.

TC devletinin tüm imkanları ve eline geçirebildiği en yüksek teknolojiyi MİT ve TSK'nın hizmetine koyarak AKP-MHP faşist iktidarı Kürdistan gerillasını bitirmeyi hedefledi. Adına yeni strateji dedikleri, esasta 'Misak-ı Milli' sınırları adı altında Kürdistan'ın tamamını işgal etme, sömürgeleştirme politika ve pratiklerine yöneldi.

AKP-MHP-Ergenekon-Gladycu birleşerek, işbirlikçi hainleri de kullanarak, 2015'ten itibaren Kürdistan'ın Başûr

ve Rojava alanlarını askeri zorla işgal etmeye başladılar.

PKK de 'Çöktürme Planı' adı altındaki bu saldırı, soykırım ve işgal planlarını çözerek, buna karşı savunma savaşını gündemine aldı. 2015 Ağustos'undan itibaren mücadele tarihimize ilk örnekler olan Bakur şehir direnişleri ve öz savunma mücadelesi hamlesine girdi.

Sûr, Şîrnêx, Cizîr, Nîsêbîn, Geve ve Silopî alanları merkez olmak üzere tarihi özyönetim direnişleri gelişti. Türk ordusu JÖH ve PÖH dedikleri silahlı çete ve kontra güçleriyle birlikte şehirlerde yenilgiyi yaşayınca, AKP-MHP faşist iktidarı kendi tarihlerine yakışır bir tarzda sivil katliamlara yöneldi. Bu katliamlar, sağır ve dilsiz dünya siyasi güçleri önünde gerçekleşti. Kimse gerçekleştirilen vahşete karşı sesini çıkarmadı.

Sergilenen büyük direniş sonucu

yalana, spekülasyona ve manipülasyona dayalı politikaları olmaktadır.

Onlar sözde Karaçox, Mexmûr, Şengal, Metîna, Heftanîn gibi küçük 'Qendîller' dedikleri, kamuoyunu yanıltan propagandalarla "temizledik, bitirdik" teraneleriyle son hamleyi Zînî Wertê üzerinden Qendîl'e yaparak "esas merkezlerini bitirdik" yalanına sarılacaklar.

Bu değerlendirmelerden de anlaşılacağı gibi; Zînî Wertê işgali, TC devletinin, AKP-MHP faşist iktidarının Kürt halkına dönük soykırım politikalarının uygulamayı planladığı zirve olmaktadır. Mart 2020'den bugüne kadar Kürt halkının ve kamuoyunun tüm olumlu ve pozitif tepkilerine, ulusal birlik çağrılarına rağmen Başûr iktidarı ve KDP sessizliğe gömülerek, Zînî Wertê alanına mevzilettiği pêşmerge gücünü hala geri çekmemiştir.

ailesiyle yaptığı telefon görüşmesinde ulusal birlik çağrısında ısrarlı olunması gerektiğini belirtmiştir. Özellikle üstün öngörüsü ve işgalcilerin tüm oyunlarını boşa çıkaran 1982 PKK-KDP arasındaki protokolü hatırlatarak Kürt Ulusal Birliği'nin tarihsel önemine ısrarla vurgu yapmıştır. Bu anlamda Kürdistan halkının, özeldde Başûr halkının tutumu oldukça anlamlı ve tarihsel olmuştur. Kuşkusuz bu anlamlı tutumlar yeterli olmamaktadır. Bu noktada daha derinlikli, örgütlü, kolektif ve kitlesel pratik politikalara ihtiyaç vardır.

Rojava'da ulusal birliği askeri değil siyasi güçler öncülük etmelidir

Farklılıkların birliği temelinde, Demokratik Ulus perspektifi ile Kürt halkı

8 yıllık mücadele ile tarihsel sonuçlara yol açmıştır. Askeri anlamda YPG-YPJ ve QSD devrimin savunma ve direnme mekanizmalarını oluştururken siyasal anlamda Demokratik Özerlik Sistemi içinde yer alan Kürt parti, siyasi yapı ve otoriteler esas ulusal birlik politikalarını geliştirmede rolünü ulusal ve uluslararası boyutta oynamak durumundadır.

Ulusal birlik amaçlı atılan her adım anlamlı ve değerlidir

Rojava ve Suriye'de temel aktörler olan ABD, Rusya, Fransa'nın Kürt birliğini teşvik etme politikaları önemlidir. Yalnız ne bu güçler ne de Suriye'de aktör olan İran, Türkiye gibi güçler nihayetinde Kürtlerin Ulusal Birliği'ni yaratmasında çözümleyici değil, her zaman engelleyici politikalar güdeceklerdir.

QSD'nin hegemon güçlerin etkisi ile Rojava'daki güçlerin ulusal birlik görüşmelerindeki rolü veya Kürt parti ve kurumlarını bir araya getiren telkin ve teşvik politikaları olabilir ama esasta askeri değil siyasi aktörlerin buna öncülük yapması daha anlaşılır olacaktır. Bu noktada rol PYD, TEV-DEM ve Kürt partilerine düşüyor. Basından okuduğumuza göre yirmi beş Rojava, Suriye'li Kürt kimlikli parti Partiyên Yekîtiya Nîştîmanî ya Kurd-PYNK adlı bir uzlaşma partisinde birleşmişler. Bu uzlaşma partisi ile ulusal birlik çalışmalarının birinci aşamasının başarı ile tamamlandığı belirtiliyor.

Şüphesiz hegemon güçler politikalarını kendi çıkarları doğrultusunda yapacaklardır. Kanımca sadece KDP veya Başûrê Kurdistan yetkililerine endekslenen ulusal birlik politikalarının başarı şansı yoktur.

PKK'nin bu konuda muazzam deneyimleri vardır. 2013'lere kadar neredeyse Kürdistanî güçlerin tümünün temsil edildiği PKK-YNK-KDP dahil onlarca parti, örgüt ve şahsiyetin yer aldığı hatta ulusal kongre aşamasına

ulusal birliğini yaratamaz. ABD, Rusya ve Fransa teşvik ve telkin edebilir ama Rojava ve Rojhilat'ta ayrı söylem ve eyleme sahip olurlarsa ulusal birliği değil ulusun parçalanmasına yol açacaklardır.

TC işgalciliğine karşı durulmadıkça tüm ulusal birlik çalışmaları başarısızlıkla sonuçlanacaktır

ABD ve Rusya, Rojava savaşında kirli anlaşmalar yaparak neredeyse Kürt halkının tüm kazanımlarını TC sömürgecilerine ve Suriye rejimine peşkeş çektiler. Kürt halkı ve Rojava halkı direnince stratejik değil taktik çözümler sunan ara formüllerle Serêkanî ve Girê Spî'yi TC'ye teslim ettiler. Bunlar unutulmamalı.

Onun için Rojava'da ulusal birlik yaratılacaksa öncelikle KDP-TC'nin ortak konseptinin son bulması gerekir. Sadece KDP değil hiçbir Kürt parti ve oluşumu, Kürt halkını, toprağını, suyunu, enerjisini ve tüm devrim değerlerini, işgale ve soykırıma yönelen faşist ulus devletlerle işbirliğine girmemelidir.

TC'nin ve onu yöneten AKP-MHP faşist iktidarının amacı, Misak-ı Milli sınırlarında 'yeni Türkiye Cumhuriyeti'ni yaratmak oluyor.

Misak-ı Milli sınırlarına giren bölgeler 1924 antlaşması ile Batum, Halep (Antakya, İskenderun, İdlib, Belen, Reyhaniye, Barışa, Cısr-ı Şuğur, Bab-ı Cebeul, Minbic, Cebel-i Sem'an) Reqa, Dêra Zor (Serêkanî, Aşare, Mesice, İğmer, Ane), Silemanî (Gulanber, Bazıyan, Şehribazar), Musil (İmadiye, Zaxo, Duhok, Akara, Sincar) ve Kerkuk (Rewanduz, Koysancak, Rasine, Salahiye, Hewlêr) oluyor. Bugün bu bölgeler Türkiye sınırları dışındadır.

5 Haziran 1926 tarihinde Irak ve Türkiye arasındaki siyasi sınırları belirlemek için yapılan Ankara Antlaşması İngiltere-Türkiye arasında imzalanmıştır. Bu antlaşmaya göre Musil-Kerkuk vilayetleri Irak'a verilmiştir.

'Çöktürme Planı' teşhir oldu. Fakat AKP-MHP faşist iktidarı, strateji olarak belirlediği 2023 Lozan Antlaşması'nın 100. yılında Türk-İslam sentezli yeni Osmanlı hedefiyle işgal uygulamalarına devam etti. Siyasi konjonktürden yararlanarak ABD, İran, Rusya başta olmak üzere AB gibi iki yüzlü, çıkarıcı hegemon güçlerin onayını da alarak işgal planlarını derinleştirdi.

2015 sonbaharında Bakur, Başûr sınırlarından 5-7 km alanda Çarçela, Cîlo hattından başlayarak sınır boyunca Geve, Çelê, Bêşebab, Qileban'a kadar Başûr derinliklerine sarktı ve üs alanı dediği, esasta yapay sınırlarını Irak ve Başûr hükümetinin zayıflıklarını da kullanarak genişletti. Üs bölgeleri adına Behdînan'ın tümünü işgal etti. 2017'den itibaren İran'ı da teğet geçerek stratejik olan Xakurkê alanını işgale yöneldi. Bradost ve Xakurkê bölgelerine sarkarak İran, Irak, Türkiye yapay üçgen arazilerini işgal etti. 2018'de Rojava'da Efrîn, 2019'da da ABD ve Rusya ile kirli anlaşmalar yaparak Girê Spî ve Serêkanîyê'yi işgal etti.

Zînî Wertê'de pêşmergenin tuttuğu mevzinin TC'nin işgal mevzisine dönüşme olasılığı yüksektir

Tüm bu işgal süreçlerine karşı direnen Kürdistan halkı ve savunma güçleri, Kürdistan gerillası binlerce şehit vererek direniş geleneğinden taviz vermedi.

Cîlo, Çarçela, Avaşîn, Zap, Metîna, Heftanîn, tüm Behdînan, Xakurkê, Bradost alanlarında büyük bedeller vererek, TC'nin teknolojiye dayalı, korkakların savaşı olarak adlandıracağımız hava ve istihbarat avantajına rağmen direndi. Tüm bu alanlarda HPG'nin kahraman gerillası her mevzide, gerilla savaş tarzına uygun Kürdistan'ın her coğrafyasında direnmeye devam ediyor.

AKP-MHP faşist iktidarının bu konseptinin medyaya yansıyan boyutu tamamen özel savaş ve psikolojik savaşın

Kürtlük, Kürdistanîlik ve ulusal birlik için yapılan tüm çağrılara, sağduyulu toplumsal tepkilere rağmen KDP ve Başûr iktidarı, TC'nin açıktan işgal politikalarına rağmen işgalci ve sömürgecilerle işbirliğini tercih eden yaklaşımlarını sürdürmektedir.

Zînî Wertê, TC'nin işgalci ve yayılmacı politikalarının zirvesi olmaktadır. Onun için Zînî Wertê'de pêşmergenin tuttuğu mevzinin TC'nin işgal mevzisine dönüşme olasılığı yüksektir.

TC devletinin Başûr alanındaki işgali uzun yıllara dayanıyor. 1992 Güney savaşı ile ilk kalıcı askeri işgalin adımları atılmış olup 1995 ve 1997 yıllarındaki TC-KDP ortaklığı ile Başûr'da Kürdistan gerillasına karşı geniş bir coğrafyada büyük askeri güçlerle yapılan saldırılarla, kalıcı işgalin adımlarını derinleştirmiştir.

Behdînan alanında 20'nin üzerinde askeri üs bölgesi oluşturan TC, ilerleyen yıllarda Hewlêr-Mexmûr-Musil hattında Başika alanına da askeri üs kurmuştur. TC'nin bu işgal politikalarına karşı Başûr halkı ve Kürdistanlılar büyük tepki göstermişlerdir.

Önder Apo telefon görüşmesinde ulusal birlik çağrısında ısrarlı olunması gerektiğini belirtmiştir

Sanatçılar, aydınlar, akademisyenler, çeşitli sivil toplum örgütleri, kimi partiler işgal ve soykırım politikalarına karşı Koronavirüs salgını koşullarında anlamlı tepkiler göstermişlerdir. Özellikle barış analarının tavrı takdire şayandır. Tüm bu tepkilerde sorunun tüm taraflarına ulusal birlik çağrılarını yapılmıştır. Kürtlerin düşünceleri farklı olsa da tüm grup ve partilerin kendi aralarındaki sorunları konuşarak, diyalogla çözmeleri gerektiğini belirtmişlerdir. TC'nin oyunlarına gelmeme, sömürgecilere ve işgalcilere ulusal birlik eklenmeye karşı koyma çağrılarını yapmışlardır.

Önder Apo da 21 yıllık İmralı tecridinde ilk defa 27 Nisan 2020 tarihinde

Önder Apo 21 yıllık İmralı tecridinde ilk defa 27 Nisan 2020 tarihinde ailesiyle yaptığı telefon görüşmesinde ulusal birlik çağrısında ısrarlı olunması gerektiğini belirtmiştir. Özellikle üstün öngörüsü ve işgalcilerin tüm oyunlarını boşa çıkaran 1982

PKK-KDP arasındaki protokolü hatırlatarak Kürt Ulusal Birliği'nin tarihsel önemine ısrarla vurgu yapmıştır. Bu anlamda Kürdistan halkının, özeldde Başûr halkının tutumu oldukça anlamlı ve tarihsel olmuştur. Kuşkusuz bu anlamlı tutumlar yeterli olmamaktadır. Bu noktada daha derinlikli, örgütlü, kolektif ve kitlesel pratik politikalara ihtiyaç vardır.

ve Kürt parti ve kurumları tarihin kendilerine yüklediği ahlaki, vicdani, siyasi sorumlulukların bilinciyle ulusal birlik için ne gerekiyorsa en üst düzeyde fedakârlık yapmaları gerekmektedir. Ulusal ve uluslararası dost medya gücü de bunun için seferber olmalıdır. Ancak bu tarzda tüm toplum kesimlerinin, kurum ve örgütlerin düşünce ve rengi ne olursa olsun ulusal birlik ittifakları ve bunun ortak politikaları ile KDP-TC konsepti boşa çıkarılır. TC işgalciliğinin, soykırım ve kültür kırım politikalarının önü alınabilir. İşgalci ulus devletlerin ve hegemonist güçlerin çıkarlarına endekslenen politikalar ulusal birliğe her zaman zarar vermiştir. Bundan sonra da zarar verecektir.

Rojavayê Kurdistan'da 2012'den bu yana bir devrim süreci yaşanmaktadır. 19 Temmuz 2012'de ilan edilen devrim,

gelen ulusal birlik çalışmaları yürütülmüştür. Fakat özellikle Türk devletinin işgalci, sömürgeci yönelimleri, ABD, Rusya, İran gibi aktörlerin hegemonist, yayılmacı politikaları ulusal birlik çalışmalarını boşa çıkarmıştır.

Şüphesiz ulusal birlik amaçlı atılan her adım anlamlı ve değerli olmaktadır. Rojava'da da sürdürülen Kürtler arası birlik çalışmaları anlamlıdır, önemlidir. Yalnız eksik olan Kürdistan'ın ve Kürdistan tarihinin bütünlüklü olarak göz önüne alınması gereğidir.

Kürtlerin nüfus potansiyeli, coğrafi dağılımı, politik düzeyleri, mücadele tarihleri ve yaşanan işbirlikçilik-ihanet her zaman göz önünde tutulması gereken temel faktörlerdir. Bütünlüklü politikalarla Kürt halkının birliği ve geleceği garanti altına alınır; parçalı politikalar ve parçalı duruşlar Kürt

TC devleti AKP-MHP faşist iktidarının amacı Misak-ı Milli'yi güncellemektir. Planlarını Lozan Antlaşması'nın yüzüncü yılına denk gelen 2023'e göre yapmaktadır. Bütün işgal yönelimlerinin amacı da budur.

Bu anlamda TC işgalciliğine karşı durulmadıkça ulusal birlik amaçlı tüm oluşum ve çalışmalar başarısızlıkla sonuçlanacaktır.

Ulusal birliğin yolu Kürdistan açısında bütünlüklü politikaların oluşturulmasından geçmektedir. Parçalı ve dar yaklaşımlar sonuç almaktan uzak kalacaktır.

Tüm Kürdistan için ulusal birlik adına ortak politikalarla buluşmak, ortaklaşmak ve ulusal birlik ittifaklarında birleşmek esas çözüm yolunu açacaktır.

Yeni egemenlikli bir sistem inşa edilmek isteniyor

Zêrîn Ruken

Mevcut durumda herkes Koronavirüs salgının kısa vadeli nasıl önleyeceğini aylardır tartışmaktadır. Kadın Hareketleri olarak daha köklü bir ele alış ve yaklaşımı geliştirebilirsek, bu erkek egemenlikli sistemin yarattığı hastalığı kırabiliriz. Çünkü bu hastalık salt güncelle sınırlı bir durum değildir. Hem ekolojik hem de toplumsal yıkımın sebebi, hiyerarşik erkek egemen düzenle birlikte başladığına göre tedbirlerimiz de daha derin olmak durumundadır. Bu açıdan Önderlik paradigmasını daha kapsamlı anlamak ve kavratmak gereklidir.

Önder Apo'nun Demokratik Ekolojik Kadın Özgürlükçü Toplum Paradigmasıyla birlikte tüm sistem karşıtı güçler için güçlü bir alternatif sistem model oluşmuş, dünyanın dört bir tarafından bundan etkilenen birey ve hareketlerde çözümü bu paradigmada görme ve sahiplenme gelişmektedir. Bu öncülük, eylem ve pratik düzeyde yetersiz de olsa bu temelde bir bakış açısının git-tikçe geliştiğini belirtebiliriz.

Koronavirüs salgın günlerinde so-kağa çıkma yasağını, hem sömürgeci ulus devletler hem uluslararası hege-mon güçler planlarını engelsiz hayata geçirmenin fırsatına ve ortamına çevirmek istemektedirler. Bu süreçte özellikle kadına yönelik kırım politikasını ciddi bir şekilde yoğunlaştırmışlardır. Peki kadınlar olarak bu süreçte ne yapmak gerekir? Her şeyden önce Kadın Hareketi olarak bu süreçte doğru önderlik yapmamız önemlidir. Bu salgın hastalık döneminde halk zaten devletçi sistemi sorguluyor. İnsanlar artık devletten çözüm bekler halde değildir.

Devlet düzeni soygun düzenidir. Devlet demek tecavüz demektir. İşte bu gerçeğin pratik ifadesi kadına yönelik şiddette kendisini göstermektedir. Bu Koronavirüs salgını günlerinde toplumdaki herkesin devleti, sistemi sorgulaması derinleşmiştir. Ve yeni bir sistemin, demokratik, ekolojik sistemin arayışı daha da derinleşmiştir. Bu yeni sistem arayışının öncülüğünü en fazla da kadınlar yapmaktadır. Şu an ekolojik hareketlerin en fazla konuşacağı bir dönemdir. Kadınların en fazla konuşacağı bir dönemdir. Kadınlar yaşama ve toplumsallığa yön verdikleri sürece dünyayı değiştirecektir. Kadınların buna gücü de vardır, öncülük yapma bilinci ve birikimi de vardır. Böyle gelişirse yıkımlar ve savaşlar da duracaktır.

Dünya genelinde toplumsal bir kırım yaşanmaktadır

Covid-19 gibi salgın hastalıklar salt tıbbi, sadece sağlıkla ilgili konular değildir. Aynı zamanda toplumsal sorunlardır. Çünkü bu hastalıklar direk içerisinde yaşadığımız kapitalist sistemin ürettiği hastalıklardır.

Kapitalizm, doğayı kar amaçlı yok etti, mega kentler oluşturdu. Nükleer santraller, ihtiyaç dışı sanayileşme, endüstriyalizm vb ekosistemi bozdu. Tarım, hayvancılık neredeyse yok edildi. Temiz su kaynaklarının tüketimi, gelir eşitsizliği, sağlıksız beslenme, gıdaların genetiğiyle oynama vb tüm bu konular fazlasıyla hastalık üretti. Dolayısıyla kadın hareketleri, siyasetçiler, sisteme muhalif hareketler, toplum bilimciler,

aydınlar, yazarlar için bu yönüne daha fazla eğilmelidirler.

Bu dönemde kadınlar için önemli olan bir diğer konu da şiddete karşı alınan tedbirlerdir. Gerçekten kadınlar için ne tür tedbirler alınmıştır? "Devletler şunu yapmadı, bu konuda önlem almadı, sağlığa böyle önem vermiyor demek" yeterli bir sorgulama mıdır? Bu Koronavirüs sürecinde devletler her konuda sınıfta kalmıştır. Sağlık tedbirlerinden, kamusal hizmete kadar her

manlarda bu sistemin gerçekliğinin daha kapsamlı sorgulanması, tartışılması ve bu sistemle yaşanmayacağı kararına toplumu ulaştıracak bilincin geliştirilmesi gerekiyor. Bu bilinçlenmeyi kadın öncülüğünde geliştirmek gerekli ve mümkündür. Yaratılmak istenen korku psikolojisi yerine cesaret, direniş ve mücadele ruhunu geliştirecek bir çaba içerisinde olmalıyız. Korkuyla daha da aptallaştırılmış ve bağımlılaştırılmış topluma karşı iktidarcı zihniyete,

tecavüz, taciz artmış durumdadır. İnsan hayatının nasıl değersizleştiğinin somut olarak belirlendiği bir süreç yaşanmaktadır. Tüm bunlarla birlikte, kapitalist sistemin, onu üretim biçim endüstriyalizmin ve ölçsüz kentleşmenin doğa ve toplum karşıtlığı ilk defa bu düzeyde açık ve yoğun tartışılırken buna karşı doğaya, kırsal alana, köy yaşamına dönüş; ekolojik üretim, toplumsal ekonomi gibi alternatiflerinde gündemleştiğini görmekteyiz.

demektedir. Bunu önlemenin esas yolu, kadınların kendi özgün ve ortak örgütlülüklerini büyümesidir. Bu kadınlar açısından stratejik önemdedir. Kadın nefes aldığı alanları korumalı ve geliştirmelidir.

Koronavirüs salgınının uzun sürmesi durumunda sadece kadın üzerinde şiddet değil, tüm toplum için kıtlık ve açlık da baş gösterecektir. Finans kapitalizm toplumu üretimden kopararak, üretim alanlarını sınırlandırmış, kendine mahkum etmiştir. Endüstriyalizmle ekolojinin yıkımı sağlandığından tüm canlıların hayatı üzerinde ciddi bir tehdit bulunmaktadır. Ulus devlet iktidar modeli, kentleşme modeli kanserojen hastalıklar üretmektedir.

Kadınlar olarak, özellikle Kadın Özgürlük Hareketi olarak kapitalizme en güçlü ve yıkıcı darbeyi hem zihniyet alanında hem pratik politikada ve toplumsal çözüm modeli açısında vurabilecek imkan ve fırsatlara sahibiz. Demokratik Ekolojik Kadın Özgürlükçü Toplum Paradigması ve Demokratik Ulusun 9 boyutlu toplumsal modeli tam da insanlığın bugün karşı karşıya kaldığı temel sorunlar cevap olabilecek bir toplumsal modeldir. Bu model, toplumun kökten kültürel, ekonomik, sosyal, siyasal vb alanlarda değişim ve dönüşümünü demokratik temelde sağlayacak, yaşamını özgürlük temelinde değişime uğratacak ve yapılandıracak bir modeldir. O yüzden bu modelin inşasına öncelik vermek önemlidir. Zaten tüm toplumu kapsayan bu toplumsal yaşam modeli ve sistemi kadın özgürlükçü bir modeldir. Şimdi güçlü bir şekilde bir komünler, meclisler, demokratik toplum birimleri eko-kent yaşamı, sağlık sistemi, eğitim sistemi ekolojik-toplumsal ekonomi temelinde kooperatifler, tarımsal komün üretim biçimlerini geliştirdiğimiz oranda toplumsal sorunlar çözüme kavuşacaktır. Tüm bu inşa kadın eksensiz geliştikçe cinsiyetçilik, kadına yönelik şiddet ve ayrımcılık da ortadan kaldırılabilir. Yoksa kimi kısmi ve günlük tedbirlerle kadına yönelik şiddeti önlemeye çalışmak kısmi sonuçlar açığa çıkarabilir, köklü çözüm getirmez. Çare, erkek egemenlik sisteminin ve onun zihniyetinden kökten kurtulmaktır. Erkek-devlet şiddetini ve faşizmi uygulayan bu sistemin alternatifini inşa ederek kurtulmaktır.

Kadına şiddet on kat artmış durumdadır

Kapitalizmin krizi ve yarattığı toplumsal tahribatlar geçici değildir. Dolayısıyla kadınlar da dönemsel örgütlenmelere değil, kalıcı, köklü örgütlenmelere, dayanışmaya ve mücadeleye gitmelidir. Kadın hareketleri, devrimci hareketlerin, sistem karşıtı hareketlerin kesinlikle hamle yapma zamanıdır. Dünyanın her yerinde yaşayan kadınlar açısından yaşam nasıl özgür, adil, sağlıklı kılınabilir noktasında çözüm üretmek gerekir. Unutmayalım ki, kadınlar olarak sorunlara çözüm bulduğumuz oranda toplumu da savunabiliriz. Yine öz savunmamızı geliştirdiğimiz oranda erkek ve devlet şiddetinden kadınları koruyabiliriz.

Bu dönemde kadınlara ve diğer tüm toplumsal kesimlere yönelik eğitim seferberliğini daha fazla gündemde tutmalıyız. Önder Apo'nun çözüm projelerini, kadın projelerini ve perspektiflerini herkese anlatabilmeliyiz. Yani soruna

Kadın kırımını ve şiddeti geliştiren bu canavar erkek faşizminden, sisteminden ve zihniyetinden kurtulmanın zamanındayız. Yeni bir toplumsal yaşam ve yönetim sisteminin kaçınılmaz olduğu tartışmalarının, propagandasının en güçlü yapılacağı bir dönemdeyiz. Salt Korona günlerinde değil, tüm süreçlerde topluma dayalı, toplumsal politikalarla kadın örgütlülüğünü büyütecek ve güçlendirecek strateji ve taktikler geliştirmeliyiz.

konuda yetersiz oldukları ve bu süreci yürütemedikleri görülmüştür. Kadınlar için yaşam önceden daha zor hale gelmiştir. Kadın adeta nefes alamaz hale getirilmiştir. O yüzden kadınlar açısından kesinlikle şiddeti geliştiren bu zihniyetin değiştirilmesinin, yıkılmasının zamanı gelmiştir.

Erkek egemenlikli sistem tırmandırdığı Üçüncü Dünya Savaşı Koronavirüs ile birlikte adeta 'Mahşerin Dört Atlısı'nı anımsatmaktadır. Savaş, yıkım, yoksulluk ve hastalık ile gelen ölüm... Neredeyse dünya genelinde bir toplumsal kırım yaşanmaktadır. Devletlerin, sözde halk sağlığı için ayırdığı bütçenin azlığı, o az bütçenin bile halk için harcanmadığı açığa çıkmıştır. İnsanlar en temel sağlık hakkından yaranamamaktadır. Devletçi sistemde insanların sağlık güvencisi yoktur. Bu nedenle savaşa değil de sağlığa bütçe, kadın şiddetini durduracak projelere, toplumsal ihtiyaçlara bütçe geliştirme talebi olabilmelidir. Kadın hareketleri olarak bu gündemli propaganda ve mücadele eksenli bir yoğunlaşmanın gerekliliği vardır. Bugün, örneğin Kürdistan'da devletin temel uygulaması bu salgın bile soykırım savaşını derinleştirme ve sonuç almak bir silaha dönüştürmek olmuştur. Halbuki böylesi küresel salgın süreçlerinde ahlaki olan dayanışmadır, çatışmaları durdurma veya ara vermedir. Ama soykırımcı TC devleti insani hiç bir değer tanımadan toplumun en kutsalına saldırmaktadır. Bu saldırılar devletin çürümüşlük düzeyini göstermektedir.

Kadınlara yönelik şiddetin bu denli artması da bu devletlerin egemenlikli, cinsiyetçi, milliyetçi politikalarından kaynakını alıyor. Kesinlikle böylesi za-

devlete karşı demokratik toplumsal iradesini ortaya koyan bilicili bir toplumun gelişme umutları güçlenmiştir. Bu en başta erkek-iktidar zihniyetine, kadına yönelik şiddete karşı direnerek özgürlük iradesini ortaya koyan kadın ile mümkün olacaktır.

Kadın nefes aldığı alanları korumalı ve geliştirmelidir

Mevcut durumu daha iyi görerek, kadın hareketlerinin yapması gereken kapitalizmi yargılamaktır, gerçek yüzünün teşhididir. Yine ulus devletlerin gerçeğini çıplak bir biçimde ortaya koymaktır. Çözümün de ancak Demokratik, Ekolojik, Kadın Özgürlükçü Toplum Paradigması ile sağlanabileceğini herkese anlatabilmek gerekir.

Tüm bu sistemsel sorunlara, çıkmazlara ve tehlikeye karşı nasıl bir çözüm geliştirebileceğimiz konusu çok önemlidir. Böylesi bir süreçte olduğumuzun bilincini, farkındalığını en fazla da kadınlar olarak anlatabilmeliyiz.

Kadın kırımını ve şiddeti geliştiren bu canavar erkek faşizminden, sisteminden ve zihniyetten kurtulmanın zamanındayız. Yeni bir toplumsal yaşam ve yönetim sisteminin kaçınılmaz olduğu tartışmalarının, propagandasının en güçlü yapılacağı bir dönemdeyiz. Salt Korona günlerinde değil, tüm süreçlerde topluma dayalı, toplumsal politikalarla kadın örgütlülüğünü büyütecek ve güçlendirecek strateji ve taktikler geliştirmeliyiz. Salgından en fazla etkilenen ülkelerin durumlarına baktığımızda, sağlık, ekonomik, toplumsal alanındaki yetersiz politikaların bir sonucu olarak çok sayıda insan ölmektedir. Şiddet,

Kadınlar olarak, dünya insanlığını ortak sorunlarda birleştiren küresel demokrasi, evrensel bir kadın özgürlük ve ekolojik mücadele ihtiyacının en çok belirlendiği bir dönemdeyiz. En önemlisi de bugün yaşanan tüm toplumsal sorunların çözümünün kadın özgürlüğünden kopmaz bağı çok daha iyi görülmüştür.

Önder Apo Demokratik Uygarlık Manifestosu'nda hem kapitalizmin yarattığı hastalıkları değerlendirmiş hem de çözüm yollarını ortaya koymuştur. Bizler de, Önderliğin kapitalizmi çözümlen perspektiflerini, çözümün yol ve yöntemlerini halka taşımalı ve kavratmalıyız. Sonuçta devletçi zihniyet ve kapitalist sistemin yarattığı bu felaket herkese zarar vermektedir.

Kapitalist-empyralist sistemin Üçüncü Dünya Savaşı koşullarında Koronavirüs salgınıyla yaşanan toplumsal kırımı derinleştirmek, korkuyu büyütmeye, iktidar tümünden bağımlı ve sistemin tüm uygulamalarına sessiz kalan, tek gündemi can derdi olan bir toplumsal gerçeklik yaratmak istendiği açıktır. Bu gerçeği topluma, halklara iyi anlatmalıyız. Yine kadını dört duvar arasına alarak sınırlayan devlet politikasını iyi görmek ve teşhir etmek gerekir. Kapitalist sistem, insanlığın başına bela ettiği Koronavirüs hastalığını tedavi edecek ilaçları bulmazken, hastalığı kendi çıkarları için kullanmaya çalışmaktadır. Yapay zekayı geliştiren bir uygarlığın bir virüse aşı bulamamasını kim inandırıcı bulabilir ki?

Gözükün o dur ki, bu salgın süreci daha devam edecektir. Dolayısıyla bu sürecin uzaması demek kadına yönelik şiddetin, tecavüzün daha fazla artması

güncel, dönemsel çözüm değil zihniyet alanından başlayarak kalıcı çözümler geliştirmek şarttır. Kalıcı, esas ve kökten çözümün yeni bir siyasal toplumsal sistemin kurulmasından geçtiği bir hakikat olarak ortaya çıkmıştır.

İşte kapitalist sistemin krizinin derinleştiği, bunun toplumsal sorunlara çok daha ağır yansıdığı bu Koronavirüs salgını döneminden de en çok etkilenen kadınlar olmaktadır. Bu durum aslında devleşti, kapitalist sistemin ne kadar kadın karşıtı bir karaktere sahip olduğunu daha görünür kılmıştır. Kadınların yaşadığı şiddet sorunları daha da belirginleşmiş bir şekilde ortaya çıkmıştır. Bu dönemde kadına karşı her evde şiddet vardır. Koronavirüsünden kaynaklı kadının eve kapatılması, "evde kal" çağrılarını fırsat bilen, erkeklerin de evde kalmasıyla kadına şiddet on kat daha da artmış durumdadır. Bu zalim erkek ve aile baskısına karşı çok güçlü bir şekilde mücadele kadar, teşhirini güçlü yapmak gerekir. Çeşitli kadın çevreleri, kimi konularda kadını koruyacak gündemler etrafında bir dayanışma geliştiriyor. Ancak bunlar yeterli değildir. İstanbul Sözleşmesi'ne devletlerin uymasını kamuoyu baskısı ve mücadeleyle sağlamak gerekir. Yine bu da tek başına şiddeti önlemede yetmeyecektir.

Kadınlar, kesinlikle çözümü devlette, poliste, sığınma evleri ve dönemsel kurtarıcı kurumlarda aramamalıdır. Zaten aramaması gerektiği de yaşanan örneklerden açıkça çıkmıştır. Kadının bilinçlenmesi, kendi öz savunmasını geliştirilmesinin gerekliliği çok fazla vardır. Kadının ortak ihtiyaçları kapsamında buluşarak, ortak evrensel kadın konfederal örgütlenmesini büyümesi ve geliştirmesi durumunda kadınlar birlikte var olacaklardır. Böylelikle yeni bir toplumsal özgürlük sistemi kadın eliyle örülmüş olacaktır.

Kadın örgütleri ve hareketi olarak, ortak gündemler etrafında daha fazla buluşacağımız bir dönemdeyiz. Şunu görebilmeliyiz. Dünyada kadının bu savunmasızlığı ve örgütsüzlüğünün bir sonucu olarak şiddet artmış durumdadır.

Dünyada güçlü bir kadın uyanışına ve yükselen bir kadın mücadelesine kim gözünü kapatabilir ki? Bu yüzyıla dair önemli bir tespit ve yaklaşım da, "Kadın devrimi ve kadının öz savunmasının" acil ve öncelikli bir gündem olarak kendisini dayatmasıdır. Kadınlar bu gündemler etrafında kadın örgütlenmesini örme sürecindedir. O yüzden kadınlar bu süreçte eğitimlerine, kadın kimliği ve bilincine ideolojik olarak daha fazla önem vermelidir.

Kadınların isyan ruhu, dünyayı değiştirecek potansiyel güçtür

Kadın hareketi olarak, bu süreçte Demokratik Ortadoğu Devrimi'nin öncülüğünü güçlü yapabilmenin önemi çok fazladır. Kesinlikle örgütlenme imkan ve koşulları oluşmuş durumdadır. Ortadoğu halkları savaşı, göç, yıkım, salgın hastalıklar, sel, deprem gibi yıkımları hak etmiyor. Dolayısıyla Ortadoğu'da beş bin yıldır birikmiş toplumsal sorunların politik çözümü için Demokratik Konfederalizm modelini kadın örgütlerinin temel bir gündemi yapmak gerekir. Bunun için yoğun diplomatik çalışma, basın, kültürel, toplumsal örgütlenme araçları ve ne kadar imkanlar varsa etkili kullanılmalıdır. Kapitalist sistem karşıtı tüm hareketlerle her türlü ayrımcılığa, milliyetçiliğe, ırkçılığa, gelir eşitsizliğine, eğitim eşitsizliğine vb karşı ortak platformlar ve inisiyatiflerle dayanışarak bir araya gelip, Önderli-

ğimizin paradigmasını uluslararası alana doğru bir biçimde taşıyabiliriz. Önder Apo, "Kriz-kaos süreçleri özgürlük anlarına dönüştürmeye en elverişli zamanlardır" der. Önder Apo'nun belirttiği sosyolojik olarak "Özgürlük zamanı, özgürlük anı" bu an ve zaman olmaktadır. Önder Apo, Özgürlük Sosyolojisi kitabında dile getirdiği gibi politik-ahlakî-entelektüel görevleri yoğunca tüm dünyada işlemek, tartışmak, aydın, yazar, akademisyen, politikacı, kadın ve gençlik hareketleri, yani arayışta olan kim varsa onlarla tartışmak; ortak oluşum, platform ve mücadele ortaklıklarının zemini oluşturmak çok önemli bir çalışma olmaktadır.

Çare bulunmasa bile tedbirler çok farklı alınabilir

Tüm halklardan, kadınlar, devrimciler, gençler Önder Apo'nun paradigmasını sahiplenerek pratikleştirmenin arayışına girmektedir. Bu kaos ve kriz sürecine doğru öncülük yapılması durumunda, insanlık yeni bir özgürlük sistemiyle buluşacaktır.

Tüm kadın örgütleri olarak ortaklaşmak ve küresel saldırıya karşı küresel dayanışma ağlarını örnek bu küresel salgın döneminin bir tutumu olarak kadınların birliğini ve örgütlülüğünü güçlendirecektir. En önemli bir gündem olarak, şiddete karşı mücadeleyi, kadın örgütleri olarak doğru değerlendirmek ve çalışma tarzlarını bu koşullara göre ele almaktır.

İşte o zaman, kadınlar kendisini yalnız hissetmeyecektir. Kadınlar olarak mücadele sürekliliği kadar boşluk bırakmamak gerekir. Bu salgın gerekçeyle baskıcı politikaların uzun vadeye yayılması durumunda mücadele ve eylem çizgisinde yaratıcı olmalı, zengin eylem biçimleri, sivil itaatsizlik, demokratik eylemlerle tepkiyi yükseltmekliyiz. Daha yaratıcı ve nitelikli eylemler geliştirmeliyiz. Karantina ve sokağa çıkma yasakları dönem dönem gevşetirse de 2 yıl da sürebilir. Salgının ikinci ve başka dalgalarından bahsedilmektedir. Bu nedenle boşluğa düşmemek, şimdiden her olasılığa göre hazırlanmak, kadınlar için alternatif geliştirmek gerekir. Kadınların isyan ruhu, dünyayı değiştirecek potansiyel güçtür.

21. yüzyıl kadın çağıdır. Yüzyılın başından beri dünya kadın mücadelesinde sürekli bir yükseliş yaşanırken bunun salgın öncesi son yaygın dal-

gası 8 Mart ve 2019 yılının sonunda Şili'de kadınların başlattığı "Las tesis dansı" ile milyonlarca kadınla alanlara çıktı. Kadınlar geliştirdikleri bu dansla patriarkal sistemden hesap sordu. Bu dans dünyanın her yerine yayıldı. Kesinlikle çok iddialı ve çarpıcıydı sloganlar "Tecavüzcü sensin, katleden sensin, şiddet uygulayan sensin!" denildi. Kadınların bu iddialı çıkışı dünyanın birçok yerindeki kadınlara ilham oldu. Kadınlar ayağa kalktı. Büyük bir heyecan geliştirdi. Kadın bu gücünden korkan eril zihniyet bugün karşı saldırıya geçmiştir. Kadına her türlü şiddeti reva görmektedir.

Salgınla bir kez daha görüldü ki Ulus devlet toplumun devlet içinde eritilmesidir. Ve kadına yönelik şiddete de böyle meşruluk kazandırılmaktadır.

Kapitalist sistem yaşadığı kriz ve bunalımlarını Koronavirüs gerekçesi ile çözüm bulmak istiyor. Dünya genelinde hegemonik sistemin, ulus devletlerin, tekelci kapitalizmin yaşadığı tikanıklığı, muhalif kesimleri toplumdan izole ederek, yalnızlaştırarak, tecrit altına alarak çözmek ve böylelikle otoritesini yeniden sağlamanın planını yapıyor. Yoksa bilim ve teknolojinin bu denli geliştiği bir dönem de virüse çare bulunamaması neredeyse imkansızdır. Çare bulunmasa bile tedbirler çok farklı alınabilirdi. Demek ki bu hastalığın yayılması ve böyle bir gündemin oluşturulması çok planlıdır. Toplum tamamen biyolojik yaşamla var olma, yok olma sınırında tutularak özgürlüklerden vazgeçirilmek isteniyor. Bu hayvanca bir yaşam sınıridir. Tamamen düşünceden, felsefeden, maneviyattan kopuk, biyolojik yaşam güdülerine bağlanmış bir yaşam biçimidir. İnsanlığın tükenişidir. Bu olağanüstü hal ortamında dayatılan yaşam insanların toplumsallıktan uzaklaştırılarak sosyal ilişkilerden, maneviyattan güç alma noktalarından kopartılmasıdır. Yani Kapitalist modernist sistem kendi ömrünü uzatmakla kalmayıp daha derinlikli bir sömürüyü öncelikle kadınlar üzerinden geliştirmenin çabası içindedir.

Şu an kadınların yaşamı tehlikededir

Önderliğimizi esaret altına alarak, halkından, toplumdan izole eden, tecrit eden akıl ile Koronavirüsü insanlığa karşı biyolojik bir silaha dönüştüren akıl aynı akıldır. Unutulmamalıdır ki,

kadınlar için Önderliğimizin özgürlüğü insanlığın kurtuluşudur. Kadınların özgürlüğüdür. Özgür Kadın Hareketi olarak Önderliğimizin özgürlüğünü böyle ele alıyor ve ona göre mücadeleyi geliştiriyoruz.

Bugün kadınların bastırılması, ezilmesi üzerinden yeni bir egemenlik inşası hedeflenmektedir. Yani kapitalist sistem yeni bir yaşam modeli geliştirmek istemektedir. Kadınların çok daha derinlikli sömürülmesi üzerinden gerçekleştirecek toplumsallık dışı bir yaşam kurgulanıyor. Tabii kadına yönelik bu politikalar, uygulanan şiddet vb sadece kadın hareketlerinin sorunu değildir. Genel toplum sorunudur. Her yerde kadın hareketleri toplum içinde ciddi bir çalışma yürüterek bu sorunu gündemde tutarak ve ortak hareket etmelidir. Çünkü Koronavirüs salgınıyla birlikte artık günün 24 saatini erkeklerle birlikte geçirmek zorunda kalan bir kadın gerçekliği var. Dolayısıyla kadının bu erkeklerle birlikte yaşayabilmesi için öncelikle bu erkeği değiştirmesi gerekir. Başka türlü yaşaması mümkün değildir. Ki, mümkün olmadığını erkeklerin öldürdüğü kadın sayısından anlamak mümkündür.

Şunu belirtmek gerekir, Kadın Kurtuluş İdeolojisi ve ilkeleri soyut şeyler değildir. Jineoloji soyut, toplumdan kopuk bir bilim ise hiç değildir. Gayet somuttur. Yaşanan sorular da bunu göstermektedir. Dolayısıyla her erkeğin Kadın Kurtuluş İdeolojisi ve onun ilkeleri doğrultusunda değişime ikna edilmesi son derece önemlidir. Başka türlü kadınların yaşam hakkını garantiye almak mümkün değildir.

Buna göre tüm kadın hareketlerine düşen görevler vardır. Bu görevlerin başında irili-ufaklı yaygınlaşan toplumsal dayanışma ağlarını güçlendirmek, kalıcı bir toplumsal güç haline getirmektir. Kadına yönelik şiddetin olmadığı yeni yaşamı birlikte inşa etmektir. Yine şiddetin arttığı böylesi bir dönemde kadın dayanışmasıyla, ortak yeni örgütlemeler yaratmaktır. Dünya genelinde bir an önce kadın ve çocukları korumaya yönelik ciddi çalışmalar başlatmak, bunun için de kadınların güvenliğini ve sağlığını garanti altına alacak protokollere gitmek gerekmektedir. Tüm Kadınlar için dünya genelinde sağlık ve hijyen koşullarının sağlanması, Korona teşhisi konmuş ya da şüphe taşıyan kadınlara yönelik güvenli alanların oluşturulması, şiddet mağduru kadınların yeni bir hayata

başlarken ikinci bir mağduriyete uğramasının engellenmesi tüm kadınlar için yerine getirilmesi gereken önemli görevlerdir. Bunu sağladığımız oranda kadınlar olarak yaşamımızı garantiye alma ve özgürlüğümüz için mücadele etme imkanlarını daha fazla yakalayabilir ve başarabiliriz.

Önderliğimize uygulanan tecridin ne olduğunu, boyutlarını tekrar tekrar sorgulamalıyız

Şu an insanlık Koronavirüs salgını ile mücadele içindedir. AKP-MHP faşist diktatörlüğü de Kürtlerle, kadınlara karşı hukuksuz, ölçsüz bir soykırım savaşı halindedir. Kadına, çocuklara şiddeti en üst düzeye çıkarmıştır. Katliamlar yapmaktadır. Hatta bununla da yetinmeyerek gerilla cenazelerini posta yoluyla ailelerine göndermekte, şehitliklerine saldırmaktadır. Halkın iradesini gasp etmektedir. Bu kadar faşist, gaspçı, soykırımcı bir devlet gerçekliği vardır. Türkiye devleti için, ekonomiden çok daha önemli olan Kürtlerin imhasıdır, soykırımdır. Kadınların sömürülmesidir. Hiç kimsenin aklına gelmeyecek faşist politikaları bu hükümet topluma karşı hayata geçirmiştir. AKP-MHP faşist diktatörlüğü Korona zamanını bile ekonomik olarak toplumu daha ne kadar soyabilirim fırsatçılığına dönüştürmüştür. Toplumu aç bırakarak kendine muhtaç hale getirmeye çalışmaktadır. Kürt halkı bunun biraz farkındadır. Mücadele geleneği, direniş ruhu ve Önder Apo'nun paradigması bu gerçeği görmesini sağlamaktadır.

O yüzden Önderliğimize uygulanan tecridin ne olduğunu, boyutlarını tekrar tekrar sorgulamalıyız. Hem halk olarak hem de Kadın Özgürlük Hareketi olarak bu sorgulamayı derinlikli yapmalıyız. Özellikle Önderliğimizin Demokratik Modernite paradigmasının kapitalizm boyutuyla ortaya çıkardığı gerçekler ve bu gerçeklerin görünür hale getirilmesi hegemon güçlerin en büyük korkusudur. Çünkü bu güçler kapitalizmin hastalıklı yapısı üzerine varlıklarını kurmuşlardır. Onları ayakta tutan kapitalizmin toplum dışı yapısı ve çürümüşlüğüdür. Dolayısıyla gerçekliğin farkına varmış bir halk, toplum, kadın gerçekliği bu sistemin sonu anlamına gelmektedir. O yüzden kapitalist emperyalist güçler Özgür Kürt'e ve onun Önderliğine bu kadar saldırmaktadır. O yüzden bu denli ağır bir tecrit uygulamaktadır. Bu gerçekliği görmezse Türk devletinin, Kürt halkına yönelik böyle pervasızca bir soykırım politikasını nasıl uyguladığını da anlayamayız. Kapitalist sistemin kadına neden bu denli saldırdığını ve AKP-MHP faşizminin Kürt kadınlarına neden bu derece vahşice saldırdığını anlayamayız. Bunları çözmezsek kadına yönelik şiddet ve tecavüze karşı toplumu nasıl ayaklandırırız? Toplumsal bir devrime nasıl kalkabiliriz?

Faşist, soykırımcı AKP-MHP iktidarının saldırganlığının arkasındaki gerçekliği iyi görmek gerekir. Neden bu denli saldırganlar? Neden Kürt soykırımını tamamlamak için bu kadar ısrarlılar? Hangi gerçeklik onları buna sürüklüyor ve uluslararası hegemonik güçler neden bu kadar onlara destek sunuyor? Tüm bu çarkı çeviren değişimin suyu nereden geliyor? Elbette bunları görüp, doğru değerlendirdiğimiz oranda mücadelemizi de o paralele yükselteceğiz. Böylesi bir dönemde devrimci, demokratik kesimlerin ve hareketlerin güçlü bir biçimde ortaklaşması ve sürece öncülük yapması başarıyı garantiye alacaktır.

Botan'ın Rüstemi

Piro Dersim

PKK Önder Apo öncülüğünde bir şehitler gerçekleştirmesidir. Önder Apo'nun felsefesi, zihniyeti, yeni yaşam ve kişilik anlayışı şehitlerde ete kemiğe bürünüp, fedai bir bağlılıkla pratikleşmiş, yenilmez zafer çizgisi haline gelmiştir. PKK'yi kapitalist modernitenin ideolojik, siyasal, sosyal ve askeri saldırıları karşısında ayakta tutan ve başarılı kılan Önderlik ve şehitler gerçekliği olmaktadır. Bundandır ki Önderlik "PKK Şehitler partisidir" demektir. Bu anlamda şehidi anlamak, anlamlandırmak, ona layık bir duruşun ve pratiğin sahibi olmak bizi Önderlik çizgisinin başarılı bir militanı haline getirecektir. Kapitalist modernist güçlerin ve faşist sömürgeciliğin halkımıza ve Özgürlük Hareketine saldırılarını zirvelettiği bu dönemde Önderlik ve onun gerçekleştirmiş hali olan Şehitler gerçekliğine daha sıkı sarılma, ondan beslenme, güç alma başarının tek yolu olmaktadır.

Avareş Yoldaş bu anlamda anlaşılması, anlamlandırılması, tanınması ve örnek alınması gereken çok değerli bir yoldaştır. Parti öncesi yaşamına dair fazla bir bilgimiz olmamakla birlikte yurtsever bir aile ve çevrede doğup büyüdüğünü, Gever'in güçlü yurtseverliği ile kişiliğinin şekillendiğini belirtmek mümkündür. Toplumsal yönü güçlü, komünalist özellikleri başat, oldukça ilkeli, duruşuyla güven veren, ahlaki olarak Kürt toplumsallığı içinde örnek teşkil eden bir kişilik yapılanmasından onun en belirgin yanları olmaktadır. Bu özelliklerinden dolayı Partiye katılmadan önce henüz çok genç olmasına rağmen çevresinde oldukça sevilen, sayılan, değer verilen ve güvenilen bir kişidir.

Avareş Yoldaş kadro olarak Partiye 2009'da katılır. Öncesinde Gever alanında yerel çalışan olarak meclis ve komün oluşturma çalışmalarında yer alır. Yerelde çalışan bir arkadaş olsa da çalışmalara oldukça aktif bir katılım sağlar ve Gever alanında köy komünleri ve mahalle meclislerinin oluşturulmasında büyük bir emek harcar. Etrafına topladığı gençlerle hem örgütlenme, hem de eylem çalışmalarında öncülük düzeyinde yer alır. 2009 yılında artık tümünden kararını vererek mücadeleye aktif olarak katılım sağlar. Mazlum Doğan Parti Merkez Okulunda katıldığı bir eğitim devresi sonrası verdiği sözle kadrolaşan Avareş arkadaş, daha sonraki tüm süreçlerde verdiği bu söze bağlı kalır ve ona denk bir yaşam ve mücadelenin sahibi olur.

Avareş Yoldaş Bakur toplumsal alan çalışmalarında kaldığı yaklaşık 6 yıllık süreçte çoğunlukla serhildan çalışmalarında öncülük düzeyinde yer aldı. Adeta alanda serhildan ve toplumsal eylemsellik adı anılan, bu çalışmayla özdeşleşen, bu çalışmaya büyük bir şevk ve coşkuyla katılım sağlayan, duruşuyla pek çok tahripkar anlayışa engel olduğu gibi alanda önemli gelişmeler yaratan bir arkadaş oldu. Özellikle İmralı görüşmeleri sürecinde Bakur alanında sağ liberal çizginin hâkim olduğu, legalizmin bir hastalık olarak devrimci mücadele tarzının önüne geçtiği, kolay yoldan mücadele ve çözüm anlayışının öne çıktığı ve orta sınıf çizgisinin çalışmalara damgasını vurduğu bir ortamda serhildan ruhunun, bu anlamda devrimci mücadele anlayışının ve PKK militanlığının temsilini en önde yapan arkadaşlardan biri oldu. Nasıl ki 90'larda Berivan arkadaş serhildanın öncüsü olup, düşmanın tasfiye planlarını boşa çıkararak büyük geliş-

meler yarattıysa, 2010 sonrası süreçte de Avareş arkadaş bu öncülüğü ve rolü üstlenerek gereğini layıkıyla yerine getirmesini bildi.

Avareş arkadaş tam bir eylem insanıydı

"Çözüm süreci" adıyla kamuoyuna yansıtılan bu süreci daha sonra Önderlik "PKK'yi tasfiye etme süreci" olarak değerlendirdi. Bu süreçte Bakur alanında ciddi anlayış sorunları, ölçülerde gerileme, mücadele ruhunda zayıflama ve düşman denetiminin önemli oranda gelişmesi yaşansa da Önderliğimizin ve Hareketimizin uyarıları ve tedbirleri amaçlanan tasfiye planını boşa çıkardı. Avareş Yoldaş bu süreçte Önderliğin ve Hareketimizin çizgisinin tavizsiz uygulayıcılarından biri olarak bir yandan yaşanan yanlış ve yanılgılı anlayış ve kişiliklerle mücadele ederken, diğer yandan da toplumsal eylemselliğin geliştirilmesine ağırlık vererek, hâkim kılınmak istenen mücadelesizlik anlayışını boşa çıkaran yoldaşların başında geldi.

Cesur, pratikçi, fedakâr yönler ile öne çıkan Avareş arkadaş tam bir eylem insanıydı. Tüm yoğunlaşması sürece cevap olabilecek eylemselliği ve örgütlülüğü açığa çıkarmaktı. Bunun için tüm gücü ve bilinciyle pratiğe yükleniyor, eylem planlamaları yapıyor, insanları ve özellikle de gençleri örgütleyip eyleme sevk ediyordu. Eylem öncesi o heyecanı, coşkusunu, başarılı geçmişse eylem sonrasında yaşadığı mutluluk ve sevinç görülmeye değerdi. Kendisi de planladığı tüm eylemlerin en önünde, gençlerle birlikte düşmanla çatışmalara giriyordu. Eylemi, en ön saflarda bizzat kendisi yaparak koordine ediyordu. Onun bu özelliği tüm gençlerde ona karşı büyük bir sevgi, saygı ve sarsılmaz bir güvene yol açıyordu. Eylemin ortasında yüksek sesiyle hem gençleri yönlendiriyor hem de onları motive ediyordu. Onun sesini duymak bile o gençlere büyük bir moral, güven ve cesaret veriyordu. Kimi gençler bunu açıkça ifade de ediyorlardı.

Çalışma arkadaşlarının, kendi güvenliğine dikkat etmesi ve eylemin en önünde yer alması tarzındaki uyarılara "Ben yapmadığım hiçbir şeyi başkasına yaptıramam, yaptırıyam da" diye karşılık verirdi. Bu anlamda yoldaşlık sevgisiyle doluydu. Her daim yoldaşlarını kendinden önce düşünür, yapılması gereken bir fedakârlık varsa bunu tartışmasız kendisi yapardı.

Ondaki sadelik, özlü yaklaşım, coşku ve yoldaşına duyduğu sevgi ve saygı yanındaki tüm arkadaşların kısa sürede ona bağlanmasına, adeta onu kendilerine idol olarak benimsemelerine yol açardı. Yanında kadrolaşan genç arkadaşları başka alanlara düzenleme konusunda hep sıkıntı yaşıyorlardı. Gençler ondan kopmak, uzaklaşmak istemezdi. Wan Eyaletinde şehit düşen Fuat arkadaş (Eylemlerdeki cesaretinden dolayı arkadaşları ona General derlerdi) bu durumun en açık örneği idi. Düzenlemesi Wan alanında serhildan çalışmalarına yapıldığında Avareş arkadaşın yanında kalmak istediğini, gitmek istemediğini belirtmişti. Buna rağmen ihtiyaçtan kaynaklı düzenlemesi olunca Avareş arkadaştan ayrılma konusunda oldukça zorlanmıştı. Sınıfsal kökenleri farklı arkadaşların Avareş Yoldaş yanında benzer yaklaşımları sergilemesi ve onun gibi olma istemleri çevredeki kadro arkadaşlar tarafından çoğu zaman espri konusu

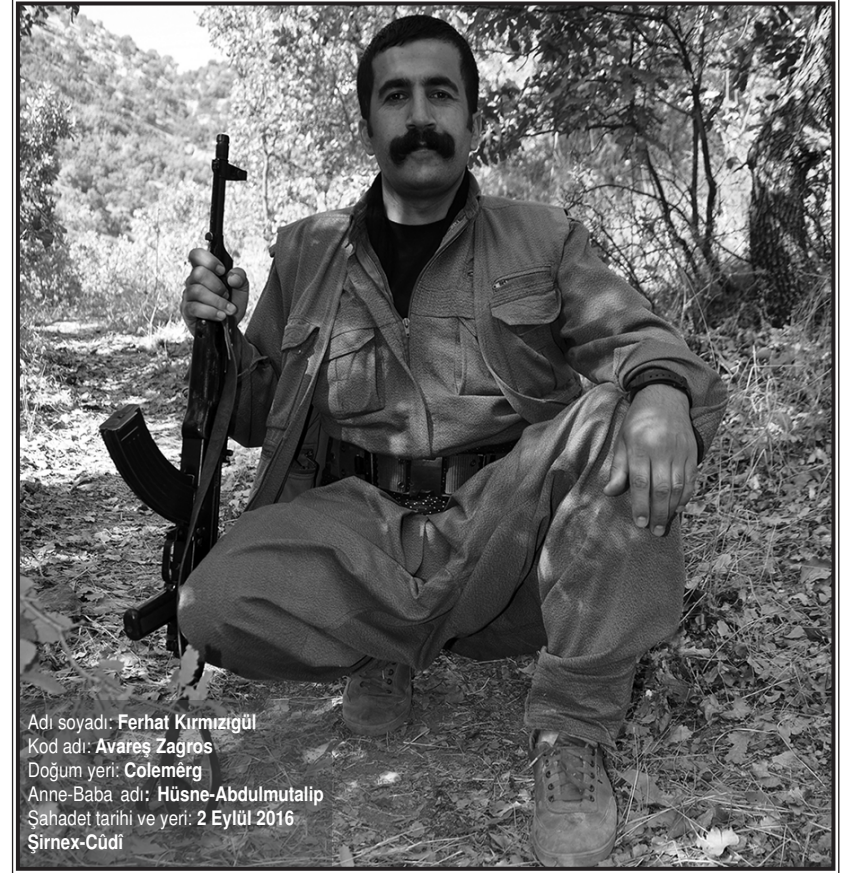
yapılırdı. O, yanına aldığı gençlerin dünyasıyla adeta bütünleşir, hem onları dinler, anlar, hem de eğitirdi.

Avareş Yoldaş Bakur alanında yerelde çalışan gençleri en fazla kadrolaştıran arkadaşlardan biriydi. Nisêbîn direnişinde şehit düşen Akif Midyat arkadaş, Cizîr özyönetim direnişinde şehit düşen Gelhat arkadaş, Bedlîs'te 2016'da şehit düşen Ekrem Keklik(Cuma) arkadaş, 2017 yılında Mimbic'te şehit düşen Mazlum Bilge (Piling Bagok) arkadaş, 2016 yılında Nisêbîn özyönetim direnişinde şehit düşen Rizgar arkadaş ve daha pek çok arkadaş Avareş arkadaşın büyük çabası ile kadrolaşmışlardı. Partimiz son kongresinde kadroluğun temel çalışması olarak ne kadar kadro çıkardığı ve eğittiği ölçüsünü ortaya koymuştu. Avareş arkadaş Kongrenin bu kararını layıkıyla yerine getiren yoldaşlardan biriydi. Bu konuda da oldukça seçiciydi. Uygun bulunduğu gençlerle bir yolunu bulup ilişkilendirir ve bu yoğun ilgilenmenin sonucunda kısa sürede ilgilendiği arkadaş kadrolaşmada karar kılardı.

Hep hareket ve eylem içerisinde olan bir arkadaştı

Ondaki moral, coşku, mücadeleye olan bağlılık ve başarıya olan inanç girdiği her ortamda hâkim olurdu. İkiriklik, kararsızlık, umutsuzluk, çaresizlik onun doğasına tersti. Her konuda kafası sade ve netti. Hemen koşullara göre bir planlama çıkarır, kendisi ve etrafındaki arkadaşları bu planlamanın başarısı için harekete geçirirdi. Durağanlığı hiç sevmeyen, her daim hareket halinde olurdu. Ondaki bu hareket, kısa sürede bulunduğu alana yansır. Avareş arkadaşın bulunduğu tüm alanların, onun bulunduğu süreçte toplumsal örgütlenme ve eylemsellik anlamında Bakur Kürdistan'ının en hareketli alanları olması tesadüfi değildir. Yerinde durmayan, hep hareket ve eylem içerisinde olan bir arkadaştı. Bulunduğu çalışmada bir eksiklik çıksa hem bu eksikliğin sorumluluğunu en önde kabullenip eleştirilerini verirdi hem de açık açık eleştirilerini yapardı. Kimse onun eleştirilerinden olumsuz etkilenmezdi. Herkes bilirdi ki o düzeltmek, yanındaki arkadaşları geliştirmek istiyor. Hatalarından çıkardığı derslerle sürekli ilerleyen, geliştiren bir pratiğin sahibiydi. Hatasını tekrarlamaz, pratikte düzeltirdi. Bir konuda karar alırken yanındaki tüm arkadaşlarının fikrini mutlaka alırdı ama kafasında net olan, kesin yapılması gerektiğini düşündüğü konularda ise ısrarcı olur, yanındakileri bu konuda ikna etmesini bilirdi.

Her arkadaşla olduğu gibi kadın arkadaşlarla da çalışmada hiçbir sorun ve sıkıntı yaşamazdı. Önder Apo'nun çerçevesini ortaya koyduğu Kadın Özgürlük Çizgisine ikirciksiz inanan, bağlanan ve bu yolda kendisini sürekli sorulayarak düzeltmelere giden bir arkadaştı. Birlikte çalıştığı kadın arkadaşlarla oldukça saygılı, uyumlu ve güçlü yoldaşlık ilişkileri kurardı. Kadın yoldaşlarla paylaşımları oldukça güçlü ve geliştiriciydi. Bulunduğu alanlarda gençler kadar kadın arkadaşlar tarafından da oldukça sevilir, sayılırdı. O, birlikte çalıştığı kadın-erkek-genc fark etmez tüm arkadaşlarından güç almasını bilen ve güç veren bir yoldaş. Bir işin içinde Avareş arkadaş varsa insanın içi çok rahattı. Çünkü herkes bilirdi ki Avareş arkadaş gider, en iyi ve en başarılı şekilde o işi yapardı. Bu düzeyde yoldaşlarına güven veren

Adı soyadı: Ferhat Kırmızıgül
Kod adı: Avareş Zagros
Doğum yeri: Cölemêrg
Anne-Baba adı: Hüsne-Abdulmutalip
Şahadet tarihi ve yeri: 2 Eylül 2016
Şirnex-Cûdi

bir arkadaş. Çalışmayan, çalışıyormuş gibi görünen, kandıran, dürüst yaklaşmayan, ortama göre yaklaşan yaklaşımları ise asla kabul etmez ve en radikal tarzda eleştirilerini yapar, tutumunu belirlerdi. Bu tarz yaklaşım sahipleri de zaten en çok Avareş arkadaştan çekinirlerdi. Çalışan, emek veren yoldaşlara karşı sonuna kadar tevazu içerisinde, esnek yaklaşan Avareş arkadaş, çalışmayanı, kandıranı, hesapçı yaklaşanı ise hiç sevmeydi. Bu anlamda ret-kabul ölçüleri oldukça gelişkin ve netti. Mütavazilik, dürüstlük, hesapsızlık, emek ve çalışma onun en fazla değer verdiği niteliklerdi. Bu nitelikleri sürekli kendisinde de en üst düzeyde temsil etme çabası içerisinde oldu. 2014 yılında yapılan Bakur Kadro Konferansındaki son tutumu onun gerçekten mücadele yaşamının özeti idi. Şöyle demişti; "Mücadelenin nereden ihtiyacı varsa, arkadaşlar başta askeri alan olmak üzere beni nereye düzenlerlerse, her türlü görev ve sorumluluğa başarı temelinde hazırım." O, PKK'ye böyle katıldı ve tüm mücadele sürecindeki pratiği bunun ispatı oldu.

Avareş Yoldaşın bir PKK kadrosu olarak ilk çalışma alanı Şirnex olmuştu. Botan'a bir kez girdi ve bir daha da çıkmadı. Uzun süre hem toplumsal alan, hem de serhildan komitesinin Botan koordinasyonu görevinde yer aldı. Şirnex merkez, Qileban, Silopî, Hezex, Cizîr, Midyat, Kerboran, Nisêbîn, Qoser, Mêrdîn onun temel çalışma alanlarıydı. O tam bir Botan aşığıydı. Uzun süre Botan'da kalmasına rağmen tek bir kez olsun farklı bir düzenleme istemedi. Hatta böyle bir düşünce kafasından dahi geçmedi. Botan onunla, o Botan'la özdeşleşti. Botan halkını, oranın köklü ve derin yurtseverliğini sevdi, Botan halkı da onun temiz, sade, mütevazı, fedakâr, cesur ve coşkulu halini sevdi. Botan'da hep Rüstem adını kullandı ve Botan'da birçok insanın, ailenin ve çevrenin sevip bağlandığı Botan'ın Rüstem'i oldu. Parti sicilindeki kodu Avareş olsa da onu tanıyan, bilen herkes Rüstem olarak biliyor ve tanıyordu. Bakur'da aranır duruma düştükten sonra gerilla alanlarına geçti. Bir süre Qendîl ve Behdînan alanlarında kaldıktan sonra Özyönetim Direnişleri sürecinde 2015 sonbaharında tekrardan Botan'a geçti. Botan'da eyaletin halkla ilişkiler çalışmaları içerisinde yer aldı ve aşığı olduğu Botan'da, Cûdî bölgesinde ölümsüzler kervanına katıldı.

Avareş arkadaşın en belirgin yanlarından biri çalıştığı alanlarda ailelerle kurduğu ilişkiydi. Çalışmada yer aldığı süre boyunca hep ailelerde kalan Avareş arkadaşın gittiği her aile adeta ona bağ-

lanıyordu. O, kısa sürede ailenin tüm bireyleriyle samimiyetini kuruyor, adeta o aileden biri haline geliyordu. Genç, yaşlı, kadın herkesle kısa sürede çok sıcak ve samimi bir şekilde ilişkilenen Avareş Yoldaş, ailevi sorunların çözümünde de ciddi bir çabanın sahibi oluyordu. Ailedeki yaşlıların dert ortağı, kadınların iyi bir yoldaşı, gençlerin arkadaşı oluyor, çocuklar ise adeta ona bağlanıyorlardı. Avareş arkadaş bir aileye gitti mi oradaki çocukların coşkuyla bağırış-çağırışlarını sokaktan duymak mümkündü. Çocukları oldukça seviyor, onların dünyaları ile bütünleşiyor hem onlarla eğlenip gülüyor hem de eğitiyordu. Onun gittiği hiçbir ailede çocuğa kızma, bağırma vb. yaklaşımlara rastlanmazdı. Zaten kendisi buna izin de vermezdi. Çalıştığı alanlarda ailelerle kurduğu bu güçlü ilişkiden dolayı Botan'daki pek çok yurtsever aile Avareş arkadaşın şahadetinden oldukça etkilendi. Pek çok ailede kadınlar, analar aylarca karalar giyerek onun yasını tuttu. Avareş arkadaşın bilen, tanıyan, onunla çalışan tüm yoldaşları onun eksikliğini her daim yaşıyor ve bunu hep dillendiriyorlar.

Evet can yoldaş, hep bizimlesin, yüreğimizin en müstesna yerindesin. Sensizlik acı verse ve zor gelse de, senin gibi bir değeri tanımak, sevmek, sevgine mazhar olmak her daim bizler açısından bir onur nişanesi olacaktır.

Sensiz geçen bir dört yılda ancak yokluğunu kabullenip, bir şeyler yazma, seni anlatma mecali bulabildik. Anlatamadığımız farkındayız. Ancak eksik-yetersiz mutlaka sana dair yazmak, anlatmaya çalışmak, anlamlandırmak ve kendimize meşale kılmak boynumuzun borcuydu. Senin şahadetini yazmak zor ve kahredici olsa da, dört yılda ancak kalemi kağıdı elimize alıp bir şeyler karalıyor olsak da inan hala kabullenemedik gidişini. Özlemin içimizde, o güzel kahkahan kulaklarımızda, adın dilimizde ve ortak yaşamışlıklarımız belleğimizin en canlı köşesinde. Hala kahkahanı her hatırladığımızda tebessüm ediyoruz, seni her konuştuğumuzda göz pınarlarımızın dolması ile yüzümüzdeki tebessüm birbirine karışıyor. Bize hala güç veriyor, moral oluyorsun. Bir yandan seni çok özleyeceğiz ama öte yandan hep bizimlesin, bilincimizde, ruhumuzda, yüreğimizde büyük bir iz bırakmışsın. Sana söz can yoldaş senin yolunun takipçisi olacağız, hayallerini ve ideallerini başarıya taşımanın mücadelesinde hiçbir fedakârlıktan çekinmeyeceğiz. Hep bizimle olacaksın ve o şen kahkahanla bize mücadele azmi ve coşkusunu olacaksın.

Têkoşerekî sosyalîst: Bager Nûjiyan

Şehîd Qasim Engin

Destpêk rûpela 32

Lê belê dikarim bêjim ku min di kesayetiya Hevrê Bager de piçek ji be xwe-ecibandin û ezezêti nedît. Di dibistanê de, belkî ji di nav hevrêyên xwe de yê herî komunal, ango hevpar, bi her kesî re di nav danûstandinê de, li gorî hêza xwe hewl dida ji derdê her kesî re çareseriyekê bibîne, lewre mîna aliyê xwe yê serkêşîya civakî, bi sekna xwe ya jiyanê ji gelek dîlnizm bû.

Hatina xwe ya çiyayên Kurdistanê şewaza Che esas girtibû

Dema mirov ji derve lê binêriya - heke rengê wî yê sorzerî nebûya - mirov qet ferq nedikir ku hevrêyekî Elman e. Lewre hatina xwe ya çiyayên Kurdistanê şewaza Che esas girtibû. Dema Che ji dayika xwe veqetiyayî vala vala negotibû, "Dîsa perasûyên Rosînantê bi min re diçin. Divê dîsa bikevim rê." Dîsa dema Che Kuba hiştî û li Efrîkayê ber bi welatekî ne diyar ve ji bo peywirên şoreşgerî ketî rê dîsa vala vala ji Fîdel re negotibû, "Welatên din ên cîhanê li benda alîkariya min yên dîlnizm e." Kesekî ku li welatekî din ê cîhanê hewl bide biçe alîkariya dîlnizm, beriya her tiştî bi yekbûna şoreşgerên cihê ku biçe re, bi gelê wê derê re gengaz e ku wê hewl-dana xwe bi ser bixe. Pirsgirêk ne paşverûtî yan jî pêşverûtîya wan deran e; pirsgirêk neheqiyên wê derê tîne jiyîn, bi hîskirina herî kûr a hestên xwe ve heke bikare pêk bîne, dikare piçek ji pirsgirêkên wan re çareserî bibîne. Pêkanîna vê çareseriyê ji béguman bi dîlnizmê gengaz e.

Hevrê Bager, bi rastî ji bi qasî heyrane Che bû, hevrêyekî wî yê baş bû ji. Wisa bû ku di serî de welatê Che, ji bo şoreşgeriyê bike çûbû gelek welatê Emerîkaya Latîn. Ligel zimanên Elmanî û Îngilîzî, Îspanyolî jî dizanî. Lewre ziman di encamê de navgîna danûstandinê ye. Ji bo tu bi mirovan re têkiliyê baş deynî jî divê tu bi wan re bi axivî. Ji bo tu bikaribî bi axivî jî divê tu ziman bizanî. Ji bo ku Hevrê Bager ev rastî hê zû fêhm kiribû çûbû kû derê bi awayê herî baş zimanê wê derê fêrê bibû û axivibû.

Belê, taybetiya sereke ya şoreşgerêkî yek jê ew e ku biçe kû derê bi mirovên wê derê re bikeve nav têkilî û danûstandinê. Enternasyonalîstê mezin ê Tirkîyeyî hevrêyê me Kemal Pîr gotibû, "Ez, rojê rûyê sed mirovan nebînim ez nikarim li cihê xwe bisekinim." Dîtina rûyê sed mirovî, tê wateya têkilîdaninê. Ji aliyê giyanî ve bi wan re yekbûn e. Di kûrahiya dilê xwe de hîskirin e. Lewre Hevrê Bager bi vî awayî hem bi danûstandinê, hem bi yekbûna giyanî di demeke kurt de bibû tîkoşerekî çiyayî yê kemilî.

Béguman mirov nikare hevrêyekî wiha her tim û her derê bibîne û kengê we mirov bixwaze mirov nikare bi hevrêyekî wiha hev binase. Hinek caran çarenûs mirov bi şoreşgerêkî wiha rûmelek, narîn, bi hezkirin dagirtî, kubar, xwedî hestên zirav, bi daneheviya xwe ve entelektuel, bi keda xwe ve kedkar, bi şoreşgeriya xwe ve şoreşgerêkî hev dide nasîn. Hevrê Bager, şoreşger û

tîkoşerekî wiha têr û tijî û bijarte bû. Lewre çavên mirov her tim li kesayeti û hevrêyên wiha digere û bêrî dike. Hevrêyekî wisa bû ku ji bo gotinekî ji mirov re bike, mirov bi sebir morikên tîzbî diqulibandin. Yekî wisa bû ku mirov ji bo dîtineke wî bi kilomîtroyan-bimeşe û rûyê wî yê geş bibîne tewaf bike û dema silavdayînê bi têr û tijî hembêz bikî, ji dil û hestên kûr rewşa wî bipirsî. Kesayetiyeke ku mirov jibîr neke bû. Şoreşgerî komunalbûn be ji mirov hevrêyên wiha heta hetayê di kûrahiya dilê xwe de hildigire.

Hevrê Bager, bi zanebûn çiyayên Kurdistanê vebijartîye û hatiye

Ez ne şaş bim, li dibistana Hevrê Bager tê de bû min du ders dan. Yek dersê dîroka Kurdistanê bû. Dema em dersê dîroka Kurdistanê dibînin béguman em tenê Kurd û Kurdistanê nagirin

xwezayî û komunal hemêz dikin û azweriya me ya tîkoşîna li dijî nijadperestiya û her cûre nexweşiya netewewewletê pêş xistî bilindtir dibe.

Belê, ji bo ku em hemû hinekî dişibin hev e ku Che yê li wî aliyê cîhanê radibe û ji bo pêkanîna şoreşa Efrîkayê dikeve rê. Hevrê Bager ji ji aliyê cîhanê tê aliyêkî din ê cîhanê li welatekî din ji bo şoreş û azadiya gelekî bi giyana gelê xwe yê tîkoşer tevî refên şoreşê dibe.

Bi vî awayî me di gelek dersan de bi Hevrê Bager re nîqaş dikir. Wî dipirsî hevrêyan dibersivand, hevrêyan dipirsî wî hewl dida bibersivîne. Ma şoreşgerî ne ew e ku tu hev temam bikî? Heke şoreşgerî çalakiya hevtemamkirinê be, Hevrê Bager tiştên ku bida hevrêyên xwe dida û hevrêyên wî ji tiştê bidanê û lê zêde bikirina didanê.

Her ku me kûrbûna Hevrê Bager didît, béguman nîqaşên me ber bi gelek deverên cîhanê ve diherikî. Bi

sayeta wî ya sosyalîst û dîlsoz bû.

Belkî ji we re balkêş bê lê dîsa ji dixwazim bêjim. Rastiya ku şervanên azadiyê di asta herî jor de diparêzin ew ku her kes bi rastî û rengê xwe ve tevî tîkoşîna şoreşê dibe. Tê xwestin ku her kes bi reng û çanda xwe tevî bibe. Kesekî ji civaka Erebiyê bi rengê Erebiyê, Tirk be bi rengê civaka Tirk, Ermenî bi rengê civaka Ermenî, Suryanî bi rengê civaka Suryanî tevî bibe. Yan jî Elewî, Êzidî hwd ji baweriyêke din bi rengê civaka xwe tevî bibin. Lewre yên ku bi rengê xwe tevî tîkoşîna şoreşê nebin nikarin tevahiya enerjîya xwe derînin holê. Di encamê de rastiyên ku yek an jî hinekî din zêde esas bigirin nikarin rastiya xwe bi xwe derxin holê. Hevrê Bager, bi jiyan, sekn, ziman, stran û tîkiliya bi hevrêyên xwe ve xwedî sekneke bijarte bû. Di platforman de Hevrê Bager ji hevalêkî ku rapora xwe bi Kurdî nenivîsî, Hevrê Bager bi mînak nîşandana wî hevalan ew heval

didît lê belê zêdetir me bi hev dinivîsî. Ji bo ku nirxandinên wî yên pir kûr ên îdeolojîk hebûn, ji bo ku bişînim derve çend caran ji min re nivîsên xwe jî şandin. Jixwe min jî jê re pêşniyar kiribû ku nivîsên li ser paradîgmayê binivîse. Dîsa ji bo ku tîkiliyên Elman-Tirk, Elman-Kurdan lêkolîn bike çavkanî, ango materyal xwestibûn. Min jî hemû materyalên li gel xwe yên amade û yên ji navenga sanal xwestî û berhev kirî jê re şandin.

Bedelê şoreş û şoreşgeriyê heye

Di demeke ku em li bendê bûn ji bo gerîlayên Kurdistanê, paradîgmaya Modernîteya Demokratîk û di hêla çand û huner de li benda lêhûrbûn, lêzêdekirin û berhemên wî bûn de, 14'ê Kanûna 2018'an di êrîşeke balafirên dewleta faşîst a dagirker a li dijî Herêma Parastina Medyayê pêk anî de me agahiya şehadeta wî bi xemgînî bihîst. Gotin di cih de be tevahiya hevalên ku Hevrê Bager dinasiyan, hilweşîyan. Gotin ji devê wan de ziwa bûn!

Dijwariya zivistanên Kurdistanê tê zanîn. Di vê meha dijwar a zivistanê de hevrêyan termê Hevrê Bager ji cihê şehîd bûyî girtin û bi merasîmeke bi heybet anîn şehîdgehê. Dema li şehîdgehê termê wî hat veşartin, ez bi xwe jî amade bûm. Ji yek hevalî/ê gotinek dernediket lê belê hêstrên çavên wan nedisekinîn. Lewma hema bêje hemû hevrêyên ew vedîştin kêm-zêde ew nas dikirin. Hêrs û kîna herî mezin a hevrêyan ew bû ku hevrêyekî ji wî aliyê cîhanê bi şewaza Che rabûyî û hatî ji bo şoreşa Kurdistanê tîdikîşîya, ji nav me koça bê dawî dikir. Tîkoşerên tevî nav refên şoreşê dibin, dizanin ku dema gava xwe avêtin nav tîkoşînê, bedelê şoreş û şoreşgeriyê heye. Yên xwedî wê baweriyê ne ku cîhanêkê dîtir pêkan e, béguman dizanin ku ev bê bedel pêk nayê. Ji bo wê heta niha di tîkoşîna azadiya Kurdistanê de bi deh hezaran canên şîrîn bûne gorî û cangorî!

Em dizanin ku sekna her şoreşgerê/a ku çav berdayî çiya û gerîla, her tim weke ya Che ku digot di nav hestên, "Mîrin ji kû derê û çawa bê bila bê, heke dirûşmeyên me yên cengê li ber guhê her kesî deng vede, çeka me ji destan nekeve, kesên din bi qêrînê şer û serkeftinê û bi dengê çekan li ser termê bilorîne, bila mîrin bi xêr bê ser çavan bê" de veşartîye.

Her çiqas em bizanin ev wiha ye ji dilê me dest nade, qebûl nake ku hevalêkî ji wî aliyê cîhanê rabûyî hatî bi me re mil bi mil li welatê me ji bo doz û şoreşa Kurdistanê tîdikîşîya, bibe pira şoreşê, ji me bigire û bibe. Em ti carî qebûl jî nakin. Ji bo wê mîna Emma Goldman gotî, "Heta xeyal li ber tavê weke libeke tîrî bimîne" em ê ji di kesayetiya hevrêyên xwe Bageran de ji bo xewn û xeyal û armancên hemû şoreşgeran ên azadiyê pêk binin em ê tîkoşîna xwe di asta herî jor de bido-minin ta serkeftin û serfiraziyê.

Dirûşmeya me ya jiyanê, lêgerîna me ya jiyanê û rêgeza me ya jiyanê her tim û her gav:

**-Hasta la Victoria Siempre!
-An Sosyalizm an Sosyalizm!
-Jiyan an dê azad be yan azad be!**

Dikarim bêjim ku min di kesayetiya Hevrê Bager de piçek ji be xwe-ecibandin û ezezêti nedît. Di dibistanê de, belkî ji di nav hevrêyên xwe de yê herî komunal, ango hevpar, bi her kesî re di nav danûstandinê de, li gorî hêza xwe hewl dida ji derdê her kesî re çareseriyekê bibîne, lewre mîna aliyê xwe yê serkêşîya civakî, bi sekna xwe ya jiyanê ji gelek dîlnizm bû.

dest, nabînin. Em hêzên modernîteya demokratîk ku li niya dijber a modernîteya kapitalîst a desthilatdar, zordar û dewletperest cih digire ji digirin dest û dibînin. Di vê dorhêlê de dema em împaratoriya koledar a Romainyê digirin dest, em tevgera îsevî ku di hundir de li hemberî Romaya koledar bi heybet serî rakirî, ji aliyê bakur ve ji ku Germenên pêl bi pêl ji bo nebin kole ber bi Romainyê ve ketî tevgerê û jê tola xwe girtî, dîsa tevgerên Teuton, Alaman û béguman Galya, Norman û tevahiya gelên li hemberî koledariya Romainyê serî rakirî dinirxînin. Dema em wan digirin dest û dinirxînin, hewl didin xisleta wan fêhm bikin. Em hewl didin xisleta ku nebûyî kole bigirin dest û bidahûrînin. Di van analîzan de dersên ji bo xwe pêwîst digirin. Lewre dahurandina xisleta van tevgeran girîng e. Ji aliyêkî ve dema em Germen-Alamanên radest nabin, serî natewînin digirin dest, ji aliyêkî ve Germen-Alamanan di nav xwe de serberedayî, ligorxwe, serhişk, teng, hêrsok û ji xeynî xwe kesî guhdar nake digirin dest û dikin mijara nîqaşan.

Di dema van nîqaşan de em Hevrê Bager ber bi kûrahiya dîroka Elmanan ve derdixin rêwitiyê, pirsan jê dipirsin û tiştê balkêş ew e ku em li kû dera cîhanê bijîn bila bijîn, heke em li deverên ku eşîr lê bi xurtî jiyan kirî hatibin, em dişibin hev. Lewre dema Hevrê Bager rabûyî hinek xwe, hinek Germen vegotî, tevahiya dibistanê bi matmayî ferq kir ku Germen û Kurd, yan jî Germen û Erebiyê, Germen û Faris yan jî gelên eşîrî yên li deverêke din a cîhanê çiqas dişibin hev. Heke guhertin hebin, ew jî di 200 salên dawî de, ango di serdema cinewirê bi navê netewewewletê bi navê nijadperestî, olperestî, zayendîperestî û nexasim ji zanistperestî bîrdozîyên ku gelan ji hev diqetînin, dikin dijmînê hev wêdetir tişteke din nîne. Her ku ev tê ferqkirin em bêtir jiyan

hêsanî dihat dîtîn ku Hevrê Bager, bi zanebûn çiyayên Kurdistanê vebijartîye û hatiye. Wisa ku di serî de li Ewropa, li gelek deverên cîhanê eleqeya ji bo paradîgmaya Rêber Apo ez ji wî fêhm bûm. Ji salên 1990'î heta niha di serî de, li gelek deverên cîhanê lêgerîninê nû yek bi yek dihejmêre. Ya rast, her ku ew vedibêje, hem asoya min hem jî ya hevrêyan vedike. Dema mirov fêhm dibe ku bi hevrêyên li deverêke din a cîhanê re bi heman hest, raman û giyanê dijî, an jî parve dike, hem dilê mirov dilfireh dike hem jî asoya mirov fireh dike. Béguman lêkolînên ku em dikin û dixwînin hene, di serî de gelek hevrêyên Elman ê berê min nas kirî û bi wan re nîqaş kirî, min gelek hevrêyên enternasyonalîst dîtine. Lê dikarim bêjim ku herî zêde min paradîgmaya Rêber Apo bi Hevrê Bager re nîqaş kiriyê.

Béguman şoreşgerêkî rêzdariya xwe bi xwe çêdike

Êdî dawî li dewreya perwerdeyê dihat. Ligel me beriya dewre kûta bin, platform tîkîkirin. Platformên me, navengên ku em xwe li ber çavan re derbas bikin. Rexneyên hevrêyan yên ji bo we û rexnedana we ya ji bo wan, di rastiya xwe de jiyanê bi rexnegirî digirî dest û rast dikî. Ango platform çalakiya vê yekê ne. Lewre çeka herî bi bandor a gerîlayên azadiyê çeka rexne û rexnedanê ye. Armanca sereke ya van platforman ew e ku em taybetiyên xwe yên bi modernîteya demokratîk re nebûyî yek derxin zanebûnê û bi rexne-rexnedanê sererast bikin.

Platforma hevalê Bager jî çêbû. Di platforma wî de dihat dîtîn ka hevrêyan çiqas qîmet didayê û rêz nîşanî wî dida. Béguman şoreşgerêkî rêzdariya xwe bi xwe çêdike. Di bingeha rêzdariya nîşanî hevalê Bager dihat nîşandan, ji ber ke-

rexne kir û dîsa ligel ku platforma hevalê Bager çêbibû jî di mijara ku li ser rastiya gelê Elman biponije ku her gul û çiçek li ser rahên xwe şîn dibe. Ango divê weke hevrêyekî Elman nebe Kurd; ji bo fêmkirina Kurdan bi wan re empatî çêkirin béguman girîng e lewre divê di vê astê de bikira. Hevalê Bager, hevrêyekî wiha bû. Bi gerîla û şoreşgeriyê re ewqas xwe kiribû yek ku hevalên wî bi heyremanî li wî dinêrîn.

Piştî dawibûna dewreyê, ji bo pîroz-bahiyê Koma Amara a muzîkê hatibû Dibistana Partiyê ya Mazlûm Dogan. Hevrê Bager dehan stran bi komê re, bi zimanên cêwaz gotin û hemû heval coşandin. Weke yekî li Elmanyayê mezin bûyî, dema min jê xwest ku strana Wedding'ê beje bi keyfxweşî got. Piştî salan ji dengê Hevrê Bager bihîstina marşa şoreşa Elmanyayê Wedding'ê ji bo min bû keyfxweşî û moralekî mezin.

Kêm-zêde hemû hevalan jîrbûn û behreyên hevalê Bager dizanîn. Ligel gelek behreyan, gelek xweş li gîtar û kemanê yanî Violîne lê dida. Hemû şagirtên dibistanê dîtîbû û dizanîn ku gîtarê lê dide. Jixwe hevalê Bager ne tenê Gîtar û Violîne, bi heman xweşikbûnê li ber re stran jî distiran. Ji bo wê di nîqaşan de ji bo ku di gelek zimanan de gelek stran bînan amadekirin Komîteyêke çandê hat çêkirin. Armanca wê ya sereke ew bû ku ji bo hevrê, fermandar û şoreşgerên mezin Erdal-Engin Sincer, Atakan-Suleyman Çoban, Egîd-Mahsum Korkmaz di zimanên cêwaz de stran bînan çêkirin û gotin. Vê komîteyê de seranserî zivistanekî bi Koma Awazên Çiya ya muzîkê re mîna strana Komandante Che Guevara de ev şoreşgerên mezin bi stranan bihatana nemirkin. Lewre hevalê Bager jî ji bo demekî ji bo wê xebata çandê ve-saziya wî çêbû.

Dema hevalê Bager di nav xebatên çandê de cih digirt jî car caran me hev

Têkoşerekî sosyalîst: Bager Nûjiyan

Tevgera Azadiyê weke çemekî ye. Bi salan e ku ji çar aliyên cîhanê têkoşerên bijarte diherikin vî çemî. Dema mijar civakîbûn, bi gotina hostayan civaksazî bibe bîrdoziya hêviya mirovahiyê, ji bo kesekî li wî aliyê cîhanê Kurdistanê weke welatî xwe dibîne. Ji bo sosyalîstekî Kurdistanê jî weke şoreşgerekî, wî aliyê dinê welatî wî/ê ye.

Weke ku Che Guevera di dema xwe de gotî, “Beriya her tiştî li deverê cîhanê neheqîyeke ku li kesekî hatî kirin, her tim di kûrahiya dilê xwe de hîs bikin. Ev taybetiya herî bedew a şoreşgerekî ye.” Ev gotin, dilê hemû şoreşgeran dixemlîne.

Dema mirov li aliyekî din ê cîhanê be jî, heke li wî cihê dil ê herî narîn arîşeniyêke ji bo mirovahiyê dikute hebe, ji bo mirovekî jî bo her derê cîhanê welatî wî/ê ye, heke li cihekî li kesekî/ê neheqî hatibe kirin, herikîna ber bi wê derê ve peywireke şoreşgerî û bi qasî peywir, divêtiyeke mirovbûnê ye jî.

Heval Bager guh daye dengê dilê xwe û li pey çûye

Em dizanin ku Che Guevera, li dijî bê dadwerî û pergala emperyalîzmê a ew afirandî, kesayetiyeke serhildêrî ye. Ev serhildêrî ne tenê bi gotinê tê kirin. Nexasim serhildêriyeke bê plan, belavela û li keyfî hatî kirin qet nîn e. Serhildêriya Che, berpirsariya wî ya li hemberî dengê hundirê xwe û wijdana xwe ye. Che, dildarê mirovan e. Dildariya wî ya mirovan ji bo hemû mirovahiyê ye. Li hemberî mêtîngerî, rajêrî, bindestî, perçiqandin û biçûkxistinê hêrs û kîna wî bêdawî ye. Ew cîhaneke dadwerî dixwaze. Ew, bêriya cîhaneke ku mirov weke mirovan, hekhev, hevpar bê jiyîn dike.

Hevrê Bager, di vê wateyê de weke peyder û hevrêyekî Che şopdarekî baş ê ramanê sosyalîst, guh daye dengê dilê xwe û li pey çûye. Hevrê Bager, nêzikatiya Rêber Apo a ku dibêje ‘xîyanet li xeyalên xwe yên zarokatiyê nekin’ ji xwe re esas girtiye û li ser wê riyê meşiyaye.

Ma pênaseya herî xweş a gerîla ne ew e ku gerîla zarokên xwezayê ne? Yan mirov bêje cengawerê dilsozê xewn û xeyalê xwe? Gelo pênaseya ‘yê/a xîyanet li xeyalên xwe nekirî’, pênaseyeke baştir e? Gelo kesê/a ku di asta azweriya herî bilind de xwe bi awayekî azad ber bi herikîna jiyana ve berdayî û bask dayî ye? Ji bo ku bi serî netewandina xwe, bi sekna xwe ya serbilind, mîna çeka herî xurt pêkanîna edaletê, dilê xwe xistê destê xwe û di şert û mercên herî zehmet ê jiyana de serî li mirinê rakirî, bi bawerî û rikberiyê mezin gerîlayên ji bo afirandina pêşerojê ronî herî zêde ne şopdarên xeyalên Che ne?

Em, xwe weke şoreşgerên parçeyekî şoreşa cîhanê dibînin

Dema Che tê gotin, gotin di cih de be Hevrê Bager Nûjiyan tê bîra mirov. Min Hevrê Bager, bihara 2018’an nas kir. Min berê navê wî bihîstibû. Bi rapora xwe ya 15 rûpelan a ji partiye re nivîsî, xwestibû paradîgmaya nû bi taybet li dibistana navendî ya partiye jî nêz ve nas bike û fêr bibe. Pêşniyara wî guncav hatibû dîtin. Jixwe rapora wî gelek dagirtî û têr hatibû dîtin. Tevahiya rapora wî di derbarê ramanê sosyalîst, sosyalîzmê û mirovê nû de bû. Hevalan dabû zanîn ku di rapora xwe de lêhûrbûn û ponîjînen xwe yên kûr parve kirine. Ji bo ku ez bi xwe jî car caran tevî xebatên perwerdeyê dibim, di vê dorhêlê de min, navê Hevrê Bager bihîstibû. Ligel xebatên perwerdeyê, ez bi xwe jî ji bo ku weke ciwanekî Kurdistanê ê li Elmanyayê

Bager Nûjiyan (Michael Panser)

mezin bûyî, her tim pêwendiya min a sereke ji bo hevrêyên ji Elmanyayê tevî bûyî bibe jî, her tim pêwendî û eleqeya min a ji bo ciwanên ku ji welatên din ên cîhanê hatî çiyayên Kurdistanê çêbûye. Em, xwe weke şoreşgerên parçeyekî şoreşa cîhanê dibînin. Lewre eleqe û hezkirina me ya ji bo enternasyonalên cîhanê yên hatî çiyê her tim cuda bûye. Di vê dorhêlê de, hevrêyên hatî çiyê heke Elman bin jî, ev eleqe zêdetir bûye, hem jî bi xwezayî têkilîdanî hêsantir bûye.

Belê, ji bo vê berê ku Hevrê Bager nas bikim, di derbarê wî de hindik be jî agahiya min çêbibû. Lê belê her tim ji bo ku mirov kesekî/ê bigire dest, binirxîne, heta di derbarê wî/ê de bibe xwedî nêrîn, divê mirov wan nas bike, bi wan re bikeve heman navengê parve bike, hev binase, nîqaş bike, bi kurt û Kurmancî bi hev re bijî.

Hevrê Bager xwedî daneheviyeke kûrbû

Dema mirov destpêkê Hevrê Bager didît, kesayeteke bédeng, xwedî çavdêriyên xurt, guhdar, dema diaxiviya hinek şermok, ligel vê gelek têgihîştî, kesekî bizane ka dê çi li kû derê bibêje û di vî aliyê de xwedî serwestiya jiyana, bi kurtasî xwedî kesayetî û taybetiyên ku divê di şoreşgerekî de hebin, dihatin dîtin.

Her ku mirov bi Hevrê Bager re nîqaş dikir û ew nas dikir, mirov ferq dikir ku xwedî daneheviyeke kûr e û baweriya wî ya sosyalîzmê dihat dîtin. Dema em dibêjin sosyalîzm jî, em qala sosyalîzma ku desthilatî, dewlet û diktatoriya proleterayê esas digire nakin. Sosyalîzma ku em esas digirin, sosyalîzma dij dewletbûnê esas digire, ji dewlet û desthilatdariyê dûr, li dijî her cure hiyerarşî û serdestiyê ye.

Dema destpêkê me hev dît, ji xwe bi xwe re danûstandina me bi zimanê Elmanî çêbû.

Lê belê her ku min ew nas kir, min dît ku Hevrê Bager ji gelek Kurdan xweştir Kurdî diaxive. Kurdiya wî wisa xweş bû û ez hîn bûm ku bi demê re hem xwendina Kurdî fêrî xwendekarên Dibistana Mazlûm Dogan dike, hem jî gelek perspektîf û ferman-nameyên dihatin Hevrê Bager bi Kurdiyeke herikbar ji pêkhatiya dibistanê re dixwend.

Ez, kêr-zêde dizanim ku binyada Ewropayiyên destdayî ye ku zimanan fêr bibin. Her çiqas ez bingeha vê ya dîrokî û sosyolojîk nebizanîm jî kû tê jî, bi hêsanî fêrbûna zimanan a Ewropayiyên, nexasim jî Elman jî nêz ve dizanim. Lê belê di demeke ewqas kurt de mirov ji ciheke biyanî bê û bi zamanê kurdî ders bide têkoşerên wî gelî bi rastî jî balkêş û fêrker bû.

Di nav gerîla de şahiyên moral navdar in, tê zanîn. Dema şahiyên moral ên gerîla tê gotin em wiha fêr dikin; berê 15 rojan carek her yekîneye gerîla ji bo asta xwe yan çandî pêş bixe şahî li dar dixistin. Di van şahiyên de hinek heval bîranînen xwe dibêjin, hinek heval an helbestên xwe yan jî helbestên şoreşger û sosyalîstên navdar dixwînin, hinek heval stranan dibêje, hinek heval jî texlîdê hinek hevalan dikin, hinek jî heke rewş pêkan be weke kevneşopiyekê govend digirin û şano dilîzin hwd hinke jî pêşandina pantomîmê dike.

Ji bo wê gerîla, divê xwedî ziravî û nazikiya hunermediyê be

Şoreşger an jî gerîlayek, ne tenê cengawerekî baş e; ji bo ku cenga wî ew ceng e ku mirovekî nû derxe holê beriya her tiştî cenga wî, cengeke çandî ye. Cengawerê li dijî her cure paşverûtî, rajêrî, neheqî, bédadiyê ye. Ango cengawerê pêkanîna xwebûnê ye. Ji bo wê gerîla, divê xwedî ziravî û nazikiya hunermediyê be. Heke jiyan wî/ê ne bi hunerî be, di jiyan wî kesî de

ya tiştek kêr e, yan şaş e, yan jî ew gerîla şewazeke şaş dijî, xwedî çewtiyan e. Weke Che Guevera dibêje, “Mirovê nû, ancax bi asta bilind a çanda şoreşgeran pêkan be”. Bilindbûna asta çandî, evîna ji bo azadiyê ye, sekna serbilindî û bi rûmet a li dijî her cure bindestî û pelixandinê ye!

Belkî hûn bêjin ‘tu çima van vedibêjî?’ Lewre Hevrê Bager, di van salên dawî de hem di şahiyên fermî de hem jî yên di roj û salvegerên taybet de bi coş hatî lidarxistin de, ku koma hevrêyan bi tembûr, gîtar, erbane û ensturmanên xwe yên din tevî dibin de Hevrê Bager her tim li pêş bû û pêşiya her kesî di nav de cih digirt. Hevalê Bager hem di moralên fermî de, teqez bi gelek zimanan hem jî hevrêyên xwe re stranan şoreşgerî digotin, hem jî di moralên ku bi xwezayî pêş diketin de li pey hev bi dehan stran digotin. Her heval, bi heyrenmanî li vî hevrêyê şoreşger ê enternasyonal ku ji welatekî din hatî dinêriya. Nexasim dema Hevrê Bager strana ku Natalia dibêje ya bi navê ‘Komandante Che Guevara’ digot, hemû heval jî dil, bi çepikên xwe û pê re stran digotin. Dîsa straneke din a ku hevalê Bager tim digot jî, strana Hevrê Delîla a bi navê ‘Sê Jinên Azad’ bû. Ev stran li dibistanê bi hevalê Bager dihat bilêvkirin. Dîsa straneke dîtir a bi Hevrê Bager dihat bilêvkirin jî, dîsa strana ku Hevrê Delîla gelek xweş dibêje, strana ‘Zîlan’ bû.

Min di kesayetiya Hevrê Bager de piçek ji be xwe-ecibandî û ezezêti nedît

Belê, min Hevrê Bager destpêkê wiha nas kir. Bêguman bi van re ne sînardar bû hevna-sîna me. Mirov her ku ew bêtir nas dikir, mirov evîn û dilsoziya wî ya ji bo mirovan, girêdana wî ya heman awayî ji bo sosyalîzmê û bêguman evîna wî ya kûr a ji bo paradîgmaya Rêber Apo didît.

Hêvîdar im şaş neyê fêmkirin, navengên mirov tê de mezin dibe li ser wan bandor dike, teşe dide wan. Ewropa, navenda modernîteya kapîtalîst e. Vê navendbûna xwe jî ji vî taybetiya xwe digire ku heta her mirovî danequrtîne, wan rehet bernade. Ev sekneke wisa ya navendîperest e ku mirovên dîtir ên li dora xwe biçûk dibîne, heta di dema xwe de gava ku mirovên Efrîkayî li bazaran difirotin dida nîqaşkirin ka gelo mirov in an na, ka gelo canê wan diêşe yan na! Ev modernîteyeke wisa ji ser xwe çûyî ye ku mirovên ku gelek humanîst in anîne vî halî. Nêzikatiyên mîna van, di dema xwe de Christopher Colûmbûs û hevalbendên wî heman tişt anîbûn serê niştecihên Emerîkayî. Nexasim jî ev kirinên xwe ku mirov nedixistin şûna mirov, dispartin ayetên Încîlê û em tiştên hatî kirin ji nivîsarên bi dehan papaz û keşeyan dizanin.

Belê, Ewropa xwe-navendperest e. Lewre vî dide civaka xwe, an jî li ser wan jî dide fêrkirin. Li civak an jî endamên xwe wisa dide hîskirin ku mirovên pir taybet in û bi vî awayî wan dike hevparê mêtîngerîya xwe ya cîhanê û wan bédeng dike. Bi kurtasî mirovên Ewropayî, Efrîkayî, Asyayî, nexasim jî mirovên Rojhilata Navîn biçûk dibîne. Lewre her tim aqil dide wan. Ev tiştên me bilêv kirî, çavkaniya xwe ji xirabî an jî başiya mirovan nagire. Pergala kapîtalîst modernîte, bi pergala xwe ya perwerdeyê ji bo mirovên Ewropayî bîne vî rewşê çî ji dest tê dike. Belasebeb nivîskarê jiyana xwe ji dest dayî Îmmanûel Wallersteinê negotiye, ‘Em hemû hinek zarokê modernîteya kapîtalîst in.’ Belê niyeta wan ne wisa be jî, xwe mezindîtin, yên dîtir biçûkdîtin, bi awayekî xwe serdestkirin, di nav refên me de jî xwe dide der.